

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne2016,

kterým se mění zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o auditorech

Čl. I

Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 139/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 52/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 334/2014 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb. a zákona č. 377/2015 Sb. se mění takto:

1. § 1 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 1 a 24 zní:

„§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie²⁴⁾ a upravuje výkon auditorské činnosti, působnost Komory auditorů České republiky (dále jen „Komora“), působnost Rady pro veřejný dohled nad auditem (dále jen „Rada“), jakož i práva a povinnosti fyzických a právnických osob s tím spojené.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/30/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

²⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES.“.

CELEX 32006L0043

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

2. V § 2 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo přímo použitelný předpis Evropské unie“.

CELEX 32014L0056

3. V § 2 se na konci textu písmene b) doplňují slova „; ověření výroční zprávy nebo konsolidované výroční zprávy nezahrnuje ověření účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky a zpráv auditora o jejich ověření“.

4. V § 2 písm. c) se slovo „předpis⁷⁾“ nahrazuje slovy „předpis nebo přímo použitelný předpis Evropské unie“.

Poznámka pod čarou č. 7 se zrušuje.

CELEX 32006L0043

5. V § 2 písm. l) se slova „společnou ovládající“ nahrazují slovy „stejnou ovládající“ a za slovo „pro“ se vkládají slova „vnitřní systém“.

CELEX 32006L0043

6. V § 2 písmeno m) zní:

„m) propojenou osobou auditorské společnosti osoba, která

1. má s auditorskou společností stejnou ovládající osobu, nebo

2. je s auditorskou společností pod podstatným vlivem stejné osoby podle zákona o účetnictví“.

CELEX 32006L0043

7. V § 2 se písmena n) a o) zrušují.

Dosavadní písmena p) až s) se označují jako písmena n) až q).

8. V § 2 se na konci písmene q) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno r), které zní:

„r) domovským členským státem členský stát, v němž statutární auditor nebo auditor z jiného členského státu získal odbornou kvalifikaci k provádění povinného auditu postupem podle § 4 nebo obdobným postupem stanoveným jiným členským státem nebo stát, v němž auditorská společnost nebo auditorská osoba z jiného členského státu získala auditorské oprávnění postupem podle § 5 nebo obdobným postupem stanoveným jiným členským státem“.

CELEX 32014L0056

9. Nadpis nad označením § 4 se zrušuje.

10. Pod označení § 4 se vkládá nadpis „**Vydání auditorského oprávnění fyzické osobě**“.

11. V § 4 odst. 1 písm. a) se za slovo „programu⁹⁾“ vkládají slova „, zahraniční vysokoškolské vzdělání, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vysokoškolskému vzdělání v rámci akreditovaného bakalářského nebo magisterského studijního programu na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle jiného právního předpisu⁹⁾“.

12. V § 4 odst. 1 písmeno g) zní:

„g) nemá evidován nedoplatek u orgánů Finanční správy České republiky a orgánů Celní správy České republiky s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky, nemá evidován nedoplatek na pojistném a na penále na veřejném zdravotním pojištění a nemá evidován nedoplatek na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti s výjimkou nedoplatku, u kterého bylo povoleno splácení ve splátkách, a není v prodlení se splácením splátek,“.

13. V § 4 odst. 3 písm. a) se za slovo „diplomu“ vkládají slova „, osvědčením o uznání vysokoškolského vzdělání v České republice“.

14. V § 4 odst. 3 písm. b) se slovo „například“ zrušuje, čárka za slovem „smlouvou“ se nahrazuje slovem „nebo“ a slova „nebo výpisem z rejstříku auditorů (dále jen „rejstřík“)“ se zrušují.

15. V § 4 odst. 6 větě poslední se za slovo „rejstříku“ vkládají slova „auditorů (dále jen „rejstřík“)“.

16. Pod označení § 5 se vkládá nadpis „**Vydání auditorského oprávnění obchodní společnosti**“.

17. V § 5 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „nebo auditorské osobě z jiného členského státu“ zrušují.

18. V § 5 odst. 1 písmeno g) zní:

„g) nemá evidován nedoplatek u orgánů Finanční správy České republiky a orgánů Celní správy České republiky s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky, nemá evidován nedoplatek na pojistném a na penále na veřejném zdravotním pojištění a nemá evidován nedoplatek na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti s výjimkou nedoplatku, u kterého bylo povoleno splácení ve splátkách, a není v prodlení se splácením splátek; to neplatí, jde-li o osobu, která před podáním žádosti o vydání auditorského oprávnění neprováděla svoji činnost na území České republiky,“.

19. V § 5 odst. 9 se za slovo „podmínky“ vkládají slova „pro vydání auditorského oprávnění podle odstavce 1 a podmínky“.

20. V § 5 odst. 10 se slova „z jiného členského státu a auditorská osoba“ zrušují, slovo „kterým“ se nahrazuje slovem „které“ a slovo „považují“ se nahrazuje slovem „považuje“.

21. V § 6 odst. 5 písm. b) se slova „a v Prezidiu Rady“ zrušují.

22. V § 6 odst. 5 se na konci textu písmene d) doplňují slova „a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014R0537

23. V § 7 odst. 1 písmeno a) zní:

„a) mu byl pravomocným rozhodnutím uložen zákaz výkonu auditorské činnosti v řízení podle § 26 nebo podle hlavy XI,“.

24. V § 7 odst. 2 písmeno a) zní:

„a) jí byl pravomocným rozhodnutím uložen zákaz výkonu auditorské činnosti v řízení podle § 26 nebo podle hlavy XI,“.

25. § 7a se včetně nadpisu zrušuje.

26. Nadpis § 7c se nahrazuje nadpisem „**Společná ustanovení k pozastavení nebo zákazu výkonu auditorské činnosti nebo zániku oprávnění k výkonu auditorské činnosti**“.

27. V § 7c odst. 1 se slova „nebo trvale zakázán“ zrušují a slova „auditorské činnosti,“ se nahrazují slovy „auditorské činnosti podle § 7, současně“.

28. V § 7c odst. 2 se za slovo „dokumentací“ vkládají slova „informace a záznamy podle čl. 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014“ a slova „a povinnost dodržovat zákaz podle § 45 odst. 4“ se zrušují.

CELEX 32014R0537

29. V § 7c odst. 3 se slova „podle odstavce 1“ zrušují.

30. V § 7c se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Tomu, komu zaniklo oprávnění k výkonu auditorské činnosti, lhůta stanovená v odstavci 3 neběží po dobu, po kterou je kontrolorem kvality v rámci systému zajištění kvality podle § 24 odst. 2.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

31. V § 7c odst. 5 se slovo „Ten“ nahrazuje slovem „Tomu“ a slova „žádat o vydání auditorského“ se nahrazují slovy „být vydáno auditorské“.

32. V § 7c odst. 6 větě první se za slovo „pozastavení“ vkládají slova „výkonu auditorské činnosti“.

33. § 8 včetně nadpisu zní:

„§ 8

Auditorská zkouška

(1) Auditorská zkouška sestává z dílčích částí. Auditorská zkouška je složena, pokud jsou úspěšně vykonány všechny její dílčí části. Auditorská zkouška se koná v českém jazyce a je písemná.

(2) Obsah dílčích částí auditorské zkoušky musí odpovídat účelu auditorské zkoušky, kterým je zjistit úroveň znalostí žadatele potřebných k provádění auditorské činnosti.

(3) Auditorskou zkouškou jsou prověřovány znalosti v těchto oblastech:

- a) všeobecná účetní teorie a zásady,
- b) právní předpisy a standardy vztahující se k sestavení účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky,
- c) mezinárodní účetní standardy, mezinárodní standardy účetního výkaznictví a související interpretace, novely těchto standardů a souvisejících interpretací vydané nebo přijaté Radou pro mezinárodní účetní standardy,
- d) finanční analýza,
- e) manažerské účetnictví,
- f) řízení rizik a vnitřní kontrola,
- g) provádění auditu a profesní znalosti,
- h) právní předpisy a profesní standardy vztahující se k povinnému auditu a statutárním auditorům,
- i) mezinárodní auditorské standardy vydané Radou pro mezinárodní auditorské a ověřovací standardy a auditorské standardy vydané Komorou a
- j) profesní etika a nezávislost.

(4) Auditorská zkouška se dále zaměřuje v rozsahu významném pro provádění auditorské činnosti na znalosti v těchto oblastech:

- a) správa a řízení obchodních korporací,
- b) informační a komunikační systémy,
- c) podniková ekonomika a všeobecná a finanční ekonomie,
- d) matematika a statistika a
- e) základní zásady finančního řízení.

(5) Auditorská zkouška se dále zaměřuje v rozsahu významném pro provádění auditorské činnosti na znalosti právního řádu České republiky v těchto oborech práva:

- a) občanské a obchodní právo,
- b) finanční právo,
- c) insolvenční právo a
- d) pracovní právo a právo sociálního zabezpečení.

(6) Komora stanoví v každém kalendářním pololetí nejméně jeden termín pro konání každé dílčí části auditorské zkoušky. Auditorská zkouška musí být složena nejpozději do 5 let ode dne konání první dílčí části auditorské zkoušky. Pokud některá z dílčích částí auditorské zkoušky byla úspěšně vykonána před více než 5 lety ode dne úspěšného vykonání poslední dílčí části auditorské zkoušky, k jejímu vykonání se nepřihlíží.

(7) Pokud uchazeč úspěšně vykonal zkoušku formou státní závěrečné zkoušky na vysoké škole nebo srovnatelnou profesní kvalifikační zkoušku v členském státě v jednom nebo více oblastech nebo oborech uvedených v odstavcích 3 až 5, rozsah a obsah této zkoušky se v rozhodující části shoduje s oblastmi nebo obory auditorské zkoušky podle odstavců 3 až 5 a zkouška byla úspěšně vykonána nejvýše 5 let přede dnem, kdy uchazeč požádal o vykonání auditorské zkoušky, je tento uchazeč od dílčí auditorské zkoušky, které se taková zkouška týká, osvobozen, pokud o to požádá. O shodě rozsahu a obsahu zkoušky rozhoduje Komora. Proti rozhodnutí Komory se lze odvolat k Radě.

(8) Komora uchovává osobní údaje uvedené v přihlášce k auditorské zkoušce a k jejím dílčím částem do doby ukončení řízení o udělení auditorského oprávnění.“.

34. Za § 8 se vkládají nové § 8a až 8c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 8a

Rozdílová zkouška

(1) Rozdílovou zkouškou se podle zákona o uznávání odborné kvalifikace¹³⁾ ověřuje úroveň přiměřených znalostí právního řádu České republiky v rozsahu, v jakém se vztahují k povinnému auditu.

(2) Rozdílová zkouška sestává z dílčích částí. Rozdílová zkouška je složena, pokud jsou úspěšně vykonány všechny dílčí části rozdílové zkoušky. Rozdílová zkouška se koná v českém jazyce a je písemná.

(3) Při stanovení obsahu jednotlivých dílčích částí rozdílové zkoušky Komora zohlední doporučení Rady vydaná podle § 38 odst. 2 písm. i).

(4) Pro rozdílovou zkoušku se § 8 odst. 6 až 8 použijí obdobně.

§ 8b

Zkušební řád

(1) Komora vydá zkušební řád, který je vnitřním předpisem Komory.

(2) Zkušební řád stanoví

- a) postup při posuzování kvalifikačních předpokladů podle § 4,
- b) obsah jednotlivých dílčích částí auditorské zkoušky a dílčích částí rozdílové zkoušky,
- c) počet dílčích částí auditorské zkoušky a dílčích částí rozdílové zkoušky,
- d) výši poplatku za přihlášku k dílčí části auditorské zkoušky a splatnost poplatku; výše poplatku za přihlášku k dílčí části auditorské zkoušky nesmí být vyšší než 7 000 Kč,
- e) výši poplatku za přihlášku k rozdílové zkoušce a splatnost poplatku; poplatek spojený s provedením rozdílové zkoušky nesmí být vyšší než částka stanovená podle zákona o uznávání odborné kvalifikace,
- f) postup při neúčasti na dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky,
- g) způsob, jakým je žadatel vyrozuměn o výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky,
- h) počet členů odvolací zkušební komise a její postup při přezkumu hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo výsledku dílčí části rozdílové zkoušky dílčí zkušební komisí,
- i) způsob organizačního zajištění auditorské zkoušky a rozdílové zkoušky a způsob dokumentování konání, průběhu a hodnocení jednotlivých zkoušek a případných přezkumů.

§ 8c

Zkušební komise

(1) Zkušební komise je složena ze statutárních auditorů a dalších odborníků z teorie a praxe v oblastech a oborech uvedených v § 8. Členy zkušební komise jmenuje a odvolává Rada.

(2) Hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo výsledku dílčí části rozdílové zkoušky provádí nejméně tříčlenná dílčí zkušební komise. Předsedu a členy dílčí zkušební komise jmenuje Komora z členů zkušební komise. Počet členů dílčí zkušební komise musí být vždy lichý.

(3) Dílčí zkušební komise rozhoduje o hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky uchazeče výrokem „vyhověl“ nebo „nevyhověl“.

(4) Uchazeč může písemně požádat Komoru o přezkoumání hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky, a to do 15 dnů ode dne, kdy byl o hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky vyrozuměn.

(5) Přezkoumání hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky provádí nejméně tříčlenná odvolací zkušební komise složená z členů zkušební komise, kteří nerozhodovali o hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky. Předsedu a členy odvolací zkušební komise jmenuje Komora.

(6) Odvolací zkušební komise rozhodne o žádosti o přezkoumání hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení, a to tak, že hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky, pokud zjistí, že při této dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky byly porušeny právní předpisy nebo byly zjištěny jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky; v opačném případě hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky potvrdí. Proti rozhodnutí o žádosti o přezkoumání hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky se nelze odvolat.

(7) Opakování dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky se koná nejpozději do 30 dnů ode dne vydání rozhodnutí podle odstavce 6, a to před dílčí zkušební komisí jmenovanou Komorou z členů zkušební komise.

(8) Správní řád se nevztahuje na rozhodování o hodnocení výsledku dílčí části auditorské zkoušky nebo dílčí části rozdílové zkoušky dílčí zkušební komisí.“.

CELEX 32006L0043
CELEX 32014L0056

35. V § 10 odstavce 1 až 3 znějí:

„(1) Na žádost Komora vydá auditorské oprávnění také auditorovi z jiného členského státu, pokud nemá pozastaven nebo zakázán výkon povinného auditu v domovském členském státě a složí rozdílovou zkoušku. Komora nevyžaduje složení rozdílové zkoušky po auditorovi z jiného členského státu, pokud je úroveň jeho znalostí právního řádu České republiky, které se týkají povinného auditu, srovnatelná s úrovní požadovanou podle § 8.

(2) Auditorskou činnost, s výjimkou povinného auditu, může na území České republiky provádět také fyzická osoba, která je oprávněna k provádění auditorské činnosti v jiném členském státě nebo Švýcarské konfederaci. Této osobě Komora vydá auditorské oprávnění s výjimkou provádění povinného auditu.

(3) Pro účely uznání kvalifikačních předpokladů podle odstavce 2 se použije zákon o uznávání odborné kvalifikace¹³⁾. Uznávacím orgánem je Komora.“.

CELEX 32006L0043
CELEX 32014L0056

36. § 10a včetně nadpisu zní:

„§ 10a

Schvalování auditorů ze třetích zemí

Na základě vzájemnosti je auditorskou činnost podle tohoto zákona oprávněn na území České republiky provádět také auditor ze třetí země, pokud doloží, že splňuje požadavky rovnocenné požadavkům uvedeným v § 4 odst. 1 písm. a) až e) a g) a složí rozdílovou zkoušku. Této osobě Komora vydá auditorské oprávnění.“.

CELEX 32006L0043

37. Za § 10a se vkládá nový § 10b, který včetně nadpisu zní:

„§ 10b

Auditorská osoba z jiného členského státu a volné poskytování služeb

(1) Na žádost Komora vydá auditorské oprávnění také auditorské osobě z jiného členského státu, pokud nemá pozastaven nebo zakázán výkon povinného auditu v domovském členském státě a pokud klíčový auditorský partner určený auditorskou osobou z jiného členského státu k provedení povinného auditu jejím jménem, je statutárním auditorem.

(2) Za účelem posouzení požadavků podle odstavce 1 si Komora vyžádá od příslušného orgánu domovského členského státu potvrzení o oprávnění auditorské osoby z jiného členského státu k provádění povinného auditu v domovském členském státě.

(3) Komora bezodkladně informuje Radu a příslušný orgán domovského členského státu o vydání auditorského oprávnění podle odstavce 1.

(4) Auditorská osoba z jiného členského státu, které bylo vydáno auditorské oprávnění, se považuje za auditorskou společnost podle tohoto zákona; § 7 odst. 2 písm. b) a § 24 až 24i se nepoužijí.

(5) Auditorská osoba z jiného členského státu, které bylo vydáno auditorské oprávnění, nesmí vykonávat auditorskou činnost, pokud

a) jí zaniklo auditorské oprávnění podle § 7c, nebo

b) přestala splňovat některou z podmínek stanovených v odstavci 1, nebo pokud jí bylo zrušeno oprávnění k provádění povinného auditu v domovském členském státě.

(6) Komora bezodkladně informuje Radu, příslušný orgán domovského členského státu a příslušné orgány jiného členského státu, v nichž je auditorská osoba z jiného členského státu, které bylo vydáno auditorské oprávnění, oprávněna provádět povinný audit, o zániku auditorského oprávnění podle odstavce 5 písm. a).

(7) Dočasně nebo příležitostně, a vždy s výjimkou povinného auditu, může na území České republiky provádět auditorskou činnost také jiná než fyzická osoba, která je oprávněna k provádění auditorské činnosti v jiném členském státě nebo Švýcarské konfederaci, oznámí-li před zahájením provádění dočasné nebo příležitostné auditorské činnosti písemně Komoře záměr vykonávat tuto činnost na území České republiky; § 10 odst. 5 se použije obdobně.“.

CELEX 32014L0056

38. V § 11 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) osobách, které vykonávají auditorskou činnost v České republice dočasně nebo příležitostně podle § 10 odst. 4 nebo § 10b odst. 7,“.

39. V § 11 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „a hlavy XI“.

CELEX 32006L0043

40. V § 12 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) identifikátor datové schránky podle zákona upravujícího elektronické úkony,“.
Dosavadní písmena c) až f) se označují jako písmena d) až g).

41. V § 12 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) informaci o auditorském oprávnění k výkonu auditorské činnosti s výjimkou provádění povinného auditu podle § 10 odst. 2,“.

Dosavadní písmena e) až g) se označují jako písmena f) až h).

42. V § 12 písm. h) se za slovo „opatření“ vkládají slova „sankcí uložených podle hlavy XI“, za slovo „důvodu“ se vkládá slovo „jejich“ a na konci textu písmene se doplňují slova „nestanoví-li tento zákon jinak“.

CELEX 32014L0056

43. V § 12a písmeno d) zní:

„d) identifikátor datové schránky podle zákona upravujícího elektronické úkony, popřípadě kontaktní údaj a jméno kontaktní osoby,“.

CELEX 32006L0043

44. V § 12a se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) adresu místa provozovny, pokud je zřízena,“.

Dosavadní písmena e) až k) se označují jako písmena f) až l).

CELEX 32006L0043

45. V § 12a písm. l) se za slovo „opatření“ vkládají slova „sankcí uložených podle hlavy XI“, za slovo „důvodu“ se vkládá slovo „jejich“ a na konci textu písmene se doplňují slova „nestanoví-li tento zákon jinak“.

CELEX 32014L0056

46. Za § 13 se vkládá nový § 13a, který včetně nadpisu zní:

„§ 13a

Profesní skepticismus auditora

Statutární auditor při provádění povinného auditu zastává postoj, který obnáší kritické myšlení, všímavost a citlivost na okolnosti, které by mohly ukazovat na možnou nesprávnost způsobenou chybou nebo podvodným jednáním, a kritické posuzování důkazních informací, a to nezávisle na své dřívější zkušenosti s poctivostí a integritou vedení účetní jednotky, u které provádí povinný audit, a osob pověřených jejím řízením; statutární auditor zastává tento postoj zejména při přezkumu odhadů vedení účetní jednotky, pokud jde o

a) oceňování reálnou hodnotou,

b) změny hodnoty aktiv účetní jednotky,

c) tvorbu, změny, oceňování a použití rezerv účetní jednotky a

d) budoucí peněžní toky významné pro předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky.“.

CELEX 32014L0056

47. § 14 včetně nadpisu zní:

„§ 14

Nezávislost

(1) Auditor musí být nezávislý na účetní jednotce, u které provádí auditorskou činnost. Provádí-li auditor u účetní jednotky povinný audit, musí být nezávislý nejméně po dobu odpovídající účetnímu období, za které se účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka sestavuje, a dále do vydání zprávy auditora.

(2) Má se za to, že auditora nelze považovat za nezávislého na účetní jednotce, pokud

- a) existuje jakýkoliv finanční nebo obchodní vztah, nebo jiný smluvní vztah, včetně poskytování neauditorských služeb, mezi ním nebo osobami tvořícími s ním síť a účetní jednotkou,
- b) by při provádění povinného auditu u účetní jednotky docházelo ke kontrole vlastních služeb, nebo
- c) by při provádění povinného auditu u účetní jednotky existoval vlastní zájem na výsledku povinného auditu.

(3) Auditora lze považovat za nezávislého v případě, že skutečnosti uvedené v odstavci 2 nevyvolávají střet zájmů nebo neohrožují dodržování požadavků stanovených tímto zákonem nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.

(4) Auditor nesmí u účetní jednotky provést povinný audit, pokud

- a) má vliv na řízení účetní jednotky,
- b) získává nebo má příslib získat od auditované účetní jednotky jakýkoliv jiný prospěch vyjma svých odměn za služby poskytnuté účetní jednotce, nebo
- c) drží investiční nástroje vydané, zajištěné nebo utvrzené účetní jednotkou, s výjimkou cenných papírů kolektivního investování vlastněných nepřímo prostřednictvím investičních fondů, podílových fondů nebo fondů obhospodařovaných penzijní společnostmi, nebo má významný a přímý podíl na prospěchu z těchto investičních nástrojů nebo se účastní transakce s nimi.

(5) Auditor též nesmí u účetní jednotky provést povinný audit, pokud podmínky podle odstavce 4 písm. c) naplňuje

- a) statutární auditor provádějící povinný audit jeho jménem,
- b) jeho klíčový auditorský partner,
- c) zaměstnanec, zástupce auditora nebo ten, jehož služby auditor využívá, a kteří se přímo podílejí na činnostech souvisejících s povinným auditem této účetní jednotky,
- d) manžel nebo partner podle zákona upravujícího registrované partnerství, nezaopatřené dítě podle zákona upravujícího poskytování státní sociální podpory nebo příbuzný v řadě přímé a sourozenec, kteří žijí ve společné domácnosti po dobu nejméně jednoho roku se statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo osobou uvedenou v písmenech a) až c),
- e) osoba ovládaná auditorem, osoba ovládající auditora, které se přímo podílejí na činnostech souvisejících s povinným auditem této účetní jednotky,
- f) právnická osoba, která je ovládána osobami uvedenými v písmenech a) až d),
- g) svěrenský fond, jiné právní uspořádání bez právní osobnosti nebo jiný obdobný vztah podle zahraničního práva, který byl vytvořen ve prospěch auditora nebo osoby uvedené v písmenech a) až d), nebo
- h) osoba, jejíž ekonomické zájmy jsou podstatnou měrou shodné s ekonomickými zájmy auditora nebo osob uvedených v písmenech a), b) nebo d).

(6) Odstavce 1 až 4 se obdobně použijí i na osobu, která by mohla ovlivnit výsledek povinného auditu.

(7) V případě, že v účetním období, za které se účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka sestavuje, dojde k přeměně právnické osoby, u které je prováděn povinný audit, auditor ve vztahu k osobám zúčastněným na přeměně posoudí schopnost pokračovat v provádění povinného auditu účetní jednotky i po rozhodném dni přeměny, a to s ohledem na podmínky nezávislosti uvedené v odstavcích 2 až 5. Pokud auditor zjistí naplnění některé z podmínek uvedených v odstavci 2, 4 nebo 5, přijme bez zbytečného odkladu, avšak nejpozději do 3 měsíců, nezbytná opatření.

(8) Odstavec 7 se použije obdobně v případě přeměny jiných účetních jednotek nebo v případě převzetí podílu v právnické osobě, u které je prováděn povinný audit nebo pokud tato právnická osoba převezme podíl v jiné právnické osobě.“.

CELEX 32006L0043
CELEX 32014L0056

48. Za § 14 se vkládají nové § 14a až 14i, které včetně nadpisů znějí:

„§ 14a

Nezávislost osob při provádění auditorské činnosti

(1) Vykonává-li statutární auditor auditorskou činnost pro auditorskou společnost, zajistí auditorská společnost, aby do provádění této auditorské činnosti nezasahovali způsobem, který ohrožuje nezávislost a nestrannost statutárního auditora při provádění této auditorské činnosti

- a) společníci této auditorské společnosti,
- b) členové orgánů této auditorské společnosti,
- c) její klíčoví auditorští partneři,
- d) vedoucí zaměstnanci nebo zástupci této auditorské společnosti,
- e) zaměstnanci této auditorské společnosti a další fyzické osoby, jejichž služeb auditorská společnost využívá,
- f) osoby tvořící síť s touto auditorskou společností, nebo
- g) propojené osoby.

(2) Vykonává-li statutární auditor auditorskou činnost pro statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet, nesmí statutární auditor, pro něhož je auditorská činnost prováděna, zasahovat do provádění auditorské činnosti způsobem, který ohrožuje nezávislost a nestrannost statutárního auditora při provádění této auditorské činnosti; ustanovení odstavce 1 písm. d) až f) se použijí obdobně.

(3) Zasahovat do provádění auditorské činnosti způsobem, který ohrožuje nezávislost a nestrannost statutárního auditora při provádění auditorské činnosti, nesmějí dále osoba ovládaná auditorem nebo osoba ovládající auditora.

(4) Auditor, statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet a osoby uvedené v § 14 odst. 5 nesmějí požadovat ani přijímat peněžité ani nepeněžité dary nebo jiné výhody od účetní jednotky, u které auditor provádí povinný audit nebo od s ní spřízněné strany, ledaže lze označit hodnotu takových peněžitých nebo nepeněžitých darů nebo jiných výhod za nepatrnou. Spřízněnou stranou v tomto případě je spřízněná strana podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy.

(5) Auditor je povinen uvést ve spisu auditora případy ohrožení své nezávislosti a nestrannosti, jakož i opatření přijatá k jejich zmírnění.

§ 14b

Příprava na povinný audit a posuzování rizika ohrožení nezávislosti

(1) Auditor před přijetím auditorské zakázky posoudí zejména, zda

- a) splňuje požadavky nezávislosti uvedené v § 14 a 14a,
- b) existují rizika ohrožení nezávislosti, a zda v takovém případě byla přijata ochranná opatření s cílem tato rizika zmírnit,
- c) jsou splněny požadavky uvedené v § 14g odst. 4 tak, aby byl povinný audit proveden podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu,
- d) je splněn požadavek § 5 odst. 1 písm. a) nebo § 10b odst. 1, a
- e) v případě provádění činností prostřednictvím jiné osoby nedojde ke snížení účinnosti vnitřního systému řízení kvality a k omezení výkonu veřejného dohledu podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.

(2) Skutečnosti podle odstavce 1 auditor zdokumentuje, a pokud přijme auditorskou zakázku, založí dokumentaci jako součást spisu auditora.

§ 14c

Řídící a kontrolní systém auditora

(1) Auditorská společnost zavede řídicí a kontrolní systém, který zahrnuje

- a) předpoklady řádné správy a řízení společnosti, a to vždy
 - 1. zásady a postupy řízení,
 - 2. organizační uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením působnosti a rozhodovací pravomoci,
 - 3. postupy pro zamezení vzniku možného střetu zájmů nebo ohrožení nezávislosti a nestrannosti auditora,
 - 4. řádné administrativní postupy a účetní postupy v souladu s jinými právními předpisy,
 - 5. systém odměňování statutárních auditorů, zaměstnanců nebo zástupců, osob, jejichž služeb auditor využívá, společníků a členů řídicích a kontrolních orgánů, včetně postupů pro přijímání rozhodnutí o odměňování a způsobu posuzování výkonnosti tak, aby systém odměňování přispíval k řádnému a účinnému řízení rizik a byl s ním v souladu; zejména nesmí být výše odměn, které auditorská společnost obdrží za poskytování neauditorských služeb účetní jednotce, u níž provádí auditorskou činnost, součástí hodnocení výkonnosti a odměňování jakékoli osoby, která se podílí na provádění auditorské činnosti,
- b) systém řízení rizik, který vždy zahrnuje
 - 1. postupy rozpoznávání, vyhodnocování, měření a sledování rizik,
 - 2. požadavek na řízení rizik,
 - 3. postupy přijímání opatření vedoucích k omezení rizik nebo jejich dopadů,
- c) systém vnitřní kontroly, který vždy zahrnuje pravidelnou kontrolu dodržování právních předpisů a povinností plynoucích z etického kodexu, auditorských standardů podle § 18, přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu a vnitřních předpisů nebo metodik auditorské společnosti.

(2) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet zavede řídicí a kontrolní systém, který zahrnuje požadavky podle odstavce 1 písm. a) bodů 1 a 3 až 5 a odstavce 1 písmen b) a c).

(3) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nemusí zavést řídicí a kontrolní systém podle odstavce 2, provádí-li auditorskou činnost pouze u mikro účetních jednotek nebo malých účetních jednotek podle zákona o účetnictví

nebo provádí-li auditorskou činnost s výjimkou povinného auditu; v takovém případě zavede alespoň postupy pro zamezení vzniku možného střetu zájmů nebo ohrožení nezávislosti a nestrannosti auditora a pravidelnou kontrolu dodržování právních povinností a povinností plynoucích z etického kodexu, auditorských standardů podle § 18 a vnitřních předpisů nebo metodik.

(4) Řídicí a kontrolní systém musí být účinný, ucelený a přiměřený charakteru, rozsahu a složitosti rizik spojených s auditorskou činností auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet a musí pokrývat všechny jejich činnosti.

(5) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet zajistí, že požadavky stanovené na řídicí a kontrolní systém a jeho součásti a postupy k jejich splnění, jakož i požadavky podle § 14d až 14f, jsou promítnuty do vnitřních předpisů nebo metodik. Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet stanoví postup pro přijímání, změnu a uplatňování vnitřních předpisů nebo metodik.

§ 14d

Zabezpečení a uspořádání výkonu činnosti auditora

(1) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet zavedou

- a) postupy, jejichž prostřednictvím zajistí, aby statutární auditoři a zaměstnanci, kteří se podílejí na činnosti související s povinným auditem, disponovali náležitými odbornými znalostmi a dovednostmi pro provádění povinného auditu,
- b) postupy, které zabezpečí rozpoznávání, vyhodnocování, měření, sledování a ohlašování ohrožení nezávislosti nebo porušení požadavků uvedených v § 14g až 14i,
- c) postupy, které zabezpečí odborné vedení statutárních auditorů, zaměstnanců a dalších fyzických osob, kteří se podílejí na činnosti související s povinným auditem, a dohled nad nimi,
- d) vnitřní systém řízení kvality, jehož cílem je zajišťování kvality provádění auditorské činnosti; odpovědnost za vnitřní systém řízení kvality nesou statutární auditoři, auditoři z jiného členského státu, auditorské společnosti nebo auditorské osoby z jiného členského státu, kteří jsou členy řídicího orgánu podle § 5 odst. 1 písm. c) společně a nerozdílně,
- e) postupy přezkumu vnitřního systému řízení kvality,
- f) postupy pro řádné vedení spisů auditora, včetně stanovení jejich struktury, a
- g) vhodná organizační opatření pro zaznamenávání a vyřizování událostí, které mají nebo by mohly mít vážný dopad na dobrou pověst auditora.

(2) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet využívají vhodné systémy, zdroje a postupy s cílem zajistit kontinuitu a pravidelnost provádění činnosti související s povinným auditem.

(3) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pravidelně ověřují a hodnotí účinnost vnitřního systému řízení kvality a dalších opatření uvedených v odstavcích 1 a 2 a přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu. Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet provedou nejméně jednou ročně hodnocení vnitřního systému řízení kvality.

§ 14e

Rozpoznávání a zamezování střetu zájmů

(1) Auditorská společnost zavede postupy nebo jiná opatření, kterými zajistí, aby osoby uvedené v § 14a odst. 1 a 3 nezasahovaly do provádění auditorské činnosti způsobem, který

by mohl ohrožit nezávislost a nestrannost statutárního auditora při provádění této auditorské činnosti.

(2) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet zavede postupy nebo jiná opatření, kterými zajistí, aby osoby uvedené v § 14a odst. 2 a 3 nezasahovaly do provádění auditorské činnosti způsobem, který by mohl ohrožit nezávislost a nestrannost statutárního auditora při provádění této auditorské činnosti.

(3) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet zajistí, aby v případě provádění činností prostřednictvím jiné osoby nedošlo ke snížení kvality provádění auditorské činnosti a nedošlo k omezení výkonu veřejného dohledu podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu. Tímto postupem není dotčena odpovědnost auditora za provedení auditorské činnosti.

(4) Postupy nebo jiná opatření zavedená auditorskou společností a statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet musí být přiměřené a úměrné rozsahu a složitosti činnosti auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet.

§ 14f

Informace a komunikace

(1) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet vedou záznamy o závěrech hodnocení podle § 14d odst. 3 a o případných opatřeních navržených za účelem změny vnitřního systému řízení kvality.

(2) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet a auditorská společnost zavedou postupy pro své zaměstnance nebo zástupce k internímu hlášení porušení nebo domnělého porušení tohoto zákona nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu prostřednictvím zvláštního, nezávislého a samostatného komunikačního kanálu.

§ 14g

Vybrané aspekty provádění povinného auditu

(1) Auditorská společnost určí alespoň jednoho klíčového auditorského partnera jako osobu odpovědnou za provedení povinného auditu jménem auditorské společnosti, a to u každé účetní jednotky nebo skupiny, u které provádí povinný audit.

(2) Hlavním kritériem při určení klíčového auditorského partnera je zajištění kvality povinného auditu, požadavků na nezávislost a nestrannost auditora a provedení povinného auditu s odbornou způsobilostí a řádnou péčí.

(3) Klíčový auditorský partner musí být aktivně zapojen do provádění povinného auditu.

(4) Auditorská společnost klíčovému auditorskému partnerovi určenému podle odstavce 1 a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet k provedení povinného auditu zajistí

a) vytvoření dostatečného časového rámce,

b) vyčlenění vhodných zdrojů a

c) vytvoření vhodného auditorského týmu s ohledem na dodržení požadavku provedení povinného auditu s odbornou způsobilostí a řádnou péčí a požadavku na nezávislost a nestrannost auditora.

§ 14h

Záznamy, evidence a uchovávání dokumentů

(1) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet vyhotoví alespoň jednou ročně přehled opatření přijatých za účelem nápravy a za účelem změny vnitřního systému řízení kvality a s obsahem tohoto přehledu seznámí své zaměstnance. Přehled opatření přijatých za účelem nápravy a za účelem změny vnitřního systému řízení kvality obsahuje shrnutí všech opatření souvisejících s porušením tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu v souvislosti s výkonem auditorské činnosti, které bylo zjištěno v rámci činnosti auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo které bylo předmětem kárného řízení nebo řízení o správním deliktu.

(2) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet zdokumentují zadání, rozsah a způsob poskytnutí poradenských služeb jinou osobou při provádění auditorské činnosti.

(3) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet vedou záznamy o účetní jednotce, u které provádí povinný audit; tyto záznamy obsahují

- a) obchodní firmu nebo jméno, adresu sídla, popřípadě adresu místa bydliště, liší-li se od adresy sídla, je-li účetní jednotka podnikající fyzickou osobou, anebo obchodní firmu nebo název a adresu sídla, je-li účetní jednotka právnickou osobou, pobočkou nebo jinou organizační složkou právnické osoby anebo označení, jde-li o účetní jednotku bez právní osobnosti,
- b) v případě auditorské společnosti jméno nebo jména klíčových auditorských partnerů,
- c) údaje o odměnách účtovaných auditorskou společností nebo účtovaných nebo evidovaných statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet, a to za každé účetní období v členění na odměny účtované nebo evidované za
 - 1. povinný audit,
 - 2. ostatní auditorskou činnost a
 - 3. neauditorské služby.

(4) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet vedou záznamy o případných písemných stížnostech v souvislosti s prováděním povinných auditů a o porušení tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu podle odstavce 1.

(5) Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet uchovávají záznamy vyhotovené v souladu s odstavci 1 až 4 a čl. 6 a 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 nejméně po dobu 10 let od prvního dne kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, ve kterém byly vyhotoveny.

§ 14i

Vztah statutárního auditora k auditované účetní jednotce

(1) Statutární auditor nesmí přijmout v účetní jednotce pozici osoby zaměstnané v účetní jednotce, které její pracovní postavení dává významný vliv nebo ji činí odpovědnou za provádění strategií navržených řídicím nebo kontrolním orgánem a koncepcí schválených řídicím nebo kontrolním orgánem účetní jednotky nebo za výkon jiné funkce, kterou označila účetní jednotka na základě vyhodnocení jako klíčovou pro činnost účetní jednotky, nebo funkci člena výboru pro audit anebo člena řídicího nebo kontrolního orgánu (dále jen „osoba v klíčové funkci“), před uplynutím 1 roku poté, co provedl povinný audit této účetní jednotky nebo se podílel na činnostech souvisejících s povinným auditem.

(2) Odstavec 1 se použije obdobně na fyzickou osobu, která prováděla povinný audit nebo se podílela na činnostech souvisejících s povinným auditem, které zaniklo oprávnění k výkonu auditorské činnosti.

(3) Fyzická osoba, která se podílela na činnosti související s povinným auditem, které bylo vydáno auditorské oprávnění k výkonu auditorské činnosti, nesmí v účetní jednotce přijmout pozici osoby v klíčové funkci, neuplynul-li od ukončení činnosti na povinném auditu nejméně 1 rok.“.

CELEX 32006L0043
CELEX 32014L0056

49. Nadpis § 15 se nahrazuje nadpisem „Povinnost auditora zachovávat mlčenlivost“.

50. V § 15 odst. 1 větě druhé se slova „členy Prezidia Rady, členy orgánů Komory, zaměstnance Komory a Rady, kontrolory kvality a dále na osoby, které na základě pověření Komorou nebo Radou mají nebo měly k takovým informacím přístup,“ zrušují, za slovo „zaměstnance“ se vkládají slova „nebo zástupce“ a na konci textu odstavce se doplňují slova „a další fyzické osoby, jejichž služeb auditor využívá v souvislosti s výkonem auditorské činnosti“.

CELEX 32006L0043

51. V § 15 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 2 a 3.

52. V § 15 odst. 3 písm. a) se slova „Radě pro účely výkonu její působnosti podle § 37 odst. 2,“ zrušují.

53. V § 15 odst. 3 písm. b) se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“.

54. V § 15 odst. 3 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) poskytnutí informací jinému auditorovi pro účely přezkumu řízení kvality zakázky a monitorování zásad a postupů vnitřního systému řízení kvality.“.

Dosavadní písmena c) až h) se označují jako písmena d) až i).

CELEX 32014R0537

55. V § 15 odst. 3 se na konci písmene i) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena j) až l), která znějí:

„j) poskytnutí informací podle čl. 7 nebo 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,

k) poskytnutí informací podle čl. 12 odstavce 2 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 Evropské radě pro systémová rizika nebo Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem,

l) poskytnutí informací jinému auditorovi pro účely společného provádění povinného auditu podle § 20c“.

CELEX 32014R0537

56. V § 15 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost se auditor nemůže dovolávat v souvislosti s uplatňováním práv a povinností Komory nebo Rady v souvislosti s kontrolní činností a dohledovou činností nebo uplatňováním přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.“.

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

57. Za § 15 se vkládají nové § 15a a 15b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 15a

Zproštění auditora povinnosti zachovávat mlčenlivost

(1) Povinnosti zachovávat mlčenlivost může auditora zprostit

- a) účetní jednotka nebo, v případě zániku účetní jednotky, právní nástupce účetní jednotky svým prohlášením; má-li účetní jednotka více právních nástupců, ke zproštění auditora povinnosti mlčenlivosti je potřebný souhlasný projev všech právních nástupců účetní jednotky, nebo
- b) Komora, pokud je to nezbytné pro ochranu jeho práv nebo právem chráněných zájmů jako auditora.

(2) Povinností zachovávat mlčenlivost není auditor vázán v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním a účetní jednotkou, ve které provádí nebo prováděl auditorskou činnost nebo jejím právním nástupcem; povinností zachovávat mlčenlivost není auditor vázán též v jiných řízeních, a to v rozsahu nezbytném pro ochranu jeho práv nebo právem chráněných zájmů jako auditora.

(3) Povinností zachovávat mlčenlivost nejsou zaměstnanec nebo zástupce auditora, společník a člen orgánu auditorské společnosti, fyzická osoba, jejichž služeb auditor využívá v souvislosti s výkonem auditorské činnosti, vázání v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi auditorem a účetní jednotkou, ve které tento auditor provádí nebo prováděl auditorskou činnost nebo jejím právním nástupcem, a to v rozsahu, v jakém byl auditor zproštěn povinností zachovávat mlčenlivost podle odstavce 1.

(4) Na zaměstnance nebo zástupce auditora, společníka a člena orgánu auditorské společnosti, fyzickou osobu, jejichž služeb auditor využívá v souvislosti s výkonem auditorské činnosti, se odstavec 2 a § 15 odst. 2 a 3 použijí obdobně.

§ 15b

Povinnost dalších osob zachovávat mlčenlivost

(1) Člen orgánu Rady, člen orgánu Komory, zaměstnanec Komory, zaměstnanec Rady a osoba pověřená k výkonu činnosti Komory a Rady jsou povinni, pokud tento nebo jiný zákon nestanoví jinak, zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které nejsou veřejně známy, které se dozvěděli v souvislosti s výkonem své funkce nebo zaměstnání nebo které se týkají činnosti Komory nebo Rady, a to i po zániku takové funkce nebo ukončení pracovněprávního nebo jiného smluvního vztahu; tato povinnost se vztahuje i na osobu, která na základě pověření Komorou nebo Radou má nebo měla k takovým informacím přístup.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 nebo v čl. 22 a 34 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 může ve zvlášť odůvodněných případech zprostit povinnosti zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které nejsou veřejně známy,

a) Komora, jde-li o

- 1. člena orgánu Komory,

- 2. zaměstnance Komory, nebo
- 3. osobu pověřenou Komorou, nebo
- b) Prezident Rady, jde-li o
 - 1. člena orgánu Rady,
 - 2. zaměstnance Rady, nebo
 - 3. osobu pověřenou Radou.

(3) Za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost se nepovažuje poskytnutí informací osobami uvedenými v odstavci 1 a v čl. 22 a 34 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 o skutečnostech, které nejsou veřejně známy, Radě, Komoře, příslušným orgánům členských států nebo třetích zemí nebo Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem pro účely výkonu působnosti Rady podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, kontroly kvality nebo spolupráce s příslušnými orgány členských států nebo třetích zemí podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.“.

CELEX 32006L0043

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

58. § 16 včetně nadpisu zní:

„§ 16

Odměna za povinný audit

Auditor nesmí od účetní jednotky požadovat nebo přijmout odměnu za provedení povinného auditu, která je

- a) ovlivněna poskytováním jiné služby této účetní jednotce auditorem nebo stanovena na jejím základě,
- b) vypočítaná podle předem daných určených pravidel v závislosti na výsledku povinného auditu, nebo
- c) ovlivněna další skutečností, která ohrožuje nezávislost a nestrannost auditora nebo kvalitu povinného auditu.“.

CELEX 32006L0043

CELEX 32014R0537

59. V § 17 odst. 1 se věta druhá zrušuje.

60. V § 17 odstavec 2 zní:

„(2) Nemá-li účetní jednotka uvedená v odstavci 1 nejvyšší orgán, určí auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet její kontrolní orgán, nejsou-li členové kontrolního orgánu členy řídicího orgánu.“.

CELEX 32006L0043

61. V § 17 odst. 3 úvodní části ustanovení se slova „odstavce 1“ nahrazují slovy „odstavců 1, 2 a 4“.

62. V § 17 odst. 4 se za slovo „určí“ vkládají slova „účetní jednotka“.

63. V § 17 se v odstavci 4 doplňuje věta „To se nepoužije, pokud je účetní jednotka fyzickou osobou.“.

64. V § 17 odst. 5 se slova „jedná jménem účetní jednotky“ nahrazují slovy „je oprávněna právně jednat za účetní jednotku“.

65. V § 17 se odstavce 6 a 7 zrušují.

66. Za § 17 se vkládají nové § 17a a 17b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 17a

Zánik závazku ze smlouvy o povinném auditu

(1) Účetní jednotka může závazek ze smlouvy o povinném auditu vypovědět nebo od smlouvy o povinném auditu odstoupit pouze

- a) není-li povinný audit auditorem prováděn v souladu s právními předpisy, auditorskými standardy podle § 18 nebo etickým kodexem,
- b) pokud došlo při provádění auditorské činnosti k ohrožení nezávislosti a nestrannosti auditora a nelze přistoupit k opatření s cílem tato ohrožení snížit na zjevně nevýznamnou úroveň, která by neohrozila dodržování požadavků stanovených tímto zákonem, nebo
- c) brání-li statutárnímu auditorovi v provedení povinného auditu dočasně nebo trvale mimořádná nepředvídatelná a nepřekonatelná překážka vzniklá nezávisle na jeho vůli nebo neplní-li auditor závazky ze smlouvy o povinném auditu vztahující se k probíhající auditní zakázce, a to v případě, že by účetní jednotka při trvání této překážky nebo neplnění povinností ze smlouvy o povinném auditu auditorem nesplnila svou zákonnou povinnost.

(2) Účetní jednotka závazek ze smlouvy o povinném auditu vypoví nebo od smlouvy o povinném auditu odstoupí,

- a) odmítne-li Česká národní banka podle jiného zákona auditora určeného pro provedení povinného auditu, nebo
- b) nařídí-li jí Česká národní banka podle jiného zákona změnu auditora provádějícího povinný audit.

(3) Nepostupuje-li účetní jednotka podle odstavce 1 nebo 2, zruší soud závazek ze smlouvy o povinném auditu na návrh Rady nebo toho, kdo v účetní jednotce nakládá samostatně nebo společně podílem na hlasovacích právech představujícím alespoň 5 % všech hlasů v účetní jednotce, která je subjektem veřejného zájmu podle zákona upravujícího účetnictví (dále jen „subjekt veřejného zájmu“) z důvodů uvedených v odstavci 1 nebo pokud byla porušena pravidla pro určení auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pro povinný audit podle tohoto zákona nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.

(4) Rozdílnost názorů na účetní řešení nebo auditorské postupy není důvodem pro výpověď závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu.

(5) Výpověď závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu účetní jednotkou, auditorskou společností nebo statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet oznámí účetní jednotka, auditorská společnost nebo statutární auditor vykonávající auditorskou činnost

vlastním jménem a na vlastní účet neprodleně Radě; smluvní strana, která závazek ze smlouvy o povinném auditu vypověděla nebo od smlouvy o povinném auditu odstoupila, uvede v oznámení důvody, pro které k výpovědi nebo odstoupení došlo.

§ 17b

Zakázaná ujednání

Ke smluvnímu ujednání mezi účetní jednotkou a třetí stranou, kterým je určení auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pro povinný audit omezeno na určité kategorie nebo seznamy statutárních auditorů nebo auditorských společností, se nepřihlíží.“.

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

67. V § 19 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „podle § 20 nebo podle čl. 10 a 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014“.

CELEX 32014L0056

68. V § 19 odst. 1 se věta druhá zrušuje.

69. V § 19 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 až 5, které znějí:

„(2) Auditor skupiny pro účely povinného auditu konsolidované účetní závěrky posoudí a písemně zdokumentuje povahu, časové rozpětí a rozsah činnosti provedené auditorem části skupiny a přezkoumá a písemně zdokumentuje způsob jejího provedení. Auditorem části skupiny se rozumí auditor, auditor z jiného členského státu nebo auditorská osoba z jiného členského státu, auditor ze třetí země nebo auditorská osoba ze třetí země, kteří provádějí činnost vztahující se k povinnému auditu konsolidované účetní závěrky.

(3) Auditor skupiny uchovává dokumentaci podle odstavce 2 nejméně po dobu uvedenou v § 20a odst. 2, a to v rozsahu, která příslušnému orgánu umožní řádné přezkoumání činnosti auditora skupiny.

(4) Pro účely uvedené v odstavci 2 si auditor skupiny vyžádá souhlas auditora části skupiny s předáním jím provedené příslušné dokumentace o provedené činnosti.

(5) Není-li auditor skupiny schopen přezkoumat a písemně zdokumentovat způsob provedení činnosti provedené auditorem části skupiny podle odstavce 2, přijme vhodná opatření s cílem zjistit, jakým způsobem byla tato činnost provedena auditorem části skupiny, případně zajistí provedení dodatečné činnosti nebo ji provede sám. O této skutečnosti informuje Radu.“.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 6 až 8.

CELEX 32014L0056

70. V § 19 odst. 6 se slova „jedním nebo více auditory, auditory z jiného členského státu nebo auditorskými osobami z jiného členského státu, auditory ze třetí země nebo auditorskými osobami ze třetí země“ nahrazují slovy „auditorem části skupiny“.

71. V § 19 odst. 7 úvodní části ustanovení se číslo „2“ nahrazuje číslem „6“.

72. V § 19 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Auditor skupiny je povinen na žádost Komory nebo Rady zpřístupnit dokumentaci podle odstavce 2 pro účely systému zajištění kvality podle § 24 nebo šetření podle § 40b.“.

CELEX 32014L0056

73. V § 20 odst. 1 písm. a) bod 1 zní:

„1. obchodní firmu nebo jméno, adresu sídla, popřípadě adresu místa bydliště, liší-li se od adresy sídla, je-li účetní jednotka podnikající fyzickou osobou, anebo obchodní firmu nebo název a adresu sídla, je-li účetní jednotka právnickou osobou, pobočkou nebo jinou organizační složkou právnické osoby anebo označení, jde-li o účetní jednotku bez právní osobnosti, a“.

CELEX 32014L0056

74. V § 20 odst. 1 písm. f) se slova „, provedl-li takové ověření“ zrušují.

75. V § 20 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Provádí-li auditor povinný audit subjektu veřejného zájmu, uvede ve zprávě auditora údaje podle odstavce 1 a čl. 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.“.

Dosavadní odstavce 2 až 6 se označují jako odstavce 3 až 7.

CELEX 32014R0537

76. V § 20 odst. 3 se slova „Ověřuje-li auditor účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku“ nahrazují slovy „Provádí-li auditor povinný audit“.

77. V § 20 odst. 4 se za slovo „auditora“ vkládá slovo „své“ a slovo „podnikatele“ se zrušuje.

78. V § 20a se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „a dále záznamy a dokumenty podle § 14a odst. 5, § 14b odst. 2, § 19 odst. 2, § 20, § 45 odst. 2 a čl. 6, 8, 10, 11 a 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014“.

CELEX 32014L0056

79. V § 20a se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Spis auditora musí být uzavřen nejpozději do 60 dní ode dne následujícího po dni data vyhotovení zprávy auditora.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

CELEX 32014L0056

80. V § 20a odst. 4 písm. e) se slova „§ 37 odst. 2“ nahrazují slovy „výkonu působnosti Rady podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014R0537

81. V § 20a odst. 4 se za písmeno e) vkládají nová písmena f) a g), která znějí:

„f) členové disciplinárního výboru pro účely § 39b odst. 3 a 4,

g) členové kontrolního výboru pro účely kontroly kvality.“.

Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena h) až j).
CELEX 32014R0537

82. V § 20b písm. b) se slova „obchodním závodě“ nahrazují slovy „obchodní společnosti“.

83. Za § 20b se vkládá nový § 20c, který včetně nadpisu zní:

„§ 20c

Společné provádění povinného auditu

Určí-li účetní jednotka více než jednoho statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo více než jednu auditorskou společnost pro společné provedení povinného auditu, vyhotovují určení auditoři společnou zprávu auditora obsahující společný výrok auditora; § 20 se použije obdobně. Dospějí-li statutární auditoři vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorské společnosti vzájemně k rozdílnému stanovisku auditora, ve společné zprávě auditora uvede každý z nich vlastní výrok auditora a důvody neshody.“.

CELEX 32014L0056

84. V § 21 odst. 1 písm. d) se slova „veřejného dohledu nad auditem“ nahrazují slovy „působnosti podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014R0537

85. V § 21 odst. 3 písm. c) se slova „časově neomezené“ nahrazují slovem „nepřetržité“.

86. V § 21 odst. 4 se slova „disponuje 20 % nebo více hlasovacích práv nebo má obchodní podíl ve výši 20 % nebo více základního kapitálu nebo pokud jde o ovládající nebo ovládanou osobu“ nahrazují slovy „je v úzkém propojení“.

CELEX 32014R0537

87. V § 21 se v odstavci 4 doplňuje věta „Tímto úzkým propojením je úzké propojení podle čl. 4 odst. 1 bodu 38 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012.“.

CELEX 32014R0537

88. V § 21 se odstavec 7 zrušuje.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 7.

89. V § 23 odst. 2 úvodní části ustanovení se za slovo „není“ vkládají slova „nestanoví-li tento zákon nebo přímo použitelný předpis Evropské unie upravující specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu jinak,“.

CELEX 32014R0537

90. § 24 až 24c včetně nadpisů znějí:

„§ 24

Systém zajištění kvality

(1) Kontrolou kvality u auditora se zjišťuje, zda auditor postupuje při provádění auditorské činnosti v souladu s

- a) tímto zákonem, auditorskými standardy podle § 18, etickým kodexem a vnitřními předpisy Komory a
- b) přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.

(2) Systém zajištění kvality zahrnuje kontroly kvality organizované a řízené

- a) kontrolním výborem podle § 39c odst. 4 písm. a) a
- b) dozorčí komisí podle § 35 odst. 1.

(3) Systému zajištění kvality podléhají všichni auditoři, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Systém zajištění kvality musí splňovat tato kritéria:

- a) je nezávislý na kontrolovaných auditorech,
- b) podléhá veřejnému dohledu podle hlavy VI,
- c) kontrolu kvality provádí kontrolor kvality; tím není dotčen čl. 26 odst. 5 druhý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
- d) provedení kontroly kvality se stanovuje na základě analýzy rizik, a to u
 - 1. auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu, ve lhůtách upravených v čl. 26 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
 - 2. auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu, nejméně jednou za 6 let.

(5) Za auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu se pro účely systému zajištění kvality považuje auditor, který provedl povinný audit u subjektu veřejného zájmu

- a) podle čl. 26 odst. 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, a to po dobu 3 let od počátku účetního období, za které tento povinný audit u subjektu veřejného zájmu provedl,
- b) podle čl. 26 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, a to po dobu 6 let od počátku účetního období, za které tento povinný audit u subjektu veřejného zájmu provedl.

(6) Jednou ročně Komora zpracovává dílčí zprávu o výsledcích kontrol kvality prováděných Komorou, kterou předává Radě ve lhůtě nejpozději do 3 měsíců od skončení kalendářního roku.

(7) Jednou ročně vydává Rada souhrnnou zprávu o systému zajištění kvality, v níž uvádí podstatná zjištění, zejména opakované nedostatky vnitřních systémů řízení kvality u auditorů, které vyplývají z provedených kontrol kvality. Souhrnná zpráva o systému zajištění kvality obsahuje i informace vycházející z dílčí zprávy zpracované podle odstavce 6. Souhrnnou zprávu o systému zajištění kvality zveřejní Rada na svých internetových stránkách nejpozději do 6 měsíců od skončení kalendářního roku.

§ 24a

Organizace systému zajištění kvality

(1) Kontrolní výbor organizuje a řídí kontroly kvality v souladu s řádem ke kontrolám kvality, plánem kontrol kvality a požadavky na zajištění kvality podle čl. 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(2) Dozorčí komise organizuje a řídí kontroly kvality v souladu s dozorčím řádem, plánem kontrol kvality a doporučeními vydanými Radou podle § 38 odst. 2 písm. i).

(3) Řád ke kontrolám kvality podle odstavce 1 vydá Rada jako svůj vnitřní předpis a stanoví v něm postupy pro organizační a personální zabezpečení systému zajištění kvality.

(4) Dozorčí řád podle odstavce 2 vydá Komora jako svůj vnitřní předpis a stanoví v něm postupy pro organizační a personální zabezpečení systému zajištění kvality.

§ 24b

Plán kontrol kvality

(1) Komora předloží Radě v každém kalendářním pololetí návrh plánu na provedení kontrol kvality organizovaných a řízených dozorčí komisí. Při předložení návrhu plánu Radě Komora vždy uvede, jakým způsobem zohlednila kritéria uvedená v § 24 odst. 4 písm. d).

(2) V návrhu plánu podle odstavce 1 Komora uvede jméno auditora, u něhož je kontrola kvality plánována, jméno, popřípadě jména kontrolorů kvality pověřených provedením kontroly kvality, jméno navrženého vedoucího kontrolní skupiny a termín zahájení kontroly kvality.

(3) Rada zpracuje plán kontrol kvality kontrolního výboru a dozorčí komise pro účely splnění kritérií uvedených v § 24 odst. 4 písm. d); při jeho zpracování zohlední návrh plánu předložený Komorou. Plán kontrol kvality obsahuje údaje podle odstavce 2.

(4) O záměru provést kontrolu kvality organizovanou a řízenou dozorčí komisí, která není zahrnuta v plánu kontrol kvality, je Komora povinna informovat Radu s uvedením důvodů nebo rizik, pro které má být taková kontrola kvality provedena.

§ 24c

Kontrolor kvality

(1) Kontrolorem kvality může být pouze fyzická osoba, která

a) získala vysokoškolské vzdělání nejméně v rámci akreditovaného bakalářského studijního programu⁹⁾, zahraniční vysokoškolské vzdělání, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vysokoškolskému vzdělání v rámci akreditovaného bakalářského nebo magisterského studijního programu na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle jiného právního předpisu⁹⁾, nebo dokončila studium, které je uznané příslušným členským státem za součást jeho vysokoškolského systému a jehož dokončení mu poskytuje vysokoškolskou kvalifikaci,

b) má nejméně tříleté praktické zkušenosti v oblasti účetnictví nebo povinného auditu,

c) absolvovala školení zaměřené na oblast kontroly kvality a

d) splňuje další požadavky podle čl. 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou kontrolním výborem.

(2) Školení podle odstavce 1 písm. c) organizuje Rada.

(3) Před provedením kontroly kvality kontrolor kvality prokáže čestným prohlášením, že v provedení kontroly mu nebrání skutečnosti uvedené v § 24d odst. 1, a to

a) kontrolnímu výboru, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou kontrolním výborem, nebo

b) dozorčí komisí, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou dozorčí komisí.“

91. Za § 24c se vkládají nové § 24d až 24i, které včetně nadpisů znějí:

„§ 24d

Kontrola kvality

(1) Kontrola kvality nesmí být provedena kontrolorem kvality, pokud

- a) je s kontrolovaným auditorem ve střetu zájmů,
- b) je osobou blízkou podle občanského zákoníku kontrolovanému statutárnímu auditorovi,
- c) je s kontrolovaným auditorem smluvně zavázán,
- d) je ovládací osobou kontrolované auditorské společnosti,
- e) má podíl na hlasovacích právech v kontrolované auditorské společnosti,
- f) je členem řídicího, kontrolního nebo nejvyššího orgánu kontrolované auditorské společnosti,
- g) neuplynuly alespoň 3 roky ode dne, kdy přestal být s kontrolovaným auditorem ve vztahu podle písmen c) až f), nebo
- h) by došlo ke kontrole vlastní činnosti.

(2) Kontrola kvality je zahájena dnem doručení oznámení o termínu kontroly kvality auditorovi, který musí být oznámen auditorovi nejméně 30 dnů přede dnem zahájení vlastní kontrolní činnosti

- a) Radou, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou kontrolním výborem, nebo
- b) Komorou, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou dozorčí komisí.

(3) Kontrola kvality u statutárního auditora, který provádí auditorskou činnost pro auditorskou společnost nebo pro statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet, se provádí společně s kontrolou kvality této auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet podle § 24 odst. 2.

§ 24e

Rozsah kontroly kvality

(1) Kontrolor kvality provede kontrolu kvality v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly kvality podle § 24 odst. 1 a její závěry doloží potřebnými podklady. Rozsah kontroly kvality musí být přiměřený a úměrný rozsahu a složitosti činnosti kontrolovaného auditora.

(2) Kontrolor kvality při kontrole kvality především

- a) posuzuje soulad vnitřního uspořádání a postupů auditora s tímto zákonem, auditorskými standardy podle § 18, etickým kodexem a požadavky na nezávislost a s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, s cílem ověřit účinnost vnitřního systému řízení kvality auditora,
- b) hodnotí vnitřní systém řízení kvality auditora ve vztahu k § 14d a jeho účinnost,
- c) posuzuje množství a kvalitu vynaložených zdrojů ve vztahu k § 14d a 14g,
- d) kontroluje dodržování požadavku na průběžné vzdělávání,
- e) posuzuje odměny za provedení auditorské činnosti ve vztahu k § 14, 14c a 16,
- f) posuzuje vnitřní předpisy nebo metodiky auditora a
- g) posuzuje soulad postupů s požadovanými postupy stanovenými vnitřními předpisy Komory.

(3) Při kontrole kvality prověřuje kontrolor kvality spisy auditora vybrané na základě provedené analýzy rizik spočívající v analýze možného nesprávného provádění auditorské činnosti.

(4) Při kontrole kvality organizované a řízené kontrolním výborem kontrolor kvality dále přezkoumává obsah zprávy o transparentnosti s ohledem na zjištění učiněná podle odstavce 2 a dodržování požadavků uvedených v čl. 4 a 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

§ 24f

Protokol o kontrole kvality

(1) Zjistí-li kontrolor kvality v rámci kontroly kvality, že auditor nepostupoval při provádění auditorské činnosti v souladu s tímto zákonem, auditorskými standardy podle § 18, etickým kodexem a vnitřními předpisy Komory nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, uvede tuto skutečnost v kontrolním zjištění.

(2) Před vyhotovením protokolu o kontrole projedná kontrolor kvality s kontrolovaným auditorem kontrolní zjištění a případná navrhovaná opatření spočívající v nápravě nedostatků podle odstavce 1 zjištěných v rámci kontroly kvality (dále jen „opatření k nápravě“).

(3) Kontrolní zjištění a opatření k nápravě kontrolor kvality uvede v protokolu o kontrole a stanoví přiměřenou lhůtu k provedení opatření k nápravě, která nesmí být delší než 12 měsíců ode dne doručení stejnopisu protokolu o kontrole kontrolovanému auditorovi.

(4) Kopii protokolu o kontrole po ukončení kontroly kvality předá kontrolor kvality

- a) Radě, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou dozorčí komisí, nebo
- b) Komoře, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou kontrolním výborem.

(5) Kontrolovaný auditor provede opatření k nápravě ve stanovené lhůtě.

§ 24g

Uchovávání spisu o kontrole kvality

Spis o kontrole kvality se uchovává po dobu 10 let ode dne jeho uzavření; tato doba se prodlužuje o dobu nezbytnou pro vedení kárného řízení, řízení o správním deliktu nebo trestního řízení.

§ 24h

Kontrola kvality prováděná třetí osobou

Je-li kontrola kvality prováděna podle čl. 26 odst. 5 druhý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, § 24d až 24g se použijí obdobně.

§ 24i

Společná kontrola kvality

(1) Rada je oprávněna provést společnou kontrolu kvality u auditora, která se vztahuje k jím provedenému povinnému auditu společnosti, která vydala cenné papíry v třetí zemi nebo která je součástí skupiny zveřejňující konsolidovanou účetní závěrku v třetí zemi, s příslušným orgánem této třetí země, který splňuje požadavky, které Evropská komise prohlásí za přiměřené, za účelem zajištění účinného dohledu za podmínek stanovených tímto zákonem a pracovními ujednáními podle § 49.

(2) Společné kontroly kvality provádí osoba nebo osoby, které splňují požadavky stanovené tímto zákonem na provádění kontrol kvality, pověřené Radou společně s osobami pověřenými příslušným orgánem třetí země.

(3) Pracovní ujednání uzavřená mezi Radou a příslušným orgánem třetí země zajistí, kromě požadavků podle § 49 odst. 2, že

- a) jsou stanoveny požadavky na rozsah provádění společné kontroly kvality, které je příslušný orgán třetí země povinen dodržovat při provádění společné kontroly kvality podle odstavce 2,
- b) Rada může odmítnout společnou kontrolu kvality, pokud by společná kontrola kvality měla nepříznivý vliv na svrchovanost, bezpečnost nebo veřejný pořádek České republiky,
- c) příslušné orgány třetí země zaručí povinnost zachovávat mlčenlivost alespoň v rozsahu stanoveném v § 15b,
- d) informace, na které se vztahuje povinnost zachovávat mlčenlivost, nesmějí být sděleny žádné jiné osobě nebo orgánu, než těm, které jsou uvedeny v pracovních ujednáních, a mohou být použity pouze pro výkon pravomocí v oblasti dohledové působnosti příslušného orgánu třetí země pro účely kontroly kvality a šetření, které splňují požadavky rovnocenné požadavkům uvedeným v § 24, 25 a v hlavách VI a XI, a
- e) bez předchozího souhlasu Rady není příslušný orgán třetí země oprávněn dále poskytovat osobní údaje obsažené v pracovních materiálech k povinnému auditu a jiných dokumentech v držení auditorů; předávání údajů do třetí země probíhá podle zákona upravujícího ochranu osobních údajů²²⁾.

(4) Společná kontrola kvality musí splňovat tyto požadavky:

- a) osoby pověřené příslušným orgánem třetí země k provedení kontroly kvality jsou oprávněny nahlížet do spisu auditora a jiných dokumentů souvisejících s prováděním povinného auditu v souladu s tímto zákonem,
- b) osoby pověřené příslušným orgánem třetí země k provedení kontroly kvality jsou povinny prohlášením doložit splnění požadavků stanovených v § 24d odst. 1 a
- c) kontrolor kvality neumožní osobě pověřené příslušným orgánem třetí země k provedení kontroly kvality přístup k těm dokumentům k auditu, pokud by tím došlo k porušení tohoto zákona nebo pracovních ujednání.

(5) Na společnou kontrolu kvality se použijí § 24c až 24g obdobně.“.

CELEX 32006L0043
CELEX 32014R0537
CELEX 32013D0280

92. V § 25 odst. 1 úvodní části ustanovení se za číslo „18“ vkládají slova „„ které není správním deliktem podle hlavy XI““ a za slova „(dále jen „kárné provinění“)“ se vkládá čárka.

CELEX 32014R0537

93. V § 25 odst. 1 písmeno e) zní:

„e) vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti na dobu nejdéle 3 roky.“.

CELEX 32014L0056

94. V § 25 odst. 3 se číslo „8“ nahrazuje číslem „7“, za slovo „společnosti“ se vkládají slova „nebo statutárnímu auditorovi vykonávajícímu auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet“ a číslo „5 000 000“ se nahrazuje číslem „10 000 000“.

95. V § 25 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 až 11 se označují jako odstavce 4 až 10.

96. V § 25 odst. 4 se za slovo „auditora“ vkládají slova „nebo správním deliktem podle hlavy XI“ a číslo „5 000 000“ se nahrazuje číslem „10 000 000“.

CELEX 32014R0537

97. V § 25 se odstavce 5 a 6 zrušují.

Dosavadní odstavce 7 až 10 se označují jako odstavce 5 až 8.

98. V § 25 odst. 5 se za slovo „jednání“, vkládají slova „zejména ke“.

99. V § 25 odstavec 7 zní:

„(7) Rozhodnutí o uložení opatření veřejného napomenutí vykoná Komora zveřejněním na svých internetových stránkách. Toto rozhodnutí je vykonáno dnem, kdy bylo zveřejněno. Obsah veřejného napomenutí určí kárná komise Komory tímto rozhodnutím.“.

100. V § 25 odst. 8 se za slovo „pokut“ vkládají slova „v řízení podle § 26“.

101. Za § 25a se vkládá nový § 25b, který včetně nadpisu zní:

„§ 25b

Vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti

(1) Právní mocí rozhodnutí o vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti přestává být osoba, které se rozhodnutí týká, členem řídicího orgánu ve všech auditorských společnostech; zánik funkce oznámí Komora nebo Rada soudu, který podle jiného právního předpisu vede obchodní rejstřík.

(2) Ten, kdo poruší zákaz uložený mu rozhodnutím o vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti, ručí za splnění všech povinností auditorské společnosti, které vznikly v době, kdy vykonával přes zákaz činnost člena jejího řídicího orgánu, ač se jím nestal anebo jím být přestal.

(3) Je-li členem řídicího orgánu auditorské společnosti jiná auditorská společnost, použijí se ustanovení o vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu i na fyzickou osobu, která byla touto auditorskou společností určena k tomu, aby takovou funkci za ni vykonávala.“.

102. V § 26 odst. 1 se slova „člena Prezidia“ nahrazují slovy „kontrolního výboru“.

103. V § 26 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Odpovědnost za kárné provinění nebo porušení povinnosti podle § 25 odst. 3 a 4 zaniká, uplynula-li ode dne, kdy ke kárnému provinění nebo porušení povinnosti došlo, doba 6 let.

(3) Lhůta podle odstavce 2 neběží

- a) v případě zániku oprávnění k výkonu auditorské činnosti,
 - b) po dobu, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení nebo řízení o správním deliktu, nebo
 - c) po dobu, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní.“.
- Dosavadní odstavce 2 až 7 se označují jako odstavce 4 až 9.

104. V § 26 odst. 4 větě první se čárka za slovem „řízení“ nahrazuje slovem „a“, slova „„ a návrh na uložení konkrétního opatření“ se zrušují a věta třetí se zrušuje.

105. V nadpise § 27 se slova „a jiného opatření“ nahrazují slovem „postihu“.

106. V § 27 odstavec 1 zní:

„(1) Po uplynutí 7 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení opatření uvedeného v § 25 odst. 1 písm. a) až c) se opatření považuje za zahlazené. Opatření uvedené v § 25 odst. 1 písm. d) a e) se považuje za zahlazené, uplynula-li ode dne, k němuž bylo vykonáno opatření zákazu, doba 7 let.“.

CELEX 32014L0056

107. V části první hlavě III se za § 27 vkládá nový § 27a, který včetně nadpisu zní:

„§ 27a

Zveřejnění rozhodnutí o kárném provinění

(1) Komora zveřejní rozhodnutí o kárném provinění v rejstříku bezodkladně poté, co nabude právní moci. Zveřejňuje se výroková část rozhodnutí o kárném provinění.

(2) Komora na základě rozhodnutí kárné komise Komory nezveřejní rozhodnutí o kárném provinění v rejstříku, pokud by zveřejnění ohrozilo stabilitu finančních trhů, probíhající trestní řízení vedené proti auditorovi nebo způsobilo účastníkům řízení nepřiměřené škody. Má-li Komora pochybnosti o možném ohrožení stability finančních trhů, může si vyžádat stanovisko České národní banky; přílohou žádosti je kopie rozhodnutí o kárném provinění.

(3) Komora na základě rozhodnutí kárné komise Komory nezveřejní rozhodnutí o kárném provinění statutárního auditora v rejstříku, pokud by zveřejnění osobních údajů bylo nepřiměřené vzhledem k povaze a závažnosti kárného provinění.

(4) V případě postupu podle odstavců 2 nebo 3 Komora zveřejní rozhodnutí o kárném provinění na svých internetových stránkách bez uvedení údajů umožňujících identifikaci auditora, o jehož kárném provinění bylo rozhodnuto, bezodkladně poté, kdy rozhodnutí nabude právní moci.

(5) O rozhodnutí o kárném provinění auditora, který provádí auditorskou činnost v účetní jednotce, jež podléhá dohledu České národní banky, a které Komora nezveřejní podle odstavců 2 nebo 3, informuje Komora Českou národní banku; v informaci uvede jméno auditora, prohlášení viny, uložení opatření, případně prohlášení nevinu a den nabytí právní moci rozhodnutí.

(6) Je-li proti rozhodnutí o kárném provinění podána žaloba, zveřejní Komora tuto skutečnost v rejstříku. Komora zveřejní stejným způsobem i informaci o výsledku soudního přezkumu.

(7) Obsahem zveřejněného rozhodnutí o kárném provinění nesmějí být údaje umožňující identifikaci jiné osoby než auditora, o jehož kárném provinění bylo rozhodnuto.“.

CELEX 32014L0056

108. V § 28 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Asistentem auditora může být fyzická osoba, která

- a) je plně svéprávná,
- b) je bezúhonná a
- c) má ukončeno nejméně úplné střední nebo úplné střední odborné vzdělání nebo studium, které poskytuje rovnocenné vzdělání.

(2) Fyzickou osobu, která splňuje podmínky podle odstavce 1, zapíše Komora do rejstříku jako asistenta auditora, pokud vykonává odbornou praxi podle § 29.“.

Poznámka pod čarou č. 20 se zrušuje.

109. V § 28 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Auditor, u kterého asistent auditora vykonává odbornou praxi, je povinen tuto skutečnost bezodkladně oznámit Komoře. V oznámení auditor uvede jméno asistenta auditora, rodné číslo a nebylo-li rodné číslo přiděleno, datum narození a datum zahájení odborné praxe. K oznámení auditor přiloží doklad podle odstavce 4 a své prohlášení o zaměstnání asistenta auditora.

(4) Splnění požadavku uvedeného v odstavci 1 písm. c) se prokazuje dokladem nebo doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 5 a 6.

110. V § 28 odst. 6 písm. d) se číslo „2“ nahrazuje slovy „1 nebo přestal vykonávat odbornou praxi podle § 29“.

111. V § 29 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „je oprávněn k provádění auditorské činnosti v některém členském státě a“ zrušují.

112. V § 29 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Způsob řízení odborné praxe asistenta auditora auditorem a jejího vykazování stanoví Komora vnitřním předpisem.“.

CELEX 32006L0043

113. V § 31 odst. 2 písm. a) se slova „provoz systému kontroly kvality podle § 24“ nahrazují slovy „provádění kontrol kvality organizovaných a řízených dozorčí komisí a podmínky pro spolupráci při kontrolách kvality podle § 24d odst. 3“.

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

114. V § 31 odst. 2 písmeno g) zní:

„g) rozhoduje o podaných přihláškách k auditorským zkouškám, dílčím částem auditorské zkoušky, rozdílovým zkouškám a dílčím částem rozdílové zkoušky a zajišťuje provádění

auditorských zkoušek a dílčích částí auditorské zkoušky a rozdílových zkoušek a dílčích částí rozdílové zkoušky,“.

115. V § 31 odst. 2 se na konci textu písmene i) doplňují slova „, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou dozorčí komisí“.

116. V § 31 odst. 2 písm. j) se slova „ve zvlášť odůvodněných případech“ zrušují a text „§ 15 odst. 2“ se nahrazuje textem „§ 15a odst. 1 písm. b)“.

117. V § 31 odst. 3 písmeno b) zní:

„b) spis o kontrole kvality, jde-li o kontrolu kvality organizovanou a řízenou dozorčí komisí.“.

118. V § 31 odst. 4 se text „h)“ nahrazuje textem „i)“ a slova „ve všech otázkách týkajících se veřejného dohledu a spolupráce Rady s příslušnými orgány v ostatních členských státech a třetích zemí podle § 37, hlavy VII a hlavy IX, pokud je o to Radou požádána“ se nahrazují slovy „při výkonu působnosti Rady podle tohoto zákona a podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014L0056

119. V § 31 odst. 5 se slova „§ 14, § 20 a § 24“ nahrazují slovy „§ 47 až 49“.

CELEX 32014L0056

120. V § 31 se doplňuje odstavce 6, který zní:

„(6) Komora zavede účinný mechanismus k hlášení porušení nebo domnělého porušení tohoto zákona, jiného právního předpisu upravujícího výkon auditorské činnosti, přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, etického kodexu, vnitřních předpisů Komory nebo auditorských standardů podle § 18 a informuje o něm způsobem umožňujícím dálkový přístup; tento mechanismus zahrnuje alespoň

- a) postupy pro hlášení porušení nebo domnělého porušení a jejich vyhodnocování,
- b) ochranu osobních údajů osoby, která ohlásí porušení nebo domnělé porušení nebo která je údajně odpovědná za porušení nebo domnělé porušení, a
- c) postupy zajišťující právo osoby, která je údajně odpovědná za porušení nebo domnělé porušení, na vyjádření nebo podání vysvětlení, včetně práva na podání opravných prostředků proti rozhodnutí Komory.“.

CELEX 32014L0056

121. V § 32 odst. 4 písm. e) se slova „zákazem nebo trvalým zákazem“ nahrazují slovy „zánikem oprávnění k“.

122. V § 33 odst. 2 písm. e) se slova „auditorské zkoušce a části rozdílové zkoušky“ nahrazují slovy „části auditorské zkoušky a rozdílové zkoušky“.

123. V § 34 odst. 2 větě první se slova „a 6 náhradníků“ zrušují, ve větě druhé se slovo „Způsob“ nahrazuje slovy „Počet náhradníků, způsob jejich“ a slovo „náhradníků“ se zrušuje.

124. V § 35 odst. 1 větě poslední se slovo „systém“ zrušuje a slovo „auditu“ se nahrazuje slovy „u auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu“.

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

125. V § 36 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Kárná komise informuje nejméně jednou za 6 měsíců Komoru a Radu o výsledcích své činnosti.

(4) Kárná komise poskytne Radě pravidelně jednou za kalendářní čtvrtletí informace o uložených opatřeních podle § 25 pro účely § 38 odst. 2 písm. q).“.

CELEX 32014L0056

126. V § 37 odst. 2 se za písmeno a) vkládají nová písmena b) a c), která znějí:

„b) je určeným příslušným orgánem podle čl. 20 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,

c) vykonává působnost příslušného orgánu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, neurčí-li tento zákon v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu výkon působnosti jinému orgánu.“.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena d) a e).

CELEX 32014R0537

127. V § 37 odst. 2 písm. d) se číslo „X“ nahrazuje číslem „XI“.

128. V § 37 odst. 3 se slova „veřejného dohledu“ nahrazují slovy „působnosti podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

129. V § 37 se odstavec 4 zrušuje.

130. Za § 37 se vkládá nový § 37a, který včetně nadpisu zní:

„§ 37a

Rozpočet Rady

(1) Rada sestavuje na každý rozpočtový rok návrh svého rozpočtu nejméně v rozsahu celkových příjmů a celkových výdajů a spolu s účetní závěrkou Rady za předcházející účetní období jej ve lhůtách stanovených pro sestavování státního rozpočtu České republiky a státního závěrečného účtu České republiky předkládá Ministerstvu financí. Rozpočet Rady schvaluje Ministerstvo financí.

(2) Finančními zdroji Rady jsou

a) dotace ze státního rozpočtu,

- b) úroky z vkladů, penále, pojistná plnění a jiné platby získané v souvislosti s použitím finančních prostředků Rady,
- c) výnosy z prodeje majetku Rady,
- d) ostatní příjmy z činnosti Rady.

(3) Dotace ze státního rozpočtu je poskytována Radě každoročně nejméně ve výši skutečných výdajů určených schváleným rozpočtem Rady ve výši určené k pokrytí správy a činnosti Rady nepokryté z finančních zdrojů podle odstavce 2 písm. b) až d).

(4) Finanční prostředky Rady lze použít pouze k úhradě nákladů spojených se správou a činností Rady schválených v rámci rozpočtu Rady.“

131. V § 38 odst. 1 písm. a) se za slovo „standardů“ vkládají slova „podle § 18“.

132. V § 38 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) organizací, řízením a prováděním kontrol kvality organizovaných a řízených dozorčí komisí.“

CELEX 32014R0537

133. V § 38 odst. 1 písm. d) se slova „odst. 2 až 4“ zrušují.

134. V § 38 odst. 2 písm. a) se slova „Ministerstvem financí na přípravě právních předpisů souvisejících s povinným auditem“ nahrazují slovy „orgány podle čl. 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ve věcech týkajících se povinného auditu a plnění povinností podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014R0537

135. V § 38 odst. 2 se na konci textu písmene b) doplňují slova „a přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu a podílí se též na mezinárodní spolupráci dohledových orgánů, pokud je to nutné nebo žádoucí pro plnění povinností stanovených tímto zákonem nebo přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

136. V § 38 odst. 2 se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

„d) spolupracuje s Komorou, Výborem evropských orgánů dohledu nad auditem a příslušnými orgány jiných členských států za účelem sjednocování požadavků na teoretickou přípravu a odbornou praxi a požadavků na rozdílovou zkoušku.“

Dosavadní písmena d) až m) se označují jako písmena e) až n).

CELEX 32014L0056

137. V § 38 odst. 2 písm. e) se slovo „odvolacího“ nahrazuje slovy „nadřízeného správního“.

138. V § 38 odst. 2 písm. f) se na konci textu bodu 4 doplňují slova „, řád ke kontrolám kvality a další vnitřní předpisy“.

139. V § 38 odst. 2 se v písmenu f) doplňují body 6 a 7, které znějí:

- „6. souhrnnou zprávu o systému zajištění kvality,
- 7. plán kontrol kvality,“.

140. V § 38 odst. 2 písm. g) se slova „členové Rady mají právo účastnit se bez hlasovacího práva sněmu Komory nebo zasedání jejích orgánů“ nahrazují slovy „členové Prezidia Rady mají právo účastnit se bez hlasovacího práva sněmu Komory nebo zasedání jiných orgánů Komory, členové disciplinárního výboru, kontrolního výboru a zaměstnanci Rady mají právo účastnit se bez hlasovacího práva sněmu Komory, zasedání dozorčí komise nebo kárné komise, a to po předchozím projednání s prezidentem Komory“.

141. V § 38 odst. 2 písm. i) se slova „k systému kontroly kvality a“ zrušují a na konci textu písmene se doplňují slova „podle § 37 odst. 2 a spolupráce podle písmene d)“.

CELEX 32014L0056

142. V § 38 odst. 2 písm. k) se slova „podle § 24b“ nahrazují slovy „organizované a řízené dozorčí komisí“ a slova „a navrhuje opatření k nápravě“ se nahrazují slovy „„ která není s kontrolovaným auditorem ve střetu zájmů a splňuje požadavky uvedené v § 24c odst. 1““.

CELEX 32014L0056

143. V § 38 odst. 2 se písmena l) a m) zrušují.

Dosavadní písmeno n) se označuje jako písmeno l).

144. V § 38 odst. 2 se na konci písmene l) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena m) až t), která znějí:

- „m) kontroluje, zda jsou auditory, osobami, které se přímo podílejí na činnostech souvisejících s povinným auditem u účetní jednotky, členy sítě a subjekty veřejného zájmu dodržována ustanovení přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu,
- n) rozhoduje o prodloužení podle čl. 17 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
- o) sleduje vývoj na trhu provádění povinného auditu subjektů veřejného zájmu a zpracovává zprávu o vývoji na trhu poskytování služeb povinného auditu subjektům veřejného zájmu v souladu s čl. 27 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
- p) sjednává a uzavírá dohody s příslušnými orgány třetích zemí za podmínek stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu,
- q) zpracovává přehled všech opatření, která byla za každý kalendářní rok uložena auditorům podle § 25 a hlavy XI a předává je Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem,
- r) zveřejní jména auditorů, jejichž podíl odměn za povinný audit účtovaných nebo evidovaných od subjektů veřejného zájmu nepřesahuje 15 % z celkových odměn účtovaných nebo evidovaných za povinný audit za kalendářní rok podle čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
- s) pro účely čl. 17 odst. 8 třetí pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 určuje datum pro uplatňování požadavků na trvání auditorské zakázky,
- t) informuje Výbor evropských orgánů dohledu nad auditem o uložených opatřeních zákazu výkonu auditorské činnosti a vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu

auditorské společnosti nebo subjektu veřejného zájmu podle jiného právního předpisu.“.
CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

145. V § 38 se doplňují odstavce 4 až 8, které znějí:

„(4) Rada zveřejní účetní závěrku Rady za předcházející účetní období na svých internetových stránkách nejpozději do 30. června a dále informace podle čl. 28 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014. Tyto informace musejí být na internetových stránkách zveřejněny po dobu alespoň 5 let od jejich zveřejnění včetně případných oprav.

(5) Rada informuje Českou národní banku o výpovědi závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo o odstoupení od smlouvy o povinném auditu podle § 17a, je-li smluvní stranou účetní jednotka podléhající dohledu České národní banky.

(6) Rada se při výkonu své působnosti podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu podílí na činnosti Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem podle čl. 30 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(7) Rada se při výkonu své působnosti podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu podílí na činnosti kolegií orgánů dohledu v rámci spolupráce příslušných orgánů podle čl. 32 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(8) Rada sdělí na požádání České národní bance výsledek kontroly kvality u auditora, který provádí povinný audit účetní jednotky, jež podléhá dohledu České národní banky.“

CELEX 32014R0537

146. V § 38a odst. 1 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) kontrolní výbor.“

147. V § 38a odst. 2 se slovo „orgány“ nahrazuje slovem „komise“.

148. V § 38a odst. 3 se slova „jejího sekretariátu“ nahrazují slovy „vnitřních útvarů Rady“.

149. V § 39 odst. 1 věta první se slova „činnosti stanovené tímto zákonem Radě“ nahrazují slovy „působnost Rady podle tohoto zákona nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, pokud nepřísluší zároveň jiným orgánům Rady“ a věta druhá se zrušuje.

150. V § 39 odstavec 2 zní:

„(2) Prezidium je šestičlenné.“

151. V § 39 odst. 3 se slovo „Prezidium“ nahrazuje slovy „Členy Prezidia“ a slova „a odvolává“ se zrušují.

152. V § 39 odst. 4 se slova „podle odstavce 2 písm. a)“ zrušují.

153. V § 39 odst. 6 se věta druhá zrušuje.

154. V § 39 odstavec 7 zní:

„(7) Plnění funkce člena Prezidia je výkonem veřejné funkce.“.

155. V § 39 se odstavce 8 až 13 zrušují.

156. § 39a včetně nadpisu zní:

„§ 39a

Podmínky členství v Prezidiu

(1) Členem Prezidia může být jmenována fyzická osoba, která

- a) je občanem České republiky,
- b) je bezúhonná,
- c) je plně svéprávná,
- d) získala znalosti anebo praxi v oblasti účetnictví nebo auditorské činnosti nebo v oboru práva nebo ekonomie, zajišťující předpoklad řádného výkonu funkce člena Prezidia,
- e) nemá a neměla v období nejméně 3 let před jmenováním
 - 1. podíl na hlasovacích právech v auditorské společnosti,
 - 2. sjednán s auditorskou společností nebo statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet základní pracovněprávní vztah,
- f) není a nebyla v období nejméně 3 let před jmenováním členem řídicího nebo kontrolního orgánu nebo vedoucím zaměstnancem nebo zástupcem auditorské společnosti,
- g) není statutárním auditorem a nevykonávala v období nejméně 3 let před jmenováním povinný audit, nebo
- h) není a nebyla v období nejméně 3 let před jmenováním zavázána jiným smluvním vztahem s auditorem.

(2) Členem Prezidia nemůže být jmenován ten, komu bylo Komorou uloženo kárné opatření podle § 25 odst. 1 nebo hlavy XI, které není ke dni jmenování členem Prezidia zhlazeno.

(3) Výkon funkce člena Prezidia končí

- a) uplynutím jeho funkčního období,
- b) odvoláním,
- c) vzdáním se funkce,
- d) smrtí nebo prohlášením za mrtvého,
- e) je-li mu vydáno auditorské oprávnění, nebo
- f) nabytím právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl člen Prezidia odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo kterým byla omezena jeho svéprávnost.

(4) Ministr financí po dohodě s Českou národní bankou odvolá člena Prezidia pokud

- a) nevykonává svou funkci po dobu delší než 9 měsíců nebo neplní své povinnosti podle tohoto zákona,
- b) narušuje-li závažným způsobem důstojnost své funkce,
- c) je jmenován členem kontrolního nebo řídicího orgánu auditorské společnosti,
- d) získá podíl na hlasovacích právech v auditorské společnosti,

- e) vstoupí do základního pracovněprávního vztahu s auditorskou společností nebo statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet, nebo
- f) uzavře jiný smluvní vztah s auditorem.

(5) Přestane-li člen Prezidia splňovat kteroukoliv podmínku stanovenou tímto zákonem pro členství v Prezidiu, je povinen tuto skutečnost oznámit bezodkladně ministrovi financí.“.

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

157. Za § 39a se vkládají nové § 39b a 39c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 39b

Disciplinární výbor

(1) Disciplinární výbor má 5 členů.

(2) Členové disciplinárního výboru jsou jmenováni Prezidentem Rady na návrh Prezidia. Funkční období členů disciplinárního výboru, způsob jejich odvolání, odměňování a pravidla pro rozhodování stanoví statut Rady. Disciplinární výbor se při své činnosti řídí disciplinárním řádem Rady, který je vnitřním předpisem Rady.

(3) Disciplinární výbor vykonává v prvním stupni působnost Rady v řízení o sankcích podle hlavy XI. Odvolacím orgánem je Prezidium.

(4) Disciplinární výbor vykonává působnost Rady v šetření podle § 40b.

(5) Plnění funkce člena disciplinárního výboru je výkonem veřejné funkce.

§ 39c

Kontrolní výbor

(1) Kontrolní výbor má 5 členů.

(2) Členem kontrolního výboru může být jmenována fyzická osoba uvedená v čl. 21 třetí pododstavec písm. a) až d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(3) Členové kontrolního výboru jsou jmenováni Prezidentem Rady na návrh Prezidia. Funkční období členů kontrolního výboru, způsob jejich odvolání, odměňování a pravidla pro rozhodování stanoví statut Rady. Kontrolní výbor se při své činnosti řídí řádem ke kontrolám kvality, který je vnitřním předpisem Rady.

(4) Kontrolní výbor

a) organizuje a řídí kontroly kvality u auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu a podle § 24h a 24i a čl. 26, 31 a 32 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,

b) předkládá návrh souhrnné zprávy o systému zajištění kvality podle § 24 odst. 7 Prezidiu ke schválení,

c) předkládá návrh plánu kontrol kvality podle § 24b odst. 3 Prezidiu ke schválení.

(5) Plnění funkce člena kontrolního výboru je výkonem veřejné funkce.

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

158. V § 40 odst. 1 se slovo „prezident“ nahrazuje slovem „Prezident“.

159. V § 40 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Prezidium je způsobilé se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

160. V § 40 odst. 4 větě třetí se text „c)“ nahrazuje textem „e)“ a věta poslední se zrušuje.

161. V § 40 odstavec 5 zní:

„(5) Nelze-li přijmout rozhodnutí podle odstavce 4 z důvodu vyloučení těch členů Prezidia, u nichž se zřetelem na jejich poměr k věci nebo k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti, je rozhodnutí přijato, pokud pro něj hlasovala nadpoloviční většina členů, kteří nejsou z těchto důvodů vyloučeni z hlasování, a v případě jejich rovnosti je rozhodný hlas Prezidenta Rady. Prezidenta Rady nelze vyloučit z rozhodování Prezidia.“.

162. Za § 40 se vkládají nové § 40a až 40e, které včetně nadpisů znějí:

„§ 40a

Zásady odměňování a poskytování cestovních náhrad

(1) Členu Prezidia náleží za výkon funkce odměna, kterou stanoví prováděcí právní předpis podle složitosti, míry odpovědnosti, náročnosti a rozsahu výkonu funkce.

(2) Členu disciplinárního výboru a kontrolního výboru náleží za výkon funkce odměna, kterou stanoví Rada podle složitosti, míry odpovědnosti, náročnosti a rozsahu výkonu funkce.

(3) Členu orgánu Rady přísluší při cestách v souvislosti s výkonem funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených v části sedmé zákoníku práce pro zaměstnance v pracovním poměru s tím, že za pravidelné pracoviště se pro tyto účely považuje místo bydliště člena orgánu Rady.

(4) Odměnu a cestovní náhrady členu orgánu Rady poskytuje Rada. Odměna je splatná ve shodných termínech jako u zaměstnanců Rady.

(5) Rada vnitřním předpisem upraví principy poskytování mzdy zaměstnancům, v nichž zohlední rozpočtové možnosti Rady.

§ 40b

Šetření prováděné Radou

Rada je oprávněna provést pro účely veřejného dohledu šetření u

- a) auditora provádějícího povinný audit subjektu veřejného zájmu,
- b) člena sítě, do níž patří auditor provádějící povinný audit subjektu veřejného zájmu, se sídlem na území České republiky,
- c) osob podílejících se na auditorské činnosti auditora provádějícího povinný audit subjektu veřejného zájmu,
- d) subjektu veřejného zájmu a
- e) Komory.

§ 40c

Uchovávání spisu

Informace poskytnuté Radě je Rada povinna chránit před zneužitím. Rada uchovává spis po dobu 10 let ode dne ukončení šetření, tato doba se prodlužuje o dobu nezbytnou pro vedení řízení o správním deliktu nebo trestního řízení.

§ 40d

Přenesení úkolů Radou na příslušný orgán jiného členského státu

(1) Pokud Rada přenese některou činnost, kterou by jinak vykonávala nebo mohla vykonávat sama podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, na orgán jiného členského státu, který byl v tomto členském státě určen jako příslušný orgán odpovědný za provádění úkolů stanovených v přímo použitelném předpisu Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, není tím dotčena odpovědnost Rady.

(2) Rada zajistí, že v souvislosti s přenesením činnosti podle odstavce 1

- a) není omezen soulad takto vykonávaných činností s příslušnými právními předpisy a možnost jejich kontroly Radou,
- b) nejsou dotčeny právní vztahy Rady s auditorem a
- c) jsou stanovena pravidla kontroly takto vykonávaných činností Radou.

(3) Rada uzavírá smlouvu upravující přenesení činnosti podle odstavce 1 způsobem, který umožňuje zachycení obsahu, kontrolovatelnost a vymahatelnost, jakož i uchovatelnost této smlouvy.

§ 40e

Oznamování případů porušení

Rada zavede účinný mechanismus k hlášení porušení nebo domnělého porušení tohoto zákona, jiného právního předpisu upravujícího výkon auditorské činnosti, nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, etického kodexu, vnitřních předpisů Komory nebo auditorských standardů podle § 18 a informuje o něm způsobem umožňujícím dálkový přístup; tento mechanismus zahrnuje alespoň

- a) postupy pro hlášení porušení nebo domnělého porušení a jejich vyhodnocování,
- b) ochranu osobních údajů osoby, která ohlásí porušení nebo domnělé porušení nebo která je údajně odpovědná za porušení nebo domnělé porušení,
- c) postupy zajišťující právo osoby, která je údajně odpovědná za porušení nebo domnělé porušení, na vyjádření nebo podání vysvětlení, včetně práva na podání opravných prostředků proti rozhodnutí nebo opatření Rady.“

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

163. V § 41 odst. 1 se za slovo „zákona“ vkládají slova „a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“ a za slovo „při“ se vkládají slova „kontrolách kvality a“.

CELEX32014R0537

164. V § 41 odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo by takové šetření mělo za následek porušení zákonů upravujících ochranu utajovaných informací a činnost zpravodajských služeb“.

CELEX 32014L0056

165. V § 42 odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo by takové šetření mělo za následek porušení zákonů upravujících ochranu utajovaných informací a činnost zpravodajských služeb“.

CELEX 32006L0043

166. V § 42 odst. 4 se za slovo „zákona“ vkládají slova „a přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu“.

CELEX 32014L0056

167. § 43 včetně nadpisu zní:

„§ 43

Určení auditora subjektem veřejného zájmu

(1) Subjekt veřejného zájmu určuje auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pro povinný audit podle čl. 16 odst. 2 až 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(2) Pro účely určení auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet podle § 17 odst. 3 nebo 4 navrhuje auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet tomu, kdo je určuje, kontrolní orgán; přitom zohlední doporučení výboru pro audit. Navrhne-li kontrolní orgán tomu, kdo je určuje, auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet jiné, než kteří byli doporučeni výborem pro audit, je takový návrh povinen řádně odůvodnit, zejména uvede, z jakých důvodů se odchýlil od doporučení výboru pro audit.

(3) Nemá-li subjekt veřejného zájmu kontrolní orgán, navrhuje auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet tomu, kdo je určuje, výbor pro audit.

(4) Aniž je dotčen přímo použitelný předpis Evropské unie upravující specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu, subjekt veřejného zájmu může určit auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pro provedení povinného auditu nejdéle na dobu 20 let v případě, že nejdéle po uplynutí 10 let od určení auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet, avšak ne dříve, než 18 měsíců před uplynutím doby trvání zakázky, uskuteční na provedení povinného auditu na období bezprostředně následující po uplynutí 10 let výběrové řízení v souladu s čl. 16 odst. 2 až 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(5) Nemá-li subjekt veřejného zájmu nejvyšší orgán, vykonává působnost nejvyššího orgánu pro účely určení auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu ten, kdo určuje auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pro provedení povinného auditu.

(6) Určí-li subjekt veřejného zájmu auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet postupem podle § 17 odst. 2, 3 nebo 4, neprodleně o tom informuje Radu.“.

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

168. Za § 43 se vkládají nové § 43a až 43d, které včetně nadpisů a poznámky pod čarou č. 25 znějí:

„§ 43a

Vztah statutárního auditora k subjektu veřejného zájmu

(1) Statutární auditor nesmí v subjektu veřejného zájmu, u kterého provádí povinný audit nebo se podílí na činnostech souvisejících s povinným auditem, přijmout pozici osoby v klíčové funkci, funkci člena výboru pro audit nebo nevýkonného člena řídicího nebo kontrolního orgánu před uplynutím 2 let poté, co provedl povinný audit této účetní jednotky nebo se podílel na činnostech souvisejících s povinným auditem.

(2) Odstavec 1 se použije obdobně na fyzickou osobu, která prováděla povinný audit nebo se podílela na činnostech souvisejících s povinným auditem, jestliže jí zaniklo oprávnění k výkonu auditorské činnosti.

§ 43b

Poskytování některých neauditorských služeb

(1) Auditor, který provádí povinný audit subjektu veřejného zájmu, může v období počínající prvním dnem účetního období, za které je účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka ověřována, a dále do vydání zprávy auditora, poskytovat tomuto subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice a jeho dceřiné obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice neauditorské služby uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a) bodu i), bodu iv) až vii) a v písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, za podmínek stanovených tímto zákonem a pokud

- a) tyto neauditorské služby nemají přímý vliv nebo mají samostatně nebo v souhrnu nevýznamný vliv na ověřovanou účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku a
- b) odhad jejich vlivu na ověřovanou účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku je auditorem zdokumentován a vysvětlen v dodatečné zprávě výboru pro audit vyhotovené podle čl. 11 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

(2) Auditor, který je členem sítě, do které náleží auditor, auditor z jiného členského státu nebo auditorská osoba z jiného členského státu provádějící povinný audit subjektu veřejného zájmu zřízeného podle práva členského státu, může tomuto subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice a jeho dceřiné obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice v období počínajícím prvním dnem účetního období, za které je účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka ověřována, a dále do vydání zprávy auditora, poskytovat neauditorské služby uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a) bodu i), bodu iv) až vii) a v písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, a to za podmínek stanovených v odstavci 1.

(3) Na poskytování služeb uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. a) bodu i), bodu iv) až vii) a v písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice a jeho dceřiné obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice, členem sítě, do které náleží auditor provádějící povinný audit tohoto subjektu veřejného zájmu, se odstavce 1 a 2 použijí obdobně.

(4) Auditor nesmí poskytnout subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci nebo jeho dceřiné obchodní korporaci, neauditorské služby neuvedené v čl. 5 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 bez schválení kontrolním orgánem podle § 44a odst. 1 písm. m) nebo výborem pro audit podle čl. 5 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

§ 43c

Omezení v provádění povinného auditu subjektu veřejného zájmu

Auditor nesmí provést povinný audit, rozhodne-li tak výbor pro audit podle čl. 4 odst. 3 druhý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

§ 43d

Informační povinnosti auditora

Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet do 30 dnů od uzavření smlouvy o povinném auditu se subjektem veřejného zájmu informují o této skutečnosti Radu a Komoru; v oznámení uvedou též období, na které byli subjektem veřejného zájmu určeni.

²⁵⁾ § 74 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).“.

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

169. Nadpis nad označením § 44 se zrušuje.

170. Pod označení § 44 se vkládá nadpis „**Zřízení a požadavky na výbor pro audit**“.

171. V § 44 odst. 1 větě druhé se slova „, nestanoví-li zakladatelské právní jednání počet vyšší“ zrušují.

172. V § 44 odst. 2 se věta poslední nahrazuje větou „Je-li počet nevýkonných členů kontrolního orgánu vyšší než počet členů výboru pro audit, kontrolní orgán určí, kteří jeho nevýkonní členové jsou členy výboru pro audit.“.

173. V § 44 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Předsedu výboru pro audit volí a odvolávají členové výboru pro audit. Nezvolí-li členové výboru pro audit předsedu výboru pro audit, jmenuje a odvolává předsedu výboru pro audit kontrolní orgán. Předseda výboru pro audit musí být nezávislý.“.

Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 4 až 7.

CELEX 32014L0056

174. V § 44 odst. 6 se číslo „4“ nahrazuje číslem „5“.

175. Pod označení § 44a se vkládá nadpis „**Výbor pro audit**“.

176. V § 44a odst. 1 úvodní část ustanovení zní: „Výbor pro audit, aniž je dotčena odpovědnost řídicího nebo kontrolního orgánu nebo jejich členů, zejména“.

CELEX 32014L0056

177. V § 44a odst. 1 písm. b) se slovo „zajišťuje“ a slova „; vnitřní audit je výboru pro audit v takovém případě funkčně podřízený“ zrušují.

178. V § 44a odst. 1 se na konci textu písmene c) doplňují slova „a předkládá řídicímu nebo kontrolnímu orgánu doporučení k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví“.

CELEX 32014L0056

179. V § 44a odst. 1 písm. d) se za slovo „doporučení“ vkládají slova „,, nestanoví-li přímo použitelný předpis Evropské unie upravující specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu jinak,“.

CELEX 32014R0537

180. V § 44a odst. 1 písm. e) se slovo „doplňkových“ nahrazuje slovem „neauditorských“.

181. V § 44a odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) projednává s auditorem rizika ohrožující jeho nezávislost a ochranná opatření, která byla auditorem přijata s cílem tato rizika zmírnit,“.

Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno g).

CELEX 32014R0537

182. V § 44a odst. 1 se na konci textu písmene g) doplňují slova „; přitom vychází ze souhrnné zprávy o systému zajištění kvality“.

CELEX 32014L0056

183. V § 44a odst. 1 se na konci písmene g) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena h) až o), která znějí:

„h) vyjadřuje se k výpovědi závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu podle § 17a odst. 1,

i) posuzuje, zda bude auditorská zakázka předmětem přezkumu řízení kvality auditorské zakázky jiným statutárním auditorem vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorskou společností podle čl. 4 odst. 3 první pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,

j) informuje kontrolní orgán o výsledku povinného auditu a jeho poznatcích získaných ze sledování procesu povinného auditu,

k) informuje kontrolní orgán, jakým způsobem povinný audit přispěl k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví,

l) rozhoduje o pokračování provádění povinného auditu auditorem podle čl. 4 odst. 3 druhý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,

m) schvaluje poskytování jiných neauditorských služeb,

n) schvaluje zprávu o závěrech výběrového řízení ve výběrovém řízení v souladu s čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014, a

o) vykonává další působnost podle tohoto zákona nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu.“.

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

184. V § 44a se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

185. V § 44a odst. 2 se slova „Statutární auditor nebo auditorská společnost“ nahrazují slovem „Auditor“ a slovo „podávají“ se nahrazuje slovem „podává“.

186. Za § 44a se vkládá nový § 44aa, který včetně nadpisu zní:

„§ 44aa

Další působnost a povinnosti výboru pro audit

(1) Výbor pro audit je oprávněn nahlížet do dokladů a záznamů týkajících se činnosti subjektu veřejného zájmu, který jej zřídil, v rozsahu nezbytném pro výkon činnosti výboru pro audit.

(2) Výbor pro audit nebo orgán, který podle § 44b odst. 2 vykonává činnosti výboru pro audit a který je podle čl. 11 odst. 1 druhého pododstavce nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 určeným příjemcem dodatečné zprávy pro výbor pro audit, postoupí na vyžádání tuto zprávu vhodnou formou bez zbytečného odkladu

a) kontrolnímu orgánu,

b) řídicímu orgánu,

c) České národní bance, v případě účetní jednotky, jejíž činnost podléhá podle jiných právních předpisů dohledu České národní banky, a

d) Radě, v případě subjektu veřejného zájmu.

(3) Jednou ročně výbor pro audit vyhotoví zprávu o činnosti, ve které zhodnotí svoji činnost ve vztahu k činnostem uvedeným v § 44a odst. 1 a poskytne ji Radě.“.

CELEX 32006L0043

CELEX 32014R0537

187. Pod označení § 44b se vkládá nadpis „**Zvláštní výjimky pro některé subjekty veřejného zájmu**“.

188. V § 44b odst. 4 se číslo „3“ nahrazuje číslem „2“.

189. Za § 44b se vkládá označení „Hlava IX“ a nadpis „**Zvláštní ustanovení pro povinný audit subjektů s majetkovou účastí státu**“.

V části první se dosavadní hlavy IX až XI označují jako hlavy X až XII.

190. § 44c a 45 včetně nadpisů znějí:

„§ 44c

Zřízení výboru pro audit některými subjekty s majetkovou účastí státu

(1) Výbor pro audit dále zřizuje účetní jednotka, která není subjektem veřejného zájmu, a která je

- a) obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je velkou účetní jednotkou a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím více než 50 % všech hlasů v obchodní korporaci,

- b) obchodní korporací, která je konsolidující účetní jednotkou, která na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v § 1b odst. 3 zákona o účetnictví, a ve které organizační složka státu, územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí nebo městská část hlavního města Prahy nakládá samostatně nebo společně s jinou organizační složkou státu, územním samosprávným celkem, dobrovolným svazkem obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy podílem na hlasovacích právech představujícím více než 50 % všech hlasů v obchodní korporaci,
- c) státním podnikem podle zákona o státním podniku, který je velkou účetní jednotkou,
- d) národním podnikem, který je velkou účetní jednotkou,
- e) státní organizací Správa železniční dopravní cesty podle zákona upravujícího zřízení a činnost státní organizace Správa železniční dopravní cesty, nebo
- f) obchodní korporací podle zákona o obchodních korporacích, která je velkou účetní jednotkou, je-li její ovládající osobou účetní jednotka uvedená v písmenech a) až d), rozhodne-li tak její ovládající osoba.

(2) Na zřízení a působnost výboru pro audit se § 44 až 44aa použijí obdobně.

§ 45

Další požadavky na auditora subjektu s majetkovou účastí státu

(1) Auditor, který provádí povinný audit účetní jednotky uvedené v § 44c, je povinen

- a) jednou ročně formou písemného prohlášení potvrdit výboru pro audit svou nezávislost na této účetní jednotce,
- b) jednou ročně písemně sdělit výboru pro audit neauditorské služby poskytnuté této účetní jednotce, a
- c) projednat s výborem pro audit případné ohrožení své nezávislosti a opatření použita k jejich zmírnění, a to v souladu s § 14.

(2) Auditor provádějící povinný audit účetní jednotky uvedené v § 44c předloží nejpozději v den předložení zprávy auditora výboru pro audit písemnou dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit; dodatečná zpráva určená výboru pro audit musí obsahovat

- a) prohlášení o nezávislosti podle odstavce 1 písm. a),
- b) jména všech klíčových auditorských partnerů,
- c) informace o tom, zda některou z jeho činností provedl jiný auditor, který není členem sítě, do které patří auditor provádějící povinný audit nebo jiná osoba a prohlášení o nezávislosti jiného auditora nebo jiné osoby,
- d) popis povahy, četnosti a rozsahu komunikace s výborem pro audit nebo orgánem, který plní funkce výboru pro audit podle § 44b odst. 2, s řídicím nebo kontrolním orgánem účetní jednotky, včetně uvedení dat jednání s těmito orgány,
- e) popis rozsahu a časového rámce povinného auditu,
- f) popis rozdělení úkolů mezi auditory, pokud byla pro povinný audit určena více než jedna auditorská společnost nebo statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet,
- g) popis použité metodiky, včetně toho, které kategorie rozvahy byly ověřovány přímo a které byly ověřovány na základě kontroly systému a souladu, včetně vysvětlení případných podstatných změn významu věcné kontroly a kontroly souladu v porovnání s předcházejícím účetním obdobím,
- h) kvantitativní úroveň významnosti použitou při provedení povinného auditu pro účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku jako celek a případně úroveň nebo úrovně významnosti pro konkrétní kategorie transakcí, zůstatků účtů nebo údajů, jakož i kvalitativní faktory zohledněné při stanovování úrovně významnosti,
- i) vyhodnocení a vysvětlení událostí nebo okolností, které byly zjištěny v průběhu povinného auditu a které by mohly vyvolat podstatné pochybnosti s významným vlivem na předpoklad nepřetržitého trvání účetní jednotky, a otázky, zda tyto události nebo okolnosti představují významnou nejistotu, a dále souhrnné informace o všech zárukách,

- doporučujících prohlášeních, závazcích veřejného zásahu a dalších podpůrných opatřeních zohledněných při předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky,
- j) informace o jakýchkoli závažných nedostatcích systému vnitřní finanční kontroly účetní jednotky nebo, v případě konsolidované účetní závěrky, mateřské obchodní korporace, jakož i jejich účetního systému; u každého z těchto závažných nedostatků auditor uvede, zda byly tyto nedostatky vyřešeny vedením účetní jednotky,
 - k) informace o veškerých významných skutečnostech, které se týkají skutečného nesouladu s právními předpisy nebo zakladatelským právním jednáním odhaleném v průběhu provádění povinného auditu nebo podezření na takový nesoulad, jsou-li tyto záležitosti pokládány za významné pro to, aby výbor pro audit mohl plnit své úkoly,
 - l) informace o použitých metodách oceňování jednotlivých položek v účetní závěrce nebo konsolidované účetní závěrce včetně případného dopadu jejich změn, jakož i posouzení těchto metod,
 - m) v případě povinného auditu konsolidované účetní závěrky vysvětlení rozsahu konsolidace a kritérií uplatněných účetní jednotkou pro nezahrnutí do konsolidačního celku včetně vysvětlení toho, zda jsou uplatněná kritéria v souladu s příslušným rámcem účetního výkaznictví,
 - n) v případě povinného auditu konsolidované účetní závěrky povahu a rozsah auditorské činnosti provedené auditorem ze třetí země nebo auditorskou osobou ze třetí země, které nejsou členy sítě jako auditor provádějící povinný audit konsolidované účetní závěrky,
 - o) informace o tom, zda účetní jednotka poskytla auditorovi všechna jím požadovaná vysvětlení a dokumenty, a
 - p) informace o případných
 1. významných potížích, které se během povinného auditu vyskytly,
 2. významných skutečnostech, které byly v souvislosti s povinným auditem projednávány s vedením účetní jednotky, a
 3. dalších skutečnostech, které vyplynuly z povinného auditu a které auditor považuje za nezbytné uvést nebo na ně auditor upozornil a považuje-li takové upozornění za významné pro zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví.“.

191. V § 47 odst. 1 větě první se slova „, auditora z jiného členského státu, auditorskou osobu z jiného členského státu a auditora“ zrušují.

192. V § 47 odst. 2 písm. c) se za číslo „14“ vkládá text „14b“.

CELEX 32014L0056

193. V § 47 odst. 2 písm. d) se text „§ 43“ nahrazuje slovy „čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014“.

CELEX 32014L0056

194. V § 47 odst. 3 písm. d) se za číslo „14“ vkládá text „14b“.

CELEX 32014L0056

195. V § 47 odst. 3 písm. e) se text „§ 43“ nahrazuje slovy „čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014“.

CELEX 32014L0056

196. V § 47 se odstavec 4 zrušuje.

Dosavadní odstavce 5 až 8 se označují jako odstavce 4 až 7.

197. V § 47 odst. 4 větě první se slova „odstavců 2 až 4“ nahrazují slovy „odstavce 2“, slova „kontrolu kvality“ se nahrazují slovy „systém zajištění kvality“ a ve větě druhé se slovo „kontroly“ nahrazuje slovem „zajištění“.

CELEX32006L0043

198. V § 47 se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 5 a 6.

199. V § 47 odst. 5 se slova „až 4 nebo auditorem, který nesplnil požadavky podle odstavce 6“ nahrazují slovy „a 3“.

200. V § 48 odst. 1 se číslo „4“ nahrazuje číslem „3“, slovo „kontroly“ se nahrazuje slovem „zajištění“ a slova „hlavy VI“ se nahrazují slovy „hlav VI a XI“.

CELEX32006L0043

201. V § 48 odst. 3 písm. b) se slovo „kontroly“ nahrazuje slovem „zajištění“.

CELEX 32006L0043

202. V § 49 odst. 2 se za písmeno b) vkládá nové písmeno c), které zní:

„c) nedošlo k narušení práva ochrany obchodního tajemství, bankovního tajemství nebo ochrany průmyslového a duševního vlastnictví účetní jednotky, u které auditor provádí nebo prováděl auditorskou činnost.“.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena d) a e).

CELEX 32014L0056

203. V § 49 odst. 2 písm. d) se slovo „kontroly“ nahrazuje slovy „pro účely systému zajištění“ a slova „hlavě VI“ se nahrazují slovy „hlavách VI a XI“.

CELEX 32006L0043

204. V § 49 odst. 2 písm. e) bodě 1 se slovo „Společenství“ nahrazuje slovy „Evropské unie nebo by mělo za následek porušení zákonů upravujících ochranu utajovaných informací a činnost zpravodajských služeb“.

205. V § 49 odst. 2 písm. e) se na konci textu bodu 2 doplňují slova „nebo pokud již bylo v takovém řízení pravomocně rozhodnuto“.

CELEX 32014L0056

206. V § 49 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) V případě ujednání o spolupráci s příslušnými orgány třetích zemí o výměně informací v oblasti dohledu nad auditory provádějícími povinný audit subjektů veřejného zájmu se dále postupuje podle čl. 36 až 38 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.“.

CELEX 32014R0537

207. V § 49a odstavec 1 zní:

„(1) Statutární auditor nebo fyzická osoba, které zaniklo auditorské oprávnění, se dopustí přestupku tím, že přijme v účetní jednotce pozici osoby v klíčové funkci v rozporu s § 14i nebo § 43a.“

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

208. V § 49a se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Statutární auditor se jako klíčový auditorský partner určený podle § 14g odst. 1 dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu neukončí účast na provádění povinného auditu subjektu veřejného zájmu nejpozději do 7 let od svého jmenování klíčovým auditorským partnerem nebo provede povinný audit subjektu veřejného zájmu před uplynutím 3 let poté, co v něm ukončil účast na provádění povinném auditu jako klíčový auditorský partner.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

209. V § 49a odst. 3 se text „§ 24b odst. 1“ nahrazuje textem „§ 24d odst. 1“.

210. V § 49a se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Statutární auditor se jako osoba pověřená přezkumem řízení kvality auditorské zakázky dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu nevede záznamy o výsledcích přezkumu řízení kvality zakázky.“

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

CELEX 32014R0537

211. V § 49a odst. 5 písm. a) se slova „odstavce 1“ nahrazují slovy „odstavce 1, 2 nebo 4“.

212. V § 49a odst. 5 písm. b) se číslo „100 000“ nahrazuje číslem „200 000“ a číslo „2“ se nahrazuje číslem „3“.

213. V § 49a se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Za přestupek uvedený v odstavci 1, 2 nebo 4 lze statutárnímu auditorovi samostatně uložit také opatření uvedená v § 25 odst. 1 písm. a), b), d) nebo e).“

CELEX 32014L0056
CELEX 32014R0537

214. § 49b a 49c včetně nadpisů znějí:

„§ 49b

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorská společnost se dopustí správního deliktu tím, že

- a) požaduje nebo přijme od subjektu veřejného zájmu odměnu za provedení povinného auditu, která je v rozporu s § 16,
- b) v rozporu s § 17a odst. 5 neoznámí výpověď závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu Radě,
- c) nesplní informační povinnost podle § 21 odst. 3, 4, 5 nebo § 43d anebo nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
- d) neposkytne České národní bance na základě její žádosti informace a vysvětlení týkající se průběhu povinného auditu a poznatky získané na základě povinného auditu v subjektu veřejného zájmu, který podléhá dohledu České národní banky podle § 21 odst. 6,
- e) v rozporu s § 24f odst. 5 neprovede opatření k nápravě,
- f) v rozporu s § 43b odst. 1 a 2 poskytne subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice nebo jeho dceřiné obchodní korporaci²⁵⁾ se sídlem v České republice, neauditorské služby uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. a) bodu i), bodu iv) až vii) a v písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014,
- g) v rozporu s § 43b odst. 4 poskytne subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci nebo jeho dceřiné obchodní korporaci, neauditorské služby neuvedené v čl. 5 odst. 1, nebo
- h) v rozporu s § 43c provede povinný audit.

(2) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorská společnost se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu

- a) nesplní informační povinnost,
- b) přijme od subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporace nebo jeho dceřiné obchodní korporace, odměnu za neauditorské služby neuvedené v čl. 5 odst. 1,
- c) neprojedná s výborem pro audit rizika ohrožující nezávislost auditora a záruky přijaté k jejich omezení,
- d) poskytne subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci nebo jeho dceřiné obchodní korporaci, neauditorské služby uvedené v čl. 5 odst. 1 druhý pododstavec písm. a) bod ii) a iii), písm. b) až e) nebo písm. g) až k),
- e) neposoudí, zda poskytování neauditorských služeb uvedených v čl. 5 odst. 1 a 2 dceřiné společnosti subjektu veřejného zájmu, u kterého statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorská společnost provádí povinný audit, členem sítě, do níž statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorská společnost náleží, ohrožuje jeho nezávislost,
- f) neposoudí rizika ohrožení nezávislosti,
- g) nezdokumentuje rizika ohrožení nezávislosti,
- h) neprojedná s výborem pro audit případná rizika ohrožující nezávislost auditora a záruky přijaté k jejich omezení,
- i) neprovede přezkum řízení kvality auditorské zakázky nebo nezajistí provedení přezkumu řízení kvality auditorské zakázky,
- j) nevede záznamy o výsledcích přezkumu řízení kvality auditorské zakázky nebo je neuchová po stanovenou dobu,
- k) nevyhotoví zprávu auditora,
- l) nevyhotoví nebo nepředloží výboru pro audit dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit,

- m) neprojedná s výborem pro audit, řídicím nebo kontrolním orgánem dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit na základě žádosti výboru pro audit,
- n) nezpřístupní novému auditorovi dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit nebo informace předané Radě podle čl. 12 a 13,
- o) nevyhotoví nebo nezveřejní zprávu o transparentnosti,
- p) nepředloží Radě seznam auditovaných subjektů,
- q) neuchová informace nebo záznamy uvedené v čl. 15, nebo
- r) nezavede postup pro pravidelné postupné obměňování osob.

(3) Statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet nebo auditorská společnost se dopustí správního deliktu tím, že při provádění povinného auditu subjektu veřejného zájmu

- a) postupuje v rozporu s § 3,
- b) nedodrží etický kodex podle § 13,
- c) v rozporu s § 18 nepostupuje v souladu s auditorskými standardy upravenými právem Evropské unie a s auditorskými standardy vydanými Komorou nebo vnitřními předpisy Komory podle § 21 odst. 1 písm. a), nebo
- d) nevede spis auditora podle § 20a odst. 1 až 3.

(4) Auditorská společnost se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu nestanoví postup pro určení způsobu řešení neshody mezi klíčovým auditorským partnerem a osobou provádějící přezkum řízení kvality auditorské zakázky.

(5) Právnícká nebo fyzická podnikající osoba se jako člen sítě, do níž náleží auditor provádějící povinný audit subjektu veřejného zájmu, dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu

- a) poskytne subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci nebo jeho dceřiné obchodní korporaci, neauditorské služby uvedené v čl. 5 odst. 1 druhý pododstavec písm. a) bod ii) a iii), písm. b) až e) nebo písm. g) až k), nebo
- b) poskytne subjektu veřejného zájmu, jeho mateřské obchodní korporaci nebo jeho dceřiné obchodní korporaci, neauditorské služby neuvedené v čl. 5 odst. 1 bez schválení výborem pro audit podle čl. 5 odst. 4.

(6) Účetní jednotka se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 17a odst. 5 neoznámí výpověď závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu Radě.

(7) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c), d) nebo e), odstavce 2 písm. a), c), e), f), g), h), j), k), l), m), n), o), p), q) nebo r), odstavce 3 písm. d) nebo odstavce 4 nebo 6,
- b) 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. i) nebo odstavce 3 písm. a), b) nebo c),
- c) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), f), g) nebo h), odstavce 2 písm. b) nebo d) nebo odstavce 5.

(8) Za správní delikt uvedený v odstavci 1, 2, 3 nebo 4 lze samostatně uložit také opatření uvedená v § 25 odst. 1 písm. a), b), d) nebo e).“.

§ 49c

Správní delikty Komory

- (1) Komora se dopustí správního deliktu tím, že

- a) vede rejstřík v rozporu s § 11 odst. 1 až 6 nebo § 12 až 12d,
- b) organizuje a řídí kontroly kvality v rozporu s § 24a odst. 2,
- c) nepředloží Radě návrh plánu kontrol kvality podle § 24b odst. 1 nebo 2,
- d) provede kontrolu kvality v rozporu s § 24d odst. 1,
- e) neprovede kontrolu kvality nařízenou Radou podle § 38 odst. 2 písm. j),
- f) neprojedná s Radou vnitřní předpisy Komory, etický kodex nebo auditorské standardy před jejich vydáním podle § 31 odst. 2 písm. c),
- g) neposkytne Radě dokumenty a informace podle § 31 odst. 3,
- h) v rozporu s § 31 odst. 4 znemožní výkon působnosti Rady neposkytnutím potřebné součinnosti.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 300 000 Kč.“.

CELEX 32014L0056

CELEX 32014R0537

215. Za § 49c se vkládají nové § 49d až 49g, které včetně nadpisů znějí:

„§ 49d

Správní delikty subjektu veřejného zájmu

(1) Subjekt veřejného zájmu se dopustí správního deliktu tím, že

- a) určí auditora v rozporu s § 43 odst. 1,
- b) neinformuje Radu o určení auditora podle § 43 odst. 6,
- c) nezřídí výbor pro audit podle § 44,
- d) v rozporu s § 44 odst. 7 neuveřejní na svých internetových stránkách seznam členů výboru pro audit, nebo neuveřejní údaje, které se zapisují u členů kontrolního orgánu do obchodního rejstříku, nebo
- e) jeho výbor pro audit nebo orgán, který podle § 44b odst. 2 vykonává činnosti výboru pro audit a který je podle čl. 11 odst. 1 druhý pododstavec nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 určeným příjemcem dodatečné zprávy pro výbor pro audit nepostoupí na vyžádání tuto zprávu vhodnou formou bez zbytečného odkladu podle § 44aa odst. 2.

(2) Subjekt veřejného zájmu se dále dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím specifické požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu

- a) nesplní informační povinnost, nebo
- b) neprojedná s auditorem dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit na základě žádosti auditora.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), c), d) nebo e) nebo odstavce 2,
- b) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a).

§ 49e

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba a podnikající fyzická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, k jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže o něm správní orgán ne zahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 6 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Lhůta podle odstavce 3 neběží

- a) v případě zániku oprávnění k výkonu auditorské činnosti,
- b) po dobu, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení nebo kárné řízení, nebo
- c) po dobu, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní.

(5) Správní delikty podle § 49a až 49d projednává Rada.

(6) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu České republiky.

§ 49f

Zveřejnění rozhodnutí o správním deliktu

(1) Rada ve spolupráci s Komorou zajistí, aby po nabytí právní moci rozhodnutí bylo v rejstříku bez zbytečného odkladu zveřejněno rozhodnutí o správním deliktu. Zveřejňuje se výroková část rozhodnutí o správním deliktu.

(2) Odchylně od odstavce 1 lze postupovat v případě, pokud by zveřejnění rozhodnutí o správním deliktu ohrozilo stabilitu finančních trhů, probíhající trestní řízení vedené proti auditorovi, nebo způsobilo účastníkům řízení nepřiměřené škody. Má-li Rada pochybnosti o možném ohrožení stability finančních trhů, může si vyžádat stanovisko České národní banky; přílohou žádosti je kopie rozhodnutí o správním deliktu.

(3) Rada nezajistí zveřejnění rozhodnutí o správním deliktu statutárního auditora v rejstříku, pokud by zveřejnění osobních údajů bylo nepřiměřené vzhledem k povaze a závažnosti správního deliktu.

(4) V případě postupu podle odstavce 2 nebo 3 Rada zveřejní rozhodnutí o správním deliktu bez uvedení údajů umožňujících identifikaci auditora, o jehož správním deliktu bylo rozhodnuto, bezodkladně poté, kdy rozhodnutí nabylo právní moci.

(5) Je-li proti rozhodnutí o správním deliktu podána žaloba, zveřejní Rada tuto skutečnost na svých internetových stránkách. Rada zveřejní stejným způsobem i informaci o výsledku soudního přezkumu.

(6) Obsahem zveřejněného rozhodnutí o správním deliktu nesmějí být údaje umožňující identifikaci jiné osoby než auditora, o jehož správním deliktu bylo rozhodnuto.

§ 49g

Zahlázení postihu za správní delikt

(1) Po uplynutí 7 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce se sankce za správní delikt považuje za zahlázenou; v případě sankce zákazu uplynula-li ode dne, k němuž bylo vykonáno opatření zákazu, doba 7 let.

(2) Jde-li o rozhodnutí o správním deliktu zveřejněné postupem podle § 49f odst. 1, Rada ve spolupráci s Komorou zajistí bez zbytečného odkladu jeho výmaz z rejstříku po uplynutí doby uvedené v odstavci 1.

(3) Byla-li sankce zahlázena, nelze na auditora nebo jinou osobu pohlížet, jako by se dopustila správního deliktu.

(4) Zahlázená sankce nesmí být zveřejňována v rejstříku.

216. § 50 včetně nadpisu zní:

„§ 50

Vztah k jiným právním předpisům

(1) Na postupy a řízení se použijí ustanovení správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, ve věcech kontrol kvality podle § 24 až 24i a šetření podle § 40b se postupuje podle kontrolního řádu.“.

217. Za § 50 se vkládá nový § 50a, který včetně nadpisu zní:

„§ 50a

Zmocnění

Ministerstvo financí vydá vyhlášku k provedení § 40a odst. 1.“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Zákon č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije poprvé pro ověření účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky za účetní období počínající dnem 17. června 2016 nebo později.

2. Auditorská zkouška složená podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za auditorskou zkoušku složenou podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Úspěšné vykonání dílčí zkoušky podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se uzná jako úspěšné vykonání dílčí části zkoušky podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Úspěšné vykonání všech dílčích zkoušek podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je považováno za složení auditorské zkoušky podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Auditorská společnost a statutární auditor vykonávající auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zavedou řídicí a kontrolní systém podle § 14c, postupy podle § 14d odst. 1, postupy nebo jiná opatření podle § 14e odst. 1 a 2 a § 14f odst. 2 zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Kontrola kvality zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Lhůty stanovené v § 27 odst. 1, § 25 odst. 7 a v § 49c odst. 3 zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které započaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Řízení zahájená podle § 26 nebo části první hlavy X zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Na určení druhu a výměry opatření nebo sankce za kárné provinění a správní delikt spáchané podle dosavadních právních předpisů se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry opatření a sankce podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je-li to pro pachatele výhodnější.

9. Asistenti auditora zapsaní v rejstříku auditorů se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají asistenty auditora podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Odborná praxe asistenta auditora vykonaná podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za odbornou praxi asistenta auditora podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

11. Do doby, než Ministerstvo financí vydá prováděcí právní předpis upravující odměňování členů Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem, použijí se ustanovení upravující odměny členů Prezidia a Prezidenta Rady podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

12. Komora auditorů České republiky do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zavede účinný mechanismus k hlášení porušení nebo domnělého porušení tohoto zákona podle § 31 odst. 6 zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

13. Rada pro veřejný dohled nad auditem do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zavede účinný mechanismus k hlášení porušení nebo domnělého porušení tohoto zákona podle § 40e zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

14. Vnitřní předpisy a stanovy Komory auditorů České republiky vydané podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nejsou v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, je Komora auditorů České republiky povinna uvést do souladu do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

15. Vnitřní předpisy a statut Rady pro veřejný dohled nad auditem vydané podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, které nejsou v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto

zákona, je Rada pro veřejný dohled nad auditem povinna uvést do souladu do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

16. Smluvní ujednání mezi účetní jednotkou a třetí stranou, kterým je určení auditorské společnosti nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet pro povinný audit omezeno na určité kategorie nebo seznamy statutárních auditorů nebo auditorských společností, pozbývá platnosti dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

CELEX 32006L0043
CELEX 32014L0056

17. S výjimkou případů uvedených v čl. 41 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 se v případě auditorské zakázky u subjektu veřejného zájmu, která dovršila délky trvání 10 let v období ode dne 17. června 2014 do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona, použije § 43 odst. 4 zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona v případě, že na provedení povinného auditu na období bezprostředně následující po uplynutí 10 let trvání této auditorské zakázky bylo uskutečněno výběrové řízení v souladu s čl. 16 odst. 2 až 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Čl. III

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění zákona č. 190/2009 Sb., zákona č. 219/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb. a zákona č. 503/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 3 větě první se za slovo „advokátu,“ vkládají slova „statutárnímu auditorovi,“ a ve větě druhé se za slovo „advokáty,“ vkládají slova „statutární auditory,“.

2. V § 15 se za odstavec 7 vkládá nový odstavec 8, který zní:

„(8) Komora auditorů České republiky bezodkladně informuje ministerstvo o zápisu osoby do rejstříku auditorů, o údajích vedených o osobě v rejstříku auditorů nezbytně nutných pro zřízení datové schránky a jejich změnách a o zániku oprávnění k výkonu auditorské činnosti této osoby.“.

Dosavadní odstavce 8 a 9 se označují jako odstavce 9 a 10.

3. V § 15 odst. 10 se číslo „8“ nahrazuje číslem „9“.

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Komora auditorů České republiky zašle zřizovateli a správci datových schránek údaje vedené o statutárních auditorech v rejstříku auditorů platné ke dni nabytí účinnosti tohoto

zákona nezbytně nutné pro zřízení datové schránky statutárnímu auditorovi do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Zřizovatel a správce datových schránek zřídí statutárnímu auditorovi datovou schránku podnikající fyzické osoby prvním dnem prvního kalendářního měsíce prvního roku po dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Tím není dotčeno právo statutárního auditora na zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby na žádost.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření

Čl. V

Zákon č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření, se mění takto:

1. Část dvacátá čtvrtá se včetně nadpisu zrušuje.
2. V části dvacáté deváté čl. XXXII písm. b) se slova „dvacáté čtvrté“ zrušují.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 17. června 2016.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

1. Zhodnocení platného právního stavu

Směrnice 2006/43/ES ze dne 17. května 2006 o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS (dále jen „směrnice o povinném auditu“) je základním právním aktem Evropské unie upravujícím oblast výkonu povinného auditu, regulujícím osoby oprávněné k této činnosti a upravujícím práva a povinnosti dalších osob s tím spojené.

Podstatou právní regulace na úrovni Evropské unie je harmonizace postupů pro ověřování ročních (řádných) účetních závěrek včetně těch konsolidovaných (povinný audit), stanovení požadavku externího zajištění kvality, veřejného dohledu, povinností statutárních auditorů a auditorských společností, zásad k zajištění jejich objektivitu, nezávislosti a nestrannosti a zavedení disciplinárního a sankčního systému. Směrnice o povinném auditu rovněž poskytuje základ pro spolupráci mezi regulačními orgány v Evropské unii a ve třetích zemích.

Směrnice o povinném auditu byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o auditorech“), který nabyl účinnosti dne 14. dubna 2009.

Přehled základních ustanovení zákona o auditorech:

- Vymezení pojmů.
- Subjekty veřejného zájmu (s nabytím účinnosti zákona č. 221/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dne 1. ledna 2016 a kterým se zároveň novelizoval zákon o auditorech, je vymezení subjektů veřejného zájmu, které bylo stanoveno v § 2a zákona o auditorech, upraveno a přesunuto do zákona o účetnictví, srov. § 1a zákona o účetnictví).
- Výkon auditorské činnosti a vydávání auditorských oprávnění.
- Pozastavení, zákaz výkonu auditorské činnosti, zánik auditorského oprávnění.
- Auditorská zkouška a průběžné vzdělávání statutárních auditorů.
- Auditori z jiných členských států a volné poskytování služeb.
- Rejstřík auditorů.
- Etický kodex, nezávislost a nestrannost auditora a mlčenlivost.
- Určení auditora, smlouva o povinném auditu, auditorské standardy a povinný audit konsolidované účetní závěrky.
- Zpráva auditora, spis auditora, práva a povinnosti auditora, pojištění odpovědnosti auditora a omezení podnikání.
- Systém zajištění kvality, kontrola kvality, kárná opatření a kárná řízení.

- Asistent auditora a odborná praxe.
- Komora auditorů České republiky a její orgány.
- Veřejný dohled a spolupráce s orgány dohledu v ostatních členských státech.
- Spolupráce evropských orgánů dohledu.
- Zvláštní ustanovení pro povinný audit subjektů veřejného zájmu.
- Registrace auditorů ze třetí země a spolupráce s dohledovými orgány třetích zemí
- Správní delikty.

2. Hlavní principy navrhované právní úpravy a jejich odůvodnění

Návrh novely zákona o auditorech byl vypracován a je předkládán k zajištění souladu právního řádu České republiky s těmito předpisy Evropské unie:

- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS (dále jen „novela směrnice o povinném auditu“),*
- *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES (dále jen „nařízení č. 537/2014/EU“).*

Obecné cíle a principy nástrojů a opatření zaváděných novelou směrnice o povinném auditu a nařízením č. 537/2014/EU

- **Novela směrnice o povinném auditu**
 - **Posílení nezávislosti auditora:**
 - Principy nezávislosti vycházejí z velké části z principů stanovených v Mezinárodních auditorských standardech ISA, Mezinárodním standardu pro řízení kvality ISQC1 a Etickém kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA, které jsou v České republice již několik let plně aplikovány. Praxe však ukazuje, že především v oblasti argumentace ve vztahu k auditorům mohou být zákonné formulace vhodnější než odkazy na auditorské standardy, které jsou vyžadovány právním předpisem. Principy nezávislosti je žádoucí přenést do zákona i přesto, že de facto duplikují požadavky Mezinárodních auditorských standardů ISA a Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA.
 - Požadavek nezávislosti je rozšířen na fyzické osoby, které by mohly ovlivnit výsledek auditu (např. členové auditního týmu, experti, společníci, jednatelé, prokuristé, vedoucí odštěpného závodu) a specificky se vyžaduje nezávislost i během období, které je předmětem povinného auditu.
 - Stanovení pravidel pro vnitřní správu a řízení auditorských společností, systém řízení kvality.
 - Zvýšení důvěryhodnosti a transparentnosti přezkumů zajištění kvality prováděných v Evropské unii.
 - Účinný veřejný dohled.
 - Posílení role výborů pro audit při zajišťování vysoké kvality povinného auditu.

➤ Nařízení č. 537/2014/EU

- Stanovení podrobných pravidel pro zajištění dostatečné kvality povinných auditů subjektů veřejného zájmu, nezávislosti a nestrannosti auditorů subjektů veřejného zájmu:

- Zákaz poskytování vybraných neauditorských služeb – opatření je výsledkem přijetí hypotézy, podle níž souběžným poskytováním auditorských a neauditorských služeb klesá auditorova nezávislost na klientovi.

- Povinná rotace auditorských společností – s délkou spolupráce se prohlubuje vztah mezi auditorem a klientem, což po určité době může ohrožovat kvalitu poskytovaných auditorských služeb tím, že se může zhoršovat schopnost auditora odhalit nedostatky či snižovat vůle na tyto nedostatky upozornit nebo tyto nedostatky zveřejnit.

- Podíl odměny od jednoho klienta na celkových příjmech auditora – začne-li tvořit jediný klient významný podíl celkového objemu odměn statutárního auditora nebo auditorské společnosti, může být ohrožena jejich nezávislost. Proto v případě, že celková výše odměn od subjektu veřejného zájmu přesáhne v každém z posledních tří po sobě jdoucích účetních období 15 % celkové výše odměn vyplacených auditorovi, zavazuje nařízení č. 537/2014/EU statutárního auditora nebo auditorskou společnost informovat výbor pro audit, s nímž musí být projednána rizika ohrožení nezávislosti a přijaté záruky k omezení těchto rizik. Výbor pro audit poté zváží další kroky, jako např. přezkum řízení kvality zakázky jiným auditorem před tím, než bude vydána zpráva auditora.

- Regulace v oblasti výše finančního prospěchu auditora z poskytování nezakázaných neauditorských služeb – nastavuje se limit pro ostatní nezakázané neauditorské služby (s vyloučením služeb vyžadovaných právem státu nebo Evropské unie) poskytnuté subjektu veřejného zájmu, jeho mateřskému podniku nebo podnikům, které ovládá, ve výši 70 % průměru odměn, které byly během posledních tří let zaplacený za povinný audit či audit subjektu veřejného zájmu, případně jeho mateřského podniku, podniků, které ovládá a konsolidované účetní závěrky dané skupiny podniků.

- Přezkum řízení kvality zakázky před vydáním výroku – kontrola kvality zakázky by měla před vydáním výroku zahrnovat objektivní zhodnocení významných úsudků auditora provádějícího zakázku a závěrů obsažených ve zprávě auditora. Přezkum řízení kvality zakázky obvykle zahrnuje kontrolu finančních informací a auditorské zprávy a zejména posouzení toho, zda je výrok v auditorské zprávě přiměřený. Kontrola kvality zakázky rovněž zahrnuje kontrolu vybrané auditorské dokumentace vztahující se k významným úsudkům, které auditor provádějící zakázku učinil, a posouzení dosažených závěrů. Rozsah kontroly závisí na složitosti auditorské zakázky a riziku, že by výrok v auditorské zprávě nemusel být přiměřený daným okolnostem. Postupy vztahující se k systému řízení kvality jsou náležité, přiměřené, musí fungovat efektivně a být v souladu s běžnou praxí.

- Obsah zprávy auditora o povinném auditu subjektu veřejného zájmu – požadavky na rozsah a obsah zprávy auditora o povinném auditu s důrazem na lepší informační hodnotu. Dochází ke zvýšení vypovídací schopnosti zprávy auditora o povinném auditu, která musí přinést informace jdoucí nad rámec standardizovaného výroku auditora. Zpráva auditora o povinném auditu tak musí obsahovat informace

o klíčových auditních záležitostech. Zejména jde o posouzení výsledků z pohledu principu nepřetržitého trvání účetní jednotky (*going concern*).

- Dodatečná zpráva pro výbor pro audit – kromě pravidelného dialogu při provádění povinného auditu je důležité, aby statutární auditor nebo auditorská společnost předložili výboru pro audit dodatečnou podrobnější zprávu o výsledcích povinného auditu subjektu veřejného zájmu. Tato dodatečná zpráva by neměla být výboru pro audit předložena později než zpráva auditora o povinném auditu. Statutární auditor nebo auditorská společnost projednají hlavní otázky zmíněné v dodatečné zprávě s výborem pro audit, pokud o to požádá. Rovněž by mělo být možné dodatečnou podrobnou zprávu na základě žádosti zpřístupnit příslušným orgánům odpovědným za dohled nad statutárními auditory a auditorskými společnostmi a dále třetím osobám, pokud tak stanoví vnitrostátní právní předpisy.

- Výběrová řízení na auditory subjektů veřejného zájmu – auditor subjektu veřejného zájmu musí být vybírán prostřednictvím otevřeného a transparentního výběrového řízení, do kterého je úzce zapojen výbor pro audit auditovaného subjektu. Ve výběrovém řízení nemohou subjekty veřejného zájmu omezovat statutární auditory nebo auditorské společnosti s malým podílem na trhu v předkládání nabídek na auditorskou zakázku. Subjekty veřejného zájmu z výběrového řízení nemohou vyloučit účast statutárních auditorů nebo auditorských společností, kteří získali v předchozím kalendářním roce méně než 15 % celkových odměn za audit subjektů veřejného zájmu.

- Informační povinnost auditora ve vztahu k příslušnému dohledovému orgánu – každý rok musí být auditorem sestavován a příslušnému orgánu dohledu předkládán seznam auditovaných společností sestavený podle příjmů od nich získaných a rozdělených na příjmy z povinného auditu a příjmy z povolených neauditorských služeb.

- Reforma v oblasti spolupráce mezi příslušnými evropskými dohledovými orgány v rámci Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem (zrušení *Evropské skupiny orgánů pro dohled nad auditory* European Group of Auditor's Oversight Bodies – EGAOB a zřízení *Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem* Committee of European Auditing Oversight Bodies - CEAOB), spolupráce s orgány třetích zemí a mezinárodními organizacemi a institucemi.
- Spolupráce v oblasti přezkumů zajištění kvality a vyšetřování.
- Spolupráce v oblasti kontroly kvality na místě.
- Kolegia příslušných orgánů, přenesení úkolů, ochrana důvěrnosti.
- Ochrana důvěrnosti a povinnost zachovávat mlčenlivost v rámci spolupráce mezi příslušnými orgány.
- Ochrana osobních údajů.

Přijatá novela směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU jsou výsledkem rozsáhlé evaluace pravidel pro provádění povinných auditů a několikaleté diskuse a vyjednávání mezi evropskými zákonodárnými orgány, zástupci odborné veřejnosti a profesními organizacemi, započaté v říjnu 2010 vydáním Zelené knihy obsahující koncepční otázky na téma možných změn v oblasti regulace auditu v Evropské unii (*Green Paper – Audit Policy: Lessons from the Crisis*).

Provedení úprav reflektujících požadavky kladené na Českou republiku novelou směrnice o povinném auditu a nařízením č. 537/2014/EU nevyžaduje vypracování nového zákona. Kritériem pro volbu mezi novelizací platného zákona a vypracováním nového zákona byl především obsah a charakter změn vyplývajících z vydaných předpisů EU, tj. doplnění dosavadní směrnice 2006/43/ES směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU a přímo použitelné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014. Navrhované změny z valné většiny doplňují stávající normu nebo ji upřesňují, popřípadě jsou zapracovány změny vyplývající z dosavadní praktické aplikace zákona, a to ve vztahu k výše zmíněnému evropskému rámci pro audit. Nejedná se o koncepční nebo systémové změny, které by zásadním způsobem měnily stávající instituty ani o úpravy, kterými by byla narušena systematika a přehlednost zákona. Z tohoto důvodu předkladatel přistoupil k novelizaci stávajícího zákona o auditorech.

Cílem navrhované novely zákona o auditorech je zajištění plné harmonizace zákona o auditorech s ustanoveními novely směrnice o povinném auditu a zajištění úplné a efektivní aplikovatelnosti nařízení č. 537/2014/EU. Obě tyto evropské právní normy jsou členské státy Evropské unie povinny zavést do svých právních řádů do 16. června 2016.

Na základě zhodnocení souladu zákona o auditorech s novelou směrnice o povinném auditu a nařízením č. 537/2014/EU byly identifikovány tyto hlavní oblasti, v nichž je nezbytná úprava zákona o auditorech z důvodu zajištění slučitelnosti:

- Nezávislost auditora.
- Systém kontroly kvality.
- Veřejný dohled.
- Disciplinární a sankční systém.
- Zvláštní ustanovení pro povinný audit subjektů veřejného zájmu.

2. 1. Nezávislost auditora

Novela směrnice o povinném auditu zakotvuje některé prvky s cílem posílit nezávislost auditora. Jedná se o opatření zajišťující povinnost posouzení rizika ohrožení nezávislosti před přijetím auditorské zakázky a opatření k zajištění nezávislosti v průběhu auditu a k rozpoznávání a zamezování střetu zájmů.

2. 2. Systém kontroly kvality

Směrnice o povinném auditu vnesla požadavek na zavedení účelného a účinného systému zajištění kvality činnosti statutárních auditorů a auditorských společností. Tento požadavek byl transponován do zákona o auditorech v § 24. Organizace a řízení systému kontroly kvality, jakož i samotný výkon kontrol kvality u všech statutárních auditorů a auditorských společností, je v působnosti samosprávné profesní organizace, tzn. Komory auditorů České republiky. Konečnou odpovědnost za systém kontroly kvality nese veřejný dohled, tzn. Rada pro veřejný dohled nad auditem, která nad prováděním kontrol kvality Komorou auditorů České republiky vykonává dohled. S přijetím nařízení č. 537/2014/EU však není možné stávající model nadále uplatňovat. Nařízení č. 537/2014/EU znemožňuje delegaci úkolů souvisejících se systémem kontroly kvality u statutárních auditorů a auditorských společností provádějících povinný audit subjektů veřejného zájmu orgánem určeným k plnění funkce příslušného orgánu podle nařízení č. 537/2014/EU, tzn. Radou pro veřejný dohled nad auditem, na jiný subjekt (viz tabulka č. 1). Úpravou ustanovení souvisejících

se systémem kontroly kvality bude i s ohledem na minimalizaci nákladů státního rozpočtu České republiky vytvořen takový systém zajištění kvality, který při respektování požadavku nařízení č. 537/2014/EU spojuje přednosti obou typů dohledu – dohledu samosprávy a veřejného dohledu.

Hlavní principy navržené úpravy systému kontroly kvality

- Kontroly kvality budou prováděny podle plánu kontrol kvality vypracovaného a schváleného Radou pro veřejný dohled nad auditem.
- Kontrolu kvality u auditorské společnosti a statutárních auditorů, kteří se podíleli na povinném auditu subjektu veřejného zájmu, provedou kontroloři kvality jmenovaní Radou pro veřejný dohled nad auditem, a to v souladu se zákonem, řádem ke kontrolám kvality, který je vnitřním předpisem Rady pro veřejný dohled nad auditem, plánem kontrol kvality a požadavky na zajištění kvality stanovenými v nařízení č. 537/2014/EU. Kontroloři kvality provádějící kontrolu kvality auditorů provádějících povinné audity subjektů veřejného zájmu musejí kromě požadavků stanovených zákonem o auditorech naplňovat i podmínky stanovené v článku 26 odst. 5 nařízení č. 537/2014/EU, zejména pak, že nesmí být činným statutárním auditorem.
- Ostatní auditoři, kteří se nepodíleli na povinném auditu subjektu veřejného zájmu, budou kontrolováni kontrolorem kvality jmenovaným Komorou auditorů České republiky, a to v souladu se zákonem, vnitřním předpisem Komory auditorů České republiky (dozorčím řádem) a plánem kontrol kvality.
- Vzhledem k premise, že nelze provést kontrolu kvality bez znalosti procesů v auditorské společnosti, bude nezbytné při kontrolách kvality sdílet a vyměňovat si vzájemně poznatky ze simultánně prováděných kontrol kvality organizovaných a řízených Komorou České republiky a Radou pro veřejný dohled nad auditem u dané auditorské společnosti, a to ve smyslu § 25 odst. 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- Výsledkem kontroly je protokol o kontrole podle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších, jehož obsah je ze zákona o auditorech rozšířen ve smyslu příslušných ustanovení směrnice o povinném auditu, v případě jednotlivých kontrol:
 - kontrolor kvality jmenovaný Radou pro veřejný dohled nad auditem vypracuje protokol o kontrole auditorské společnosti a také pro jednotlivé statutární auditory, u kterých prováděl kontrolu kvality,
 - kontrolor kvality jmenovaný Komorou auditorů České republiky vyhotoví protokol o kontrole u statutárních auditorů, kteří se nepodíleli na povinném auditu subjektu veřejného zájmu, u kterých prováděl kontrolu kvality.
- Tento model nastavuje flexibilní spolupráci mezi kontrolory kvality, sdílení informací a výměnu doporučení k jednotlivým částem kontrol kvality.
- Nastavení podrobnějších vnitřních pravidel pro provádění kontrol kvality je v diskreci jednotlivých orgánů odpovědných za organizaci a řízení kontrol kvality, tj. Komory auditorů České republiky a Rady pro veřejný dohled nad auditem.

- Model nepřipouští vydávání dvou protokolů o kontrole s rozdílnými doporučeními pro jednoho auditora.

Působnost kontrolního výboru Rady pro veřejný dohled nad auditem a disciplinární komise Komory auditorů České republiky při kontrolách kvality a jejich spolupráce – modelové příklady:

1. Souběh více auditorských činností, povinný audit subjektu veřejného zájmu:

(A) auditorská společnost provádějící povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu, případně provádějící další auditorské činnosti:

- Tato auditorská společnost se považuje za **auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu**, a to od okamžiku uvedeného v § 24 odst. 5, a po dobu 3 nebo 6 let, v závislosti na tom, u kterého subjektu veřejného zájmu provádí audit.

(A1) statutární auditor provádějící jménem této auditorské společnosti povinný audit subjektu veřejného zájmu se rovněž podle dikce ustanovení § 24 odst. 5 považuje za **auditora provádějícího povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu**.

(A2) Statutární auditor provádějící jménem této auditorské společnosti povinný audit jiných účetních jednotek než jsou subjekty veřejného zájmu, se považuje podle dikce ustanovení § 35 za **auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu**.

(A3) Statutární auditor provádějící jménem této auditorské společnosti pouze auditorskou s výjimkou povinného auditu, se považuje podle dikce ustanovení § 35 za **auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu**.

- V navrhovaném modelu systému zajištění kvality **auditorská společnost (A) a statutární auditor (A1)** podléhají kontrole kvality organizované a řízené kontrolním výborem a provádí ji kontrolor kvality určený Radou pro veřejný dohled nad auditem.
- **Statutární auditor (A2 a A3)** podléhá kontrole kvality organizované a řízené dozorčí komisí a provádí ji kontrolor kvality určený Komorou auditorů České republiky.
- K zajištění bezporuchového fungování kontrol kvality, součinnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem a Komory auditorů České republiky při výkonu jednotlivých kontrol u auditorské společnosti (A), statutárního auditora (A1) a statutárního auditora (A2 a A3) náležejících do působnosti orgánu Rady pro veřejný dohled nad auditem a Komory auditorů České republiky slouží plán kontrol, jakožto nejdůležitější nástroj, jehož prostřednictvím lze zajistit, aby docházelo k minimalizaci duplicit kontrol prováděných u auditorské společnosti a jejích statutárních auditorů.
- Požadavek na účinnou spolupráci Rady pro veřejný dohled nad auditem a Komory auditorů České republiky a zejména jejich kontrolorů kvality je nezbytný zejména např. ve vztahu ke spisu auditora, ten je ve vlastnictví auditorské společnosti, nikoliv statutárního auditora – zaměstnance.
- Kontrola kvality se řídí ustanovením § 24e návrhu novely zákona a provádějí se v rámci kontroly úkony tak jak je uvedeno v odstavci 2 návrhu novely zákona.

2. Souběh více auditorských činností, povinný audit jiných účetních jednotek než jsou subjekty veřejného zájmu:

(B) auditorská společnost provádějící povinný audit jiných účetních jednotek než jsou subjekty veřejného zájmu, případně provádí pouze auditorskou s výjimkou povinného auditu:

- tato auditorská společnost se považuje za **auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu.**

(B1) statutární auditor provádějící jménem této auditorské společnosti povinný audit jiných účetních jednotek než jsou subjekty veřejného zájmu, případně provádí pouze auditorskou s výjimkou povinného auditu, se považuje podle dikce ustanovení § 35 za **auditora, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu.**

- V navrhovaném modelu systému zajištění kvality **auditorská společnost (B) a statutární auditor (B1)** podléhají kontrole kvality organizované a řízené dozorčí komisí a provádí ji kontrolor kvality určený Komorou auditorů České republiky.

2. 3. Veřejný dohled

Na základě směrnice o povinném auditu byla Česká republika povinna institucionalizovat nezávislý dohled nad auditorskou činností. Zákonem o auditorech byla proto zřízena Rada pro veřejný dohled nad auditem. Rada pro veřejný dohled nad auditem vykonává veřejný dohled nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory auditorů České republiky a musí přitom dbát na ochranu veřejného zájmu. Veřejným dohledem se rozumí kontrola dodržování zákona o auditorech, auditorských standardů, etických požadavků a vnitřních předpisů Komory auditorů České republiky auditů, dohled nad organizací a řízením systému kontroly kvality auditorské činnosti, organizací a provozováním systému průběžného vzdělávání auditorů a nad uplatňováním disciplinárních a sankčních opatření Komorou auditorů České republiky. K dalším činnostem Rady pro veřejný dohled nad auditem patří spolupráce s Ministerstvem financí, Českou národní bankou a spolupráce s orgány dohledu nad auditory ostatních zemí. Rada pro veřejný dohled nad auditem projednává s Komorou auditorů České republiky vnitřní předpisy Komory auditorů České republiky a je odvolacím správním orgánem proti rozhodnutí Komory auditorů České republiky. Poslední novelizací zákona o auditorech zákonem č. 334/2014 Sb. byla působnost Rady pro veřejný dohled nad auditem rozšířena i na oblast veřejné správy v záležitostech správních deliktů podle zákona o auditorech.

Tabulka č. 1

Možnost delegace úkolů Radou pro veřejný dohled nad auditem na jiný subjekt podle nové evropské úpravy

DOHLED	auditoři neprovádějící audit subjektu veřejného zájmu	auditoři subjektu veřejného zájmu
Schvalování a registrace statutárních auditorů a auditorských společností	může být delegován	může být delegován
Přijímání auditorských standardů	může být delegován	může být delegován
Kontinuální profesní vzdělávání	může být delegován	může být delegován
Systém zajištění kvality, kontrola kvality	může být delegován	nemůže být delegován
Vyšetřování, disciplinární a sankční systém	může být delegován	nemůže být delegován*

* Členskému státu je povoleno umožnit přenesení úkolů souvisejících s disciplinárním a sankčním systémem, avšak pouze na takový subjekt, který je nezávislý na auditorské profesi.

2. 4. Disciplinární a sankční systém

V současnosti je disciplinární a sankční systém založen na samosprávě profesní organizace. Porušení povinností stanovených zákonem auditorem nebo auditorskou společností je klasifikováno jako kárné provinění (vyplývá ze základního specifického znaku profesní samosprávy, kterým je osobní základ, povinné členství pro možnost výkonu činnosti, vázanost členů Komory auditorů České republiky = kárná pravomoc Komory auditorů České republiky, možnost kárného postihu členů Komorou auditorů České republiky za porušení předpisů, ať už vnitřních, či zákonných. Komora auditorů České republiky prostřednictvím svých orgánů vede řízení o vině a trestu za toto porušení). Rada pro veřejný dohled nad auditem doposud v tomto systému plní pouze funkci dohledu nad systémem a odvolacího orgánu proti rozhodnutí Komory auditorů České republiky. S výjimkou sankčních pravomocí ve vztahu ke Komoře auditorů České republiky a fyzickým osobám – „neauditorům“ za jejich protiprávní jednání není samostatně ve správním trestání činná, nevede řízení a neukládá sankce. Je proto nezbytné kompetenční rozšíření. Rada pro veřejný dohled nad auditem, která je orgánem určeným podle nařízení č. 537/2014/EU, musí disponovat pravomocemi, které k plnění úkolů potřebuje a které jsou nařízením č. 537/2014/EU vyžadovány. Úkoly týkající se systému zajištění kvality, vyšetřování a disciplinárního systému u auditorů provádějících povinný audit subjektů veřejného zájmu Rada pro veřejný dohled nad auditem nemůže přenést na jiný subjekt. Sankční mechanismus musí být vhodně zaveden k naplnění svého cíle, kterým je nejen postih protiprávního jednání auditora, ale také prevence vzniku takového jednání a motivace auditora k poskytování co nejkvalitnějších služeb.

2. 5. Požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu

2. 5. 1. Zvýšení vlivu výboru pro audit nebo kontrolního orgánu při výběru auditora

Nařízení č. 537/2014/EU významně posiluje a zdůrazňuje úlohu výborů pro audit nebo orgánů, které plní roli těchto výborů. Nařízení č. 537/2014/EU požaduje, aby **subjekty veřejného zájmu vybíraly auditory v otevřeném a transparentním nabídkovém řízení. V procesu výběru auditora vyžaduje aktivní úlohu a zapojení výboru pro audit a dále stanovuje jeho roli při posuzování nezávislosti auditora.** Volnost společnosti ve výběru auditora by měla být zaručena i na smluvní úrovni. Jakákoliv ujednání ve smlouvě uzavřená mezi auditovanou společností a třetí stranou omezující možnosti výběru auditora na určitý okruh kandidátů musejí být považována za neplatná. Nařízení č. 537/2014/EU dále zpřesňuje některé již fungující principy.

2. 5. 2. Povinná rotace auditorských společností

Současné zákonné nastavení zavádí pouze povinné střídání klíčových auditorských partnerů v rámci auditorské společnosti. S cílem vyřešit hrozbu spočívající ve spřízněnosti s auditovaným subjektem a posílit tak nezávislost auditorů je nařízením č. 537/2014/EU **nyní zavedena povinnost pro subjekt veřejného zájmu vystřídat statutárního auditora nebo auditorskou společnost, a to stanovením maximální možné doby trvání auditorské zakázky na nejvýše 10 let.** Nařízení č. 537/2014/EU navíc poskytuje alternativu k prodloužení maximální **doby** trvání: povinné vyhlášení nového výběrového řízení vztahujícího se na auditorskou zakázku po uplynutí maximální **doby** trvání. V takovém případě může být maximální možná doba trvání auditorské zakázky prodloužena o dalších 10 let, tj. Na celkových 20 let. Po uplynutí maximální doby angažovanosti musí uplynout „oddechový čas“ nejméně 4 let, než bude moci subjekt veřejného zájmu opět jmenovat stejného statutárního auditora nebo auditorskou společnost nebo kohokoliv z členů sítě, do níž náleží statutární auditor nebo auditorská společnost.

2. 5. 3. Rozšíření obsahu zprávy auditora o povinném auditu subjektu veřejného zájmu

Kromě obsahových požadavků stanovených směrnicí o povinném auditu musí zpráva auditora o povinném auditu subjektu veřejného zájmu dále obsahovat zejména informace podporující výrok auditora – popis nejpodstatnějších posuzovaných rizik významné nesprávnosti, včetně posuzovaných rizik významné nesprávnosti způsobené podvodem, shrnutí reakce auditora na tato rizika, klíčové připomínky v souvislosti s danými riziky, vysvětlení, do jaké míry bylo možné povinným auditem zjistit nesrovnalosti.

3. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Z členství České republiky v Evropské unii vyplývá závazek zapracovat odpovídajícím způsobem unijní legislativu do českého práva. Vzhledem k tomu, že novela směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU vyžadují, aby byly do národních právních systémů transponovány do 16. června 2016, je nezbytné novelou zákona o auditorech k uvedenému datu reagovat na požadavky, které přináší novela směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU. Navrhovaná právní úprava si klade za cíl implementovat evropské předpisy do českého právního řádu tak, aby byl zajištěn soulad s evropskou regulací povinného auditu. Novela zákona o auditorech proto jednak reaguje na změny, které vyplývají z novely směrnice o povinném auditu, a dále v sobě promítá implementační opatření k zajištění úplné aplikovatelnosti nařízení č. 537/2014/EU. Jejím nepřijetím by

se Česká republika vystavovala riziku zahájení řízení pro porušení článku 258, příp. článku 260, Smlouvy o fungování Evropské unie.

4. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona upravuje některé aspekty výkonu působnosti v oblasti veřejné správy, zpřesňuje některé procesní otázky stávajícího sankčního systému (jde o systém ukládání tzv. kárných sankcí, tj. obecně disciplinárních sankcí) a nově vymezuje některé správní delikty, především ve vztahu k samotným auditorům. Navrhovaná úprava vychází z elementárního požadavku garantování základních lidských práv a svobod, které mohou být omezeny pouze za podmínek vymezených v čl. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Návrh zákona je primárně založen na požadavku vymezeném v čl. 2 odst. 3 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), a tím je *„státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon.“*. Dle ustanovení čl. 3 Ústavy *„Součástí ústavního pořádku České republiky je Listina základních práv a svobod.“*. Návrh zákona je proto dále založen na ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 25. října 2011, sp. zn. Pl. ÚS 14/09, jenž mimo jiné stanoví, že: *„Právní úprava sankcionování trestných činů a přestupků je ve výlučné kompetenci zákonodárce a je obsažena v „obyčejných“ („podústavních“) zákonech....“*). Další ustanovení, která jsou promítnuta v návrhu novely zákona, je čl. 7 odst. 1 Listiny *„Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.“* a čl. 10 Listiny, který stanoví, že: *„Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno. Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“*.

V návrhu zákona jsou promítnuty principy obsažené v Listině upravující právo na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a její ochranu, právo na soudní a jinou právní ochranu a práva na soukromý a rodinný život včetně otázek s tím souvisejících. Konkrétně jde o:

- právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života (čl. 10 odst. 2)
- právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě (čl. 10 odst. 3) – čl. 10 Listiny, lze považovat za ochranu soukromí v širokém smyslu; Ústavní soud ve svém nálezu – srov. Nález Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02 konstatuje, že *„nechápe rovnost jako absolutní, nýbrž jako relativní (a nadto akcesorickou ve vztahu k jiným základním právům a svobodám). S pojmem relativní rovnosti úzce souvisí pojem přiměřenosti zásahu do základních práv. Z charakteru pokuty jako majetkové sankce nutně vyplývá, že má-li být individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat i majetkové poměry potrestaného. Stejná výše pokuty uložená majetnému se bude jevit jako směšná a neúčinná, zatímco v případě postižení nemajetného může působit drakonicky a likvidačně. Není tedy porušením principu relativní rovnosti, když dvěma osobám v různých situacích bude uložena pokuta v různé výši, byť by jediným rozdílem jejich situace měly být právě rozdílné majetkové poměry. Kriterium zkoumání majetkových poměrů delikventa při úvaze o výši ukládané pokuty je nezbytné a komplementární – nikoli ovšem proto, že vysoké pokuty by byly nevymahatelné,*

ale vzhledem k riziku "likvidačního" účinku nepřiměřeně vysoké pokuty. Pokuta jakožto trest musí být diferencovaná, aby efektivně působila jako trest i jako odstrašení (individuální a generální prevence).", přičemž navrhovaná úprava koresponduje s cílem Listiny, ve smyslu, že jde o ochranu sedmi různých základních práv punktuálně vymezených v Listině. Z těchto práv lze dovodit i pozitivní závazek státu spočívající v takové právní úpravě, která zabrání i třetím, soukromým osobám zasahovat do osobní soukromé sféry pomocí právních nástrojů různé intenzity (a to s ohledem na intenzitu potenciálního zásahu ze strany státu). Respekt k lidské důstojnosti a její ochrana veřejnou mocí před zásahy ze strany třetích osob je samotným základem všech úvah jak k postavení jednotlivce ve vztahu ke státní moci, tak ve vztahu soukromých osob navzájem. Navrhovaná úprava ve vztahu k právu na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí a její ochranu vychází z 6 elementárních principů:

- a) zjištění rozsahu dopadu práva na soukromí,
- b) nároky na omezující normy z pohledu principu právního státu,
- c) identifikace účelů omezení práva na soukromí,
- d) vzájemný vztah a ovlivňování mezi právem na soukromí, omezujícím zákonem a skutkovým stavem,
- e) proporcionalita omezení práva na soukromí,
- f) efektivní soudní ochrana před neproporcionálními zásahy.

- právo na soudní přezkum rozhodnutí orgánu veřejné správy (čl. 36 odst. 2)

- právo na rovnost účastníků řízení (čl. 37 odst. 3)

- právo na projednání věci veřejně a bez zbytečných průtahů (čl. 38 odst. 2) – k této věci srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, který stanoví, že: „*Práva garantovaná v čl. 38 odst. 2 Listiny se vztahují na řízení, v němž je rozhodováno o oprávněnosti trestního obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy, tj. i na řízení o přestupcích před nalézacím správním orgánem, a to zejména za situace, kdy v rozhodné době platná úprava správního soudnictví nezaručovala úplné právo na přezkoumání rozhodnutí správního orgánu nezávislým a nestranným soudem v tzv. plné jurisdikci.*“.

- zásadu nullum crimen, nulla poena sine lege (čl. 39) – k této věci srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. září 2004, sp. zn. 6 a 173/2002, který stanoví, že: „*Výrok o vině a trestu za správní delikt (zde: nezajišťování provozu dráhy odborně způsobilými osobami) nelze opřít pouze a jedině o interní předpis provozovatele dráhy, jestliže zákon (zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách) nestanoví žádné meze ani podmínky, jimiž by autor tohoto interního předpisu byl vázán. Takový přístup ke správnímu trestání je v rozporu se zásadou nullum crimen sine lege.*“.

- zásadu presumpce nevin, zásadě in dubio pro reo (čl. 40 odst. 2) – k této věci srov. nálezy Ústavního soudu (sp. zn. II. ÚS 788/02), který stanoví, že: „*Pochybnosti stran řádného předvolání obviněného z přestupku nutně musí vést k závěru, že řádně předvolán nebyl. I v oblasti správního trestání platí princip presumpce nevin a z něho vyplývající zásada rozhodování v pochybnostech ve prospěch obviněného. Vedle toho pochybnosti o tom, zda byl obviněný k ústnímu projednání přestupku řádně předvolán, tj. zda měl možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, k důkazům o nich, a možnost*

navrhovat důkazy na svou obhajobu, postihují ve svém důsledku i zjištěný skutkový stav věci, který se stal podkladem pro správní rozhodnutí.“

- zásadu *ne bis in idem* (čl. 40 odst. 5) – pokud jde o uplatňování této zásady v kárných řízeních a řízeních o správních deliktech, k této věci srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. února 2005, sp. zn. a 6/2003 – 44, který stanoví, že: „*I pro správní trestání platí zásada ne bis in idem, podle níž nikdo nemůže být dvakrát potrestán pro stejný skutek. Předpokladem jejího uplatnění je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku...*“; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. prosince 2007, sp. zn. 5 Tdo 1399/2007, které stanoví, že: „*Zásada ne bis in idem - zákaz dvojího odsouzení a potrestání za týž čin – skutek - ve smyslu čl. 4 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a § 11 odst. 1 písm. j) tr. ř. brání též trestnímu stíhání a odsouzení toho, proti němuž dřívější přestupkové řízení o témže skutku (činu) trestněprávní povahy meritorně skončilo pravomocným rozhodnutím příslušného správního orgánu, a to včetně blokového řízení podle § 84 a násl. zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Vyloučit ochranu proti novému procesu s ohledem na zásadu ne bis in idem přitom nemůže ani skutečnost, že příčinou prvního projednání skutku (činu) v blokovém přestupkovém řízení byla jeho nesprávná kvalifikace jako přestupku, ačkoliv naplňoval znaky trestného činu. Právně bezvýznamné je též to, proč došlo k novému řízení a rozhodnutí v dané věci, aniž bylo zrušeno předcházející rozhodnutí o totožném skutku (činu)...*“.

- zásadu zákazu retroaktivity přísnějšího zákona v neprospěch pachatele (čl. 40 odst. 6) - k této věci srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 13. června 2002, sp. zn. III. ÚS 611/01, který stanoví, že: „*K základním principům vymezujícím kategorii právního státu, kterým je i Česká republika (srov. čl. 1 Ústavy), patří princip ochrany důvěry občanů v právo a s tím související princip zákazu zpětné účinnosti (retroaktivity) právních norem. Přestože zákaz retroaktivity právních norem je v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod výslovně upraven jen pro oblast trestního práva (podle uvedeného ustanovení trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, a pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější), je nutno z čl. 1 Ústavy dovodit působení tohoto zákazu i pro další odvětví práva (srov. nálezn Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997 publikovaný pod č. 63/1997 Sb.)...*“; rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. června 2003, sp. zn. 28 Ca 151/2002, který stanoví, že: „*Správní orgán musí při trestání správních deliktů respektovat princip uvedený v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Vyvození odpovědnosti a uložení postihu je proto nutno posoudit podle právní úpravy účinné v době, kdy k jednání došlo, není-li úprava účinná v době rozhodnutí pro delikventa příznivější. Pokud však pozdější právní úprava původní skutkovou podstatu předmětného deliktu vůbec nepřevzala, zanikla trestnost jednání a k vyvození odpovědnosti a uložení sankce již nemůže dojít.*“; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. října 2004, sp. zn. 6 a 126/2002, který stanoví, že: „*Ústavní záruka vyjádřená v článku 40 odst. 6 in fine Listiny základních práv a svobod a spočívající v přípustnosti trestání podle nového práva, jestliže je taková úprava pro pachatele výhodnější, platí i v řízení o sankci za správní delikty...*“.

Problematika procesních otázek řízení o uložení sankcí je upravena ve dvou zásadních rovinách. Tím je proces projednávání kárných opatření, tj. kárné řízení (disciplinární řízení) a proces projednávání přestupků a správních deliktů, tj. řízení o správních deliktech. V případě řízení o správních deliktech novela zákona o auditorech plně respektuje právní úpravu procesní úpravy přestupků a správních deliktů upravených zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, resp. zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád,

ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (ST 555/0). Návrh novely zákona konkrétně zakotvuje liberační důvod a ustanovení o odpovědnosti podnikající fyzické osoby (srov. § 25 a § 49e návrhu novely zákona o auditorech), běh objektivní lhůty (srov. § 26 a § 49e návrhu novely zákona o auditorech), kritéria pro určení druhu sankce a její výměry (srov. § 25 a § 49e návrhu novely zákona o auditorech).

Pokud jde o problematiku spojenou s právem na soukromý a rodinný život včetně otázek s tím souvisejících, zde se střetávají dva požadavky, které bylo nezbytné v návrhu novely zákona o auditorech zohlednit. Prvním je povinnost České republiky přijmout taková opatření, aby splnila závazky jí vyplývající z členství Evropské unie, druhým jsou požadavky obsažené v obsažené v Listině upravující právo na soukromý a rodinný život včetně otázek s tím souvisejících. V žádném aplikačním postupu ani v žádném individuálním či v normativním aktu veřejné moci nesmí být obsaženo nic, co by porušovalo základní práva vykládaná v hranicích lidské důstojnosti. Navrhovaná právní úprava sice požaduje, aby byla zveřejňována všechna opatření, která byla auditorům uložena v rámci kárného řízení anebo správního řízení, nicméně nově zavádí tzv. institut nezveřejnění. Tím se rozumí pravomoc Komory auditorů České republiky nebo Rady pro veřejný dohled nad auditem rozhodnout v řízení nezveřejnit opatření uložené auditorovi podle tohoto zákona, a to zejména pokud by tím mohlo dojít porušení práv vyplývajících z Listiny (srov. zejména § 27a odst. 2 až 4 a § 49f odst. 2 až 4 návrhu novely zákona a čl. 30c odst. 2 a 3 směrnice o povinném auditu).

V případě kontrol dodržování požadavků stanovených tímto zákonem se uplatní vždy obecně platná právní úprava upravující procesní otázky, tj. zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, subsidiárně pak zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Navrhovaná právní úprava specifikuje rozsah kontroly kvality tak, aby byl naplněn cíl kontrol kvality stanovený v § 24 odst. 1 návrhu novely zákona.

Lze tedy konstatovat, že navrhovaná úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

5. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

1. Organizace spojených národů

Z hlediska správního, potažmo disciplinárního trestání z optiky mezinárodního práva je významným dokumentem, k němuž se Česká republika přihlásila, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech přijatý na půdě OSN (vyhlášen ve Sbírce zákonů - Vyhláška č. 120/1976 Sb., ministra zahraničních věcí ze dne 10. května 1976 o Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech; jménem Československé socialistické republiky byl tento pakt podepsán v New Yorku dne 7. října 1968). Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, obdobně jako jiné dokumenty z oblasti lidskoprávní ochrany, ideově vychází ze Všeobecné deklarace lidských práv (usnesení Valného shromáždění OSN ze dne 10. prosince 1948).

Pro oblast správně právní odpovědnosti (tedy odpovědnosti za porušení povinnosti obsažené v normě správního práva) jsou relevantní tato ustanovení:

a) čl. 7: nikdo nesmí být mučen nebo podrobován krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu (srov. § 25, hlava XI nebo § 50 návrhu novely zákona),

b) čl. 14: každý má stejné právo, aby byl spravedlivě a veřejně vyslechnut nezávislým a nestranným soudem, který rozhoduje buď o jeho právech a povinnostech, nebo o jakémkoli trestním obvinění vzneseném proti němu (související s právem na spravedlivý proces). Každý, kdo je obviněn z trestného činu, považuje se za nevinného, dokud není zákonným postupem prokázána jeho vina (zásada presumpce neviny). Všechny osoby jsou si před soudem rovny (zásada rovného postavení účastníků řízení). Trestní stíhání nelze zahájit proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž čin skončilo pravomocným rozhodnutím soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným nebo jímž byl obžaloby zproštěn (zásada ne bis in idem). Každý rozsudek vynesený v trestní nebo občanskoprávní věci bude zveřejněn. (srov. např. § 50 návrhu zákona).

b) čl. 15 odst. 1: nikdo nesmí být potrestán za čin, který nebyl trestný podle zákona v době, kdy byl spáchán. Současně pachateli nelze uložit vyšší trest, než dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy byl trestný čin spáchán. Novela zákona může působit zpětně pouze tehdy, jestliže je pro pachatele příznivější (zásada zákazu retroaktivity).

2. Působení Rady Evropy a Evropského soudu pro lidská práva

Jedním z elementárních principů pro oblast správně právní odpovědnosti je čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv z roku 1950 (Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí č. 209/1992 Sb.) podle kterého: *„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků, anebo v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti.“* Požadavky Úmluvy se tedy zaměřují jak na kvalitu procesu (právo na spravedlivý proces vedený veřejně a v přiměřené lhůtě při respektování presumpce neviny a stanovených minimálních práv obviněného), tak na „vlastnosti“ orgánu, který o „trestním obvinění“ rozhoduje (nezávislý a nestranný orgán zřízený zákonem – nezávislý z hlediska objektivního i subjektivního, nestranný orgán musí projednat věc v plné jurisdikci, tj. jednat jak o otázkách právních, tak i skutkových). Splnění závazku vyplývajícího z čl. 6 Úmluvy je v právním řádu České republiky zajištěno právní úpravou správního soudnictví, neboť všem osobám pravomocně uznaným vinnými z přestupku nebo jiného správního deliktu se umožňuje podat ke správnímu soudu žalobu proti pravomocnému rozhodnutí správního orgánu. V této souvislosti je nezbytné zabývat se rovněž otázkou trestání prostřednictvím kárných opatření. Kárná odpovědnost vůči svým členům je i podle Ústavního soudu jedním z charakteristických rysů profesních komor s povinným členstvím (srov. náleze ze dne 16. 4. 2003, sp. zn. I. ÚS 181/01, kde Ústavní soud uvedl, že *„Tyto komory jsou právníckými osobami veřejného práva, zřizované zákonem, vybavené oprávněním vydávat různé vnitřní předpisy pro komoru a její členy, kteří se jim musí s ohledem na povinné členství podřídit. Komora tak nad těmito členy - příslušníky určitého profesního stavu - vykonává určitá mocenská oprávnění, mezi něž typicky patří právě kárná pravomoc.“* Zde je nutné položit si otázku, zda se jedná v případě kárných provinění o „soukromoprávní“ nebo „trestní větev“ podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy. V současné

doktríně se lze setkat s názorem, že i tato oblast by měla být podřazena pod trestní větev čl. 6 odst. 1 Úmluvy, srov. pod „trestní obvinění“ disciplinární řízení minimálně dvakrát podřadil Ústavní soud, Nález č. Pl. ÚS 16/99 z 27. 6. 2001 (zrušení části V. o.s.ř.): „*Samostatný problém představuje tzv. správní trestání, kde sice Ústavní soud nálezem ze 17. 1. 2001 sp. zn. Pl. ÚS 9/2000 (č. 52/2001 Sb.) o zrušení § 83 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, které vylučovalo ze soudního přezkumu rozhodnutí, kterými byly postihovány nejméně závažné přestupky, posunul věci poněkud dopředu, přesto však tato oblast není v souladu s Úmluvou, neboť "trestním obviněním" ve smyslu čl. 6 odst. 1 jsou podle judikatury ESLP prakticky řízení o veškerých sankcích ukládaných správními úřady fyzickým osobám za přestupek nebo jiný správní delikt, jakož i o sankcích ukládaných v řízení disciplinárním nebo kárném (státním zaměstnancům, vojákům, policistům), resp. ukládaných v obdobných řízeních členům komor s nuceným členstvím. Soud pak musí být nadán pravomocí zvážit nejen zákonnost sankce, ale i její přiměřenost.*“, dalším pak byl Nález č. I.ÚS 181/01 z 16. 4. 2003 (Veterinární komora): „*Ústavní soud zde v uvedených souvislostech odkazuje na svůj nálezný sp. zn. Pl. ÚS 16/99 (Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 22, nálezný č. 96; vyhlášený pod č. 276/2001 Sb.), kterým ke dni 31. 12. 2002 zrušil celou část pátou občanského soudního řádu a kde mj. připomněl, že "trestním obviněním" ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva řízení o veškerých sankcích ukládaných správními úřady fyzickým osobám za přestupek nebo jiný správní delikt, jakož i o sankcích ukládaných v řízení disciplinárním nebo kárném (státním zaměstnancům, vojákům, policistům) nebo ukládaných v obdobných řízeních členům komor s nuceným členstvím.*“. Pohled Ústavního soudu pak ostře kontrastuje s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, která podřazuje obecně kárná řízení pod rozhodování o „občanských právech nebo závazcích“, tedy pod „občanskoprávní větev“ čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Rozsudky, které jsou rovněž nejčastěji citované, se týkaly zejména kárného řízení lékařů, srov. ve věci *König proti Německu*, č. stížnosti 6232/73, rozsudek ze dne 28. 6. 1978 (kárné provinění lékařů) Evropský soud pro lidská práva podřadil kárné řízení pod spor o „občanská práva a závazky“, ve věci *Le Compte, van Leuven a de Meyere proti Belgii*, rozsudek ze dne 10. 2. 1983, č. stížností 6878/75 a 7238/75 (kárné provinění lékařů) rovněž.

Z výše uvedeného vyplývá, že na kárná řízení se nevztahovala ustanovení čl. 6 (odst. 2 a 3) Úmluvy, jelikož ty se vztahují pouze na trestní věci potažmo správně právní trestání. Z tohoto podřazení dále vyplývá i vyloučení aplikace čl. 2 protokolu č. 7 k Úmluvě (právo na odvolání v trestních věcech), neboť pojem „trestních věcí“ se zde interpretuje totožně jako v čl. 6 Úmluvy. Evropský soud pro lidská práva ve svém rozsudku z 31. 7. 2007 ve věci *Zaicevs proti Lotyšsku* (§ 55) potvrdil, že pro účely čl. 2 protokolu č. 7 se pojem „trestného činu“ vykládá totožně jako pojem „trestní obvinění“ v čl. 6 Úmluvy (§ 53 rozsudku). i pokud by se však podařilo argumentovat ve prospěch toho, že jde o „trestní obvinění“ ve smyslu čl. 6 Úmluvy, odstavec 2 tohoto článku umožňuje výjimky z práva na odvolání v případě „méně závažných trestných činů“ a dále „jestliže byla osoba souzena v prvním stupni nejvyšším soudem“. Otázkou je, zda kárná řízení lze podřadit pod rozhodování o „občanských právech“ nebo o „trestním obvinění“ auditorů. Aby tato skutečnost mohla být posouzena, je vhodné provést tzv. Engelův test, tedy posouzení 1. povahy klasifikace deliktů podle národního práva jako trestních / disciplinárních; 2. povaha deliktu z hlediska chráněného zájmu, z hlediska adresáta normy a z hlediska účelu sankce; 3. posouzení druhu a závažnosti sankce (Engel a další proti Nizozemí, § 82; srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.

ledna 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62, publikovaný pod č. 847/2006 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Po aplikaci tzv. Engelova testu lze dojít k nejednoznačnému výsledku. Nejblíže posuzované věci jsou zřejmě tyto 2 případy: ve věci *Wickramsinghe proti Spojenému království*, rozhodnutí o nepřijatelnosti ze dne 9. 12. 1997, č. stížnosti 31503/96 (kárné provinění lékařů), byl stěžovatel stíhán v kárném řízení před Všeobecnou lékařskou Radou (General Medical Council - Komise) a namítal porušení práv podle čl. 6 odst. 2 a 6 odst. 3 písm. a-d) Úmluvy, zejména s ohledem na povahu a závažnost sankcí. Komise zde aplikovala tzv. Engelův test. Pokud jde o první kritérium, zda vnitrostátní právo podřazuje čin pod trestní právo, Komise uvedla, že Anglie a mnoho dalších stran Úmluvy pokládá profesionální provinění za disciplinární delikt. Pokud jde o druhé kritérium, tedy povahu trestného činu, Komise uvedla, že disciplinární věci se týkají vztahu mezi jedincem a profesní organizací, jíž je jedinec členem a k dodržování jejíchž pravidel se zavázal. U disciplinárních věcí sám stát nezakládá pravidla obecné povahy, jimiž by vyjadřoval nesouhlas s určitým jednáním a ukládal za ně sankce, jak je to zpravidla u trestních obvinění. Na klasifikaci nic nemění ani skutečnost, že v uvedeném případě, tj. obvinění ze sexuální nemravnosti, by jednání mohlo podléhat i trestnímu obvinění před trestním soudem. Ani skutečnost, že jednání podléhající přezkumu v disciplinárním řízení, sama o sobě nezpůsobí, že by se jednalo o čistě trestní delikt. Ostatně, pokud jde o třetí kritérium, stupeň přísnosti uložené sankce, Komise poznamenala, že nejprísnější trest, který mohl být stěžovateli uložen, byl výmaz ze seznamu. Alternativními sankcemi bylo stanovení podmínek dalšího výkonu činnosti nebo pozastavení činnosti až na období 1 roku. Tyto sankce jsou primárně disciplinární a jsou zaměřeny na ochranu veřejnosti a na pověst lékařské profese. Skutečnost, že výmaz ze seznamu může mít dalekosáhlé důsledky na jedince, také nemá za následek podřazení sankce pod trestní sankci. ve věci *Brown proti Spojenému království*, rozhodnutí o nepřijatelnosti z 24. 11. 1998, č. stížnosti 38644/97 (kárné provinění advokáta), nebyl sice namítán čl. 6 Úmluvy, ale byl namítán čl. 7 (uložení trestu jen na základě zákona). Uvedené ustanovení se také vztahuje pouze na trestní věci ve smyslu čl. 6 Úmluvy. Věc je zajímavá především s ohledem na argumentaci Evropského soudu pro lidská práva týkající se výše uložených pokut, jež byly represivní povahy (5 000 GBP, podle dnešního kurzu cca 150 000 CZK). Stěžovatel byl advokátem a uzavřel smlouvu s JDS, na základě níž JDS měl poskytovat některé právní služby. JDS padělal podpisy stěžovatele, čímž způsobil škodu veřejnosti až 500 000 GBP. Policie kontaktovala stěžovatele ohledně jeho vztahů s JDS, nicméně trestní stíhání proti němu zahájeno nebylo. V disciplinárním řízení byla stěžovateli uložena pokuta v té době v nejvyšší výšce 10 000 GBP za tři skutky, ačkoliv v době řízení bylo možné uložit pokutu nejvýše 3 000 GBP. Podle něj mu tedy byl uložen trest, který nebyl v době spáchání stanoven zákonem. Evropský soud pro lidská práva podotkl, že kárné řízení se týkalo rozhodování o občanských právech a povinnostech, nicméně je nutné ověřit, zda šlo také o "trestní obvinění". za tímto účelem Evropský soud pro lidská práva musí aplikovat třístupňový Engelův test. Pokud jde o první kritérium, klasifikaci činů podle národního práva, Evropský soud pro lidská práva uvedl, že šlo o činy disciplinární povahy, týkající se spíše konkrétní profesní skupiny, než veřejnosti. Pokud jde o třetí kritérium, povahu a stupeň přísnosti sankce, soud shledal, že uložení pokuty ve výši až 3 000 GBP (do roku 1983) a až 5 000 GBP (od roku 1990), možnost odvolání nebo vyškrtnutí ze seznamu advokátů, nejsou sankce s trestní povahou. Připomněl, že Komora neměla pravomoc naříditi odnětí svobody. I když by nezaplacení pokuty mohlo vést k dalším sankcím, odnětí svobody by následovalo až po dalším řízení, které by doprovázely dostatečné soudní záruky. Evropský soud pro lidská práva také zkoumal účel pokuty. „*Pokuta, která má povahu represivní a odstrašující spíše než odškodňovací, může naznačovat, že jde o věc "trestní", pokud je*

pokuta dostatečně vysoká. (...) i když výše pokuty v tomto případě je taková, že musí být pokládána za represivní, Soud poznamenává, že pokuta byla uložena za tři závažné kárné delikty a že výše pokuty byla srovnatelná se sumou, za níž stěžovatel prodal svou činnost po jeho krátkém působení v profesi. Neuskutečnilo se ani žádné vyšetřování ohledně prostředků stěžovatele před uložením pokuty, což je podmínkou uložení jakékoliv pokuty v trestním řízení. V řízení nebyla zainteresována ani policie nebo orgány činné v trestním řízení. za těchto okolností, s ohledem na celkový disciplinární kontext, v němž bylo shledáno provinění, Soud neshledal, že by samotná přísnost uložené sankce vedla k podřazení pod „trestné obvinění“. V návrhu novely zákona jsme v prvních dvou bodech Engelova testu dospěli k jednoznačnému výsledku. Jde o činy mající disciplinární povahu. Ve vztahu k třetímu kritériu, je však situace komplikovanější. Podle výše uvedeného nemůže být samotná přísnost uložené sankce jediným kritériem určujícím podřazení pod „trestní větev“ čl. 6 Úmluvy. Je tedy nutné posoudit, zda je zákonem připuštěno šetření ohledně prostředků kárně obviněného, tj. směřovat k § 25 odst. 5 návrhu novely zákona, který šetření (nikoliv ve vztahu k přímo kárně obviněnému) přímo připouští. Z tohoto vztahu by se dalo usuzovat, že kárná provinění auditorů lze přiřadit pod „trestní větev“ čl. 6 Úmluvy. Další posuzovanou oblastí ve vztahu k čl. 6 Úmluvy je posouzení principu ne bis in idem pro účely vedení kárných řízení. Pro účely tohoto posouzení je vhodným příkladem rozhodnutí o nepřijatelnosti ve věci *Luksch proti Rakousku* ze dne 20. 11. 2000, které se týká stěžovatele, který byl účetní, proti němuž Komora účetních vedla kárné řízení. Stěžovatel byl odsouzen za podvod trestním soudem. S ohledem na toto odsouzení disciplinární soud (Ehrengericht) dne 8. 5. 1992 shledal, že odsouzení stěžovatele narušilo pověst profese a uložil stěžovateli pozastavení činnosti až do jednoho roku. V řízení o odvolání odvolací soud rozhodl, že potvrzuje rozhodnutí o pozastavení činnosti na jeden rok. Správní soud (Verwaltungsgerichtshof) shledal, že změnění slov „do jednoho roku“ na „na jeden rok“ bylo přijatelným upřesněním rozhodnutí v prvním stupni, a že odvolací soud přihlédl k úmyslu disciplinárního soudu. Stěžovatel se hájil před Evropským soudem pro lidská práva, že tato změna představovala porušení principu „*reformatio in peius*“. Tuto část stížnosti soud zamítl jako zjevně nepřipustnou s odkazem na odůvodnění správního soudu. Dále se stěžovatel hájil proti porušení principu ne bis in idem podle čl. 4 protokolu č. 7 (z důvodu trestního řízení a následně disciplinárního řízení). Soud odkázal na svoji judikaturu a věc uzavřel s tím, že povaha sporného deliktu (narušení pověsti profese) i sankcí, které mohly být stěžovateli uloženy (pokuta, důtka, pozastavení činnosti, zbavení oprávnění provozovat činnost), je disciplinární. Z toho důvodu kárné řízení nebylo řízením o „trestním provinění“ a stěžovatel nebyl stíhán nebo souzen v trestním řízení za skutek, za který byl již odsouzen. V rozhodnutí o nepřijatelnosti *Luksch proti Rakousku* Evropský soud pro lidská práva potvrdil, že na kárná řízení (zde ve věci účetního) se nevztahuje ani čl. 4 protokolu č. 7 Úmluvy (ne bis in idem), neboť kárné řízení není „řízením o trestním provinění“.

Důležitým ustanovením Úmluvy je také čl. 7 vztahující se k otázce uznávání viny a ukládání trestů. Podle tohoto ustanovení nesmí být nikdo uznán vinným z přestupku, který v době, kdy byl spáchán, ještě nebyl přestupkem. V tomto článku se tedy odráží princip legality a požadavky na jasný a předvídatelný zákon. Rovněž je zakázáno uložit trest přísnější, než který bylo možno uložit v době spáchání přestupku. Uvedené v sobě odráží zásadu nullum crimen sine lege praevia (zákaz zpětného působení zákona, který zhoršuje postavení pachatele). Tato zásada se promítá v ustanoveních vymezujících časovou působnost zákona, a to i pro účely vedení kárných řízení a ukládání kárných opatření. ve vztahu k čl. 7 Úmluvy je nezbytné posoudit, zda vymezení přestupků a správních deliktů a souvisejících

otázek odpovídá jejím požadavkům (tj. zákaz uložení trestu bez zákona), tj. zejména požadavkům na předvídatelnost vymezení skutkové podstaty a hrozícího postihu. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2008, čj. 2 As 9/2008-77 – „*Jakkoliv totiž Listina výslovně hovoří pouze o trestných činech, stejně jako český překlad Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, podle ustálené judikatury českých soudů a mezinárodních soudních orgánů, stejně jako podle převažujících doktrinárních názorů, lze aplikovat zásady trestního práva i pro účely správního práva trestního. V současné doktríně sice existují i názory odmítající použití analogie v případě norem správního práva trestního v otázce posuzování viny a trestu (srov. Průcha, P. Správní právo. Obecná část. Brno : Doplněk, 2007, s. 115), nicméně většina autorů se na přípustnosti takového použití analogie (za předpokladu, že jde o analogii ve prospěch pachatele) shodne (viz Eliáš, K. Obdoba poznámky k analogii v právu. Právník, 2003, č. 2; Hendrych, D. a kol.. Správní právo. Obecná část. Praha : C. H. BECK, 2006, s. 411 - 414; Sládeček, V. Obecné správní právo. Praha : ASPI, 2004, s. 129 - 131, 149 - 153). Toto stanovisko potvrzuje i judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu (viz např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 611/01 a II. ÚS 192/05, in: <http://nalus.usoud.cz>; obdobně viz rozsudky zdejšího soudu sp. zn. 6 a 126/2002, 2 a 1018/2002-OL-29 a 2 As 69/2003).“ a také např. V rozsudku ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 6 a 126/2002, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „také trestání za správní delikty musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu - z těchto důvodů - a přinejmenším od okamžiku, kdy byla ratifikována Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod - není rozhodné, zda pozitivní právo označuje určité delikt ní jednání za trestný čin nebo za správní delikt“. ve stejném duchu se nesou rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva, který soustavně vykládá ustanovení čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jako dopadající i na správní právo trestní. Jak uvedl Evropský soud pro lidská práva například ve svém rozsudku ve věci Öztürk proti Německu ze dne 21. 2. 1984 (in: <http://echr.coe.int/echr/en/hudoc>), bylo by proti smyslu a účelu uvedeného čl. 6, který zaručuje „každému, kdo je obviněn z trestného činu,“ určitá základní práva související s právem na spravedlivý proces, kdyby stát mohl z jeho působnosti vyjmout přestupky. za zmínku jistě stojí, že zatímco anglické znění Úmluvy hovoří o „everyone charged with a criminal offence“, český překlad tento pojem převádí poněkud zavádějícím způsobem jako „každý, kdo je obviněn z trestného činu“. Nicméně původní anglický pojem má širší význam, jak uvádí v citovaném rozsudku Evropský soud pro lidská práva, a může být chápán jako termín zahrnující crimes, délits, i contraventions, tedy slovy české právní terminologie trestné činy i správní delikty.“. Vymezení skutkové podstaty porušení požadavků zákona potažmo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie vymezených jako správní delikty je zpracováno s ohledem na Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii (schválených usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304), kdy objektivní stránka skutkové podstaty se vyjadřuje tak, aby co nejpodrobněji vystihla jednání subjektu správního deliktu, které je v rozporu s jemu uloženou povinností a s odkazem na právní akt, v němž je povinnost uložena, tj. na přímo použitelný předpis Evropské unie. V obou právních předpisech jsou uloženy povinnosti stanoveny s ohledem na zajištění předvídatelnosti, jak objektivní stránky porušení povinnosti, tak případného postihu.*

Shrnutím výše uvedených skutečností, tedy i přes přetrvávající pochyby nad zařazením kárných opatření, je zákonem zaručeno respektování základních práva a svobod

vymezených v Úmluvě týkajících se zaručení práva na spravedlivý proces. Při řízeních o uložení kárného provinění se postupuje podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tím je tedy vyloučena možnost a přípustnost souběhu kárného řízení a řízení o správním deliktu (srov. hlava VI správního řádu). Návrh novely zákona tak naplňuje kritéria z Doporučení (91)¹ Výboru ministrů Rady Evropy týkající se správních sankcí, tj. řízení musí být uzavřeno konečným rozhodnutím a sankce musí být přezkoumatelná soudem. Mezi zásady ukládání správních sankcí řadí zásadu legality (nikdo nesmí být potrestán jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon), zákaz retroaktivity (potrestat lze jen za jednání, které bylo trestné v době spáchání činu, a je-li pozdější zákon mírnější, posoudí se trestnost vždy podle nového zákona), zásadu ne bis in idem, zásadu přiměřené rychlosti řízení bez zbytečných průtahů, zásadu právní jistoty (správní trest lze uložit jen na základě konečného rozhodnutí), zásadu práva na obhajobu (osoba, která má být potrestána, musí být včas a předem seznámena s předmětem obvinění, aby si mohla připravit svoji obhajobu, obviněný a jeho zástupce musí být informováni o důkazech a obviněný musí mít možnost být slyšen před uložením sankce), zásadu, že důkazní břemeno nese stát, resp. správní orgán, zásadu kontroly rozhodnutí o uložení sankce nezávislou a nestrannou jurisdikcí zřízenou zákonem a také to, že správní postih musí být uskutečněn v přiměřené lhůtě.

Splnění závazku vyplývajícího z čl. 6 Úmluvy je v právním řádu České republiky zajištěno právní úpravou správního soudnictví, neboť Soudy ve správním soudnictví rozhodují mimo jiné ve věcech týkajících se žalob proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, v případě ochrany proti nečinnosti správního orgánu a ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu.

Pro oblast výkon kontrol, ať již jde o kontrolu kvality prováděnou Komorou auditorů České republiky, Radou pro veřejný dohled nad auditem nebo jde o kontrolu dodržování ustanovení tohoto zákona Radou pro veřejný dohled nad auditem v rámci šetření, je nevyhnutelné zabývat se vztahem návrhu novely zákona k čl. 8 Úmluvy upravujícímu právo na respektování soukromého a rodinného života. Podle tohoto článku má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Přitom podle čl. 8 odst. 2 Úmluvy platí *„Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“* Nově se také zavádí pravomoc Rady pro veřejný dohled nad auditem provádět kontroly ve smyslu § 1 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. V obou případech se jedná o hmotněprávní právní úpravu, přičemž procesně právní úprava navazuje na platné právní předpisy obecně upravující procesně právní úpravu (kontrolní řád, resp. správní řád). Problematikou provádění kontrol se Evropský soud pro lidská práva zabýval ve věci *Bernh Larsen Holding AS a ostatní proti Norsku*, č. 24117/08, rozsudek ze dne 14. března 2013, *Delta Pekárny a. s. proti České republice*, č. 97/11, rozsudek ze dne 2. října 2014 a *Vinci Construction a GTM Génie et Services proti Francii*, č. 63629/10 a 60567/10. V uvedených věcech se Evropský soud pro lidská práva mimo jiné zabýval otázkou soudního přezkumu legality provedení kontroly (šetření), rozsahu provedené kontroly, práv zainteresovaných osob v rámci kontroly

(zejména práva na soukromí) a nakládání s informacemi poskytnutými v rámci provedených kontrol, zejména ve vztahu k čl. 8, případně k čl. 6 Úmluvy. Pokud jde o vstup do prostor využívaných k podnikání, Evropský soud pro lidská práva ve věci *Delta Pekárny a. s. proti České republice*, č. 97/11, rozsudek ze dne 2. října 2014 připomněl ve vztahu k čl. 8 Úmluvy předchozí judikaturu, podle které pojem „obydlí“ v tomto ustanovení může zahrnovat například pracovnu či kancelář příslušníka svobodného povolání nebo dokonce sídlo, pobočku či obchodní prostory, tj. požadavek respektu k soukromí sídla společnosti, poboček či provozoven právnických osob (srov. rozhodnutí ze dne 16. 4. 2002 ve věci *Société Colas Est. proti Francii*), kancelářské prostory (srov. rozhodnutí ze dne 25. 2. 1993 ve věci *Crémieux proti Francii* či rozhodnutí ze dne 25. 2. 1993 ve věci *Mialhe proti Francii*) nebo prostory advokátních kanceláří (srov. rozhodnutí ze dne 12. 12. 1992 ve věci *Niemietz proti Německu*). Dodal přitom, že omezení pojmu obydlí způsobem, který by vylučoval místa výkonu povolání, není vždy možné, když stačí poukázat na prolínání a nemožnost odlišení osobních aktivit jednotlivce od jeho aktivit pracovních (*Niemietz proti Německu*, § 29 a 31). Oprávnění vstupu při provádění kontroly do těchto prostor je upraveno v § 7 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, které respektuje právo na prostorově vymezené soukromí jako funkci svobody (status negativus) tak i hodnotové rozhodnutí ústavodárce. Jako svoboda chrání toto právo jednotlivce před nechtěným vniknutím veřejné moci do soukromého prostoru jednotlivce (bez jeho souhlasu nelze do obydlí vstoupit); jako hodnotové rozhodnutí (v podobě objektivního práva) působí tak, že všechny akty veřejné moci (zákonodárné, výkonné, soudní) musí respektovat vysokou hodnotu takto prostorově vymezeného soukromí. Pokud jde o pořizování kopií kontrolou kvality, ty se zakládají do spisu o kontrole kvality, který musí být znehodnocen po uplynutí zákonem stanovené lhůty. V případě provádění šetření musí být kopie dokumentů a jiné záznamy zlikvidovány ve stanovené lhůtě, a jakmile pomine účel, pro který byly vyhotoveny. Rada pro veřejný dohled nad auditem je oprávněna provádět šetření, pokud je to nezbytné k výkonu veřejného dohledu. Veřejným dohledem se mimo jiné rozumí „kontrola dodržování ustanovení tohoto zákona, auditorských standardů podle § 18, etického kodexu a vnitřních předpisů Komory auditorů a orgány Komory“, tzn. šetření může být zahájeno pouze ve vztahu k povinnostem stanoveným tímto nebo jiným právním předpisem upravujícím práva a povinnosti auditorů a zejména ve vztahu k provádění povinného auditu. V případě provádění šetření vychází návrh novely zákona z principu proporcionality, který zajišťuje existenci materiálního (efektivního) obsahu práva na soukromí když přikazuje, aby v každém jednotlivém případě docházelo jen k takovému omezení základního práva (v tomto případě práva na soukromí), které je nutné a spravedlivě požadovatelné tak, aby byl naplněn účel omezení. Zásah je vhodný, vykazuje-li takovou věcnou souvislost s cílem, že dosažení účelu přinejmenším podporuje. Potřebnost zásahu předpokládá, že k dispozici není žádný mírnější (způsobující menší zásah do práva) a přitom stejně vhodný prostředek. a konečně - zásah, tj. omezení základního práva se nesmí vymykat z proporcionálního poměru k významu jím sledovaného cíle, tedy nesmí konkrétního dotčeného zatěžovat přehnaně nebo neúnosně (nespravedlivě). Pokud jde o soudní kontrolu omezování základního práva na prostorově vymezené soukromí, je zřejmé, že oprávněnost kontroly ze strany Rady pro veřejný dohled nad auditem bude podléhat aposteriorní kontrole ze strany správních soudů.

3. Mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána a předpisy Evropské unie

Smlouva o fungování Evropské unie obsahuje v čl. 50 (bývalý článek 44 Smlouvy o ES) právní základ pro přijetí sekundárních předpisů za účelem stanovení podmínek pro schvalování osob odpovědných za provádění povinného auditu.

Za tímto účelem byla vydána směrnice Rady 84/253/EHS, zrušená a nahrazená směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek s účinkem ode dne 29. června 2006.

Nyní je tato úprava změněna přijetím novely směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU s účinkem ode dne 17. června 2016.

Návrh novely zákona o auditorech není v rozporu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána. Návrh novely zákona o auditorech není v rozporu s již platnými akty práva Evropské unie.

6. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ostatními právními předpisy stejné právní síly

V současné době nejsou k dispozici informace o tom, že by v legislativním procesu byla projednávána právní norma stejné právní síly, která by jakýmkoli způsobem měnila zákon o auditorech.

7. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava má finanční dopad na státní rozpočet.

Přijetí návrhu novely zákona o auditorech bude mít dopad na státní rozpočet v souvislosti se systémovou změnou v oblasti systému zajištění kvality. Systém zajištění kvality u auditorů je nyní v podstatě plně organizačně i funkčně závislý na samosprávné profesní organizaci. Kontroly kvality u všech statutárních auditorů a auditorských společností organizuje, řídí a provádí Komora auditorů České republiky pod dohledem Rady pro veřejný dohled nad auditem. Tento stav však nejen že neodpovídá současnému chápání nezávislé a objektivní kontroly auditorů, resp. vnímání výkonu povinného auditu jako činnosti ve veřejném zájmu, ale je s nařízením č. 537/2014/EU přímo v rozporu. Rada pro veřejný dohled nad auditem jako orgán určený k plnění úkolů daných nařízením č. 537/2014/EU a jako orgán, který nese konečnou odpovědnost za systém zajištění kvality, nemůže již delegovat výkon činností v oblasti kontrol kvality u auditorů subjektů veřejného zájmu, šetření a sankčních mechanismů na jiný orgán. Provádění kontrol kvality u auditorů subjektů veřejného zájmu Radou pro veřejný dohled nad auditem bude znamenat navýšení jejího rozpočtu především v souvislosti s potřebou jejího personálního rozšíření o kvalifikované osoby, které budou provádět kontroly kvality u auditorů subjektů veřejného zájmu. Předpokládaný finanční dopad byl vyčíslen při odhadovaném náboru 6 pracovníků. Činnost Rady pro veřejný dohled nad auditem je na základě zákona o auditorech financována dotací ze státního rozpočtu z kapitoly 312 – Ministerstvo financí a dále z vlastní činnosti. Předpokládaný finanční dopad na státní rozpočet v souvislosti s výkonem kontrol kvality Radou pro veřejný dohled nad auditem je odhadován na částku 15 000 tis. Kč ročně, kterou představují především osobní náklady (včetně pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na veřejné zdravotní pojištění) v odhadované výši 10 500 tis. Kč, dále služby (nájemné, telefon, internet, licenční poplatky, náklady na reprezentaci, vzdělávání, školení kontrolorů kvality, správa údržba IT, konzultační služby, externí spolupráce, vedení účetnictví, personální agenda) v odhadované výši 4 000 tis. Kč a dlouhodobý majetek

(technické zabezpečení fungování systému zajištění kvality – IT) v odhadované výši 500 tis. Kč. Zvýšené finanční nároky na státní rozpočet budou hrazeny v rámci výdajů kapitoly 312 státního rozpočtu.

Z navrhované právní úpravy nevyplývají dopady na ostatní veřejné rozpočty. Podnikatelské prostředí České republiky by na základě předkládané novely mohlo profitovat z usnadnění vstupu kvalifikovaných osob z jiných členských států Evropské unie na náš pracovní trh, včetně usnadnění vstupu kvalifikovaných osob z České republiky na pracovní trh Evropské unie.

8. Zhodnocení současného stavu ve vztahu k rovnosti mužů a žen, dopad na životní prostředí a sociální dopady navrhované právní úpravy

Navrhovaná právní úprava nebude mít dopad ve vztahu k rovnosti mužů a žen, ani dopad na životní prostředí. Navrhovaná právní úprava snižuje náročnost schvalovacího procesu u auditorských společností, má tak pozitivní dopady na mobilitu kvalifikovaných pracovních sil a kvalifikovaných samostatně výdělečně činných osob. Jiné sociální dopady navrhované úpravy se nepředpokládají.

9. Zhodnocení dopadu navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava nově zavádí povinnost Komory auditorů České republiky a Rady pro veřejný dohled nad auditem uveřejnit pravomocné rozhodnutí o kárném postihu nebo správním deliktu auditora. Výjimku z této povinnosti umožňuje zákon při splnění stanovených podmínek, pokud jde o uveřejnění osobních údajů a jiných identifikačních údajů, ze kterých by bylo možné dotčenou osobu identifikovat. Rozhodnutí musí být uveřejněno do doby zahlazení kárného postihu nebo správního deliktu, která činí 7 let, přičemž osobní údaje se uveřejňují pouze po dobu nezbytně nutnou v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Tyto požadavky jsou do české právní úpravy zahrnuty na základě transpozice novely směrnice o povinném auditu.

Navrhovaná právní úprava, rovněž na základě transpozice novely směrnice o povinném auditu, zavádí povinnost Komory auditorů České republiky a Rady pro veřejný dohled nad auditem zavést mechanismus pro ohlašování porušení zákona, který musí splňovat stanovené požadavky ve vztahu k ochraně osobních údajů oznamovatele i osob, které se porušení zákona měly dopustit. Komora auditorů České republiky a Rada pro veřejný dohled nad auditem při stanovení konkrétních parametrů tohoto mechanismu musí postupovat v souladu s § 13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví povinnost správce osobních údajů (zde Komora auditorů České republiky a Rada pro veřejný dohled nad auditem) přijmout taková opatření, aby nedošlo ke zneužití osobních údajů.

Navrhovaná právní úprava nepřijímá žádná opatření, ve kterých by bylo možné spatřovat potenciální rizika ve vztahu k soukromí a ochraně osobních údajů.

10. Zhodnocení korupčních rizik navrhovaného řešení (CIA)

Navrhovaná právní úprava je ve značné míře determinována obsahem novely směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU.

Ve vztahu ke vzniku korupčních rizik jsou v navrhované úpravě relevantní části týkající se rozšíření působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem v oblasti

- dohledu/kontroly – výkon kontrol kvality u auditorů provádějících povinný audit u subjektů veřejného zájmu,
- správní odpovědnosti – vedení správních řízení, ukládání sankcí.

V rámci zhodnocování korupčních rizik navrhovaného řešení byla zvolena metodika založená na základních kritériích – přiměřenost, efektivita, odpovědnost, opravné prostředky a kontrolní mechanismy.

1) Přiměřenost

Navrhovaná novela splňuje kritéria přiměřenosti, nerozšiřuje neúměrně kompetence Rady pro veřejný dohled nad auditem. Návrhem zákona se implementuje novela směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU, které rovněž upravují práva a povinnosti orgánů dohledu nad auditem.

K rozšíření působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem v oblasti systému zajištění kvality a sankcí bylo nutno přistoupit z důvodu zajištění slučitelnosti zákona s nařízením č. 537/2014/EU.

Z návrhu je zřejmé, který orgán je kompetentní v dané věci rozhodovat. Jedná se zejména o Radu pro veřejný dohled nad auditem, která je orgánem vykonávajícím v České republice působnost podle směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU.

Právní úprava žádným způsobem neusnadňuje korupční jednání ani jakkoliv nezesnadňuje odhalení korupčního jednání. Pouze s ohledem na určitou míru diskrece při ukládání sankcí by mohl být vytvořen určitý prostor pro vznik korupčních rizik. Tento prostor je minimalizován obecnými zásadami správního trestání a dalšími opatřeními, např. povinností Rady pro veřejný dohled nad auditem zveřejňovat meritorní rozhodnutí o správních deliktech, každoroční zprávu o celkových výsledcích systému zajištění kvality, která zahrnuje i informace o uložených sankcích, a souhrnné informace o zjištěních a závěrech z kontrol kvality.

2) Efektivita

Ve vztahu k rozšíření kompetence Rady pro veřejný dohled nad auditem lze z hlediska efektivity k předložené úpravě konstatovat, že Rada pro veřejný dohled nad auditem jako celek musí disponovat potřebnými odbornými znalostmi i zkušenostmi, z hlediska financování i personálního obsazení musí být nezávislá na auditorské profesi a je zaručen její přístup ke všem podkladům relevantním pro vydávání rozhodnutí, čímž je zaručena efektivita. Kontrola kvality se procesně řídí kontrolním řádem. Řízení o správním deliktu jako takové je jednoinstanční, druhá instance je vždy žadateli umožněna v rámci opravného prostředku.

3) Odpovědnost

Zákon pověřuje Radu pro veřejný dohled nad auditem výkonem působnosti v oblasti veřejné správy ve věcech správních deliktů podle hlavy XI. Naplňuje tím požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem. Zákonem je determinována v prvním stupni působnost disciplinárního výboru, který je orgánem Rady pro veřejný dohled nad auditem, v řízení o správních deliktech a odvolací orgán, kterým je Prezidium.

Návrh zákona dále jednoznačně označuje Radu pro veřejný dohled nad auditem, resp. kontrolní výbor, který je jejím orgánem, k naplňování požadavků v oblasti kontrol kvality

u auditorů subjektů veřejného zájmu a obsahuje záruky dostatečně zamezující jejímu svévolnému postupu při výkonu takových kontrol. Těmito zárukami jsou především parametrické vymezení systému zajištění kvality, povinnost stanovení podmínek organizačního a personálního zabezpečení systému zajištění kvality a postupů projednávání zpráv o kontrole kvality vnitřním předpisem Rady pro veřejný dohled nad auditem, vymezení rozsahu kontroly kvality a požadavek na vedení spisu o kontrole kvality.

4) Opravné prostředky a kontrolní mechanismy

V oblasti správních deliktů se návrhem rozšiřuje v hlavě XI výčet skutkových podstat správních deliktů a odpovídajících sankcí. Veškeré dosavadní legislativní nástroje upravující sféru opravných prostředků zůstávají novelizací nedotčeny. Řízení o správních deliktech se řídí správním řádem. K zajištění účinné obrany proti nesprávnému nebo svévolnému postupu Rady pro veřejný dohled nad auditem jsou v tomto režimu k dispozici prostředky dané správním právem procesním spolu s případným soudním přezkumem pro nápravu porušení práva při rozhodování.

V oblasti dohledu a kontroly jsou opravnými prostředky námitky podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů a žaloba podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska transparentnosti a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Explanatorní odpovědnost Rady pro veřejný dohled nad auditem, čili transparentnost vystupování a informování o vlastní činnosti navenek, je realizována rovněž pravidelným informováním veřejnosti ve zprávách o veřejném dohledu nad auditem, o celkových výsledcích systému zajištění kvality, o zjištěních a závěrech z kontrol kvality, o činnosti týkající se úkolů podle nařízení č. 537/2014/EU. Pro zvýšení transparentnosti v oblasti rozhodování Rady pro veřejný dohled nad auditem se rozšiřuje informační povinnost Rady pro veřejný dohled nad auditem, konkrétně povinnost zveřejňovat meritorní rozhodnutí o správním deliktu v rámci výkonu dohledu nad auditery.

V oblasti kontrolních mechanismů nedochází návrhem ke změnám. Dohled nad výkonem činností Rady pro veřejný dohled nad auditem, resp. jejího hospodaření je zajišťován jednak zákonem č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů a dále zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Závěr:

Z hlediska vytvoření prostoru pro korupci má Ministerstvo financí za to, že je navrhovaná právní úprava spojena s nízkým stupněm korupčního rizika.

11. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace

Hodnocení dopadů regulace (RIA) nebylo zpracováno vzhledem k tomu, že se jedná z velké části o transpozici směrnice o povinném auditu a adaptaci na nařízení č. 537/2014/EU, u níž se RIA nezpracovává. Skutečnost, že se k návrhu novely zákona o auditorech RIA nebude zpracovávat, je uvedena v usnesení vlády č. 1056 ze dne 15. prosince 2014 (pořadové číslo 30).

Gestorem implementace novely směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU v České republice je Ministerstvo financí.

Návrh předkládané novely zákona o auditorech byl připraven ve spolupráci Ministerstva financí se zástupci profesní organizace (Komora auditorů České republiky), orgánu veřejného dohledu nad auditem (Rada pro veřejný dohled nad auditem) a odborné veřejnosti. Navrhovaná právní úprava byla rovněž konzultována s Českou národní bankou jakožto orgánem dohledu nad finančním trhem a významným uživatelem výstupů z auditorské činnosti. Pro práci na implementaci novely směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU byly konzultace se jmenovanými subjekty přínosné a přispěly k relevantním výstupům.

12. Odůvodnění návrhu, aby Poslanecká sněmovna vyslovila souhlas s návrhem zákona již v prvním čtení

Novela směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU byly uveřejněny v Úředním věstníku dne 16. dubna 2014 a lhůta pro implementaci do právního řádu České republiky uplyne dnem 16. června 2016. Přestože dvouletý časový prostor pro implementaci je obvykle dostačující, provedení transpozice směrnice a zároveň vytvoření podmínek pro přímou aplikaci nařízení vyžadovalo provádění úprav platného zákona ve dvou souběžných rovinách, a to v identifikaci a následné úpravě zákona na základě novely směrnice o povinném auditu a v přijímání takových implementačních opatření, kterými bude zajištěna úplná a efektivní aplikovatelnost nařízení.

Cílem bylo primárně upravit zákon o auditorech tak, aby adresátům zákona poskytl maximální „komfort“, a to zejména v souladu s principem předvídatelnosti práva.

Přestože Evropská komise uspořádala sérii workshopů za účelem usnadnit členským státům proces implementace, diskuse přesto poukázala na problematický výklad některých ustanovení. Workshopy k implementaci probíhaly ještě v období listopadu a prosince 2015 a i v této době zůstávaly některé otázky ve statusu „vyjasňování“. Na základě projednávání návrhu právního předpisu v Legislativní radě vlády předkladatel dodatečně některé otázky konzultoval s právními odborníky s cílem dopracovat navrhovanou právní úpravu tak, aby i otázky, které nebyly vhodně dotaženy na úrovni Evropské komise, byly zakotveny odpovídajícím způsobem v právním řádu České republiky a zároveň tím zamezit případným výkladovým potížím zejména v oblasti obchodního, občanského a správního práva.

Z věcného hlediska by pak opožděná implementace směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU do právního řádu ČR znamenala, že by provádění povinných auditů po 17. 6. 2016 bylo vystaveno mnohým obtížím, a to zejména s ohledem na přímou aplikovatelnost nařízení č. 537/2014/EU, které se v několika ustanoveních přímo odkazuje na novelu směrnice o povinném auditu, v celé Evropské unii. Kritickou je zejména oblast zajištění kvality, bez vhodného právního zakotvení procesních otázek kontrol kvality a zakotvení působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem a Komory auditorů České republiky v tomto procesu, by mohlo dojít ke stavu, který by měl za následek neprovádění kontrol kvality jako jednoho z nejdůležitějších nástrojů zajištění kvality prováděných povinných auditů, a to není v žádném případě žádoucí. Ověřené účetní závěrky auditory, kteří nebyli podrobeni kontrolám ověřujícím jejich „kvalitu“, zejména ve finančním sektoru by mohlo v důsledku znamenat pokles důvěryhodnosti ve vykazované informace a následně případně negativní reakci investorů, akcionářů apod. Tento stav by byl v přímém rozporu s cílem reformy oblasti účetnictví a auditu, a to posílit důvěru ve finanční sektor.

Na základě výše zmíněného a s přihlédnutím k cíli, jímž je zejména zvýšení kvality prováděných auditů ve vztahu k vykazovaným informacím účetních jednotek, a to zejména pokud jde o finanční trh, je žádoucí, aby navrhovaná právní úprava nabyla účinnosti souběžně jako nařízení č. 537/2014/EU.

Z výše uvedených skutečností se proto navrhuje, aby vláda v souladu s § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, navrhla Poslanecké sněmovně, aby s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení. Nezajištění harmonizace s právem EU v prostředí národní legislativy by bylo kvalifikováno jako porušení závazku členského státu vůči EU a ČR by byla vystavena riziku postihu ze strany Komise v podobě zahájení řízení o porušení Smlouvy o fungování EU u Soudního dvora EU (tzv. „*infringement procedure*“).

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

ČÁST PRVNÍ Změna zákona o auditorech

K Čl. I

K bodu 1 [§ 1]

§ 1 vymezuje předmět zákona, zároveň je implementací požadavků článku 2 odst. 2 novely směrnice o povinném auditu a článku 42 nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 2 [§ 2 písm. a)]

V souladu s článkem 2 bod 2 písm. a) novely směrnice o povinném auditu se v návrhu zákona stanoví, že za povinný audit se považuje rovněž ověření účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky, pokud tak stanoví přímo použitelný právní předpis Evropské unie. Jelikož povinnost mít ověřenou účetní závěrku nebo konsolidovanou účetní závěrku může být stanovena i přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, stávající text se doplňuje tak, aby tuto skutečnost explicitně zakotvil a předešel tak případným interpretačním obtížím v případě, kdy by povinnost mít ověřenou účetní závěrku byla stanovena prostřednictvím přímo použitelného právního předpisu Evropské unie. Cit. článku 2 bod 2 písm. a): „*pro účely této směrnice se rozumí...a) povinným auditem audit ročních účetních závěrek nebo konsolidovaných účetních závěrek, pokud a) jej vyžadují právní předpisy Unie; ...*“.

Příkladem takového přímo použitelného předpisu může být Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE), Nařízení Rady ES č. 1435/2003 ze dne 22. 7. 2003 o statutu evropské družstevní společnosti nebo Nařízení Rady (EHS) č. 2137/85 ze dne 25. července 1985 o zřízení Evropského hospodářského zájmového sdružení (EHZS) apod.

K bodu 3 [§ 2 písm. b)]

Do písmene b) se doplňuje úprava, která odstraňuje pochybnosti, zda je auditor povinen ověřovat i dokumenty, jež jsou nedílnou součástí výroční zprávy podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, ale které již samostatně ověřil (účetní závěrka nebo konsolidovaná účetní závěrka) nebo sám vytvořil (zpráva auditora o ověření účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky). Rovněž se zohledňuje skutečnost, že výroční zpráva nemusí být zpravidla vyhotovena ke stejnému okamžiku, ke kterému je sestavena účetní závěrka či vypracována zpráva auditora. Mezinárodní auditorský standard (ISA) 720 (revidované znění) *Povinnosti auditora týkající se ostatních informací* rovněž nájisto stanoví, že povinností auditora není ověřovat v rámci výroční zprávy již ověřenou účetní závěrku a zprávu auditora k ní.

K bodu 4 [§ 2 písm. c)]

Za auditorskou činnost se považuje i ověřování účetních záznamů, ověřování jiných ekonomických informací auditorem nebo provádění dalších činností auditorem, pokud provedení takové činnosti auditorem vyžaduje právo Evropské unie. Tato úprava se zavádí v přímé návaznosti na ustanovení článku 4 odst. 2 druhý pododstavec nařízení č. 537/2014/EU. Předmětný článek nařízení pro účely omezení uvedeného v článku 4 odst. 1 druhý pododstavec stanoví, že předmětem vyloučení jsou neauditorské služby, které nejsou

uvedeny v článku 5 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU, a které jsou požadovány podle vnitrostátních nebo unijních právních předpisů.

K bodu 5 [§ 2 písm. l)]

Legislativně technická úprava. Sjednocuje se terminologie ve vztahu k termínům „vnitřní systém řízení kvality“ a „systém zajištění kvality“. Zatímco vnitřním systémem řízení kvality se rozumí takový systém, prostřednictvím něhož statutární auditor a auditorská společnost řídí kvalitu jimi prováděných auditorských zakázek, termín systém zajištění kvality představuje systém, prostřednictvím něhož orgány odpovědné za dohled nad auditory prakticky zajišťují vysokou kvalitu obecně prováděných povinných auditů. V tomto konkrétním případě tedy jde o sdílení koncepce a postupů pro vnitřní systém řízení kvality členy sítě.

K bodu 6 [§ 2 písm. m)]

V písmeni m) se přistupuje ke změně koncepce propojené osoby auditorské společnosti. Při její konstrukci se využívá zavedených termínů ovládající osoba (§ 74 a dále zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)) a osoba pod podstatným vlivem (§ 22 odst. 5 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů).

K bodu 7 [§ 2 písm. n) a o)]

Definice osoby mimo profesi se využívá pouze pro účely jmenování a odvolávání členů Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem, proto se vypouští z obecných definic a zapracovává se přímo do podmínek pro členství v Prezidiu Rady pro veřejný dohled nad auditem. V souladu s článkem 2 bod 15 novely směrnice o povinném auditu dochází i k jejímu zpřesnění, a to za účelem vyloučení stávajících výkladových nejasností.

K obdobné úpravě se přistupuje i v případě definice mezinárodních účetních standardů, ta se přesouvá přímo do ustanovení upravující obsahovou náplň auditorské zkoušky.

K bodu 8 [§ 2 písm. r)]

Návrh novely zákona o auditorech nově definuje „domovský členský stát“. Účelem zavedení této definice je nejen naplnění požadavků komunitárního práva, ale zároveň zjednodušení aplikace pravidel obsažených v ustanoveních transponujících předmětné články novely směrnice o povinném auditu upravující registraci auditorských společností z Evropské unie. Správné určení domovského státu je rovněž nezbytnou součástí aplikace zásady regulace a dohledu domovského členského státu obsažené v článku 34 směrnice o povinném auditu. Za domovský členský stát se podle návrhu novely zákona o auditorech považuje členský stát Evropské unie, ve kterém byl statutární auditor nebo auditorská společnost schválení „pravidelným“ postupem vymezeným příslušným členským státem v souladu s článkem 3 nebo 44 směrnice o povinném auditu, tj. splnění povinností daných členským státem Evropské unie včetně absolvování řízené odborné praxe a složení kvalifikační zkoušky. V případě jiného schválení či registrace členským státem Evropské unie postupem podle článku 3a nebo 14 směrnice o povinném auditu nelze takový členský stát Evropské unie považovat za domovský členský stát. Pokud jde o zvláštní případy, jako je např. současné schválení „pravidelným“ postupem vymezeným příslušnými členskými státy Evropské unie v souladu s článkem 3 nebo 44 směrnice o povinném auditu ve dvou či více členských státech Evropské unie, v takových případech se za domovský členský stát považují oba či více členských států Evropské unie.

K bodu 9 [nadpis nad označením § 4]

Legislativně technická úprava. V souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády se nadpis nad označením § 4 zrušuje.

K bodu 10 [nadpis pod označením § 4]

Legislativně technická úprava. V souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády se pod označení § 4 vkládá nadpis.

K bodu 11 [§ 4 odst. 1 písm. a)]

Stávající právní úprava uznávání vysokoškolského vzdělání se doplňuje o pravidlo, podle něhož se bude postupovat v případě uznávání vysokoškolského vzdělání a kvalifikace získané také na zahraniční vysoké škole mimo stát Evropské unie nebo stát, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru. V případě prokazování úrovně vzdělání žadateli, kteří získali vysokoškolské vzdělání na zahraniční vysoké škole, se bude postupovat v souladu s § 89 a § 90 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů upravující nostrifikaci zahraničního vysvědčení domácími úřady.

K bodu 12 [§ 4 odst. 1 písm. g)]

Legislativně technická úprava. Text ustanovení písmene g) se upravuje tak, aby vhodněji zohledňoval terminologii používanou v právních předpisech upravujících daně, veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení.

K bodu 13 [§ 4 odst. 3 písm. a)]

Legislativně technická úprava. S ohledem na změny provedené v odstavci 1 písm. a) se doplňuje způsob prokazování uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání, a to v souladu s terminologií užívanou v zákoně č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 14 [§ 4 odst. 3 písm. b)]

Novelizačním bodem dochází k vypuštění požadavku na doložení výpisu z rejstříku auditorů při prokazování splnění podmínky absolvování tříleté odborné praxe. S ohledem na dikci § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto ustanovení kontradiktorické. Vede-li správní orgán předmětnou evidenci, není důvod k vydávání takového výpisu a jeho opětovnému vyžádání správním orgánem. Oběma dotčeným stranám by pak vznikaly neodůvodněné zbytečné administrativní náklady. Vypuštěním slova „např.“ z textu ustanovení písmene b) se nově jednoznačně stanoví způsob, jakým se prokazuje splnění požadavku na absolvování praxe asistenta auditora u statutárního auditora nebo v auditorské společnosti.

K bodu 15 [§ 4 odst. 6]

Legislativně technická úprava. Zavedení legislativní zkratky při jejím prvním užití, a to v souladu s článkem 44 Legislativních pravidel vlády.

K bodu 16 [nadpis pod označením § 5]

Legislativně technická úprava. V souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády se pod označení § 5 vkládá nadpis.

K bodu 17 [§ 5 odst. 1]

Legislativně technická úprava. Jedná se o úpravu vyvolanou změnami právní úpravy uznávání auditorských osob z jiných členských států k provádění povinných auditů na území České republiky. Článek 3a novely směrnice o povinném auditu nově sjednocuje požadavky na přeshraniční poskytování služeb v rámci Evropské unie týkající se provádění povinných auditů právníckými osobami nebo jinými zahraničními právními formami z jiných členských států Evropské unie.

K bodu 18 [§ 5 odst. 1 písm. g)]

Legislativně technická úprava. Text ustanovení písmene g) se upravuje tak, aby vhodněji zohledňoval terminologii používanou v právních předpisech upravujících daně, veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení.

K bodu 19 [§ 5 odst. 9]

Při vydávání auditorského oprávnění auditorským osobám ze třetí země má Komora auditorů České republiky povinnost respektovat příslušné mezinárodní smlouvy a řídit se pravidly upravenými tímto zákonem. Mezinárodní smlouvy o přeshraničním poskytování služeb vycházejí z principu nediskriminace a rovnocenných požadavků pro auditorské společnosti založené podle práva České republiky a pro osoby za třetí země a principu vzájemnosti. Tato skutečnost se nově explicitně zakotvuje do zákona o auditorech.

K bodu 20 [§ 5 odst. 10]

Legislativně technická úprava související se změnou právní úpravy uznávání auditorských osob z jiných členských států k provádění povinných auditů na území České republiky.

K bodu 21 [§ 6 odst. 5 písm. b)]

Dle nové právní úpravy již statutární auditoři nemohou být členy orgánů Rady pro veřejný dohled nad auditem s rozhodovacími nebo řídicími pravomocemi. Předmětná část ustanovení se proto ze zákona o auditorech vypouští.

K bodu 22 [§ 6 odst. 5 písm. d)]

Ustanovení písmene d) se upravuje způsobem zaručujícím uplatňování požadavků nařízení č. 537/2014/EU i na auditory, kterým byl pozastaven výkon auditorské činnosti. Po tuto dobu nebudou dotčeny povinnosti auditora podle zákona o auditorech i nařízení č. 537/2014/EU. Požadavky, které auditor musí dodržovat i po dobu pozastavení činnosti, jsou např. plnění informační povinnosti vůči Radě pro veřejný dohled nad auditem, Evropské radě pro systémové rizika (ESRB) případně Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem (CEAOB), dále povinnost zveřejnit zprávu o transparentnosti, uchovávat veškeré informace a záznamy, poskytnout auditorovi, pokud je nahrazen jiným auditorem, přístup k informacím podle článku 15 nařízení č. 537/2014/EU a také přístup k dodatečným zprávám z minulých let uvedeným v článku 11 nařízení č. 537/2014/EU a k jakýmkoli informacím předaným příslušným orgánům podle článků 12 a 13 nařízení č. 537/2014/EU podle článku 18 nařízení č. 537/2014/EU a plnění dalších povinností vůči Radě pro veřejný dohled nad auditem v rámci systému zajištění kvality nebo pro účely vedení správních řízení. Cílem navrhované úpravy je neznemožnit výkon veřejného dohledu Radou pro veřejný dohled nad auditem nad všemi auditory.

K bodu 23 [§ 7 odst. 1 písm. a)]

Zákaz výkonu auditorské činnosti lze uložit jako sankci nejen v kárném řízení, ale též v rámci sankční působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem podle hlavy XI zákona o auditorech. Uvedené bylo třeba zohlednit a stávající formulaci upravit tak, aby zahrnovala všechny varianty.

K bodu 24 [§ 7 odst. 2 písm. a)]

Zákaz výkonu auditorské činnosti lze uložit jako sankci nejen v kárném řízení, ale též v rámci sankční působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem podle hlavy XI zákona o auditorech. Uvedené bylo třeba zohlednit a stávající formulaci upravit tak, aby zahrnovala všechny varianty.

K bodu 25 [§ 7a]

Ustanovení §7a se ze zákona o auditorech vypouští. Skutečnost uvedená v odstavci 1 je již obsažena v ustanovení § 7c zákona o auditorech. Rovněž se upouští od možnosti uložení trvalého zákazu (odstavec 2) Komorou auditorů České republiky. Toto opatření je shledáváno problematickým, a to z několika důvodů. Prvním faktorem, který byl vzat do úvahy, je složitá aplikace tohoto ustanovení, a to zejména ve vztahu k dikci ustanovení § 7c odst. 1, které samo o osobě stanoví, že auditorovi, který má uložen zákaz činnosti, již zaniká oprávnění k výkonu auditorské činnosti. Tím se prakticky znemožňuje ukládat další opatření v působnosti Komory auditorů České republiky. Další skutečností, kterou je nezbytné brát v úvahu, je nepřezkoumatelnost takového opatření ve smyslu upuštění od zbytku výkonu uloženého opatření. Zde se nabízí paralela s obdobnými ustanoveními trestního práva. Trestní právo umožňuje za splnění striktních požadavků kladených trestním zákoníkem přezkum uloženého trestu (srov. § 88 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů). Co se týká ukládání trestu zákazu výkonu činnosti jako opatření za spáchání trestného činu, je tato problematika upravena zejména v § 73, 74, 90 a 91 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Maximální délka zákazu činnosti za trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti, kterou může soud uložit, je 10 let. Ukládání jakéhokoliv opatření by mělo být v souladu s článkem 4 odst. 4 Listiny, který stanoví, že při užívání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Cílem uložení jakéhokoliv sankce by mělo být nejen zamezení páchaní skutků, za které byla takové osoba potrestána, ale zároveň musí mít takové opatření výchovný resp. resocializační charakter. Jakéhokoliv opatření musí mít úlohu preventivní, postih musí mít sílu odradit od nezákonného postupu i jiné nositele stejných zákonných povinností; tento účinek pak může vyvolat jen postih odpovídající významu chráněného zájmu, včas a věcně správně vyvozený (srov. ukládání opatření Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2006 č. j. 3 As 21/2005-105). Ačkoliv právo připouští, že jediný zdroj obživy pachatele (srov. Rozhodnutí Nejvyššího soudu 8 Tdo 32/2014) sám o sobě nezakládá nepřípustnost tohoto druhu opatření, mělo by i takové uložení opatření respektovat článek 26 odst. 3 Listiny, který formulací své první věty vyjadřuje právo na práci, jak je obsaženo v článku 6 Paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech: „každý má totiž právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací“. A každý má také v souladu s článkem 26 odst. 1 Listiny kromě jiného právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Odstavec 2 článku 26 Listiny současně připouští, že zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání a činností, a to dokonce v oblasti zákazu výkonu určitých povolání. Při stanovení takových opatření

a případně i při jejich ukládání však musí správní orgán vycházet ze shora zmíněných základních zásad a dbát toho, aby bylo šetřeno podstaty a smyslu tohoto druhu opatření.

K bodu 26 [nadpis pod označením § 7c]

Legislativně technická úprava v návaznosti na zrušení § 7a.

K bodu 27 [§ 7c odst. 1]

Legislativně technická úprava v návaznosti na zrušení § 7a. Současně se navrhuje zpřesnit text ustanovení odstavce 1 tak, aby vhodnějším způsobem vypovídal o důsledcích zákazu výkonu auditorské činnosti.

K bodu 28 [§ 7c odst. 2]

Legislativně technická úprava. Zánikem auditorského oprávnění není dotčena povinnost uchovávat veškerou dokumentaci vedenou v souvislosti s auditorskou činností, a to jak podle zákona o auditorech, tak podle nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 29 [§ 7c odst. 3]

Legislativně technická úprava. Explicitní zakotvení postupu pro vydání auditorského oprávnění je opodstatněné i v případech zániku auditorského oprávnění, např. pokud o to auditor písemně požádá.

K bodu 30 [§ 7c odst. 4]

Vzhledem k tomu, že kontroloři kvality budou pravděpodobně poměrně často rekrutováni z řad statutárních auditorů, přičemž však na takové pozici nemohou být nadále statutárními auditory a musí před nástupem do zaměstnání na takovou pozici požádat o zánik oprávnění k výkonu auditorské činnosti, vytváří se pro tyto případy výjimka, kdy po dobu výkonu pracovní pozice kontrolora kvality se staví běh pětileté lhůty, což těmto osobám usnadní případný návrat do auditorské profese, aniž by museli opět skládat auditorskou zkoušku, slib auditora nebo znovu absolvovat odbornou praxi podle § 29 zákona o auditorech.

K bodu 31 [§ 7c odst. 5]

Odstavec 5 upravuje další požadavky na vydání auditorského oprávnění tomu, komu zaniklo auditorské oprávnění. Navrhovaná změna nemá dopad na věcnou stránku právního předpisu.

K bodu 32 [§ 7c odst. 6]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 33 [§ 8]

Ustanovení § 8 až 8c návrhu novely zákona o auditorech upravují požadavky na obsah auditorské a rozdílové zkoušky a postupy pro složení těchto zkoušek. Právní úprava se pro dosažení vhodnější systematičnosti nově rozděluje do jednotlivých ustanovení tak, aby byly samostatně upraveny požadavky na obsah auditorské a rozdílové zkoušky a jejich částí (hmotně právní úprava) a procesní otázky, hodnocení zkoušek a postupy zkušební komise a odvolací zkušební komise (procesně právní úprava).

Ustanovení § 8 obsahuje úpravu obsahového zaměření auditorské zkoušky. Nedochozí zde k věcné změně stávající právní úpravy, pouze v některých částech právní úpravy se přistupuje ke zpřesnění použité terminologie tak, aby odpovídala terminologii současně užívané v praxi. Pokud jde o některé použité termíny: finančním řízením se rozumí veškeré

kroky, opatření a postupy související s financováním chodu a fungování podniku jako takového, zejména použití finančních prostředků při plnění základního cíle podnikání, tj. dosažení zisku. Zásadami finančního řízení u podniků (zlatými pravidly financování) jsou:

- „zlaté bilanční pravidlo“ - které stanoví, že dlouhodobý majetek má být financován z dlouhodobých zdrojů (nákup know-how, nákup nemovitosti – se má financovat z úvěrů, leasingů atd.),

- „zlaté pravidlo vyrovnaní rizika“ - které stanoví, že vlastní zdroje by měly být větší než cizí zdroje, max. by se měly rovnat. (tedy, že zdroje z vkladů společníků, zisku podniku, odpisů majetku mají být vyšší než zdroje z úvěrů, leasingů a půjček). Správou obchodních korporací (tzv. *corporate governance*) se rozumí především systém rozložení práv a povinností mezi jednotlivými stranami zainteresovanými v obchodní korporaci – zejména mezi společníky (resp. akcionáři), statutárními orgány, výkonným managementem, věřiteli apod. Cílem je takové nastavení, které bude na jedné straně umožňovat efektivní řízení obchodní společnosti, na druhé straně zaručí dostatečnou ochranu práv zúčastněných stran, tím se rozumí doplnění standardních mechanismů řízení i pomocnými tělesy jako jsou např. výbor pro audit, výbor pro odměňování, výbor pro jmenování apod., které se postupem času stávají nedílnou součástí správy a řízení obchodních korporací.

Komora auditorů České republiky zpracovává osobní údaje uchazečů z přihlášek k dílčím částem auditorské zkoušky do zvláštní evidence, z tohoto důvodu se stanovuje v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, účel, pro který jsou tyto údaje zpracovávány, resp. lhůta po kterou mohou být Komorou auditorů České republiky uchovávány.

K bodu 34 [§ 8a až 8c]

Ustanovení § 8a nově upravuje požadavky na rozdílovou zkoušku, a to v souladu s článkem 14 směrnice o povinném auditu. Klíčovým ustanovením právní úpravy rozdílové zkoušky je stanovení jejího rozsahu. Úroveň teoretických znalostí potřebných pro provádění povinného auditu může Komora auditorů České republiky ověřovat pouze v rozsahu, v jakém se vztahují k právním předpisům České republiky použitelných pro povinný audit. Pokud jde o uznání odborné kvalifikace pro ostatní auditorskou činnost, tedy s výjimkou povinného auditu, Komora auditorů České republiky použije zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů. Při stanovení rozsahu rozdílové zkoušky je Komora auditorů České republiky nově povinna zohlednit doporučení Rady pro veřejný dohled nad auditem. Tato doporučení je Rada pro veřejný dohled nad auditem oprávněna vydávat za účelem splnění požadavků článku 14 a 32 směrnice o povinném auditu. Jak Komora auditorů České republiky, tak Rada pro veřejný dohled nad auditem jsou povinné v rozsahu podle jejich působnosti (viz článek 1 bod 10 novely směrnice o povinném auditu) spolupracovat v rámci Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem (CEAOB) s cílem dosáhnout sblížení požadavků na adaptační období nebo rozdílovou zkoušku v rámci Evropské unie. Procesní otázky složení rozdílové zkoušky jsou stanoveny shodným způsobem, jako je tomu v případě kvalifikační (auditorské) zkoušky.

Stěžejní částí navrhované úpravy části zákona o auditorech upravující auditorské a rozdílové zkoušky je úprava požadavků na zkušební řád. Ten je vnitřním předpisem Komory auditorů České republiky a vymezuje procesní a organizačně technické požadavky na provádění

auditorských nebo rozdílových zkoušek. Ustanovení § 8b taxativně vymezuje požadavky na obsahovou stránku zkušebního řádu. Obsah zkušebního řádu vychází ze stávající právní úpravy, nad jeho rámec dochází k jasnějšímu vymezení některých jeho aspektů a dále k vymezení některých nových částí (např. počet členů odvolací zkušební komise a postup přezkumu hodnocení zkušební komise dílčí auditorské zkoušky nebo dílčí rozdílové zkoušky, způsob organizačního zajištění auditorské zkoušky a rozdílové zkoušky a způsob dokumentování konání, průběhu a hodnocení jednotlivých zkoušek a případných přezkumů). Pokud jde o určení charakteru úhrady za auditorskou nebo rozdílovou zkoušku, jde o plnění veřejnoprávní (poplatek samosprávnému orgánu vykonávajícímu veřejnou správu). V případě určení poplatku podle § 8b písm. e) za složení celé rozdílové zkoušky se výše poplatku stanovuje v souladu s § 14 zákona č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

Právní úprava rozhodování zkušební komise (§ 8c návrhu novely zákona o auditorech) vychází v principu ze současného znění zákona. Nově se však stanoví, že o složení odvolací zkušební komise v každém konkrétním případě bude rozhodovat Komora auditorů České republiky. Komora auditorů České republiky může jmenovat odvolací zkušební komisi pouze z členů zkušební komise, kterou jako celek jmenuje Rada pro veřejný dohled nad auditem. Důvodem této úpravy je snížit počet administrativních úkonů, které bylo nutné provést, než byla jmenována odvolací zkušební komise Radou pro veřejný dohled nad auditem a mohla se příslušným odvoláním vůbec zabývat (žádost Komory auditorů České republiky o jmenování odvolací zkušební komise → rozhodnutí Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem → jmenování členů odvolací zkušební komise). Na rozhodování o hodnocení výsledku dílčích částí auditorské zkoušky a dílčích částí rozdílové zkoušky se nepoužije zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Přezkoumání výsledků dílčí části auditorské zkoušky resp. rozdílové zkoušky je koncipováno jako zcela samostatné řízení, které má charakter jakéhosi quasi-opravného řízení, a lze jej zahájit pouze na žádost dotčeného žadatele (nikoli z moci úřední, srov. § 8c odst. 4 návrhu novely zákona o auditorech) ve lhůtě 15 dnů od vyrozumění uchazeče o výsledku hodnocení dílčí části auditorské zkoušky (rozdílové zkoušky). Správní orgán zde přezkoumává, zda v průběhu zkoušky nebyly porušeny právní předpisy nebo se nevyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky. Pojem jiné závažné nedostatky lze považovat za neurčitý právní pojem. K rozsahu přezkumu neurčitých právních pojmů lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154: rozšířený senát zde uvedl: „neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze zcela přesně právně definovat. Jejich obsah, rozsah a aplikace se může v závislosti na konkrétních okolnostech měnit. Zákonodárce tímto způsobem vytváří příslušným orgánům prostor k tomu, aby zhodnotily, zda konkrétní situace pod neurčitý právní pojem spadá, či nikoliv. U neurčitých právních pojmů se zajisté také vyskytuje určitá míra „uvážení“ správního orgánu, ta se ovšem zaměřuje na skutkovou podstatu a její vyhodnocení. Výsledkem je pak závěr, který nemá alternativu. (...) Výklad neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav by pak měly být v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s. soudem plně a meritorně přezkoumatelné. Pokud správní soud posoudí oproti správnímu orgánu odlišně zaměnitelnost ochranné známky nebo dotčenost práv osoby namítající přihlášku ochranné známky podanou ve zlé víře, může v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. zavázat správní orgán právním názorem vystaveným na hodnocení

skutkového stavu, které je odlišné od předchozího hodnocení provedeného správním orgánem.“.

Výsledkem řízení o přezkoumání hodnocení může být rozhodnutí o změně hodnocení, např. z „nevyhověl“ na „vyhověl“ (ve smyslu § 8c odst. 3 návrhu novely zákona o auditorech), případně anulování výsledku dílčí části zkoušky a nařízení jejího opakování (tj. žadatel získá další pokus navíc) či potvrzení, že dílčí část zkoušky nesložil. Jelikož je úspěšné vykonání všech dílčích částí auditorské zkoušky podmínkou pro získání auditorského oprávnění, zároveň platí, že právo na svobodnou volbu povolání a právo na podnikání a provozování jiné hospodářské činnosti zaručuje čl. 26 odst. 1 Listiny, právo na vzdělání pak vyplývá z čl. 33 Listiny, nelze tedy popřít, že výsledek řízení o žádosti o přezkoumání hodnocení dílčí části auditorské zkoušky je rozhodnutím o (veřejných subjektivních) právech. Přezkoumání hodnocení dílčí části auditorské zkoušky je tedy institutem sui generis upraveným tímto zákonem, postupem správního orgánu, jehož výsledkem je však rozhodnutí o právech žadatele. Řádné odůvodnění rozhodnutí včetně vypořádání námitek a skutečností uváděných účastníkem je tak nezbytnou zárukou proti libovůli v rozhodování, která je neslučitelná s principem demokratického právního státu (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 3606/10).

Rovněž je třeba zohlednit, že samotná žádost o přezkoumání hodnocení výsledku má povahu jakéhosi quasi-opravného prostředku. Tím méně se pak jeví „nezbytným“ další opravný prostředek proti rozhodnutí o takové žádosti, z tohoto důvodu se právo odvolat se k Radě pro veřejný dohled nad auditem explicitně vylučuje. Rozhodnutí („vyrozumění“) má být soudně přezkoumatelné v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., případně v řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podle § 82 a násl. s. ř. s. Uvedené lze přiměřeně vztáhnout i na přezkoumání hodnocení výsledků dílčích částí auditorské resp. rozdílové zkoušky.

Je zcela zjevné, že na opakování dílčí části auditorské zkoušky (rozdílové zkoušky) se použijí obdobně ustanovení upravující proces skládání „běžné“ dílčí části auditorské zkoušky. O výsledku hodnocení rozhoduje dílčí zkušební komise, a to způsobem podle odstavce 3 a proti tomuto hodnocení je opět možnost podat opravný prostředek ve formě „přezkoumání“ hodnocení podle odstavce 4. Nicméně z ustanovení odstavce 7 vyplývá, že v případě opakování je její konání vyžadováno ex lege a není proto vyžadována žádost o přihlášku k jejímu složení.

K bodu 35 [§ 10 odst. 1 až 3]

Text ustanovení odstavce 1 se upravuje využitím definice „auditor z jiného členského státu“ obsažené v § 2 písm. j) zákona o auditorech. Dále se přistupuje v odstavcích 1 až 3 k úpravě zohledňující požadavky směrnice o povinném auditu ve vztahu k auditorům ze třetích zemí a plnění závazků České republiky v Evropské unii. Úprava provádění auditorské činnosti auditory z jiných členských států vychází z článku 14 směrnice o povinném auditu, který vytváří právní rámec pro schvalování takových osob. Komora auditorů České republiky nevyžaduje složení rozdílové zkoušky po auditorovi z jiného členského státu, pokud je u této osoby úroveň znalostí právního řádu České republiky prokazatelně srovnatelná s požadavky na znalosti auditora podle § 8 zákona o auditorech, a to v rozsahu, v jakém se tyto znalosti vztahují k povinnému auditu. Stejně jako je tomu u uznávání auditorů ze třetích zemí podle současně platné právní úpravy, postup podle § 10a se uplatní i na auditory ze Švýcarské konfederace.

Pro provádění auditorské činnosti fyzickými osobami, které jsou oprávněny k provádění auditorské činnosti v jiném členském státě nebo Švýcarské konfederaci se postupuje v souladu se zákonem č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

Dále se z důvodu přehlednosti veškeré požadavky na složení rozdílové zkoušky přesouvají do § 8a zákona o auditorech.

K bodu 36 [§ 10a]

Článek 44 odst. 2 směrnice o povinném auditu ukládá členským státům Evropské unie povinnost, za předpokladu vzájemnosti, uplatnit požadavky článku 14 směrnice o povinném auditu, který mimo jiné upravuje požadavky na absolvování rozdílové zkoušky nebo adaptačního období auditorem ze třetí země. Tato skutečnost se promítá do ustanovení § 10a. Pokud chce auditor ze třetí země provádět povinný audit na území České republiky, vyžaduje se splnění požadavků pro vydání auditorského oprávnění podle § 4 zákona, přičemž namísto složení auditorské zkoušky se vyžaduje složení rozdílové zkoušky v rozsahu stanoveném v § 8a odst. 1 novely zákona o auditorech. Z důvodu neslučitelnosti povinnosti složit slib auditora s článkem 14 směrnice o povinném auditu, se auditor ze třetí země od této povinnosti osvobozuje.

Novelizačním bodem dochází rovněž k vypuštění explicitně vyjádřeného požadavku na vydání oprávnění auditorovi ze třetí země Komorou auditorů České republiky do 30 dnů od ode dne splnění podmínek pro vydání auditorského oprávnění. Namísto této zvláštní úpravy se použijí obecná ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, upravující lhůty pro vydání rozhodnutí.

K bodu 37 [§ 10b]

Vkládá se nový § 10b, který v souladu s článkem 3a odst. 2 směrnice o povinném auditu upravuje požadavky na provádění povinného auditu auditorskými osobami z jiného členského státu. Komora auditorů České republiky vydá auditorské oprávnění auditorské osobě z jiného členského státu, pokud nemá pozastaven nebo zakázán výkon povinného auditu v domovském členském státě, tedy splňuje podmínky pro výkon povinného auditu v domovském členském státě, a pokud klíčový auditorský partner, určený touto osobou k provedení povinného auditu jejím jménem, je statutárním auditorem, tedy fyzickou osobou, které bylo vydáno auditorské oprávnění podle tohoto zákona (§ 5, § 10 nebo § 10a zákona o auditorech). Vzhledem k tomu, že novela směrnice o povinném neposkytuje členským státům žádné vodítko, jak procesně upravit podmínky „registrace“, navrhuje se postupovat v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. K této úpravě se přistupuje z důvodu naplnění právní jistoty adresátů práva. Vzhledem ke skutečnosti, že orgán odpovědný za registraci je oprávněn vyžadovat příslušné doklady potvrzující skutečnosti opravňující takovou osobu k provádění povinných auditů na území České republiky, je tedy nutné takový proces vhodně upravit. Tohoto lze dosáhnout vydáním auditorského oprávnění obdobně, jako je tomu v případě „domácích“ auditorů, případně fyzických osob ze zahraničí. Ustanovení § 10b dále upravuje informační povinnost Komory auditorů České republiky při vydání auditorského oprávnění a zrušení auditorského oprávnění ve vztahu k Radě pro veřejný dohled nad auditem a ostatním dohledovým orgánům jiných členských států Evropské unie, ve kterých je auditorská osoba z jiného

členského státu také oprávněna k provádění povinného auditu. V souladu s článkem 1 bod 27 písm. a) novely směrnice o povinném auditu se uplatní pravidlo výkonu veřejného dohledu v hostitelském členském státě za podmínky, že tato auditorská osoba podléhá přezkumu zajištění kvality v domovském členském státě. Na základě článku 34 odst. 1 směrnice o povinném auditu je totiž nezbytné vyloučit „registrovanou auditorskou osobu“ z povinnosti podrobit se systému zajištění kvality v hostitelském členském státě a zrcadlově toto po ní požadovat. Článek 34 odst. 1 druhý pododstavec směrnice o povinném auditu, cit: *„Aniž je dotčen první pododstavec, podléhají auditorské společnosti schválené v jednom členském státě, které podle článku 3a této směrnice poskytují auditorské služby v jiném členském státě, přezkumu zajištění kvality v domovském členském státě a dohledu v hostitelském členském státě nad všemi provedenými auditů.“*

Stejně jako je tomu u auditorských společností se sídlem v České republice nebo ve třetích zemích, nesplní-li auditorská osoba z jiného členského státu Evropské unie, která v České republice získala oprávnění podle § 10b, podmínky pro výkon auditorské činnosti stanovené tímto zákonem, nesmí dále provádět auditorskou činnost na území České republiky. Vzhledem k tomu, že pro účely zákona o auditorech se osoba, která v České republice získala oprávnění podle § 10b, považuje za auditorskou společnost, je nezbytné rozlišit, za jakých podmínek se uplatní požadavky zákona upravující zákaz výkonu auditorské činnosti na konkrétní auditorské společnosti.

Pokud jde o provádění auditorské činnosti, s výjimkou povinného auditu, návrh novely zákona stanoví, že na území České republiky může provádět auditorskou činnost také osoba jiná než fyzická osoba, která je oprávněna k provádění auditorské činnosti v jiném členském státě nebo Švýcarské konfederaci, a to pokud oznámí před zahájením provádění dočasné nebo příležitostné auditorské činnosti písemně Komoře záměr vykonávat tuto činnost na území České republiky. Tento postup je plně v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 222/2009 Sb., o volném pohybu služeb, ve znění pozdějších předpisů. Náležitosti oznámení se stanoví, obdobně jako je tomu u fyzické osoby podle § 10 odst. 4 zákona o auditorech. Oznámení musí tedy obsahovat druh auditorské činnosti, kterou osoba hodlá provádět, místo výkonu auditorské činnosti, předpokládanou dobu výkonu auditorské činnosti a adresu pro doručování písemností na území České republiky. Na základě předložení tohoto oznámení, Komora auditorů České republiky запиše tuto osobu do rejstříku auditorů podle § 11 zákona o auditorech.

K bodu 38 [§ 11 odst. 1 písm. c)]

Legislativně technická změna v souvislosti s nově zakotveným právem jiné než fyzické osoby k přeshraničnímu poskytování služeb.

K bodu 39 [§ 11 odst. 2]

Legislativně technická změna. Text ustanovení odstavce 2 se doplňuje tak, aby byl naplněn požadavek článku 15 odst. 3 směrnice o povinném auditu, podle něhož rejstřík dotčeného členského státu musí obsahovat i údaje o příslušných orgánech, cit. článku 15 odst. 3 směrnice o povinném auditu: *„...název a adresu orgánů příslušných pro schvalování podle článku 3, zajištění kvality podle článku 29, vyšetřování statutárních auditorů a auditorských společností a ukládání sankcí těmto auditorům a společnostem podle článku 30 a pro veřejný dohled podle článku 32“*.

K bodu 40 [§ 12 písm. c)]

Novelizační bod zavádí povinnost uvádět v rejstříku auditorů adresu (identifikátor) datové schránky, kterou statutárnímu auditorovi zřídí Ministerstvo vnitra podle navrhované novely zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, která je součástí návrhu tohoto zákona, nebo na vlastní žádost.

K bodu 41 [§ 12 písm. e)]

Legislativně technická úprava v souvislosti s úpravou provedenou v ustanovení § 10 odst. 2.

K bodu 42 [§ 12 písm. h)]

V souladu s článkem 1 bod 25 novely směrnice o povinném auditu návrh novely zákona o auditorech ukládá, aby veškerá opatření uložená auditorům za porušení povinností stanovených tímto zákonem, jiným právním předpisem upravujícím auditorskou činnost nebo nařízením č. 537/2014/EU byla zveřejňována v příslušném rejstříku vedeném příslušným orgánem členského státu Evropské unie. Rozsah uložených opatření se rozšiřuje i o sankce uložené podle hlavy XI zákona o auditorech. Uložené opatření nesmí být zveřejněno, rozhodne-li tak Komora auditorů České republiky při dodržení podmínek stanovených v § 27a nebo Rada pro veřejný dohled nad auditem při dodržení podmínek stanovených v § 49f návrhu novely zákona o auditorech a dále pokud je zahlazeno.

K bodu 43 [§ 12a písm. d)]

Novelizační bod zavádí povinnost uvádět v rejstříku auditorů adresu (identifikátor) datové schránky i u právnických osob.

Novelizační bod je rovněž zpřesněním transpozice ustanovení článku 17 odst. 1 písm. c) směrnice o povinném auditu. Tento článek vyžaduje, aby příslušný rejstřík dotčeného členského státu Evropské unie obsahoval i informace o případných kontaktech na auditorskou společnost a jméno kontaktní osoby.

Povinnost oznamovat údaje zapisované v rejstříku je upravena v § 11 odst. 9 zákona o auditorech.

K bodu 44 [§ 12a písm. e)]

Novelizační bod je transpozicí ustanovení článku 17 odst. 1 písm. d) směrnice o povinném auditu. Tento článek vyžaduje, aby příslušný rejstřík dotčeného členského státu Evropské unie obsahoval i údaje o provozovně (kanceláři v pojetí Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA) auditorské společnosti.

Povinnost oznamovat údaje zapisované v rejstříku je upravena v § 11 odst. 9 zákona o auditorech.

K bodu 45 [§ 12a písm. l)]

V souladu s článkem 1 bod 25 novely směrnice o povinném auditu návrh novely zákona o auditorech ukládá, aby veškerá opatření uložená auditorovi za porušení povinností upravených tímto zákonem a nařízením č. 537/2014/EU byla zveřejňována v rejstříku příslušného členského státu Evropské unie. Rozsah uložených opatření se rozšiřuje i o sankce uložené podle hlavy XI zákona o auditorech. Uložené a nezahlazené opatření nemusí být v rejstříku zveřejněno při dodržení podmínek stanovených v § 27a nebo § 49f zákona o auditorech.

K bodu 46 [§ 13a]

V souladu s Mezinárodními auditorskými standardy ISA musí auditor při plánování a provádění povinného auditu uplatňovat odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Auditor musí mimo jiné na základě znalosti účetní jednotky a jejího prostředí, včetně jejího vnitřního kontrolního systému, identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, navržením a provedením vhodných reakcí na vyhodnocená rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace o případné existenci významných (materiálních) nesprávností. Na základě závěrů vyplývajících ze shromážděných důkazních informací z provádění auditu poté formulovat výrok. V souladu s Mezinárodními auditorskými standardy ISA se profesním skepticismem rozumí přístup zahrnující kritické myšlení, všímavost vůči podmínkám, které by mohly svědčit o možné nesprávnosti způsobené chybou nebo podvodem, a kritické vyhodnocování důkazních informací (*audit evidence*). Navrhovaná úprava bere do úvahy nejen definici obsaženou v Mezinárodních auditorských standardech ISA (Mezinárodní auditorský standard *ISA 240 Postupy auditorů související s podvody při auditu účetní závěrky*), ale také článek 21 směrnice o povinném auditu, který profesní skepticismus zakotvuje v rámci komunitárního práva. Statutární auditor uplatňuje profesní skepticismus zejména při přezkumu odhadů vedení účetní jednotky, a to pokud jde o oceňování reálnou hodnotou, změnu hodnoty aktiv účetní jednotky, tvorbu, změny, oceňování a použití rezerv účetní jednotky a budoucí peněžní toky významné pro předpoklad časově nepřetržitého trvání účetní jednotky. Pokud jde o použitou terminologii, problematika účtování a vykazování snížení hodnoty aktiv je upravena např. v Mezinárodním účetním standardu IAS 36 *Snížení hodnoty aktiv*, prováděcích vyhláškách k zákonu č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a Českých účetních standardech. Co se týká tvorby, změn, oceňování a použití rezerv účetní jednotky, lze odkázat na terminologii obsaženou v Mezinárodním účetním standardu IAS 37 *Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky* upravující tvorbu, změny, oceňování a použití rezerv účetní jednotky. Rezerva je závazek s nejistým časovým rozvrhem a výší, v souladu s ustanovením § 26 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, se rezervami rozumí rezerva na rizika a ztráty, rezerva na daň z příjmů, rezerva na důchody a podobné závazky, rezerva na restrukturalizaci. Rezervami se dále rozumí technické rezervy nebo jiné rezervy podle zvláštních právních předpisů. Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku; odpisy majetku vyjadřují trvalé snížení jeho hodnoty. Uplatňování Mezinárodních účetních standardů (IAS), Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) a souvisejících Interpretací (interpretace SIC-IFRIC) v českém právním řádu je upraveno *nařízením Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů* a zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 47 [§ 14]

Pro účely uplatňování požadavků na nezávislost auditora se v odstavci 1 v souladu s článkem 1 bod 14 písm. a) novely směrnice o povinném auditu explicitně stanoví doba, po kterou musí auditor splňovat požadavky na nezávislost.

V souladu s článkem 22 směrnice o povinném auditu se vymezují okolnosti, za kterých nelze auditora považovat za nezávislého. Právní úprava upravující posuzování ohrožení nezávislosti a nestrannosti auditora vychází z principů zakotvených v Etickém kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA. Zákon stanoví požadavek na nezávislost obecně,

příčemž se prostřednictvím právní fikce stanoví okolnosti, za kterých nelze auditora považovat za nezávislého. Ohrožení nezávislosti a nestrannosti může být způsobeno řadou skutečností a událostí. Pokud nějaká skutečnost nebo okolnost vede ve svém důsledku ke vzniku hrozby, může tato hrozba ohrozit nebo být vnímána jako skutečnost ohrožující dodržování základních principů Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA auditorem. Skutečnosti a okolnosti mohou způsobit více než jednu hrozbu a hrozba může ovlivnit dodržování více než jednoho základního principu.

Hrozby spadají do jedné nebo více z následujících kategorií:

- (a) *Hrozba vlastní zainteresanosti* – hrozba, že finanční nebo jiný podíl u účetní jednotky či její spřízněné strany nepatřičně ovlivní úsudek a chování auditora;
- (b) *Hrozba prověrky po sobě samém* – hrozba, že auditor nesprávně vyhodnotí předchozí závěr nebo auditorskou činnost poskytnutou auditorem nebo službu poskytnutou jinou osobou ze stejné společnosti, organizace nebo sítě a tento závěr bude použit při poskytování vlastní auditorské činnosti;
- (c) *Hrozba protekčního vztahu* – hrozba, že auditor podporuje stanovisko účetní jednotky nebo zaměstnavatele do té míry, že jeho objektivita bude zpochybněna;
- (d) *Hrozba spřízněnosti* – hrozba, že auditor znalec v důsledku dlouhodobého či blízkého vztahu s účetní jednotkou nebo zaměstnavatelem bude příliš nakloněn zájmům zúčastněných stran a výsledkům jejich práce;
- (e) *Hrozba vydíratelnosti* – hrozba, že auditor bude odrazen skutečnými nebo naznačovanými hrozbami, včetně pokusů o nepřípustný nátlak od toho, aby jednal objektivně.

Části B a C Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA odděleně vysvětlují, jak tyto kategorie hrozeb mohou být definovány pro auditory na jedné straně a účetní znalce na straně druhé. Zabezpečovací prvky jsou postupy nebo ostatní opatření, která mohou eliminovat nebo snížit hrozby na přijatelnou úroveň. Člení se do dvou širších kategorií:

- (a) zabezpečovací prvky vytvořené profesními orgány, legislativou nebo regulatorními orgány;
- (b) zabezpečovací prvky v rámci pracovního prostředí.

Uplatňování základních principů je upraveno v *Sekci 100 Úvod a základní principy* Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA.

Pokud jde o použití termínu finanční nástroj, finančním nástrojem je jakákoli smlouva, kterou vzniká finanční aktivum jedné účetní jednotky a zároveň finanční závazek nebo kapitálový nástroj jiné účetní jednotky, v právním řádu České republiky zakotveno zejména v § 3 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, investičním (kapitálovým) nástrojem se rozumí:

- a) investiční cenné papíry,
- b) cenné papíry kolektivního investování,
- c) nástroje peněžního trhu,
- d) opce, futures, swapy, forwardy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke kurzu nebo hodnotě cenných papírů, měnovým kurzům, úrokové míře nebo úrokovému výnosu, jakož i jiným derivátům, finančním indexům či finančním kvantitativně

vyjádřeným ukazatelům, a ze kterých vyplývá právo na vypořádání v penězích nebo právo na dodání majetkové hodnoty, k níž se jejich hodnota vztahuje,

- e) nástroje umožňující přenos úvěrového rizika,
- f) finanční rozdílové smlouvy,
- g) opce, futures, swapy, forwardy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke komoditám a z nichž vyplývá právo na vypořádání v penězích nebo právo alespoň jedné strany zvolit, zda si přeje vypořádání v penězích, není-li využití tohoto práva odvislé od platební neschopnosti nebo jiné obdobné nemožnosti plnění,
- h) opce, futures, swapy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke komoditám a z nichž vyplývá právo na dodání této komodity, a se kterými se obchoduje na evropském regulovaném trhu nebo v mnohostranném obchodním systému provozovaném osobou se sídlem v členském státě Evropské unie,
- i) opce, futures, swapy, forwardy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke komoditám a z nichž vyplývá právo na dodání této komodity, které nejsou uvedené v písmenu h), nejsou určené pro obchodní účely a mají znaky jiných derivátových investičních nástrojů; zejména jde o ty, které jsou zúčtovány a vypořádány prostřednictvím vypořádacího systému nebo je jejich součástí dohoda o výzvě k doplnění zajištění,
- j) opce, futures, swapy, forwardy a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke klimatickým ukazatelům, přepravním tarifům, emisním povolenkám nebo míře inflace a dalším ekonomickým ukazatelům uveřejněným na úseku oficiální statistiky, a z nichž vyplývá právo na vypořádání v penězích nebo právo alespoň jedné strany zvolit, zda si přeje vypořádání v penězích, není-li využití tohoto práva odvislé od platební neschopnosti nebo jiné obdobné nemožnosti plnění,
- k) nástroje, jejichž hodnota se vztahuje k majetkovým hodnotám, právům, závazkům, indexům nebo kvantitativně vyjádřeným ukazatelům, které nejsou uvedené v písmenu j) a mají znaky jiných derivátových investičních nástrojů; zejména jde o ty, které jsou obchodovány na evropském regulovaném trhu nebo v mnohostranném obchodním systému provozovaném osobou se sídlem v členském státě Evropské unie, jsou zúčtovány a vypořádány prostřednictvím vypořádacího systému nebo je jejich součástí dohoda o výzvě k doplnění zajištění.

Pokud jde o zákaz držby investičních nástrojů účetní jednotky, u které auditor provádí povinný audit, existují výjimky, které nemohou znamenat automatickou „diskvalifikaci“ z provádění povinného auditu takové účetní jednotky. Takovými výjimkami jsou cenný papír kolektivního investování, které auditor nebo ostatní osoby explicitně uvedené v odstavci 5 „nepřímo“ vlastní prostřednictvím investičních fondů, podílových fondů nebo fondů obhospodařovaných penzijní společností, a to v souladu s článkem 1 bod 14 písm. a) novely směrnice o povinném auditu. Výjimka se uplatní i v případě tzv. investičního životního pojištění, kde k nepřímému držení takových nástrojů může dojít prostřednictvím investiční strategie pojišťovny.

V souladu s článkem 22 směrnice o povinném auditu se požadavky na nezávislost obdobně vztahují i na všechny osoby, které by přímo nebo nepřímo mohly ovlivnit výsledek povinného auditu, konkrétně je tato skutečnost promítnuta prostřednictvím odstavce 6 návrhu novely zákona o auditorech, např. může jít o společníka, jednatele, prokuristu, vedoucího

odštěpného závodu či jinou osobu. Tyto osoby se nemusejí podílet na činnostech souvisejících s povinným auditem, avšak z titulu své pozice či funkce by mohly mít vliv na výsledek povinného auditu. Povinností auditora je vyhodnotit nezávislost i ve vztahu k těmto osobám a provést veškerá opatření tak, aby byla zabezpečena jeho nezávislost a nestrannost. Požadavek na zajištění nezávislosti při provádění povinného auditu jinými osobami se z důvodu zajištění vhodnější systematiky zákona přesouvá do samostatného ustanovení § 14a zákona o auditorech.

Odstavce 7 a 8 upravují nezávislost auditora ve vztahu k přeměnám a akvizicím. Pokud v průběhu účetního období, za něž se sestavuje účetní závěrka, která je předmětem povinného auditu, dojde k přeměně účetní jednotky, jejímu převzetí nebo převezme-li jinou účetní jednotku (akvizice), je auditor povinen posoudit svou nezávislost i ve vztahu k těmto skutečnostem. Auditor je povinen bezodkladně, nejpozději však do 3 měsíců od zjištění možného ohrožení nezávislosti, přijmout veškerá opatření k zaručení jeho nezávislosti a nestrannosti.

K bodu 48 [§ 14a až 14i]

V § 14a návrhu novely zákona o auditorech se explicitně vymezuje okruh osob, které nesmějí zasahovat do provádění auditorské činnosti způsobem, který ohrožuje nezávislost a nestrannost auditora při provádění této auditorské činnosti, a to v souladu s článku 1 bod 14 písm. a) novely směrnice o povinném auditu. Povinnost zajistit, aby tyto osoby nezasahovaly do provádění auditorské činnosti způsobem, který ohrožuje nezávislost a nestrannost auditora při provádění této auditorské činnosti, se ukládá auditorské společnosti a auditorovi vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet. Pokud jde o povinnost zaznamenat ve spisu auditora významné ohrožení nezávislosti, významností se rozumí relativní důležitost záležitosti v určitém kontextu. Významnost záležitosti je auditorem posuzována vždy v kontextu, v němž se vyskytuje. Mezi aspekty, které mohou být brány v potaz, patří např. pravděpodobný vývoj záležitosti nebo její vliv na rozhodování uživatelů auditorovy zprávy. Dalším příkladem může být v situaci, kdy auditor zvažuje, zda o záležitosti informovat osoby pověřené správou a řízením, posouzení toho, jestli by tyto osoby považovaly záležitost za důležitou vzhledem ke svým povinnostem. Významnost může být posuzována s přihlédnutím k faktorům kvalitativním i kvantitativním, jako je relativní rozsah, povaha a dopad na předmět zakázky a na zájmy uživatelů zprávy či jejich adresátů. Významnou je též taková informace, o níž by bylo možné předpokládat, že by její opomenutí nebo nesprávné uvedení mělo vliv na rozhodnutí, které třetí osoby mohou činit na jejich základě.

Ustanovení § 14b návrhu novely zákona o auditorech ukládá auditorovi před přijetím zakázky povinnost posoudit nezávislost, existenci rizik ohrožení nezávislosti, případný vztah k ochranným opatřením, která byla přijata s cílem tato rizika zmírnit a další skutečnost nezbytné pro posouzení jeho schopnosti provést povinný audit. Posouzení těchto skutečností je velmi důležité nejen ve vztahu k nezávislosti a nestrannosti auditora, ale rovněž ve vztahu k účinnosti vnitřního systému řízení kvality. Auditorská společnost rovněž posoudí, zda splňuje podmínku, aby výkon povinného auditu jejím jménem, byl proveden statutárním auditorem nebo v případě „registrované“ auditorské osoby, aby její klíčový auditorský partner byl statutárním auditorem. Pokud auditor přijme takovou auditorskou zakázku, je povinen zdokumentované skutečnosti založit do spisu auditora.

Ustanovení § 14c návrhu novely zákona o auditorech ukládá auditorům povinnost zavést účinný řídicí a kontrolní systém. Řídicí a kontrolní systém musí být zaveden (tzn. vytvořen),

udržován (tzn. aktualizován) a uplatňován (tj. vynucován v praxi). Řídicí a kontrolní systém slouží zejména k zajištění řádného a opatrného výkonu všech činností prováděných auditorem. Odstavec 1 specifikuje obsah řídicího a kontrolního systému pro auditorské společnosti, přičemž vždy je však třeba s ohledem na znění odstavce 4 zkoumat přiměřenost řídicího a kontrolního systému. V praxi je řídicí a kontrolní systém tvořen z převážné většiny vnitřními předpisy toho, kdo je povinen takový systém zavést, může být však obsažen i v jiných dokumentech, například v zakladatelských dokumentech nebo metodikách apod. Odstavec 2 upravuje zavedení řídicího a kontrolního systému u statutárních auditorů vykonávajících auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet. Ten je povinen zavést řídicí a kontrolní systém, který zahrnuje alespoň zásady a postupy řízení, postupy pro zamezení vzniku možného střetu zájmů nebo ohrožení nezávislosti a nestrannosti auditora, řádné administrativní postupy a účetní postupy v souladu se zvláštními právními předpisy, systém odměňování, včetně postupů pro přijímání rozhodnutí o odměňování a způsobu posuzování výkonnosti tak, aby systém odměňování přispíval k řádnému a účinnému řízení rizik a byl s ním v souladu, systém řízení rizik a systém vnitřní kontroly. Auditorskou činnost mohou provádět i fyzické osoby, přičemž objem, složitost jimi prováděné auditorské činnosti může být velmi rozdílný. Návrh novely zákona o auditorech proto pro některé skupiny fyzických osob zavádí zjednodušené požadavky spočívající v zavedení opatření pro zamezení vzniku možného střetu zájmů nebo ohrožení nezávislosti a nestrannosti auditora a pravidelnou kontrolu dodržování právních povinností a povinností plynoucích z Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA, auditorských standardů podle § 18 zákona o auditorech a vnitřních předpisů nebo metodik. Tímto opatřením by nemělo dojít k zásadnímu navýšení administrativních nákladů u malých, případně středně velkých auditorů – fyzických osob. Podle odstavce 4 musí být účinný, ucelený a přiměřený charakteru, rozsahu a složitosti rizik spojených s auditorskou činností prováděnou auditory. Odstavec 4 tedy zavádí pro všechny výše uvedené skupiny auditorů další důležité kritérium, a tím je přiměřenost řídicího a kontrolního systému. Řídicí a kontrolní systém se posuzuje v jeho celistvosti i v jeho jednotlivých částech. Musí být ucelený, tj. jednotný a robustní, kdy jednotlivé části musí vytvářet harmonický celek. Musí být rovněž účinný, tj. nesmí být bezzubý a musí pod hrozbou postihů zajišťovat, že pravidla nejsou jen na papíře, ale jsou patřičně vynucována a dodržována. Přiměřenost se posuzuje ve vztahu k povaze (charakteru), rozsahu (šíři) a složitosti (komplikovanosti) vykonávaných činností. Nejjednodušší řídicí a kontrolní systém tak může mít malý auditor, který provádí jednoduché činnosti v malém rozsahu, jejichž povaha je obvyklá (jednoduchá). Pravidelný přezkum ucelenosti, účinnosti a přiměřenosti řídicího a kontrolního systému je obecně nezbytnou podmínkou funkčnosti jakéhokoliv systému. Musí být rovněž ověřován (validován) a napravován.

Ustanovení § 14d návrhu novely zákona o auditorech ukládá auditorům povinnost zavést postupy a strategie k zabezpečení řádného a kvalitního výkonu auditorské činnosti. Ustanovení § 14d vychází z požadavků článku 1 bod 18 novely směrnice o povinném auditu, přitom terminologicky a věcně pro účely uplatnění „*best practice*“ navazuje zejména na *Sekci 100 Úvod a základní principy*, *Sekci 130 Odborná způsobilost a řádná péče* a *Sekci 210 Získávání zakázek* Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA. Zásadní význam pro dosažení řádného a kvalitního provádění auditorské činnosti má zavedení účinného vnitřního systému řízení kvality, jehož cílem je zajišťování kvality provádění auditorské činnosti. Pro dosažení tohoto účelu návrh novely zákona o auditorech rovněž vyžaduje,

aby auditoři zavedli postupy přezkumu vnitřního systému řízení kvality, pravidelně tento systém ověřovali a hodnotili jeho účinnost.

Ustanovení § 14i návrhu novely zákona o auditorech upravuje vztah statutárního auditora k auditované účetní jednotce. Působení auditora v účetní jednotce v klíčových funkcích je nepřípustné po stanovenou dobu od provedení povinného auditu.

Ustanovení § 14f odst. 2 návrhu novely zákona o auditorech je transpozicí článku 30e novely směrnice o povinném auditu, ze kterého vyplývá požadavek na zakotvení tzv. „*whistleblowingu*“. „*Whistleblowing*“ je stále více uznávaný nástroj pro prevenci a odhalování protiprávního jednání. Smyslem „*whistleblowingu*“ je zabránit nekalému jednání a předejít jeho negativním důsledkům. Jde o nástroj ochrany veřejného zájmu, který podporuje osobní odpovědnost, a zároveň o nenahraditelný zdroj informací zejména při odhalování jednání korupční povahy. „*Whistleblowing*“ posiluje morální integritu společnosti a představuje účinné protikorupční opatření. Odstavec 2 požaduje vytvoření systému pro interní hlášení, který je povinna vytvořit a spravovat každá auditorská společnost pro své zaměstnance. Zakotvením tohoto ustanovení v zákoně o auditorech se umožňuje zaměstnancům auditora interně hlásit porušení zákona prostřednictvím zvláštního, nezávislého a samostatného komunikačního kanálu, který má auditor povinnost zavést. Způsob naplnění požadavku na zřízení systému pro interní hlášení zákon nespecifikuje a ponechává plně v diskreci auditorské společnosti. Oznámení mají být činěna v dobré víře, oznamovatel by tedy měl být v době podání chráněného oznámení důvodně přesvědčen o pravdivosti poskytnuté informace. Užitá terminologie zohledňuje terminologii do českého právního řádu zavedenou prostřednictvím právních předpisů upravujících problematiku zejména v oblasti finančního trhu, např. § 12i zákona 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, § 10a zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů nebo § 7ad zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 14g upravuje vybrané aspekty provádění povinných auditů. Navrhované ustanovení upravuje vzájemný vztah auditorské společnosti a klíčového auditorského partnera. Auditorská společnost je povinna pro každou zakázku na provedení povinného auditu (auditorskou zakázku) určit alespoň jednoho klíčového auditorského partnera a zároveň je povinna poskytnout mu odpovídající zdroje pro provedení povinného auditu jejím jménem. Přestože se nevyžaduje, aby klíčový auditorský partner provedl povinný audit sám, požaduje se, aby se aktivně zapojil do provádění povinného auditu, tím je např. poradenství, zpětná vazba, sdílení informací, komunikace s klientem, výborem pro audit apod. Cílem předmětných ustanovení je naplnit požadavky článku 2 bod 16 směrnice o povinném auditu. Vztah klíčového auditorského partnera k auditorské společnosti musí být vykládán konformně s Mezinárodními auditorskými standardy ISA. Odpovědnost klíčového auditorského partnera v tomto případě nelze chápat jako odpovědnost vlastní (termín užívaný v občanském právu „na vlastní odpovědnost“), např. ve smyslu § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ale jako odpovědnost za plnění povinností uložených tímto zákonem auditorské společnosti při provádění povinného auditu právě jen a vůči této společnosti, jde např. o zajištění sestavení zprávy auditora či dodatečné zprávy určené výboru pro audit, zajištění projednání zprávy auditora s vedením, zajištění komunikace s výborem pro audit apod. Otázka právní odpovědnosti, kterou podnikatel, tomto případě auditorská společnost, samostatně nese (na rozdíl od zaměstnance, kde je odpovědnost za výkon podnikatelské činnosti přičtena jeho zaměstnavateli), zahrnuje jednak odpovědnost soukromoprávní (za škodu, za vady, za prodlení), jednak odpovědnost veřejnoprávní, do níž

spadá zejména odpovědnost trestní (již nesou v současné době i právnické osoby) a administrativní. Výkon činnosti na vlastní účet v sobě odpovědnost zahrnuje, tzn., že ze závazků je povinen vždy podnikatel a nikdo jiný. Pro srovnání, *Mezinárodní standard pro řízení kvality ISQC1 – Řízení kvality u společností provádějících audity a prověrky účetních závěrek, ostatní ověřovací zakázky a související služby* v odstavci 10 definuje výše uvedené takto, cit. „*partner odpovědný za zakázku – partner nebo jiná osoba ve společnosti, která odpovídá za zakázku a za její provedení a za zprávu vydávanou jménem společnosti a pokud je to vyžadováno, má příslušné oprávnění od profesního, právního nebo regulačního orgánu.*“.

Ustanovení § 14h zavádí mimo jiné povinnost auditorské společnosti a statutárnímu auditorovi vykonávajícímu auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet monitorovat a následně vyhotovit přehled všech opatření, která přijali za účelem nápravy případných porušení právních předpisů, vnitřních směrnic nebo metodik vydaných v souvislosti s auditorskou činností nebo za účelem změny vnitřního systému řízení kvality. Tato povinnost se týká opatření přijatých na základě vlastního zjištění nebo na základě uloženého opatření v kárném řízení nebo řízení o správním deliktu. Výstupem z takové činnosti je přehled o přijatých opatřeních, se kterým následně auditorská společnost nebo statutární auditor vykonávajícímu auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet, seznámí své zaměstnance. Auditorská společnost a statutární auditor vykonávajícímu auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet jsou rovněž povinni vést záznamy o poskytnutých poradenských službách jinými subjekty, a to v souladu s článkem 1 bod 19 novely směrnice o povinném auditu. Auditorská společnost a statutární auditor vykonávajícímu auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet musejí zdokumentovat obsah zadání zakázky a dále samotný rozsah a způsob provedení takové zakázky třetí osobou.

K bodu 49 [nadpis pod označením § 15]

Legislativně technická úprava. V souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády se pod označení § 15 vkládá nadpis.

K bodu 50 [§ 15 odst. 1]

Systém ochrany skutečností, které nejsou veřejně známy a které se auditor dozvěděl při provádění auditorské činnosti, by nebyl účinný, pokud by nezamezoval vyjádření takových informací i jinými osobami, které se podílejí na provádění auditorské činnosti, ale nejsou auditory. V souladu s článkem 23 směrnice o povinném auditu, který ukládá členskému státu povinnost „*vytvořit vhodná pravidla ochrany všech informací a dokumentů*“, je nezbytné nastavit pravidla mlčenlivosti k zabezpečení tohoto požadavku. Tato pravidla musejí obsahovat nejen povinnost zachovávat mlčenlivost, ale také stanovit okolnosti, za kterých mohou být tyto informace odtajněny.

K bodu 51 [§ 15 odst. 2]

Legislativně technická úprava. Ustanovení odstavce 2 se přesouvá do § 15a návrhu novely zákona o auditorech upravujícího pravidla zproštění mlčenlivosti.

K bodu 52 [§ 15 odst. 3 písm. a)]

Legislativně technická úprava. Odkaz na § 37 odst. 2 se nahrazuje obecným odkazem na ustanovení tohoto zákona a nařízení č. 537/2014/EU upravující působnost Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 53 [§ 15 odst. 3 písm. b)]

Legislativně technická úprava na přečíslování odstavců v § 15.

K bodu 54 [§ 15 odst. 3 písm. c)]

S ohledem na uplatňování požadavků zákona a nařízení č. 537/2014/EU je nezbytné stanovit, že za porušení mlčenlivosti se nepovažuje poskytnutí informací auditorem pro účely přezkumu řízení kvality zakázky a monitorování zásad a postupů vnitřního systému řízení kvality.

K bodu 55 [§ 15 odst. 3 písm. j) až m)]

S ohledem na uplatňování požadavků nařízení č. 537/2014/EU je nezbytné doplnit ustanovení zákona upravujícího povinnost zachovávat mlčenlivost i o další „průlom“ do povinnosti mlčenlivosti týkající se plnění informačních povinností podle nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 56 [§ 15 odst. 4]

Pro účinný výkon působnosti Komory auditorů České republiky a Rady pro veřejný dohled nad auditem je nutné postavit najisto, že se auditor nemůže odvolávat na povinnost zachovávat mlčenlivost v souvislosti s uplatňováním práv a povinností Komory auditorů České republiky a Rady pro veřejný dohled nad auditem upravených zákonem o auditorech a nařízením č. 537/2014/EU.

K bodu 57 [§ 15a a 15b]

Novelizačním bodem se vkládá nový § 15a, který komplexně upravuje zproštění mlčenlivosti auditora a některých osob, jejichž služeb auditor využívá při provádění auditorské činnosti. Auditora je oprávněna zprostit mlčenlivosti ve zvlášť odůvodněných případech Komora auditorů České republiky, pokud je to nezbytné pro ochranu jeho práv nebo právem chráněných zájmů jako auditora a dále účetní jednotka, které auditor poskytoval auditorské služby. Komora auditorů České republiky nemůže zbavit auditora mlčenlivosti v případech, ve kterých není relevantní hledisko výkonu auditorské činnosti. Příkladem může být žádost auditora Komory auditorů České republiky o zproštění mlčenlivosti pro účely vedení soukromoprávního sporu auditora, ve kterém by auditor chtěl využít informace získané při provádění auditu. V takovém případě by Komora auditorů České republiky neměla mít pravomoc auditora mlčenlivosti zbavit. Auditor dále není vázán povinností mlčenlivosti v řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním a účetní jednotkou, ve které provádí nebo prováděl auditorskou činnost nebo jejím právním nástupcem a dále v jiných řízeních. Toto opatření se zavádí pro účely ochrany práv auditorů nebo právem chráněných zájmů jako auditora. Obdobným způsobem se postupuje i v případě osob, jejichž služeb auditor využívá při provádění auditorské činnosti.

V souladu s článkem 36 směrnice o povinném auditu, články 22 a 42 nařízení č. 537/2014/EU se povinnost mlčenlivosti vztahuje i na osoby disponující informacemi o skutečnostech, které nejsou veřejně známy, které se dozvěděli v souvislosti s výkonem své funkce nebo zaměstnání nebo které se týkají činnosti Komory auditorů České republiky a Rady pro veřejný dohled nad auditem. Odstavce 2 a 3 upravují podmínky zproštění mlčenlivosti, včetně toho kým mohou být tyto osoby mlčenlivosti zproštěny. Povinnost mlčenlivosti osob podílejících se na kontrole kvality (kontrolující nebo přizvaná osoba) nebo šetření a jejich zproštění této povinnosti je upraveno v § 20 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 58 [§ 16]

Základním vodítkem pro stanovení odměny auditora je *Sekce 240 Honoráře a ostatní způsoby odměňování* Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA. Tato sekce Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA upravuje způsob stanovení odměny auditora ve vztahu k dalším základním principům etiky auditora. Ustanovení § 16 zákona o auditorech stanoví podmínky pro odměny auditora, a to pro všechny povinné audity, včetně povinných auditů subjektů veřejného zájmu. Odchylně od obecného pravidla, které zakazuje auditorovi stanovit nebo přijmout odměnu, která byla stanovena jako podmíněná nebo ovlivněna dalšími skutečnostmi majícími vliv na nezávislost a nestrannost auditora, je možné, aby auditor přijal v souladu s článkem 4 nařízení č. 537/2014/EU odměnu, kterou stanovil soud nebo příslušný orgán (příslušný orgán v terminologii používané v nařízení č. 537/2014/EU). Další skuteností, která by mohla mít vliv na nezávislost a nestrannost auditora ve vztahu k odborné způsobilosti a pádne péči je např. stanovení odměny tak nízké, že může být obtížné realizovat zakázku za danou cenu v souladu s příslušnými technickými a profesními standardy nebo existuje-li možnost získat provizi od třetí strany (např. dodavatele softwaru) ve vazbě na prodej zboží nebo služeb klientovi. Přijetí takového honoráře či provize za zprostředkování klienta může vést ke vzniku hrozby vlastní zainteresovanosti ve vztahu k objektivitě a odborné způsobilosti a řádné péči.

K bodu 59 [§ 17 odst. 1]

Úprava alternativního postupu určení auditora kontrolním orgánem účetní jednotky v případech, kdy účetní jednotka nemá nejvyšší orgán, se z důvodu zpřehlednění ustanovení přesouvá z odstavce 1 do samostatného odstavce 2. Zároveň se z důvodu značných výkladových nejasností a z nich pramenící nesprávné aplikace v praxi upravuje tak, aby bylo zřejmé, že odpovědnost za určení auditora má nejvyšší orgán vždy, a to bez ohledu na skutečnost, zda auditora určí či nikoliv. Vypouští se tak výjimka, podle níž určí auditora kontrolní orgán, neučiní-li tak nejvyšší orgán. Poznatky z aplikační praxe totiž nasvědčují jejímu extenzivnímu výkladu, podle něhož je možné, aby místo např. valné hromady rozhodla alternativně dozorčí rada. V praxi dokonce existovalo, že působnost nejvyššího orgánu k určení nebyla ani využita a přešla na kontrolní orgán nebo že nejvyšší orgán svěřil působnost k určení auditora kontrolnímu orgánu přímo stanovami nebo společenskou smlouvou. Platí tedy, že neurčí-li nejvyšší orgán auditora, ačkoliv tak učinit má, nemůže absenci svého rozhodnutí zhojit tím, že určením auditora pověří kontrolní orgán. Původně výjimka neodporovala směrnici o povinném auditu, avšak s přijetím nařízení č. 537/2014/EU, které v článku 16 upravuje postup určení auditora nejvyšším orgánem subjektu veřejného zájmu, je její zachování rizikové. Postup určení auditora nejvyšším orgánem se vždy uplatní u obchodních korporací založených podle zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, dále u spolků zřizovaných podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a všech ostatních právnických osob, které musejí mít nebo mají ze zákona zřízen nejvyšší orgán (např. kolektivní správce podle zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů).

K bodu 60 [§ 17 odst. 2]

Odstavec 2 nově upravuje alternativní určení auditora kontrolním orgánem, a to za předpokladu, že jeho členové nejsou zároveň členy řídicího orgánu. Tento postup bude uplatněn u státních podniků (včetně Budějovického Budvaru, n. p.), Státní organizace Správa železniční dopravní cesty a dále u nadací, nadačních fondů a ústavů zřizovaných

podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, příp. i u politických stran a politických hnutích (zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění zákona č. 344/2013 Sb.).

K bodu 61 [§ 17 odst. 3]

Legislativně technická úprava ve vazbě na přesun alternativního způsobu určení auditora z odstavce 1 do odstavce 2.

K bodu 62 [§ 17 odst. 4]

Legislativně technická úprava zpřesňující text ustanovení.

K bodu 63 [§ 17 odst. 4]

Novelizační bod odstraňuje pochybnosti, jak postupovat v případech, pokud je účetní jednotkou, která má povinnost mít účetní závěrku ověřenu auditorem, fyzická osoba. Bylo by totiž neracionální, aby fyzická osoba vytvářela složité mechanismy pro určení auditora na ní samotné „nezávislým“ způsobem. Z tohoto důvodu se navrhuje vyloučit účetní jednotku fyzickou osobu z povinnosti určovat auditora postupy stanovenými v tomto zákoně. Fyzická osoba může postupovat shodně jako je tomu v případě společnosti s ručením omezeným s jedním společníkem, u níž je zároveň nejvyšším orgánem.

K bodu 64 [§ 17 odst. 5]

Legislativně technická úprava vyplývající z právní úpravy jednání právnické osoby podle zákona 89/2012 Sb., občanský zákoník (zejm. § 120 odst. 1).

K bodu 65 [§ 17 odst. 6 a 7]

Legislativně technická úprava v návaznosti na osamostatnění právní úpravy vymezující výpověď závazku ze smlouvy o povinném auditu nebo odstoupení od smlouvy o povinném auditu.

K bodu 66 [§ 17a a 17b]

Pravidla upravující jednostranné „ukončení“ smlouvy o povinném auditu se přesouvají z § 17 do nového § 17a. Ustanovení odstavce 1 se oproti současně platnému znění § 17 odst. 7 upravuje tak, aby aplikace zaváděných pravidel byla kompatibilní s § 2001 a na něj navazujícími ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Ustanovení odstavce 7 upravující okolnosti opravňující účetní jednotku k jednostrannému právnímu jednání „ukončení“ smlouvy o povinném auditu se doplňuje o další objektivní podmínky pro odstoupení od smlouvy. V prvním případě se jedná koncepčně o shodný princip, který je obsažen v § 2913 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v druhém případě o objektivní překážku, kdy by nebylo možné účetní jednotkou naplnit povinnosti uložené jí jiným právním předpisem (např. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů apod.). Nepředvídatelnou překážkou bude každá skutečnost, kterou auditor objektivně při vynaložení řádné péče nemohl předvídat. Pro posouzení tak není možné brát v potaz subjektivní okolnosti auditora, ale pouze objektivně měřitelná hlediska. Pojmem nepřekonatelnost vyjadřuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zásadní charakter vzniklé překážky, jejíž význam je natolik zásadní, že z objektivního hlediska nelze překážku ani při vynaložení veškerého rozumného úsilí odstranit.

Odstavec 2 vymezuje zvláštní případy, kdy je účetní jednotka podléhající dohledu České národní banky povinna také s auditorem ukončit smlouvu o povinném auditu. Ustanovení cílí na stav, kdy účetní jednotka auditora prostřednictvím nejvyššího orgánu určí, uzavře s ním smlouvu a přitom stále běží zákonná lhůta České národní banky, ve které může Česká národní banka auditora vybraného příslušnou účetní jednotkou odmítnout. Tato pravomoc České národní banky je zakotvena v § 82 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, § 22 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, § 8b zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů.

Účetní jednotka podléhající dohledu České národní banky také s auditorem ukončí smlouvu o povinném auditu, pokud jí Česká národní banka podle jiného právního předpisu nařídí změnu auditora podle § 135d zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, § 80 odst. 3 a 5, § 95 odst. 3 návrhu novely zákona, kterým se mění zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (ST/414), § 95 zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů, § 539 zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, § 136 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů a § 142 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení zohledňuje právo České národní banky nařídít účetní jednotce podléhající jejímu dohledu změnu auditora za podmínek v takovém právním předpise obsažených. Tímto opatřením se zajišťuje plná kompatibilita se zákony upravujícími činnosti některých subjektů na finančním trhu a dohled České národní banky nad nimi.

Ustanovení odstavce 3 ukládá účetní jednotce povinnost ukončit smluvní vztah s auditorem, pokud tak rozhodne soud. Aby soud mohl objektivně rozhodnout, návrh novely zákona o auditorech stanoví podmínky, ze kterých je možné auditora odvolat. V občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány. Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci. Co se týká možnosti podat žalobu na odvolání auditora, toto ustanovení transponuje požadavky článku 38 odst. 3 směrnice o povinném auditu.

Vzhledem k dikci ustanovení § 17a návrhu novely zákona o auditorech jakékoliv jednostranné „ukončení“ smlouvy účetní jednotkou v rozporu s tímto ustanovením nemůže mít právní účinky „ukončení“ smlouvy.

Právo valné hromady akcionářů, společníků nebo členů auditovaného subjektu vybrat si statutárního auditora nebo auditorskou společnost by bylo bezcenné, kdyby auditovaný subjekt uzavíral smlouvy se třetími stranami, které by tuto volbu omezovaly. Z tohoto důvodu se explicitně stanoví, že k jakýmkoliv ujednáním omezujícím výběr auditora ať již samotnou účetní jednotkou nebo třetí stranou se nepřihlíží. Jde o právní jednání, o němž tento zákon výslovně stanoví, že se k nim nepřihlíží, proto tedy platí, že jejich podstatou je neexistence. Jedná se o zdánlivé jednání ve smyslu § 554 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tato, „se jenom zdají“, přesto, že se o právní jednání se vším všudy skutečně jednalo.

K bodu 67 [§ 19 odst. 1]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v ustanovení § 20.

K bodu 68 [§ 19 odst. 1]

Legislativně technická úprava. Dosavadní právní úprava se pro přehlednost rozčleňuje do samostatných odstavců 2 až 5.

K bodu 69 [§ 19 odst. 2 až 5]

Odstavce 2 až 5 upravují povinnosti, jakožto i postup auditora skupiny při provádění povinného auditu konsolidované účetní závěrky.

Po větší přehlednost jednotlivých ustanovení v § 19 se vytváří definice auditora části skupiny, kterým se rozumí auditor, auditor z jiného členského státu nebo auditorská osoba z jiného členského státu, auditor ze třetí země nebo auditorská osoba ze třetí země, kteří provádějí činnost vztahující se k povinnému auditu konsolidované účetní závěrky.

Auditor skupiny je povinen posoudit a písemně zdokumentovat povahu, časové rozpětí a rozsah auditorské činnosti prováděné auditory části skupiny. Pokud není auditor z objektivních důvodů schopen naplnit tyto požadavky, přijme vhodná opatření a informuje Radu pro veřejný dohled nad auditem. Vhodným opatřením může být zajištění provedení dodatečné auditorské činnosti, a to buď ve spolupráci nebo vlastními silami v souladu s *Mezinárodním auditorským standardem ISA 600 zvláštní aspekty – auditu účetních závěrek skupiny (včetně prací provedených auditory složek)*, konkrétně odstavce 42 a 43 a aplikační část A62: „*Jestliže auditorský tým skupiny dojde k závěru, že nebyly získány dostatečné a vhodné důkazní informace, na jejichž základě lze formulovat výrok auditora skupiny, může vyzvat auditora složky, aby provedl další auditorské postupy. Pokud to není možné, auditorský tým skupiny může ve vztahu k finančním informacím složky provést vlastní postupy.*“.

K bodu 70 [§ 19 odst. 6]

Legislativně technická úprava v návaznosti na zavedení definice auditora části skupiny v odstavci 2.

K bodu 71 [§ 19 odst. 7]

Legislativně technická úprava v návaznosti na přečíslování odstavců v § 19.

K bodu 72 [§ 19 odst. 9]

Pro účely provádění kontrol kvality Komorou auditorů České republiky nebo Radou pro veřejný dohled nad auditem je auditor povinen taktéž poskytnout dokumentaci k povinnému auditu konsolidované účetní závěrky vedenou podle § 19. Obdobně platí tento požadavek pro účely šetření prováděných Radou pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 73 [§ 20 odst. 1 písm. a) bod 1]

Legislativně technická úprava. Text ustanovení se terminologicky uvádí do souladu s návrhem textu ustanovení § 14h odst. 3 písm. a) návrhu novely.

K bodu 74 [§ 20 odst. 1 písm. f)]

Z důvodu zamezení nesprávného výkladu obou ustanovení byl dovětek „provedl-li takové ověření“ z ustanovení písmene f) vypuštěn. Auditor je povinen předmětné ověření provést vždy, vypracovává-li auditní klient výroční zprávu, ve které se nacházejí údaje, jež popisují

skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce nebo konsolidované účetní závěrce nebo stanoví-li tak v případě obchodních korporací zákon o auditorech v § 20b.

K bodu 75 [§ 20 odst. 2]

Obsah zprávy auditora se v případě povinného auditu subjektů veřejného zájmu rozšiřuje o údaje podle nařízení č. 537/2014/EU. Auditor ve zprávě auditora uvede:

- a) kdo nebo který orgán auditního klienta auditora určil,
- b) datum jmenování a délku trvání zakázky,
- c) skutečnosti podporující výrok auditora:
 - i) popis nejpodstatnějších posuzovaných rizik významné nesprávnosti, včetně posuzovaných rizik významné nesprávnosti způsobené podvodem,
 - ii) shrnutí reakce auditora na tato rizika a
 - iii) v příslušných případech klíčové připomínky v souvislosti s danými riziky; pokud je to relevantní z hlediska výše uvedených informací obsažených ve zprávě auditora ohledně jednotlivých podstatných auditorských rizik významné nesprávnosti, uvede se ve zprávě auditora jasný odkaz na příslušné údaje v účetní závěrce;
- d) vysvětlení toho, do jaké míry bylo možné dotčeným povinným auditem zjistit nesrovnalosti, včetně podvodů,
- e) potvrzení, že auditorský výrok souhlasí s dodatečnou zprávou určenou výboru pro audit uvedenou v článku 11 nařízení č. 537/2014/EU,
- f) prohlášení o tom, že nebyly poskytnuty zakázané neauditorské služby uvedené v článku 5 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU a že auditor byl při provádění auditu nezávislý na auditním klientovi,
- g) informace o jakýchkoli službách kromě povinného auditu, které byly auditorem poskytnuty auditnímu klientovi a osobám, které ovládá, a které nebyly uvedeny ve zprávě vedení účetní jednotky nebo účetní závěrce.

K bodu 76 [§ 20 odst. 3]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie, a to s ohledem na vymezení pojmu „povinný audit“.

K bodu 77 [§ 20 odst. 4]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 78 [§ 20a odst. 1]

S ohledem na nařízení č. 537/2014/EU se rozšiřují požadavky na obsahovou část spisu auditora. Auditor založí do spisu dokumentaci pořízenou v rámci přípravy na povinný audit a posouzení rizika ohrožení nezávislosti (§ 14b a článek 6 nařízení č. 537/2014/EU), záznamy pořízené v průběhu přezkumu řízení kvality zakázky a o jeho výsledcích (článku 8 nařízení č. 537/2014/EU), zprávu auditora (§ 20 a článku 10 nařízení č. 537/2014/EU), dodatečnou zprávu určenou výboru pro audit (§ 45 a článku 11 nařízení č. 537/2014/EU) a informace týkající se subjektu veřejného zájmu, o nichž se dozví při výkonu povinného auditu a jež mohou vyústit v některou z událostí uvedených v článku 12 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 79 [§ 20a odst. 3]

Odstavec 3 stanoví lhůtu pro uzavření spisu auditora, a to v souladu s článkem 1 bod 19 novely směrnice o povinném auditu. Lhůta pro uzavření spisu rovněž respektuje obecně používanou praxi. Lhůtu pro uzavření spisu auditora stanoví obecně i *Mezinárodní standard pro řízení kvality ISQC1 – Řízení kvality u společností provádějících audity a prověrky účetních závěrek, ostatní ověřovací zakázky a související služby* (např. odstavec A54) nebo odstavec A21 *Mezinárodního auditorského standardu ISA 230 - Dokumentace auditu*.

K bodu 80 [§ 20a odst. 4 písm. e)]

Legislativně technická úprava. Odkaz na § 37 odst. 2 se nahrazuje obecným odkazem na ustanovení tohoto zákona a nařízení č. 537/2014/EU upravující působnost Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 81 [§ 20a odst. 4 písm. f) a g)]

Rozšiřuje se okruh osob oprávněných nahlížet do spisu auditora. Nově se právo nahlížet do spisu auditora přiznává členům disciplinárního výboru a kontrolního výboru Rady pro veřejný dohled nad auditem pro účely jimi plněných povinností vyplývajících z působnosti disciplinárního výboru a kontrolního výboru.

K bodu 82 [§ 20b písm. b)]

Legislativně technická úprava, kterou dochází ke zpřesnění textu ustanovení.

K bodu 83 [§ 20c]

Novelizační bod zavádí pravidlo pro společné provedení povinného auditu více auditory týkající se vyhotovení zprávy auditora.

K bodu 84 [§ 21 odst. 1 písm. d)]

Legislativně technická úprava. Odkaz na „veřejný dohled“ se nahrazuje obecným odkazem na ustanovení tohoto zákona a nařízení č. 537/2014/EU upravující působnost Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 85 [§ 21 odst. 3 písm. c)]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 86 [§ 21 odst. 4]

Novelizační bod je transpozicí článku 12 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 87 [§ 21 odst. 4]

Novelizační bod je transpozicí článku 12 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU. Pro účely tohoto článku se „úzkým propojením“ rozumí úzké propojení ve smyslu článku 4 odst. 1 bodu 38 *nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012*. Úzkým propojením se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny jedním z těchto způsobů:

- a) účastí ve formě vlastnictví, přímého nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo kapitálu některého podniku,
- b) kontrolou,

c) trvalou vazbou obou nebo všech osob k jedné a téže třetí osobě vztahem kontroly. Kontrolou se rozumí vztah mezi mateřským a dceřným podnikem ve smyslu článku 1 směrnice 83/349/EHS, nebo podle příslušných účetních standardů, kterým instituce podléhá podle *nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů*, nebo podobný vztah mezi jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobou a podnikem.

K bodu 88 [§ 21 odst. 7]

Ustanovení odstavce 7 se nově přesunuje do § 14g návrhu novely zákona.

K bodu 89 [§ 23 odst. 2]

Doplněním ustanovení se zajišťuje soulad vnitrostátní úpravy omezení podnikání auditorů s omezením poskytování některých neauditorských služeb stanovených nařízením č. 537/2014/EU (články 4 a 5). § 23 zákona o auditorech stanoví obecně omezení podnikání auditora, zároveň vymezuje případy, které nejsou obecně překážkou provádění auditorské činnosti. Nařízením č. 537/2014/EU jsou současně některé činnosti uvedené v § 23 zákona o auditorech v individuálních případech zakázány, přitom na základě zmocnění členského státu jsou opět vnitrostátním právem povoleny. Příkladem může být daňové poradenství, auditor obecně může tuto službu poskytovat. Pokud však provádí povinný audit subjektu veřejného zájmu, není prostřednictvím přímé aplikace nařízení povoleno, aby tuto činnost subjektu veřejného zájmu, jeho mateřskému podniku ani osobám, které ovládá, poskytl. Nicméně je členskému státu dovoleno, aby za určitých striktních podmínek (srov. § 43b návrhu novely zákona) poskytování i této služby auditorům a členům sítě opět povolil.

K bodu 90 [§ 24 až 24c]

V souladu s kapitolou VI směrnice o povinném auditu je povinností každého členského státu Evropské unie zavést účinný systém zajištění kvality prováděných povinných auditů. V zájmu nezávislosti, transparentnosti a konformity přezkumů zajištění kvality prováděných v Evropské unii nesou konečnou odpovědnost za systémy zajištění kvality příslušné orgány odpovědné za veřejný dohled nad auditory.

Ustanovení § 24 návrhu novely zákona o auditorech stanoví základní principy takového systému. V odstavci 1 se stanoví účel systému zajištění kvality, a to v souladu s článkem 29 směrnice o povinném auditu a článkem 26 nařízení č. 537/2014/EU.

Podle současně platné právní úpravy je procesní úprava provádění kontrol kvality upravena pouze interním normativním aktem (tj. dozorčím řádem), z důvodu zvýšení právní jistoty zúčastněných stran se provádění kontrol sjednocuje s obecně platnou právní úpravou upravující oblast kontroly. Zavedením tohoto prvku do kontrol kvality se chce dosáhnout lepší koordinace a spolupráce v oblasti kontrol kvality, ať už ve formě předávání získaných informací či koordinování jednotlivých kontrol kvality až po souběžné provedení kontrol kvality více kontrolními orgány u téhož kontrolovaného subjektu, díky čemuž lze získat komplexnější zjištění a na jejich základě doporučit či uložit adekvátnější opatření k nápravě, a také prostřednictvím ročních zpráv o výsledcích kontrol za účelem zvýšení transparentnosti a informování veřejnosti. Hmotně právní úprava, tj. především konkrétní vymezení kontrolních orgánů, popř. kontrolujících, kontrolovaných osob a předmětu kontroly, se navrhuje zachovat s ohledem na obsahovou stránku kontrolního řádu, v tomto zákoně.

V odstavci 2 se stanoví rozsah systému zajištění kvality. Cílem kontroly kvality je prevence a řešení případných nedostatků ve způsobu provádění auditorské činnosti a vnitřním

systému řízení kvality. Na základě článků 24 a 26 nařízení č. 537/2014/EU je organizace, řízení a provádění kontrol kvality u auditorů provádějících povinné audity subjektů veřejného zájmu, v působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem resp. kontrolního výboru. K organizaci, řízení a provádění kontrol kvality u auditorů, kteří provádějí auditorskou činnost s výjimkou povinného auditu subjektů veřejného zájmu, je příslušná Komora auditorů České republiky resp. dozorčí komise. Nastavený model tak plně respektuje evropskou právní úpravu, která neumožňuje orgánu příslušnému k plnění úkolů stanovených nařízením č. 537/2014/EU přenést jakékoliv úkoly související s kontrolou kvality u auditorů provádějících povinné audity subjektů veřejného zájmu na jiný orgán. Odpovědnost za provádění kontrol kvality nese Komora auditorů České republiky nebo Rada pro veřejný dohled nad auditem, a to v závislosti na tom, v čí kompetenci kontrola kvality u auditora je.

Odstavec 3 zavádí v souladu s článkem 29 směrnice o povinném auditu obecné pravidlo, že systém zajištění kvality zahrnuje provádění kontrol kvality u všech auditorů, pokud není stanoveno jinak (tj. uplatní-li se pravidlo výkonu kontrol kvality domovským členským státem v případě „registrovaných“ auditorských osob).

Odstavec 4 upravuje základní požadavky na systém zajištění kvality. Ten musí být nezávislý na kontrolovaných auditorech, tzn. statutární auditor, u něhož je prováděna kontrola kvality, musí být vyloučen z rozhodovacích procesů o takové kontrole, popř. rozhodování o kárném opatření v souvislosti se zjištěními učiněnými na základě kontroly kvality. Tento požadavek je zabezpečen zejména prostřednictvím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Systém zajištění kvality podléhá veřejnému dohledu prováděnému Radou pro veřejný dohled nad auditem podle hlavy VI zákona o auditorech. Periodicita kontroly kvality by měla být stanovena na základě provedené analýzy rizik, avšak při zachování minimální lhůty, ve které musí být kontrola kvality u auditora provedena. Analýza rizik není zákonem blíže specifikována z důvodu umožnění dostatečné míry flexibility příslušným orgánům pro účinné nastavení a fungování celého systému. K vypracování analýzy rizik je příslušný orgán odpovědný za sestavení své části plánu kontrol. Při provádění analýzy rizik, ze které by následně měl vycházet plán kontrol, by měl být uplatňován „rizikově orientovaný přístup“. Analýza rizik by měla vycházet zejména z nálezů z již provedených kontrol kvality, zohledňovat podmínky a vývoj auditorského trhu, brát v úvahu portfolio subjektů, u kterých auditor provádí auditorskou činnost a jeho rizikovitost, složitost a komplexnost činností těchto subjektů atd. Cílem není nastavit standardizovaný systém kontrol kvality, ale vybudovat systém provádění kontrol kvality odpovídající analýze rizik.

Odstavec 5 stanoví základní pravidlo pro zařazení auditora do jedné ze dvou kategorií: a) „auditor provádějící povinný audit alespoň jednoho subjektu veřejného zájmu“ nebo b) „auditor, který neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu“. Zařazení auditora do správné kategorie je nezbytným krokem k zajištění fungujícího systému zajištění kvality, splnění požadavků stanovených nařízením č. 537/2014/EU a dosažení optimálního výkonu práv a plnění povinností osob zúčastněných na kontrole.

§ 24a návrhu novely zákona o auditorech stanoví, kdo organizuje a řídí kontroly kvality a jakým způsobem. Zároveň ukládá příslušným orgánům stanovit podmínky organizačního a personálního zabezpečení systému zajištění kvality ve smyslu práv a povinností ukládaných tímto zákonem prostřednictvím svých vnitřních předpisů. V případě Komory auditorů České republiky, je orgánem odpovědným za organizaci a řízení kontrol kvality dozorčí komise, v případě Rady pro veřejný dohled nad auditem je to kontrolní výbor. V obou

případech se k zamezení střetu zájmů použijí příslušná ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (zejm. § 2 odst. 4 a § 14) a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (zejm. § 10, § 13, § 14 a § 28). Dalšími nástroji k zabezpečení střetu zájmů je zakotvení povinnosti pro Komoru auditorů České republiky přijmout dozorčí řád, který je vnitřním předpisem Komory auditorů České republiky, ve kterém musí mimo jiné zohlednit i doporučení Rady pro veřejný dohled nad auditem, a to včetně případných ochranných a zabezpečovacích prvků k zamezení střetu zájmů.

V § 24b je Radě pro veřejný dohled nad auditem uložena povinnost vypracování plánu kontrol kvality, z něhož bude provádění kontrol vycházet, a to v souladu s článkem 32 odst. 4 a 4a směrnice o povinném auditu. V něm je požadováno, aby členský stát Evropské unie určil orgán, který nese konečnou odpovědnost za dohled nad prováděním kontrol kvality a v případě auditorů, kteří provádějí povinný audit subjektů veřejného zájmu, aby takové kontroly sám prováděl. Plán kontrol by měl přinejmenším pokrývat pololetí. Vedle kontrol kvality prováděných podle plánu může být u auditorů provedena i mimořádná kontrola kvality, a to v období, na které je již plán kontrol kvality schválen, ale okolnosti vyžadují provedení kontroly kvality mimo tento plán. Mimořádná kontrola kvality může být provedena na základě stížnosti, oznámení, přijatého podnětu Komorou auditorů České republiky nebo Radou pro veřejný dohled nad auditem nebo na základě vlastního zjištění. O mimořádné kontrole kvality je Komora auditorů české republiky povinna informovat Radu pro veřejný dohled nad auditem, přičemž je povinna uvést důvody nebo rizika, pro které má být taková kontrola provedena.

Ustanovení § 24c návrhu novely zákona o auditorech v souladu s článkem 29 směrnice o povinném auditu a článku 26 nařízení č. 537/2014/EU stanoví základní požadavky na odbornou a jinou způsobilost osob provádějících kontroly kvality. Z hlediska formální kvalifikace je vyžadováno nejméně ukončené vysokoškolské vzdělání nebo rovnocenné vzdělání, např. získané v jiném členském státě. Podmínkou je dále nejméně tříletá praxe v oblasti účetnictví nebo ověřování účetních závěrek a specifické proškolení zaměřené na výkon kontroly kvality.

K bodu 91 [§ 24d až 24k]

Ustanovení § 24d návrhu novely zákona o auditorech upravuje základní zásady a některá procesní pravidla provádění kontrol kvality. Pro zajištění nezávislosti kontroly kvality jsou v odstavci 1 stanoveny požadavky na kontrolora kvality, které musí být dodrženy, aby jím mohla být kontrola kvality u auditora provedena.

Odstavec 2 stanoví okamžik zahájení kontroly kvality a zároveň toho, kdo je povinen tento úkon vykonat. Od tohoto okamžiku nelze vydat rozhodnutí o zániku auditorského oprávnění na vlastní žádost a řízení o zániku auditorského oprávnění se v souladu s § 7b přerušuje až do okamžiku ukončení kontroly kvality podle § 24h návrhu novely zákona o auditorech. Oproti variantnímu pojetí v kontrolním řádu se v tomto zákoně stanoví explicitně okamžik zahájení kontroly kvality, a to dnem doručení oznámení termínu kontroly kvality. Tento okamžik má podstatný vliv na realizaci práv a povinností osob, jež se kontroly účastní. V případě, že kontrolovaná osoba následně po doručení oznámení, avšak ještě před samotným zahájením kontroly, neposkytuje součinnost a neumožňuje předložení pověření ke kontrole, naskýtá se otázka, zda ji lze již sankcionovat pořádkovou pokutou či nikoli, když kontrolní řád výslovně ukládání pořádkové pokuty i před zahájením kontroly neřeší.

Odstavec 3 stanoví procesní otázky provádění kontroly kvality u auditorských společností nebo auditorů, kteří vykonávají auditorskou činnost prostřednictvím zaměstnanců nebo společníků, kteří jsou statutárními auditory. Odstavec 3 proto stanoví povinnost příslušným orgánům provést kontrolu kvality i u těch auditorů, kteří pro auditorskou společnost nebo statutárního auditora vykonávajícího auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet provádějí auditorskou činnost. Působnost kontrolních orgánů provést příslušné kontroly je zachována, přičemž se použije § 25 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů upravující spolupráci kontrolních orgánů.

Pro zajištění plnění účelu kontroly kvality je nezbytné, aby rozsah provádění jednotlivých kontrol kvality byl přiměřeně uzpůsoben s ohledem na charakter, rozsah a složitosti činností kontrolovaného auditora. Zcela jistě bude rozsah kontroly kvality ovlivněn i velikostí, významem a postavením auditora v rámci auditorského trhu, protože s těmito kritérii souvisí nebo se od nich může odvíjet např. intenzita poskytování auditorských i jiných služeb, velikost či významnost příjemců služeb atp. Základní rozsah prováděné kontroly kvality je stanoven se zřetelem na ustanovení článku 29 směrnice o povinném auditu a článku 26 nařízení č. 537/2014/EU. Kontrola kvality by se měla především zaměřit na vnitřní systém řízení kvality auditora a jeho prvky. Při kontrole kvality by mělo být důkladně posouzeno, zda vnitřní systém řízení kvality je dostatečně účinný z hlediska prevence vzniku nesprávností či nedostatků v činnosti auditora, jejich včasná identifikace, eliminace či náprava.

Výstupem z provedené kontroly kvality je protokol o kontrole kvality, jehož obsah a náležitosti stanoví § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, jež je rozšířen tak, aby byly naplněny požadavky komunitárního práva, zejména pokud jde o výslovnou povinnost projednat s kontrolovaným auditorem zjištění, ještě než je protokol o kontrole kvality vyhotoven a doručen auditorovi v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. Povinnost projednat s auditorem případná opatření k nápravě, jakožto preventivních opatření, vyplývá z článku 29 směrnice o povinném auditu a článku 26 nařízení č. 537/2014/EU. Sdílení výsledků kontrol mezi Radou pro veřejný dohled nad auditem a Komorou auditorů České republiky je zajištěno úpravou v odstavci 3. Opatření k nápravě, jakožto preventivní opatření, spočívají v uvedení kontrolované činnosti do souladu se zákonem, novela zákona tedy nepředpokládá právo příslušnému orgánu ukládat žádné nové povinnosti, jako např. odstranit důsledky protiprávního stavu, který kontrolovaná osoba způsobila. Ne vždy lze tedy navrhnout opatření k nápravě, např. v případě provedení povinného auditu, kdy auditor poruší vážným způsobem auditorské standardy či neprovede některé úkony vyplývající ze zákona, pak tento stav nebude již možné zhojit vydáním opatření, které by povinovalo auditora odstranit důsledky protiprávního stavu, naopak v případě zjištění nedostatků ve vnitřním systému řízení kvality, jehož kontrola má být hlavním prvkem kontroly kvality, je zcela namístě ukládat (ve své podstatě preventivní) opatření s cílem uvedení takových věcí do souladu se zákonem, a tím zamezit budoucím nepatřičným stavům.

§ 24g návrhu novely zákona o auditorech stanoví dobu pro úschovu spisu o kontrole kvality. Toto ustanovení navazuje na § 22 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, který vychází z povinnosti vedení spisu, která je zakotvena v § 63 a násl. zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, resp. v § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s jehož subsidiární aplikací kontrolní řád v tomto případě

počítá. Spis by měl přinejmenším obsahovat podání, protokoly, záznamy, písemná vyhotovení rozhodnutí a další písemnosti, které se vztahují k dané věci.

V § 24i návrhu novely zákona o auditorech se upravují požadavky na společné kontroly kvality. *Prováděcí rozhodnutí Komise č. 280/2013, o přiměřenosti příslušných orgánů Spojených států amerických podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES* v článku 2 odst. 6 umožňuje České republice, jakož i ostatním členským státům Evropské unie provádět tzv. společné kontroly kvality s *Radou Spojených států amerických pro dohled nad auditorskými společnostmi (Public Accounting Oversight Board of the United States of America - PCAOB)* nebo *Komisí Spojených států amerických pro cenné papíry a burzu (Securities and Exchange Commission of the United States of America - SEC)*, a to pouze existují-li příslušná ujednání mezi Radou pro veřejný dohled nad auditem a příslušnými orgány Spojených států amerických, a je-li to pro dosažení plnění povinností příslušnými orgány nezbytné. V souladu s článkem 2 *Prováděcího rozhodnutí Komise č. 280/2013, o přiměřenosti příslušných orgánů Spojených států amerických podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES* se stanoví základní požadavky na pracovní ujednání případně uzavřená mezi Radou pro veřejný dohled nad auditem a příslušnými orgány Spojených států amerických.

K bodu 92 [§ 25 odst. 1]

Na základě článku 24 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU nelze vyšetřování podle článku 23 nařízení č. 537/2014/EU a článku 32 směrnice o povinném auditu prováděného na základě zjištění ze systému zajištění kvality nebo v důsledku postoupení jiným orgánem a ani ukládání sankcí a opatření, uvedených v kapitole VII směrnice o povinném auditu v souvislosti s kontrolami kvality nebo vyšetřováním povinných auditů subjektů veřejného zájmu, delegovat na profesní orgán. Z tohoto důvodu bylo z kárných provinění nutné vyloučit taková porušení zákona a nařízení č. 537/2014/EU související s prováděním povinných auditů subjektů veřejného zájmu, která smí dle příslušných ustanovení nařízení č. 537/2014/EU vyšetřovat a sankcionovat Rada pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 93 [§ 25 odst. 1 písm. e)]

Článek 1 bod 25 novely směrnice o povinném auditu ukládá členským státům Evropské unie povinnost uplatňovat nejméně sankce stanovené novým článkem 30a směrnice o povinném auditu. Z tohoto důvodu bylo nutné rozšířit stávající sankční systém o sankci vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti spočívající v zákazu vykonávat funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti na dobu nejdéle 3 roky.

K bodu 94 [§ 25 odst. 3]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v § 21. Vzhledem k rozdělení sankčních mechanismů za porušení povinností stanovených tímto zákonem mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem, se sjednocuje výše maximální peněžité sankce, která může být v rámci kárného řízení udělena. Stanovení maximální výše pokuty za porušení povinností stanovených tímto zákonem je zdůvodněna ve zvláštní části důvodové zprávy k hlavě XI.

K bodu 95 [§ 25 odst. 4]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v odstavci 3.

K bodu 96 [§ 25 odst. 4]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v § 21. Vzhledem k rozdělení sankčních mechanismů za porušení povinností stanovených tímto zákonem mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem, se sjednocuje výše maximální peněžité sankce, která může být v rámci kárného řízení udělena. Stanovení maximální výše pokuty za porušení povinností stanovených tímto zákonem je zdůvodněna ve zvláštní části důvodové zprávy k hlavě XI.

K bodu 97 [§ 25 odst. 5 a 6]

Na základě článku 24 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU nelze vyšetřování podle článku 23 nařízení č. 537/2014/EU a článku 32 směrnice o povinném auditu prováděného na základě systému zajištění kvality nebo v důsledku postoupení jiným orgánem a ukládání sankcí a opatření, uvedených v kapitole VII směrnice o povinném auditu v souvislosti s kontrolami kvality nebo vyšetřováním povinných auditů subjektů veřejného zájmu, delegovat na profesní orgán. Z tohoto důvodu bylo z kárných provinění nutné vyloučit porušení zákona a nařízení č. 537/2014/EU související s prováděním povinných auditů subjektů veřejného zájmu, která smí dle příslušných ustanovení nařízení č. 537/2014/EU vyšetřovat a sankcionovat Rada pro veřejný dohled nad auditem.

Ustanovení stávajícího odstavce 7 upravující procesní otázky kárných a jiných řízení se z důvodu systematiky přesouvají do § 26.

K bodu 98 [§ 25 odst. 5]

Novelizačním bodem se text ustanovení mění tak, aby bylo zřejmé, že závažnost protiprávního jednání se odvíjí právě od dále uvedených aspektů, jakými jsou zejména způsob jeho spáchání, následky a okolnosti, za nichž bylo spácháno.

K bodu 99 [§ 25 odst. 7]

Odstavec 7 explicitně určuje formu zveřejnění uloženého opatření veřejného napomenutí.

K bodu 100 [§ 25 odst. 8]

Legislativně technická úprava. Úprava odstavce 8 souvisí se zmocněním Rady pro veřejný dohled nad auditem k ukládání sankcí podle hlavy XI zákona o auditorech.

K bodu 101 [§ 25b]

Článek 30a směrnice o povinném auditu požaduje, aby členské státy uplatnily alespoň sankce uvedené v článku 30a písm. a) až e). Nově je povinností každého členského státu nastavit pravidla pro vyloučení auditora z funkce z řídicího orgánu auditorské společnosti.

§ 25b upravuje účinky nově zaváděné sankce vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti, přitom v principu vychází z právní úpravy obsažené v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) upravující vyloučení člena statutárního orgánu obchodní korporace z výkonu funkce (srov. § 66 a 69).

Zákon upravuje podmínky, za kterých může Komora auditorů České republiky (§ 25 odst. 1), resp. Rada pro veřejný dohled podle hlavy XI, uložit auditorovi tuto sankci. Vzhledem k tomu, že jde o konstrukci kárného opatření nebo správního deliktu, procesně se uplatní obecně platná právní úprava (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů). Účastníkem řízení je vždy dotčený auditor a též případný navrhovatel (§ 26 odst. 1 zákona

o auditorech). Účastníkem řízení je i dotčená auditorská společnost a též případně veškeré ostatní auditorské společnosti, v nichž by byl dotčený auditor členem řídicího orgánu nebo zástupcem auditorské společnosti (§ 27 odst. 2 správního řádu). Vyloučení nabývá účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o vyloučení a trvá po dobu uvedenou v rozhodnutí o vyloučení, která může být až 3 roky. Doba, po kterou nesmí auditor zastávat funkce člena řídicího orgánu je na úvaze správního orgánu. Rozhodnutí o vyloučení způsobuje ze zákona zánik funkce člena řídicího orgánu pouze v auditorských společnostech vymezených českým právním řádem jako auditorské společnosti (srov. § 5 a 10b odst. 4 zákona o auditorech).

Výmaz vyloučeného člena provede rejstříkový soud, tedy soud, u něhož je zapsaná auditorská společnost v obchodním rejstříku, u níž je vyloučený člen též členem řídicího orgánu. Zároveň se v rejstříku auditorů uveřejní uložená sankce způsobem uvedeným v § 27a resp. § 49f zákona o auditorech. Výmaz v obchodním rejstříku je deklaratorní a Komora auditorů České republiky resp. Rada pro veřejný dohled nad auditem, tedy příslušný orgán, který o vyloučení v řízení rozhodl, o zániku funkce informuje všechny takové relevantní rejstříkové soudy. Výmaz proběhne formou dosažení shody zápisu a skutečného stavu (§ 78 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů). Účastníkem je pouze dotčená auditorská společnost a rejstříkový soud rozhodne, aniž by vydával rozhodnutí o povolení zápisu (§ 81 a 84 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů).

V případě, že se rozhodnutí o vyloučení týká pouze zástupce auditorské společnosti, který je statutárním auditorem, a která je členem řídicího orgánu, nepřestává být tato auditorská společnost členem řídicího orgánu, musí si však zvolit nového zástupce, který splňuje předpoklady výkonu funkce (VS Olomouc, 8 Cmo 439/2004). Vyloučená fyzická osoba – statutární auditor, která právnickou osobu v řídicím orgánu zastupuje, přestává být zástupcem této auditorské společnosti (§ 155 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 46 odst. 3 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)). Auditorská společnost - člen orgánu - následně musí zmocnit jinou fyzickou osobu, jinak ji zastupuje člen jejího statutárního orgánu (§ 154 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Pokud je vyloučen člen řídicího orgánu auditorské společnosti, která je členem řídicího orgánu jiné auditorské společnosti, nemůže tato auditorská společnost vykonávat svou funkci až do doby, dokud si nezvolí způsobilého zástupce. Pokud je naopak vyloučená auditorská společnost, která je členem řídicího orgánu, tato přestává být členem řídicího orgánu bez ohledu na to, že její zástupce sám není vyloučen.

Uložené opatření vyloučení je přezkoumatelné v prvním stupni Radou pro veřejný dohled nad auditem, resp. prezidiem Rady pro veřejný dohled nad auditem a v druhém stupni podléhá přezkumu ve správním soudnictví.

Ručení se týká veškerých povinností dotčené auditorské společnosti, které vzniknou po dobu porušování zákazu, tj. v době od právní moci rozhodnutí o vyloučení do uplynutí doby zákazu, a to bez ohledu na to, zda za auditorskou společnost v dané věci vyloučená osoba jednala, či nikoliv prostřednictvím řídicího orgánu. Týká se jak peněžitých, tak nepeněžitých dluhů a řídí se ustanoveními § 2018 až § 2028 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Předpokladem vzniku ručení je pouze faktický výkon činnosti (odpovídající činnosti) člena řídicího orgánu vyloučeným členem, který může spočívat v jednání za dotčenou osobu (např. po dobu, kdy ještě nebude proveden jeho výmaz z obchodního rejstříku), v účasti

na rozhodování řídicího orgánu apod. Formulace „ač se jím nestal nebo jím být přestal“ stejně jako je tomu v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) pouze vyjasňuje, že ustanovení skutečně míří na výkon činnosti, která odpovídá náplni funkce člena řídicího orgánu a to i přes to, že vyloučený člen již ve skutečnosti není členem řídicího orgánu, a to jak v auditorských společnostech, kde ke dni právní moci rozhodnutí o vyloučení členem nebyl (a tedy se jím svým zvolením nestal), tak v auditorských společnostech, v nichž k tomuto datu jako člen řídicího orgánu působil (a tedy jím být přestal).

V případě faktického výkonu činnosti, kdy vyloučený člen nebude činnost vykonávat i formálně (tj. nebude účasten formálních jednání řídicího orgánu, ale pouze neformálně zasahovat, nebude jednat jako člen řídicího orgánu, ale např. na plnou moc), bude možnost uplatnění ručení záviset na prozkoumání skutečného podílu vyloučeného člena na řízení dotčené osoby.

Pokud dojde k situaci, kdy např. člen řídicího orgánu spáchá trestný čin uvedený § 4 odst. 2 zákona o auditorech, tato osoba přestane naplňovat požadavky bezúhonnosti a uplatní se § 7 odst. 3 písm. d). Dotčená auditorská společnost je povinna zabezpečit naplnění požadavků tohoto zákona na bezúhonnost členů řídicího orgánu, přičemž je jí ponechána lhůta 6 měsíců na zajištění nápravy.

Aby bylo uložení sankce vyloučení z výkonu funkce člena řídicího orgánu auditorské společnosti účinné, správní orgán by měl při ukládání tohoto opatření důkladně zvážit vztah kárně obviněného auditora k řídicímu orgánu auditorské společnosti. Uložení sankce vyloučení z výkonu funkce statutárnímu auditorovi, který je v základním pracovně právním vztahu k auditorské společnosti a není členem jejího řídicího orgánu, by zřejmě postrádalo jakékoliv smysl. Uložení tohoto druhu sankce bude relevantní např. v případě porušení povinnosti uvedené v § 21 odst. 7 zákona o auditorech, případně § 14d odst. 1 písm. d).

K bodu 102 [§ 26 odst. 1]

Novelizační bod přenáší možnost podat návrh na zahájení kárného řízení z jednotlivých členů prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem na kontrolní výbor Rady pro veřejný dohled nad auditem. Tato změna vyplývá z působnosti, kterou novela zákona o auditorech přiznává kontrolnímu výboru Rady pro veřejný dohled. Zejména pokud jde o jeho působnost v systému zajištění kvality, je na místě zabezpečit, aby oba orgány příslušné k organizaci a řízení kontrol kvality, jak na straně Komory auditorů české republiky, tak Rady pro veřejný dohled nad auditem, disponovaly shodným právem k zahájení kárného řízení na návrh.

K bodu 103 [§ 26 odst. 2 až 4]

Novelizačním bodem se upravuje zákonné vymezení lhůt pro zahájení kárného řízení, původně stanovené v § 25 odst. 7. Řízení vedená ex officio se zahajují podle § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, dnem doručení oznámení o zahájení kárného řízení auditorovi. V případě řízení zahajovaných na základě návrhu se však uplatňuje odlišný právní režim. Podle § 44 správního řádu je řízení o návrhu zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Řízení se proto nezahajuje až vyzněním auditora o podaném návrhu, ale již doručením návrhu kárné komisi Komory auditorů České republiky. Navrhovatel současně musí postupovat tak, aby nedocházelo k přílišnému prodloužení mezi zjištěním důvodů k zahájení řízení a podáním návrhu. Článek 14 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanoví: „*Užívání práv a svobod přiznaných touto Úmluvou*

musí být zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.“ Rovněž na základě Doporučení (91)1 Výboru ministrů Rady Evropy, týkajícího se správních sankcí, které zakotvuje 8 zásad ukládání administrativních, resp. správních, sankcí a jejich odůvodnění, vyplývá, že správní postih musí být uskutečněn v přiměřené lhůtě. Běh „promlčecí“ lhůty pro projednání kárného provinění nebo porušení povinnosti je konstruován shodným způsobem jako je tomu v návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (ST 555/0). V první řadě dochází k upuštění od současné právní úpravy, která vymezovala subjektivní lhůtu pro zahájení kárného řízení (1 rok) ve vazbě na okamžik zjištění skutečností pro zahájení řízení a objektivní lhůtu (6 let) odvíjející se od okamžiku spáchání kárného provinění nebo porušení povinnosti, resp. okamžiku kdy došlo k ukončení jeho páčání. Nicméně stávající právní úprava žádným způsobem neupravovala lhůtu pro samotné projednání takového skutku v kárném řízení, což se dalo považovat jako nesplňující požadavky na vedení řádného procesu (fair trial). Novela zákona z výše uvedených důvodů přistupuje ke komplexní jak hmotně právní tak procesně právní úpravě ve vztahu k běhu lhůt u kárných řízení. Stejně jako je tomu v návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (ST 555/0) návrh novely zákona o auditorech vymezuje maximální prekluzivní lhůtu k projednání kárného provinění nebo porušení povinností auditorem (v tomto případě 6 let). Lhůta 6 let byla do právního řádu České republiky zakotvena zákonem č. 334/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů. Délka lhůty byla navržena mimo jiné i v návaznosti na periodicitu provádění kontrol kvality, která se u auditorů provádějících povinný audit jiných účetních jednotek než jsou subjekty veřejného zájmu, provádí nejméně jednou za 6 let. Protože se jedná o hmotněprávní prekluzivní lhůtu pro postih za kárné provinění nebo porušení povinnosti, nelze se dovolávat předpisu upravujícího běh procesních lhůt, ani předpisu upravujícího právní vztahy zcela jiné – k tomu srov. rozsudek 163 Vrchního soudu v Praze ze dne 30. srpna 1998, sp. zn. 6 a 69/96. Ustanovení o lhůtě určující zánik „trestnosti“ deliktu je tedy institutem hmotně právním a nikoli jen procesní překážkou takového postihu. Obecně je k výše uvedenému nezbytné ještě dodat, že dnes používaná konstrukce lhůt pro zánik odpovědnosti za správní delikt způsobuje v aplikační praxi obtíže, a to zejména při určování počátku běhu subjektivní lhůty pro zahájení řízení o správním deliktu, což do jisté míry potvrzuje též poměrně rozsáhlá judikatura na různých úsecích státní správy (rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 10. února 1995, sp. zn. 7 a 147/94, rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 11. prosince 2000, sp. zn. 6 a 95/99, rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 4. prosince 2000, sp. zn. 6 a 116/99, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. června 2004, sp. zn. 5 a 1/2001). V případě zákona o auditorech je obtížné stanovit počátek běhu subjektivní lhůty zesílen skutečností, že tato lhůta byla stanovena pro různé typy zahájení samotného řízení (zahájení řízení na návrh x zahájení řízení z moci úřední.). V praxi se objevovaly výkladové obtíže, jak postupovat v případech, kdy navrhovatel promešká subjektivní lhůtu k podání návrhu, opožděné podání návrhu by totiž mělo vést k zastavení řízení, jelikož nemělo být možné dále projednávat věc právě pro prekluzi lhůty pro podání návrhu navrhovatelem. Zahájení nového kárného řízení z moci úřední kárnou komisí Komory auditorů České republiky z důvodu opožděného podání návrhu navrhovatelem jako podnět by bylo zřejmým obcházením zákona, a to ani při případném použití argumentů opírajících se o princip oficiality a legality. Pokud tedy navrhovatel promeškal lhůtu k zahájení kárného řízení, kárná komise Komory auditorů České republiky by neměla být oprávněna z totožných důvodů

zahájit kárné řízení. V návrhu, jak již bylo řečeno, byla zvolena konstrukce zániku odpovědnosti uplynutím promlčecí doby, a to až na drobné výjimky shodně jako je tomu v trestním zákoníku (§ 34). Stavení promlčecí doby znamená, že po dobu, po kterou trvá určitá překážka uvedená v zákoně, promlčecí doba neběží, avšak po odpadnutí překážky její běh pokračuje. Typicky se jedná o vedení trestního řízení pro totožný skutek, popřípadě o vedení soudního řízení správního (§ 41 soudního řádu správního), a dále o dobu, po kterou bylo řízení o přestupku ze zákonem stanoveného důvodu přerušeno – zejména jde o okolnost, která brání správnímu orgánu vést řízení.

K bodu 104 [§ 26 odst. 5]

Povinnost, aby navrhovatel v návrhu uváděl návrh na uložení konkrétního opatření, je ryze formální, neboť kárná komise Komory auditorů České republiky oprávněně není tímto návrhem vázána a komplikuje podání návrhu navrhovatelem. Dále působí výkladové potíže, protože není zcela jasné, co je návrhem konkrétního opatření myšleno, zda druh opatření (např. pokuta, zákaz činnosti) nebo i výše pokuty, délka zákazu. Z výše uvedených důvodů se předmětná část z ustanovení odstavce 5 vypouští.

K bodu 105 [nadpis pod označením § 27]

Nadpis se upravuje z důvodu vhodnějšího vyjádření, že uvedenou úpravou by mělo dojít k zahlazení skutečnosti, že auditor byl v minulosti postižen za porušení povinnosti, nikoliv k zahlazení pouhého opatření, které mu bylo uloženo.

K bodu 106 [§ 27 odst. 1]

Jedná se o změnu vyvolanou doplněním článku 30c upravujícího zveřejňování sankcí a opatření do směrnice o povinném auditu. Nově se vyžaduje, aby veškerá opatření uložená na základě směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU byla v rejstříku auditorů veřejně dostupná po dobu nejméně 7 let. Lhůta pro zahlazení kárného postihu se pro všechny druhy kárných opatření stanoví na 7 let.

K bodu 107 [§ 27a]

Ustanovení § 27a transponuje článek 30c směrnice o povinném auditu, jenž ukládá příslušnému orgánu (Rada pro veřejný dohled nad auditem, resp. Komora auditorů České republiky) povinnost uveřejnit pravomocné rozhodnutí o kárném provinění na svých internetových stránkách. Ustanovení zároveň stanoví, ve kterých případech Komora auditorů České republiky rozhodnutí uveřejní bez uvedení identifikačních údajů o osobě, které bylo kárné opatření uloženo, a to včetně např. údajů o účetní jednotce, ke které by se kárné provinění vztahovalo. S přihlédnutím k tomu, že jsou poměrně snadno dohledatelné údaje o auditorech a účetních jednotkách, u kterých provádějí povinný audit nebo ostatní auditorské činnosti, je nezbytné eliminovat i toto riziko, aby bylo skutečně zabezpečeno, že příslušného auditora nelze z uveřejněných údajů identifikovat.

Obecně se nezveřejní opatření v případě, kdy by uveřejnění bylo vůči dotčené fyzické osobě s ohledem na předchozí posouzení zjevně nepřiměřené, ohrozilo stabilitu finančního trhu, ohrozilo probíhající trestní řízení nebo způsobilo dotčené osobě nepřiměřenou škodu. Směrnice o povinném auditu blíže nestanoví kritéria, která se použijí při určení, zda je uveřejnění osobních údajů nepřiměřené. Půjde o správní uvážení Komory auditorů České republiky, zda bude v konkrétním případě uveřejnění osobních údajů nepřiměřené k zásahu do jejich ochrany. Nechá se předpokládat, že Komora auditorů České republiky bude při posuzování, zda je uveřejnění osobních údajů nepřiměřené, posuzovat všechny individuální

okolnosti daného případu, např. míru závažnosti porušení povinnosti, zda se jedná o opakované porušení povinnosti nebo dosud nebylo opatření uloženo, okolnosti a následky porušení povinnosti atd. Vzhledem k tomu, že uveřejnění osobních údajů osoby, která se kárně provinila, je významným zásahem do ochrany osobních údajů a má difamační účinek, dá se předpokládat, že Komora auditorů České republiky bude zveřejňovat rozhodnutí o kárném provinění po důkladném posouzení. Pokud jde o posouzení ohrožení stability finančních trhů, navrhuje se, aby Komora auditorů České republiky byla oprávněna vyžádat si stanovisko České národní banky, má-li pochybnosti, že by zveřejněním uloženého opatření mohlo dojít k takovému ohrožení a dospěje-li posouzením všech okolností projednávaného případu k názoru, že ohrožení stability finančních trhů je jako kritérium pro nezveřejnění relevantní. Přílohou žádosti Komory auditorů České republiky, resp. Rady pro veřejný dohled nad auditem podle § 49f zákona o auditorech o stanovisko České národní banky je vydané rozhodnutí, což zajistí, že Česká národní banka bude mít dostatek informací před vydáním stanoviska. Nicméně odpovědnost za nezveřejnění je ponechána na Komorě auditorů České republiky, resp. Radě pro veřejný dohled nad auditem podle § 49f zákona o auditorech, neboť ze příslušných ustanovení směrnice o povinném auditu jednoznačně vyplývá, že odpovědnost za nezveřejnění jako takovému náleží do působnosti příslušnému orgánu. V praxi lze předpokládat, že doporučení České národní banky bude zohledněno ze strany Komory auditorů České republiky, resp. Rady pro veřejný dohled nad auditem podle § 49f zákona o auditorech.

Rozhodnutí musí být uveřejněno nejméně po dobu 7 let, přičemž osobní údaje se uveřejňují pouze po dobu nezbytně nutnou, která je přiměřená účelu jejich uveřejnění, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 108 [§ 28 odst. 1 a 2]

Odstavec 1 stanoví základní předpoklady pro to, aby se fyzická osoba mohla stát asistentem auditora, a to v souladu s článkem 6 odst. 1 směrnice o povinném auditu. Asistentem auditora se fyzická osoba sice stane po zápisu do rejstříku auditorů vedeného Komorou auditorů České republiky podle § 12c, nicméně rozhodným údajem při určení délky praxe pro účely vydávání auditorského oprávnění se stává délka skutečně uznatelné a absolvované praxe, nikoliv doba, po kterou byla tato osoba zapsána v rejstříku. Úprava vyžadující absolvování praxe obsažená ve směrnici o povinném auditu totiž prakticky zamezuje členským státům Evropské unie ukládání jakýchkoliv dalších administrativních požadavků na osoby (žadatele) o auditorské oprávnění, než je samotné absolvování praxe. Jakékoliv další omezení by totiž byla v rozporu s komunitárním právem. Navrhovanou úpravou se proto eliminují potenciální výkladové nesrovnalosti pro uznávání délky a absolvování odborné praxe pro účely § 4 zákona o auditorech.

K bodu 109 [§ 28 odst. 3 a 4]

Nově se informační povinnost přesouvá z osoby asistenta auditora na samotného auditora. Důvodem této úpravy je praktická nemožnost vymáhání plnění jakýchkoliv požadavků ukládaných Komorou auditorů České republiky na asistentech auditora, a to vzhledem ke skutečnosti, že asistenti auditora nejsou členy Komory auditorů České republiky.

K bodu 110 [§ 28 odst. 6 písm. d)]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v odstavcích 1 a 2.

K bodu 111 [§ 29 odst. 2]

Legislativně technická úprava. Požadavek uvedený v odstavci 2 je již uveden v § 4 zákona o auditorech, proto dochází z důvodu nadbytečnosti k jeho odstranění.

K bodu 112 [§ 29 odst. 3]

Novelizační bod upravuje zmocnění Komory auditorů České republiky k vydání vnitřního předpisu, kterým stanoví způsob řízení odborné praxe asistenta auditora a jejího vykazování. Tato úprava si klade za cíl sjednotit požadavky na řízenou praxi asistenta auditora ve vazbě na uznávání této praxe pro účely vydávání auditorského oprávnění. Tento požadavek vychází z ustanovení článku 10 směrnice o povinném auditu, který ukládá členským státům Evropské unie zajistit před vydáním oprávnění absolvování vhodné odborné praxe.

K bodu 113 [§ 31 odst. 2 písm. a)]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v § 24.

K bodu 114 [§ 31 odst. 2 písm. g)]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v § 8 až 8c.

K bodu 115 [§ 31 odst. 2 písm. i)]

Legislativně technická úprava. Úprava odstavce 2 písm. i) souvisí s rozdělením působnosti k provádění kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 116 [§ 31 odst. 2 písm. j)]

Legislativně technická úprava ve vazbě na změny provedené v § 15 a 15a.

K bodu 117 [§ 31 odst. 3 písm. b)]

Legislativně technická úprava. Úprava odstavce 3 písm. b) souvisí s rozdělením působnosti k provádění kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem. Pro účely dosažení souladu s článkem 32 odst. 4 směrnice o povinném auditu, který stanoví konečnou odpovědnost za dohled nad systémem zajištění kvality, se ukládá povinnost Komoře auditorů České republiky poskytnout spis o kontrole kvality vyhotovený kontrolory kvality provádějícími kontroly kvality v působnosti Komory auditorů České republiky.

K bodu 118 [§ 31 odst. 4]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 119 [§ 31 odst. 5]

Komora auditorů České republiky se zmocňuje k vydání vnitřních předpisů upravujících požadavky na registraci auditorů ze třetích zemí pro účely povinného auditu společnosti se sídlem ve třetí zemi, dále na postup v případě rovnocennosti a pro účely předávání auditních dokumentů do třetích zemí podle § 49. Komora auditorů České republiky je při přijetí takového opatření povinna postupovat v souladu s tímto zákonem a příslušným právním aktem vydaným Evropskou komisí. Evropská komise může v této oblasti přijímat akty v přenesené pravomoci na základě zmocnění uvedeného v článku 48a směrnice o povinném auditu.

K bodu 120 [§ 31 odst. 6]

Z článku 30e směrnice o povinném auditu vyplývá požadavek na zajištění zavedení účinných mechanismů pro oznamování případů porušení nebo domnělého porušení právních předpisů upravujících auditorskou činnost nebo nařízení č. 537/2014/EU. V souladu s požadavkem směrnice o povinném auditu a na základě tohoto ustanovení zákona Komora auditorů České republiky zavede účinný mechanismus k hlášení porušení nebo hrozícího porušení zákona nebo nařízení č. 537/2014/EU. Protože okruh oznamovatelů v případě tohoto systému není ve směrnici o povinném auditu explicitně vymezen, může být v tomto případě oznamovatelem jak zaměstnanec Komory auditorů České republiky, tak i jiná osoba. Jsou rovněž stanoveny minimální požadavky, které mechanismus musí obsahovat, zejména z hlediska ochrany poskytované oznamovateli či osobě, která je z porušení obviněna. Komora auditorů České republiky při stanovení konkrétních parametrů tohoto mechanismu musí postupovat v souladu s § 13 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví povinnost správce osobních údajů (zde Komora auditorů České republiky) přijmout taková opatření, aby nedošlo ke zneužití osobních údajů.

K bodu 121 [§ 32 odst. 4 písm. e)]

Legislativně technická úprava v souvislosti se změnami provedenými v § 7c zákona o auditorech.

K bodu 122 [§ 33 odst. 2 písm. e)]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 123 [§ 34 odst. 2]

Legislativně technická úprava. Není zcela nezbytné, aby zákon určoval samosprávné organizaci podrobnosti týkající se počtu a způsobu volby náhradníků do jejího výkonného orgánu. Z tohoto důvodu se stanoví, že počet náhradníků stanoví statut Komory auditorů České republiky.

K bodu 124 [§ 35 odst. 1]

Legislativně technická úprava. Úprava odstavce 1 souvisí s rozdělením působnosti k provádění kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 125 [§ 36 odst. 3 a 4]

Na základě článku 30f směrnice o povinném auditu je Rada pro veřejný dohled nad auditem povinna každoročně poskytnout Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem (CEAOB) souhrnné informace týkající se všech správních opatření a sankcí uložených podle tohoto zákona pro účely zveřejnění ve výroční zprávě Výboru evropských orgánů dohledu nad auditem (CEAOB).

K bodu 126 [§ 37 odst. 2 písm. b) a c)]

Novelizační bod je adaptačním opatřením článku 20 odst. 1 nařízení č. 537/2014/EU, které ukládá členským státům určit orgán, který bude odpovědný za provádění úkolů stanovených v nařízení č. 537/2014/EU a za zajištění uplatňování nařízení č. 537/2014/EU. V souladu s článkem 20 odst. 1 písm. c) nařízení č. 537/2014/EU návrh novely zákona o auditorech určuje tímto orgánem Radu pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 127 [§ 37 odst. 2 písm. d)]

Legislativně technická úprava bez věcného dopadu na právní předpis.

K bodu 128 [§ 37 odst. 3]

Legislativně technická úprava bez věcného dopadu na právní předpis. Odkaz na „veřejný dohled“ se nahrazuje obecným odkazem na ustanovení tohoto zákona a nařízení č. 537/2014/EU upravující působnost Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 129 [§ 37 odst. 4]

Legislativně technická úprava v souvislosti s novým vymezením struktury financování Rady pro veřejný dohled nad auditem v § 37a.

K bodu 130 [§ 37a]

Nově se vymezuje struktura financování Rady pro veřejný dohled nad auditem. Navrhuje se, aby Rada pro veřejný dohled nad auditem byla nadále financována z kapitoly státního rozpočtu Ministerstva financí. Nově se explicitně určuje struktura finančních zdrojů Rady pro veřejný dohled nad auditem a zároveň se specifikuje výše a účel použití dotace ze státního rozpočtu. Vzhledem k tomu, že Rada pro veřejný dohled nad auditem má být nadále financována z kapitoly státního rozpočtu Ministerstva financí, stanoví se Ministerstvo financí jako schvalující orgán rozpočtu Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 131 [§ 38 odst. 1 písm. a)]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 132 [§ 38 odst. 1 písm. b)]

Legislativně technická úprava. Úprava odstavce 1 písm. b) souvisí s rozdělením působnosti k provádění kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 133 [§ 38 odst. 1 písm. d)]

Legislativně technická úprava v souvislosti se změnami provedenými v § 47 zákona.

K bodu 134 [§ 38 odst. 2 písm. a)]

Novelizačním bodem se naplňují požadavky uvedené v článku 25 písm. c) nařízení č. 537/2014/EU upravující spolupráci Rady pro veřejný dohled nad auditem s Ministerstvem financí a jinými institucemi.

K bodu 135 [§ 38 odst. 2 písm. b)]

Novelizačním bodem se rozšiřuje oblast spolupráce mezi orgány veřejného dohledu nad audity ostatních členských států Evropské unie a třetích zemí podle nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 136 [§ 38 odst. 2 písm. d)]

Novelizační bod transponuje požadavky článku 1 bod 6 a 10 novely směrnice o povinném auditu na spolupráci Rady pro veřejný dohled nad auditem s Komorou auditorů České republiky, Výborem evropských orgánů dohledu nad auditem a příslušnými orgány jiných členských států za účelem sjednocování požadavků na teoretickou přípravu (§ 8 odst. 7) a odbornou praxi (§ 29) a požadavků na rozdílovou zkoušku (§ 8a).

K bodu 137 [§ 38 odst. 2 písm. e)]

Pro zajištění právní jistoty uživatelů práva se explicitně stanoví, že Rada pro veřejný dohled nad auditem je nadřízeným správním orgánem ve správních řízeních.

K bodu 138 [§ 38 odst. 2 písm. f) bod 4]

Legislativně technická úprava v návaznosti na § 24a odst. 3 návrhu novely zákona o auditorech.

K bodu 139 [§ 38 odst. 2 písm. f) bod 6 a 7]

Legislativně technická úprava v návaznosti na § 24 odst. 7 a § 24b odst. 3 návrhu novely zákona o auditorech.

K bodu 140 [§ 38 odst. 2 písm. g)]

Novelizačním bodem se pro účely veřejného dohledu upravuje právo jednotlivých orgánů Rady pro veřejný dohled nad auditem účastnit se zasedání orgánů Komory auditorů České republiky. Členové Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem mají právo účastnit se bez hlasovacího práva sněmu Komory auditorů České republiky nebo zasedání jiných orgánů Komory auditorů České republiky. Pro účely optimálního výkonu pravomocí Rady pro veřejný dohled nad auditem se rovněž zakládá právo účasti na sněmu Komory auditorů České republiky, zasedání dozorčí komise Komory auditorů České republiky nebo kárné komise Komory auditorů České republiky členům disciplinárního výboru Rady pro veřejný dohled nad auditem, kontrolního výboru Rady pro veřejný dohled nad auditem a zaměstnancům Rady pro veřejný dohled nad auditem. Účast těchto osob je podmíněna předchozím projednáním s prezidentem Komory auditorů České republiky. Obdobně jako je tomu v případě členů Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem, jejich právo účasti se stanoví bez hlasovacího práva.

K bodu 141 [§ 38 odst. 2 písm. i)]

Legislativně technická úprava. Úprava souvisí s rozdělením působnosti k provádění kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem. Rozšiřují se kompetence Rady pro veřejný dohled nad auditem v oblasti vydávání doporučení tak, aby byly naplněny požadavky článku 6 a 10 směrnice o povinném auditu.

K bodu 142 [§ 38 odst. 2 písm. k)]

Legislativně technická úprava. Úprava souvisí s rozdělením působnosti k provádění kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem. Dále se doplňují požadavky na osobu pověřenou Radou pro veřejný dohled nad auditem, kdy osoba pověřená Radou pro veřejný dohled nad auditem musí naplňovat požadavky stanovené na kontrolory kvality a nesmí být s kontrolovaným auditorem ve střetu zájmů. Tyto požadavky se zakotvují v zákoně o auditorech na základě článku 1 bod 26 písm. c) a e) novely směrnice o povinném auditu.

K bodu 143 [§ 38 odst. 2 písm. l) a m)]

Právní úprava práva Rady pro veřejný dohled nad auditem provádět vlastní šetření se přesunuje do samostatného § 40b.

K bodu 144 [§ 38 odst. 2 písm. m) až t)]

Do rozsahu činností Rady pro veřejný dohled nad auditem se doplňují činnosti, které je Rada pro veřejný dohled nad auditem jako orgán určený podle článku 20 nařízení č. 537/2014/EU

povinna vykonávat. Cílem tohoto ustanovení je explicitně vyjádřit působnost orgánů Rady pro veřejný dohled nad auditem k jednotlivým činnostem Rady pro veřejný dohled nad auditem, konkrétně, které, pokud není stanoveno zákonem jinak, vykonává Prezidium Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 145 [§ 38 odst. 4 až 8]

Do rozsahu činností Rady pro veřejný dohled nad auditem se doplňují činnosti, které je Rada pro veřejný dohled nad auditem jako orgán určený podle článku 20 nařízení č. 537/2014/EU povinna vykonávat.

K bodu 146 [§ 38a odst. 1 písm. d)]

V souladu s principy spravedlivého procesu (fair trial) a zamezení střetu zájmů se pro účely rozdělení kompetencí v oblasti zajištění kontrol kvality a projednávání případných zjištěných nedostatků ustavuje kontrolní výbor Rady pro veřejný dohled nad auditem, jemuž se svěřují kompetence v oblasti organizace a řízení kontrol kvality, zpracování návrhu souhrnné zprávy o systému zajištění kvality a zpracování plánu kontrol kvality.

K bodu 147 [§ 38a odst. 2]

Vzhledem ke skutečnosti, že poradní tělesa nemohou mít žádné výkonné pravomoci (ty náležejí pouze orgánům Radě pro veřejný dohled nad auditem) se ve vztahu k ustanovením tohoto zákona nebo nařízení č. 537/2014/EU, poradní „orgány“ přejmenovávají na poradní komise.

K bodu 148 [§ 38a odst. 3]

Legislativně technická změna bez dopadu na věcnou stránku právního předpisu. Navrhuje se vhodnější slovní vyjádření organizační struktury Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 149 [§ 39 odst. 1]

Do § 39 odst. 1 zákona o auditorech se doplňuje, že výkonným orgánem Rady pro veřejný dohled nad auditem je Prezidium Rady pro veřejný dohled nad auditem, které vykonává činnosti stanovené tímto zákonem nebo nařízením č. 537/2014/EU Radě pro veřejný dohled nad auditem, a které nepřísluší zároveň jiným orgánům Rady pro veřejný dohled nad auditem.

Věta druhá se z důvodu nesystematičnosti ze zákona o auditorech vypouští. Je-li určeným výkonným orgánem Rady pro veřejný dohled nad auditem Prezidium Rady pro veřejný dohled nad auditem, přenesení některých vybraných pravomocí na Prezidenta není vhodné, ani žádoucí.

K bodu 150 [§ 39 odst. 2]

Novelizačním bodem se transponuje ustanovení článku 32 směrnice o povinném auditu upravující zásady veřejného dohledu. Podle novely směrnice o povinném auditu (článek 32 odst. 3 směrnice o povinném auditu) již statutární auditoři nemohou být členy orgánů Rady pro veřejný dohled nad auditem s rozhodovacími nebo řídicími pravomocemi.

K bodu 151 [§ 39 odst. 3]

Jde o zpřesnění textu ustanovení, neboť ministr financí bude jmenovat členy Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem, nikoli Prezidium Rady pro veřejný dohled nad auditem en bloc. Shodně je upraveno odvolání člena Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 152 [§ 39 odst. 4]

Legislativně technická úprava v návaznosti na § 39 odst. 2 návrhu novely zákona o auditorech.

K bodu 153 [§ 39 odst. 6]

Věta druhá se vypouští z důvodu její praktické nefunkčnosti (např. v případě předčasného ukončení výkonu funkce člena Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem).

K bodu 154 [§ 39 odst. 7]

Novelizační bod vymezuje výkon funkce člena Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem jako výkon veřejné funkce.

K bodu 155 [§ 39 odst. 8 až 13]

Legislativně technická úprava. Z důvodu systematičnosti se právní úprava týkající se podmínek členství v Prezidiu Rady pro veřejný dohled nad auditem a zásady odměňování přesouvá do samostatných § 39a a 40a.

K bodu 156 [§ 39a]

V souladu s požadavkem vymezeným v článku 2 písm. 15 směrnice o povinném auditu a článku 21 nařízení č. 537/2014/EU se navrhuje komplexně přepracovat požadavky na členství v Prezidiu Rady pro veřejný dohled nad auditem. Článek 2 odst. 15 směrnice o povinném auditu je reakcí na požadavky členských států Evropské unie, které žádaly, aby Evropská komise v rámci novelizace směrnice o povinném auditu vhodněji vymezila podmínku na účast v řídicích strukturách dohledového orgánu, neboť docházelo k rozdílnému výkladu „osoby mimo profesi“. Záměrem předkladatele je nejenom naplnit požadavky směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU, ale také rozšířit požadavky na členy Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem v souladu s článkem 52 směrnice o povinném auditu tak, aby byly pokryty všechny možné varianty, které by mohly mít za následek narušení nezávislosti člena Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem nebo střet zájmů mezi dohledem a auditory.

K bodu 157 [§ 39b a 39c]

Novelizační bod upravuje záležitosti týkající se výkonu některých činností prováděných orgány Rady pro veřejný dohled nad auditem.

Vymezuje se působnost disciplinárního výboru v oblasti šetření prováděného Radou pro veřejný dohled nad auditem a řízení ve věci ukládání správních deliktů v prvním stupni (§ 39b návrhu novely zákona o auditorech) a kontrolního výboru pro oblast systému zajištění kvality (§ 39c návrhu novely zákona o auditorech).

Předmětná ustanovení upravují rovněž podmínky pro členství v disciplinárním výboru a kontrolním výboru a jmenování těchto členů a to tak, aby naplňovaly požadavky novely směrnice o povinném auditu, případně nařízení č. 537/2014/EU, které jakožto přímo použitelné, je Rada pro veřejný dohled nad auditem povinna při personálním obsazování obou těchto orgánů zohlednit. Nad rámec požadavků na nezávislost upravených směrnicí o povinném auditu, článek 21 nařízení č. 537/2014/EU stanoví požadavky nezávislosti na výkonné orgány (tj. týká se těch orgánů, které přijímají rozhodnutí jménem dohledového orgánu) dohledových orgánů, pokud vykonávají činnosti Radě pro veřejný dohled svěřené na základě nařízení č. 537/2014/EU. Zejména je nezbytné toto zohlednit při rozhodování

ve věcech auditorů subjektů veřejného zájmu a další působnosti podle nařízení č. 537/2014/EU. Počet členů disciplinárního a kontrolního výboru se pevně stanoví na 5. Důvodem úpravy počtu členů disciplinárního výboru oproti současně platné legislativě je zamezení hrozby, že pokud bude některý z členů disciplinárního výboru vyloučen z důvodu podjatosti, rozhodovali by pouze dva zbývající členové výboru. Pokud se jejich názory budou lišit, hrozí, že nebude přijato žádné rozhodnutí. To by mohlo vést k účelovým námitkám podjatosti ze strany účastníků řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že disciplinární výbor je ve stanovených případech příslušným orgánem k vydávání rozhodnutí podle zákona o auditorech (hlava XI), je vhodné nastavit taková pravidla, aby nemohlo dojít ke střetu zájmů či jiným okolnostem narušujícím nezávislost Rady pro veřejný dohled nad auditem při rozhodování.

K bodu 158 [§ 40 odst. 1]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 159 [§ 40 odst. 3]

Novelizačním bodem se upravuje kvórum pro usnášeníschopnost Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem. Cílem je zamezení situací, kdy v případě rozhodování podle § 37 odst. 2 písm. e) zákona o auditorech by byli přítomni 3 členové Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem, přičemž rozhodnutí by bylo přijato, hlasovali-li by pro něj 2 členové Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 160 [§ 40 odst. 4]

Legislativně technická úprava v návaznosti přečíslování v § 37 odst. 2 návrhu novely zákona o auditorech.

K bodu 161 [§ 40 odst. 5]

Novelizačním bodem se doplňuje podmínka pro vyloučení člena Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem z projednávání věci z důvodu podjatosti.

K bodu 162 [§ 40a až 40e]

Ustanovení § 40a návrhu novely zákona o auditorech nově upravuje zásady odměňování členů orgánů a zaměstnanců Rady pro veřejný dohled nad auditem a poskytování náhrad. Podle platné právní úpravy bylo explicitně vymezeno pouze odměňování a poskytování náhrad členům Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem.

V souladu s článkem 23 nařízení č. 537/2014/EU návrh novely zákona o auditorech v rámci § 40b vymezuje okruh osob, od kterých je Rada pro veřejný dohled nad auditem pro účely své působnosti oprávněna vyžadovat informace. Rozsah informací, které Rada pro veřejný dohled nad auditem může vyžadovat, musí být omezen pouze na informace týkající se povinného auditu a informací získávaných pro účely výkonu veřejného dohledu, zákonné působnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem a pro účely plnění úkolů stanovených v nařízení č. 537/2014/EU. Na šetření se použije zákon č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, ve znění pozdějších předpisů. Oproti výkonu kontrol, které je, jak Komora auditorů České republiky, tak Rada pro veřejný dohled nad auditem povinna provádět periodicky, provádění šetření je právem Rady pro veřejný dohled nad auditem nezbytným ke kontrole dodržování zákona o auditorech a nařízení č. 537/2014/EU. Realizace jak kontrol kvality, tak šetření prováděné Radou pro veřejný dohled nad auditem je postaveno na základní filosofii a koncepci celého kontrolního řádu, kterou je v co největší míře zachovat a respektovat

právní jistotu kontrolovaných osob, avšak současně umožnit kontrolnímu orgánu účinné vymáhání plnění s kontrolou souvisejících povinností, a tudíž účinnou a efektivní realizaci „kontrol“ a jejího účelu. Pokud jde o donucovací prostředky, pro oba druhy „kontrol“ se použije úprava obsažená v kontrolním řádu.

Ustanovení § 40c návrhu novely zákona o auditorech upravuje požadavky na úschovu kontrolního spisu. Toto ustanovení navazuje na § 22 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, který vychází z povinnosti vedení spisu, která je zakotvena v § 63 a násl. zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, resp. v § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s jehož subsidiární aplikací kontrolní řád v tomto případě počítá.

V případě § 40d jde o promítnutí práva Rady přenést na orgán z jiného členského státu jakýkoliv úkol vyplývající z nařízení, srov. článek 33 nařízení č. 537/2014/EU: „*Příslušný orgán domovského členského státu může přenést své úkoly na příslušný orgán jiného členského státu, pokud s tím uvedený orgán souhlasí. Přenesením úkolů není dotčena odpovědnost příslušného orgánu, který tyto úkoly přenesl.*“. Ustanovení § 40d návrhu novely zákona o auditorech upravuje organizačně technické a procesní podmínky, pokud Rada pro veřejný dohled nad auditem přenesla některou z činností náležejících do její působnosti podle § 37 odst. 2 písm. c) v souladu s článkem 33 nařízení č. 537/2014/EU na orgán jiného členského státu Evropské unie, který byl tímto členským státem určen jako příslušný orgán odpovědný za provádění úkolů stanovených v nařízení č. 537/2014/EU. Cílem předkladatele je zamezit nepřipustnému výkladu, podle něhož by se auditoři dovolávali plnění svých povinností pouze vůči Radě pro veřejný dohled nad auditem nikoliv vůči takto pověřenému orgánu.

Z článku 30e směrnice o povinném auditu vyplývá požadavek na zavedení účinných mechanismů pro oznamování případů porušení nebo hrozícího porušení zákona o auditorech nebo nařízení č. 537/2014/EU. V souladu s požadavkem směrnice a na základě tohoto ustanovení zákona Rada pro veřejný dohled nad auditem zavede účinný mechanismus k hlášení porušení nebo hrozícího porušení zákona nebo nařízení č. 537/2014/EU. Protože okruh oznamovatelů v případě tohoto systému není ve směrnici explicitně vymezen, může být v tomto případě oznamovatelem jak zaměstnanec Rady pro veřejný dohled nad auditem, tak i jiná osoba. Jsou rovněž stanoveny minimální požadavky, které mechanismus musí obsahovat, zejména z hlediska ochrany poskytované oznamovateli či práv osoby, která je z porušení obviněna.

K bodu 163 [§ 41 odst. 1]

Novelizační bod je adaptací článku 29 nařízení č. 537/2014/EU, který obecně stanoví povinnost spolupráce příslušných orgánů členských států Evropské unie.

K bodu 164 [§ 41 odst. 3 písm. a)]

Článek 36 směrnice o povinném auditu je novelizován tak, aby explicitně vymezoval podmínky, za kterých může Rada pro veřejný dohled nad auditem odmítnout provést šetření nebo odmítnout umožnit zaměstnancům nebo osobám vybraným příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie doprovázet své zaměstnance. Nově se jedná i o případy, pokud by takovým jednáním mohlo dojít k porušení bezpečnostních předpisů dotčeného členského státu Evropské unie. Obecně takovými předpisy mohou být např. zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění

pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů apod.

K bodu 165 [§ 42 odst. 3 písm. a)]

Článek 36 směrnice o povinném auditu byl novelizován způsobem, aby explicitně vymezoval podmínky, za kterých může Rada pro veřejný dohled nad auditem odmítnout poskytnout informace příslušným orgánům jiných členských států. Nově se jedná i o případy, pokud by takovým jednáním mohlo dojít k porušení bezpečnostních předpisů dotčeného členského státu Evropské unie. Obecně takovými předpisy mohou být např. zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů apod.

K bodu 166 [§ 42 odst. 4]

Novelizační bod je transpozicí článku 1 bod 29 písm. e) novely směrnice o povinném auditu, který upravuje výměnu informací mezi příslušnými orgány Evropské unie. Podmínky výměny informací se rozšiřují na působnost příslušných orgánů Evropské unie podle nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 167 [§ 43]

Úprava v odstavci 1 vychází z požadavků článku 16 nařízení č. 537/2014/EU. V něm je stanoveno, že pokud je auditor jmenován nejvyšším orgánem subjektu veřejného zájmu, je povinností tohoto subjektu uspořádat výběrové řízení (*selection procedure*) v souladu s článkem 16 odst. 2 až 5 nařízení č. 537/2014/EU. Osvobozen od povinnosti uplatňovat výběrové řízení je subjekt veřejného zájmu podle § 1a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, který k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot a) aktiva celkem 43 000 000 EUR, b) roční úhrn čistého obrátu 50 000 000 EUR, c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250 nebo který je osobou kótovanou na regulovaném trhu, jejíž průměrná tržní kapitalizace byla v předchozích třech kalendářních letech na základě údajů na konci roku nižší než 100 000 000 EUR. Pokud je subjekt veřejného zájmu zároveň zadavatelem veřejné zakázky podle budoucí právní úpravy vycházející z Evropských právních předpisů (*směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES*) a jde-li o veřejnou zakázku na služby, jejímž předmětem je určení auditora, je subjekt veřejného zájmu povinen postupovat jak v souladu se zákonem upravujícím zadávání veřejných zakázek, tak s nařízením č. 537/2014/EU.

Odstavce 2 a 3 vymezují postup určení auditora subjektem veřejného zájmu, je-li povinen uplatnit alternativní způsoby určení auditora podle § 17 odst. 3 a 4 zákona o auditorech (mimo nejvyšší orgán nebo kontrolní orgán). Článek 32 odst. 6 písm. f) směrnice o povinném auditu upravuje roli výboru pro audit v procesu určení auditora. Odstavec 3 vychází z platné právní úpravy a explicitně vymezuje roli výboru pro audit ve vztahu ke kontrolnímu orgánu a tomu, kdo je podle § 17 zákona o auditorech oprávněn určit auditora.

Odstavec 4 v návaznosti na ustanovení článku 17 odst. 4 písm. a) nařízení č. 537/2014/EU upravuje možnost prodloužení první auditorské zakázky. První auditorská zakázka, řečeno terminologií nařízení č. 537/2014/EU, nesmí být nikdy delší než 10 let (srov. článek 17 odst. 1 a 4 písm. a) nařízení č. 537/2014/EU). Navrhovaný text ustanovení § 43 odst. 4 ctí mimo jiné i praktickou stránku věci, kdy zákon umožní proces konání výběrového řízení před uplynutím 10 let (srov. *„takes effect upon the expiry of the maximum durations“* v anglické mutaci nařízení). Je nepřilíš praktické stanovovat, aby výběrové řízení (jeho samotný proces) se totiž muselo konat až po samotném uplynutí stanovené doby. Tato skutečnost by mohla účetním jednotkám, zejména působícím na finančních trzích či dceřiným společnostem (obvykle zde povinný audit bývá prováděn s minimálním odstupem od rozvahového dne) způsobovat nemalé problémy při ověřování účetní závěrky. Návrh novely zákona o auditorech zcela jednoznačně vymezuje, že uzavření smlouvy se může vztahovat pouze na období po uplynutí 10 let od jmenování auditora a dále, že samotný proces výběru auditora může subjekt veřejného zájmu uskutečnit ne dříve než 18 měsíců před uplynutím 10-ti leté lhůty. Navrhovaná lhůta pro provedení výběrového řízení zohledňuje skutečnost, že proces auditu není obvykle zahajován až po sestavení účetní závěrky, ale různé úkony auditor provádí již v průběhu účetního období, zejména pokud jde o seznámení se s účetní jednotkou, jejími procesy a prostředím, ve kterém působí. Rovněž se zohledňuje fakt, že subjekt veřejného zájmu musí mít dostatečný časový rámec pro zorganizování výběrového řízení, jeho vyhodnocení a uzavření smlouvy, tak aby mohl být audit proveden řádně a kvalitně. Absence dostatečné doby na přípravu samotného auditu by totiž mohla vést k poklesu kvality povinného auditu a výstupů z něj. Jiný postup ve stanovení délky „první zakázky“ (bráno terminologií nařízení č. 537/2014/EU) ani jejího prodloužení nepřipouští ani nařízení č. 537/2014/EU, to totiž v článku 17 odst. 1 druhý pododstavec stanoví, že *„maximální trvání první zakázky ..., ani kombinace takové zakázky a jejího prodloužení, nesmí překročit deset let“*, přitom aplikace článku 17 odst. 4 nařízení č. 537/2014/EU nemůže maximální dobu trvání první zakázky jakýmkoliv způsobem měnit, tuto skutečnost návrh novely zákona o auditorech plně respektuje. Např. pokud bude auditor jmenován na 5 let, prodloužení ve smyslu článku 17 odst. 1 druhý pododstavec č. 537/2014/EU může být uskutečněno pouze na dalších 5 let, kombinace zakázek např. 5 + „tendr“ na 15, 8 + „tendr“ na 12 není tedy možná. Možná je kombinace (např. 5 + 5 + „tendr“ na 10 apod.). Pokud jde o přechodné nastavení pravidel rotace po nabytí účinnosti nařízení č. 537/2014/EU, tato problematika je upravena v článku 41 nařízení č. 537/2014/EU. „Rozhodným“ dnem pro posouzení délky zakázky prováděné auditorem u subjektu veřejného zájmu, a následné uplatnění stanovených pravidel, je 17. červen 2014. Nařízení č. 537/2014/EU rozděluje auditory do 3 skupin, a to podle doby nepřetržitého trvání zakázky: i) auditor poskytující dotčenému subjektu auditorské služby 20 a více let, ii) auditor poskytující dotčenému subjektu auditorské služby 11 až 19 let, a iii) auditor poskytující dotčenému subjektu auditorské služby méně než 11 let. Prodloužení auditorské zakázky obsažené v odstavci 4 se jakožto *„member state option“* uplatní, aniž jsou dotčena ustanovení nařízení č. 537/2014/EU, tedy pouze tehdy, nestanoví-li přechodná ustanovení obsažená v článku 41 nařízení č. 537/2014/EU jiný režim.

Odstavec 5 upravuje alternativní způsob určení auditora subjektem veřejného zájmu, který nemá nejvyšší orgán. Jelikož nařízení č. 537/2014/EU v článku 16 nařízení č. 537/2014/EU explicitně ukládá pravomoci pouze nejvyššímu orgánu, je nezbytné zakotvit pravidlo, které při neexistenci nejvyššího orgánu umožní přímé použití ustanovení článku 16 nařízení č. 537/2014/EU kontrolním orgánem subjektu veřejného zájmu (v případě České

republiky jde o Všeobecnou zdravotní pojišťovnu podle zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dále o resortní, oborové, podnikové a další zdravotní pojišťovny podle zákona č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů). Možnost zahrnout do množiny subjektů veřejného zájmu jakoukoliv právnickou osobu či právní formu je sice umožněno, nicméně navazující právní úprava je v nařízení č. 537/2014/EU již pominuta.

Odstavec 6 stanoví povinnost subjektu veřejného zájmu informovat Radu pro veřejný dohled nad auditem v případě uplatnění jiného způsobu určení auditora, než je uveden v odstavci 1. Tato povinnost je obecně upravena v článku 16 odst. 1 druhý pododstavec nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 168 [§ 43a až 43d]

Ustanovení § 43a návrhu novely zákona o auditorech upravuje vztah statutárního auditora k auditované účetní jednotce. Smyslem ustanovení je omezit působení auditora v klíčové funkci v účetní jednotce, která je subjektem veřejného zájmu po stanovenou dobu od provedení povinného auditu a posílit tak jeho nezávislost a nestrannost.

S ohledem na uplatnění Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA, který vhodným způsobem upravuje uplatňování etických požadavků, se v §43b návrhu novely zákona o auditorech umožňuje auditorovi nebo jiným členům sítě poskytování některých neauditorských služeb za zákonem stanovených podmínek. Jedná se o poskytování daňových a oceňovacích služeb tak, jak jsou vymezeny v článku 5 odst. 1 písm. a) bodu i) a iv) až vii) a v písmenu f) nařízení č. 537/2014/EU. Pro poskytování daňového poradenství je auditor povinen splnit všechny kvalifikační podmínky zákona č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tyto požadavky zohledňují požadavky Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA. Etický kodex pro auditory a účetní znalce IESBA vymezuje situace, za kterých se jednotlivé služby nesmí v žádném případě poskytnout, i situace, kdy je možné dočasně/příležitostně službu poskytnout, avšak vždy s ohledem na předchozí posouzení nezávislosti (viz *Sekce 290 Nezávislost při auditech a prověrkách účetní závěrky* Etického kodexu pro auditory a účetní znalce IESBA).

Odstavec 2 upravuje obdobným způsobem vztahy v rámci sítě na území České republiky. Smyslem navrhované úpravy je umožnění i jiným osobám v rámci sítě poskytovat na území České republiky povolené neauditorské služby, srov. článek 5 odst. 3 nařízení č. 537/2014/EU *„Odchylně od odst. 1 druhého pododstavce mohou členské státy povolit poskytování služeb uvedených...“*, z této dikce jednoznačně vyplývá, že výjimka se explicitně nevztahuje pouze na samotného auditora provádějícího povinný audit subjektu veřejného zájmu, nýbrž také na členy sítě (bez ohledu, zda jsou auditory či nikoliv) a na další subjekty. Smyslem úpravy v odstavci 2 nastavit nediskriminační kritéria i pro členy sítě popř. mateřské společnosti či ovládané osoby. S ohledem na stanovisko Evropské komise, je tedy vždy danou problematiku upravovat pouze pro účely vnitrostátní aplikace, tzn. nelze povolit poskytování některých „zakázaných“ služeb členem sítě se sídlem v jiném členském státě mateřské společnosti se sídlem v tomtéž státě, pokud takový stát takovou výjimku nevyužil, stejně tak je nutné postupovat obráceně.

Ustanovení § 43c návrhu novely zákona o auditorech upravuje informační povinnost auditora provádějícího povinný audit subjektu veřejného zájmu vůči Radě pro veřejný dohled

nad auditem. Účelem této úpravy je usnadnění výkonu veřejného dohledu Radou pro veřejný dohled nad auditem, zejména pro účely systému zajištění kvality.

Tak aby bylo možné Radou pro veřejný dohled nad auditem plnit úkoly vyplývající zejména z nařízení č. 537/2014/EU, návrh novely zákona nově zavádí povinnost auditora informovat dohledový orgán o uzavření smlouvy o povinném auditu se subjektem veřejného zájmu a o délce trvání takového kontraktu. Tato skutečnost se pozitivně promítne zejména při přípravě plánu kontrol kvality a rozdělení kontrol kvality mezi Komoru auditorů České republiky a Radu pro veřejný dohled nad auditem a rovněž ve spolupráci s Českou národní bankou, pokud jde o auditory, provádějící povinný audit subjektů veřejného zájmu, které zároveň podléhají dohledu České národní banky.

K bodu 169 [nadpis nad označením § 44]

Legislativně technická úprava. Nadpis nad označením § 44 se zrušuje, a to v souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády.

K bodu 170 [nadpis pod označením § 44]

Legislativně technická úprava. Pod označení § 44 se vkládá nadpis, a to v souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády.

K bodu 171 [§ 44 odst. 1]

Zákonem explicitně stanovená povinnost stanovit počet členů výboru pro audit vyšší než zákonem stanovený počet pouze prostřednictvím zakladatelského právního jednání se vypouští. Důvodem je zbytečná administrativní zátěž kladená na subjekt veřejného zájmu, zatímco přidaná hodnota takové úpravy je zanedbatelná. Stanoví-li zakladatelské právní jednání vyšší počet, nebude tato skutečnost nikdy v rozporu se zákonem.

K bodu 172 [§ 44 odst. 2]

Do ustanovení odstavce 2 se explicitně zavádí postup určení členů výboru pro audit i pro případy, má-li subjekt veřejného zájmu kontrolní orgán s vyšším počtem členů, než je stanoven počet členů výboru pro audit (např. Všeobecná zdravotní pojišťovna). V takovém případě by bylo nesystematické postupovat tak, že všichni členové kontrolního orgánu by byli členy výboru pro audit. Tím by prakticky došlo k pohlcení výboru pro audit kontrolním orgánem a povinné zřízení výboru pro audit by postrádalo jakýkoliv smysl.

Pokud jde o rozlišení výkonných a nevýkonných členů kontrolního orgánu, zákon o auditorech se vztahuje na široké spektrum účetních jednotek s odlišnými prvky správy a řízení, a to od obchodních korporací, přes ústavy, nadace, spolky a další druhy právnických osob až po účetní jednotky bez právní osobnosti. S ohledem na tuto skutečnost bylo nutné vytvořit obecné pravidlo aplikovatelné na všechny z nich. Co se týká právního pojetí diferenciací mezi monistickým a dualistickým systémem vnitřního řízení společnosti, vychází zákon o auditorech z obecné úpravy společností a tedy důvodové zprávy k zákonu č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), která k této problematice uvádí, cit: „*Obecně lze říci, že monistickým je takový systém, kde je povinně vytvářen jeden orgán, který má výkonné členy, pověřené statutární činností (executive members) a členy pověřené kontrolou, resp. stojící mimo exekutivu (non-executive members). Švýcarské pojetí je v tom smyslu systémem smíšeným, že vytváří i další orgán, a to orgán auditora, tedy jakéhosi kontrolora či revizora.*

Tradičně, a jinak tomu není ani zde, je monistická struktura dělena takto:

- *statutární orgán je statutární ředitel, s tím, že může být kumulace funkcí předsedy správní rady a statutárního ředitele,*

- *kontrolním orgánem a ve své podstatě orgánem stěžejním, je správní rada....“.*

Obecně se tedy nevýkonným členem kontrolního orgánu v dualistické struktuře, za splnění požadavků stanovených zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), rozumí všichni členové dozorčí rady a v monistické struktuře jsou to ti členové správní rady, kteří nezastávají exekutivu. Obdobně se toto pravidlo uplatní i na jiné subjekty.

K bodu 173 [§ 44 odst. 3]

Novelizační bod upravuje povinnosti subjektu veřejného zájmu ve vztahu k předsedovi výboru pro audit. Novela v souladu s článkem 1 bod 32 novely směrnice o povinném auditu zavádí pravidlo pro volbu (jmenování) předsedy výboru pro audit. Toto pravidlo předurčuje právo volby předsedy členům výboru pro audit, v případě nezvolí-li si členové výboru pro audit svého předsedu, přitom však platí, že nezvolí-li předsedu výboru pro audit členové výboru pro audit, ačkoliv tak učinit má, nemůže absenci tohoto aktu zhojit tím, že jmenováním předsedy výboru pro audit pověří kontrolní orgán.

Pokud jde o požadavek na nezávislost předsedy výboru pro audit, zákon o auditorech taxativně nevymezuje „nezávislost“ člena výboru pro audit včetně předsedy výboru pro audit. V souladu s euro konformním výkladem a výkladem dle účelu právní normy by nezávislostí měla být chápána absence přímých i nepřímých vazeb, které by znamenaly střet zájmů ve vztahu k činnostem a povinnostem výboru pro audit. Za nezávislého lze považovat člena výboru pro audit, který nemá obchodní, rodinné či jiné vztahy k subjektu veřejného zájmu, jejímu většinovému akcionáři či vedení, pokud by takové vztahy mohly vést ke střetu zájmů zhoršujícímu jeho úsudek. Hodnocení nezávislosti je individuální v každém konkrétním případě a mělo by být provedeno v rovině personální i ekonomické. Vyčerpávajícím způsobem kritéria nezávislosti určit nelze. V případě pochybností je možný dvojí postup: (i) považovat osobu za nesplňující kritérium nezávislosti, nebo (ii) předložit nejvyššímu orgánu informace, které dostatečně vyvracejí pochyby plynoucí z postavení posuzované osoby, jež by mohlo zakládat střet zájmů. Pro posouzení nezávislosti člena výboru pro audit lze vzhledem ke komunitárnímu základu zákona, který je transpozičním předpisem směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, vycházet i z *Doporučení Komise (2005/162/ES) ze dne 15. února 2005 o úloze nevýkonných členů správní rady nebo členů dozorčí rady a o výborech správní nebo dozorčí rady společností kótovaných na burze* (viz čl. 24 preambule směrnice 2006/43/ES), zejména z ustanovení oddílu III čl. 13 tohoto doporučení a přílohy II obsahující další pokyny pro výklad zásad stanovených v tomto doporučení (Profil nezávislých nevýkonných členů správní rady nebo členů dozorčí rady). Toto doporučení, ač právně nezávazné, odráží evropský standard posuzování těchto otázek. Je zcela na subjektu veřejného zájmu jaké další okolnosti stanoví jako ovlivňující nezávislost členů výboru pro audit (např. prodej zboží za cenu neobvyklou, poskytování zápůjčky, nákup akcií obchodní korporace, ovládané, ovládající, přidružené nebo spřízněné obchodní korporace nebo majoritního akcionáře, vztah k akcionářům apod.). Za porušení nezávislosti by mělo být považováno i jednání odporující statutu výboru pro audit a rovněž jakékoliv jednání bez řádného projednání na řádném nebo mimořádném zasedání výboru pro audit. Pokud jde o požadavek na nezávislost předsedy výboru pro audit, požadavek směrnice o povinném auditu je až příliš zužující ve vztahu k obecnému pojetí nezávislosti a neodpovídá obecným požadavkům na nezávislost některých členů či předsedy

výboru pro audit. Navrhovaná úprava si klade za cíl odstranit obavy, že omezením nezávislosti pouze na „nezávislost na auditovaný subjekt“ by mohlo dojít k výkladu, že předseda výboru pro audit musí být nezávislý pouze na auditovaném subjektu, a tudíž další vztahy, které by mohly skutečně narušovat jeho nezávislost, jsou povoleny.

K bodu 174 [§ 44 odst. 6]

Legislativně technická změna v návaznosti na vložení nového odstavce 3.

K bodu 175 [nadpis pod označením § 44a]

Legislativně technická úprava. Pod označení § 44a se vkládá nadpis, a to v souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády.

K bodu 176 [§ 44a odst. 1]

Legislativně technická změna. Jazyková úprava úvodní části textu ustanovení odstavce 1.

K bodu 177 [§ 44a odst. 1 písm. b)]

Text ustanovení § 44a odst. 1 písm. b) se mění tak, aby byl v souladu s obecnými principy kladenými na funkce výboru pro audit. Ty vycházejí z předpokladu, že zřizované výbory by měly řádně zohledňovat práva a povinnosti příslušných orgánů společnosti, jak jsou definovány ve vnitrostátní právní úpravě s tím, že by nejen neměly být s ní v rozporu, ale ani práva a povinnosti orgánů stanovená právním řádem zdvojovat. Prvotním účelem výborů by mělo být zvýšení efektivnosti správní nebo dozorčí rady, kdy její rozhodnutí budou přijímána po řádném zvážení a s ohledem na nezbytnost vyloučení závažného střetu zájmů. V tomto duchu je ustanovení týkající se vztahu výboru pro audit k funkci vnitřního auditu nově přeformulováno. Účelem činnosti výborů by nemělo být vyjmutí zmíněné záležitosti z působnosti správní nebo dozorčí rady samotné nebo jiného orgánu odpovědného za naplňování zákonných požadavků a tato stále zůstává plně odpovědná za rozhodnutí přijatá v oblasti její působnosti. Při návrhu úpravy textu ustanovení písmene b) vycházíme z možného principiálního střetu zájmů mezi „funkční podřízeností vnitřního auditu (přímo) výboru pro audit na straně jedné a povinností výboru pro audit „sledovat účinnost vnitřního auditu“ na straně druhé, přičemž tato povinnost výboru pro audit vyplývá přímo z evropského práva. Toto nebezpečí je nutné intenzivně vnímat a vyhnout se tak potencionálnímu nebezpečí nevhodné či nesprávné transpozice komunitárního práva do českého právního řádu.

K bodu 178 [§ 44a odst. 1 písm. c)]

Text písmene c) se upravuje pro zajištění souladu s požadavky článku 39 odst. 6 písm. b) směrnice o povinném auditu. Integritou systémů účetnictví a finančního výkaznictví se rozumí zajištění jejího sestavení v souladu se zásadami použitého rámce účetního výkaznictví. Použitá terminologie odpovídá terminologii používané např. ve vyhlášce č. 163/2014 Sb., o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry a jedná se o všeobecně užívaný termín. Obecně se stanoví povinnost řídicímu orgánu zajistit vytvoření uceleného a přiměřeného řídicího a kontrolního systému a soustavné udržování jeho funkčnosti a efektivnosti v jeho celku i částech, včetně zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví. Výboru pro audit se ukládá povinnost monitorovat postup sestavování účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky a případnými doporučeními podporovat činnost řídicího orgánu, jako orgánu odpovědného za jeho zajištění a rovněž poskytovat vhodné výstupy kontrolnímu orgánu, který je povinen dohlížet

a ujišťovat se o integritě systémů účetnictví a finančního výkaznictví včetně spolehlivosti finanční a provozní kontroly.

K bodu 179 [§ 44a odst. 1 písm. d)]

Úprava v návaznosti na článek 16 nařízení č. 537/2014/EU, který v daných případech nepožaduje při určení auditora odůvodnění ze strany výboru pro audit.

K bodu 180 [§ 44a odst. 1 písm. e)]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 181 [§ 44a odst. 1 písm. f)]

Úprava v návaznosti na článek 4 odst. 3 první pododstavec, článek 5 odst. 4 a článek 6 odst. 2 písm. b) nařízení č. 537/2014/EU upravující povinnosti auditora a výboru pro audit a jejich vzájemnou interakce v záležitostech posuzování nezávislosti a záruk ke zmírnění hrozeb vyplývajících z rizik ovlivňujících nezávislost a nestrannost auditora.

K bodu 182 [§ 44a odst. 1 písm. g)]

Úprava v návaznosti na článek 39 odst. 6 písm. d) směrnice o povinném auditu, z něhož vyplývá povinnost výboru pro audit zohledňovat v rámci monitorování povinného auditu veškerá zjištění a závěry Rady pro veřejný dohled nad auditem z kontrol kvality.

K bodu 183 [§ 44a odst. 1 písm. h) až o)]

Výbor pro audit by měl v souladu s článkem 4 odst. 3 nařízení č. 537/2014/EU posuzovat, zda bude auditorská zakázka předmětem přezkumu řízení kvality jiným auditorem. Při přijímání takového rozhodnutí by výbor pro audit měl mimo jiné zohlednit ohrožení nezávislosti a důsledky takového rozhodnutí. Pokud subjekt veřejného zájmu stanoví, že výbor pro audit je orgánem, členové výboru pro audit jsou v souladu s § 159 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, povinni při takovém rozhodnutí jednat vždy s péčí řádného hospodáře.

K bodu 184 [§ 44a odst. 2]

Legislativně technická změna v návaznosti na úpravy § 43.

K bodu 185 [§ 44a odst. 2]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 186 [§ 44aa]

Proto, aby mohl výbor pro audit řádně plnit svoji funkci a mohl reálně plnit své funkce, navrhuje se přiznat výboru pro audit obdobná „kontrolní“ oprávnění, která má kontrolní orgán v rámci obchodní korporace (např. § 201 nebo 447 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích).

S ohledem na posílení správy a řízení společností, dohledu nad účetními jednotkami podléhající dohledu České národní banky a dohledu nad auditory Radou pro veřejný dohled nad auditory, zakotvuje se povinnost výboru pro audit zprávu určenou pro výbor pro audit, neprodleně po jejím obdržení od auditora, vhodnou formou zpřístupnit kontrolnímu orgánu, řídicímu orgánu a dále České národní bance a Radě pro veřejný dohled nad auditem, a to pokud o to Česká národní banka nebo Rada pro veřejný dohled nad auditem požádají.

V rámci sledování kvality trhu a hospodářské soutěže podle článku 27 nařízení č. 537/2014/EU se výboru pro audit ukládá povinnost výboru pro audit vypracovat jednou ročně zprávu o činnosti, ve které zhodnotí svoji činnost ve vztahu ke všem činnostem vykonávaným podle tohoto zákona a nařízení 537/2014/EU.

K bodu 187 [nadpis pod označením § 44b]

Legislativně technická úprava. Pod označení § 44b se vkládá nadpis, a to v souladu s článkem 30 odst. 7 Legislativních pravidel vlády.

K bodu 188 [§ 44b odst. 4]

Legislativně technická změna v návaznosti na úpravy § 44a.

K bodu 189 [hlava IX]

Legislativně technická úprava. Pro větší přehlednost se vkládá nová hlava IX, která samostatně upravuje zvláštní aspekty pro povinný audit subjektů s majetkovou účastí státu.

K bodu 190 [§ 44c a § 45]

Legislativně technická změna v návaznosti rozdělení stávající hlavy VIII na dvě samostatné hlavy.

§ 44c odst. 1 se upravuje tak, aby došlo k odstranění možné duplicity s povinnostmi uloženými na subjekty veřejného zájmu, které by naplnily podmínky stanovené v § 44c. Z tohoto důvodu se z rozsahu § 44c explicitně vylučují účetní jednotky, které jsou subjekty veřejného zájmu podle jiného právního předpisu (§ 1a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů).

§ 44c odst. 2 obsahuje legislativně technickou úpravu v souladu s článkem 41 Legislativních pravidel vlády. Novelizačním bodem se jednoznačně stanoví, že vymezené právní vztahy v souvislosti s výborem pro audit v § 44 až 44aa se v případě zřízení výboru pro audit u účetních jednotek uvedených v § 44c uplatní v plném rozsahu.

Vzhledem k tomu, že skutečnosti obsažené v § 45 upravující některé požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu byly převzaty nařízením č. 537/2014/EU, stávající znění § 45 se mění tak, aby zde obsažená pravidla byla aplikovatelná na účetní jednotky uvedené v § 44c. Odstavec 1 upravuje povinnosti auditora a výboru pro audit a jejich vzájemnou interakce v záležitostech posuzování nezávislosti a záruk ke zmírnění hrozeb vyplývajících z rizik ovlivňujících nezávislost a nestrannost auditora při provádění povinných auditů účetních jednotek uvedených v § 44c. V rámci posílení správy a řízení obchodních korporací s většinovou majetkovou účastí státu, státních podniků a státních organizací (Státní organizace Správa železniční dopravní cesty) se v odstavci 2 zavádějí rovnocenné požadavky v oblasti zřizování výborů pro audit a jeho působnosti jako u subjektů veřejného zájmu, a to zejména povinnost projednávat s výborem pro audit případné ohrožení své nezávislosti a opatření použitá k jejich zmírnění a vypracování dodatečné zprávy určené výboru pro audit, ve které auditor uvede některé významné informace a vysvětlení z povinného auditu.

K bodu 191 [§ 47 odst. 1]

Navrhovaná úprava § 47 vyplývá ze změny provedené článkem 1 bod 2 písm. b) novely směrnice o povinném auditu. Pro účely uplatňování pravidel obsažených ve směrnici

o povinném auditu se za auditora nebo auditorskou osobu ze třetí země již dále nepovažuje auditor, který byl schválen v některém z členských států Evropské unie, avšak prováděl povinné audity společností se sídlem ve třetí zemi. Novela směrnice o povinném auditu tak odstranila zjevnou nelogičnost v posuzování mezi auditory z členských států Evropské unie provádějících mimo jiné povinné audity společností ze třetích zemí a auditory, kteří nebyli schváleni v některém z členských států Evropské unie.

K bodu 192 [§ 47 odst. 2 písm. c)]

Pro dosažení transpozice se do odstavce 2 písm. c) doplňuje odkaz na § 14b k pokrytí všech požadavků na nezávislost v souladu s článkem 1 bod 33 písm. b) bod ii) novely směrnice o povinném auditu.

K bodu 193 [§ 47 odst. 2 písm. d)]

Legislativně technická úprava v návaznosti na naplnění povinnosti vyhotovit zprávu o transparentnosti podle článku 13 nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 194 [§ 47 odst. 3 písm. d)]

Pro dosažení transpozice se do odstavce 2 písm. c) doplňuje odkaz na § 14b k pokrytí všech požadavků na nezávislost v souladu s článkem 1 bod 33 písm. b) bod ii) novely směrnice o povinném auditu.

K bodu 195 [§ 47 odst. 3 písm. e)]

Legislativně technická úprava v návaznosti na naplnění povinnosti vyhotovit zprávu o transparentnosti podle článku 13 nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 196 [§ 47 odst. 4]

Vypuštění odstavce 4 vyplývá ze změny provedené článkem 1 bod 2 písm. b) novely směrnice o povinném auditu. Pro účely uplatňování pravidel obsažených ve směrnici o povinném auditu se za auditora nebo auditorskou osobu ze třetí země již dále nepovažuje auditor, který byl schválen v některém z členských států Evropské unie, avšak prováděl povinné audity společností se sídlem ve třetí zemi. Novela směrnice o povinném auditu tak odstranila zjevnou nelogičnost v posuzování mezi auditory z členských států Evropské unie provádějících mimo jiné povinné audity společností ze třetích zemí a auditory, kteří nebyli schváleni v některém z členských států Evropské unie.

K bodu 197 [§ 47 odst. 4]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 198 [§ 47 odst. 5]

Vypuštění odstavce 5 vyplývá ze změny provedené článkem 1 bod 2 písm. b) novely směrnice o povinném auditu. Pro účely uplatňování pravidel obsažených ve směrnici o povinném auditu se za auditora nebo auditorskou osobu ze třetí země již dále nepovažuje auditor, který byl schválen v některém z členských států Evropské unie, avšak prováděl povinné audity společností se sídlem ve třetí zemi. Novela směrnice o povinném auditu tak odstranila zjevnou nelogičnost v posuzování mezi auditory z členských států Evropské unie provádějících mimo jiné povinné audity společností ze třetích zemí a auditory, kteří nebyli schváleni v některém z členských států Evropské unie.

K bodu 199 [§ 47 odst. 5]

Legislativně technická změna v návaznosti na úpravy provedené v § 47.

K bodu 200 [§ 48 odst. 1]

Legislativně technická změna v návaznosti na úpravy provedené v § 47. Dále dochází ke sjednocení terminologie a doplňuje se odkaz na hlavu XI zákona o auditorech z důvodu dosažení souladu s článkem 46 odst. 1 směrnice o povinném auditu.

K bodu 201 [§ 48 odst. 3 písm. b)]

Legislativně technická úprava za účelem sjednocení terminologie.

K bodu 202 [§ 49 odst. 2 písm. c)]

Novelizačním bodem se transponuje ustanovení článku 1 bod 35 písm. b) novely směrnice o povinném auditu, které rozšiřuje podmínky, které jsou nezbytnou součástí pracovních ujednání sjednávaných mezi Radou pro veřejný dohled nad auditem a příslušnými orgány třetích zemí.

K bodu 203 [§ 49 odst. 2 písm. d)]

Legislativně technická změna. Dochází ke sjednocení terminologie a doplňuje se odkaz na hlavu XI zákona o auditorech z důvodu dosažení souladu s článkem 46 odst. 1 směrnice o povinném auditu.

K bodu 204 [§ 49 odst. 2 písm. e) bod 1]

Legislativně technická změna za účelem sjednocení terminologie s § 41 odst. 3 návrhu novely zákona, pokud jde o podmínky, za kterých může Rada pro veřejný dohled nad auditem odmítnout žádost příslušných orgánů třetí země o poskytnutí spisu auditora nebo jiných dokumentů v držení auditora.

K bodu 205 [§ 49 odst. 2 písm. e) bod 2]

Novelizační bod je transpozicí článku 1 bod 35 písm. c) novely směrnice o povinném auditu, který rozšiřuje podmínky, za kterých může Rada pro veřejný dohled nad auditem odmítnout žádost příslušných orgánů třetí země o poskytnutí spisu auditora nebo jiných dokumentů v držení auditora.

K bodu 206 [§ 49 odst. 7]

Novelizační bod zakotvuje podmínky spolupráce mezi Radou pro veřejný dohled nad auditem a příslušnými orgány třetích zemí, mezinárodními organizacemi a institucemi podle článku 36 až 38 nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 207 [§ 49a odst. 1]

Vzhledem k tomu, že nařízením č. 537/2014/EU byla stanovena řada povinností auditorům subjektů veřejného zájmu i jiným osobám a subjektům veřejného zájmu, a které jsou na základě nařízení č. 537/2014/EU podrobené výkonu dohledu Radou pro veřejný dohled nad auditem, vkládají se v souladu s požadavky nařízení č. 537/2014/EU ustanovení, která upravují správní delikty těchto osob a subjektů a ustanovení, kterými se stanoví sankce za jednání proti nařízení č. 537/2014/EU.

Základním determinantem stanovení výše pokut musí být samotná právní úprava, která stanovuje jak samotnou sazbu (minimálně její horní hranici vždy), tak relevantní hlediska, kterými by se měl správní orgán v každém případě zabývat v rámci procesu

individualizace ukládaného trestu. Každá právní povinnost má svůj smysl pouze tehdy, jestliže je vymahatelná a její porušení skutečně trestáno. Východiskem pro stanovení výše pokut v návrhu novely zákona je několik vždy se prolínajících faktorů. První skupinou je oblast procesní stránky, druhou pak samotný auditorský trh, zejména jeho diferentní uspořádání. Přitom je nezbytné vzít do úvahy skutečnost, že ačkoliv provádění povinných není veřejnoprávní činností, výstupy z auditů využívá celá škála různých dalších subjektů, jakými jsou např. regulátoři finančních trhů, dohledové orgány, statistická služba a také potencionální akcionáři, zákazníci či dodavatelé. Na bezporuchovém fungování auditorského trhu má zájem široká veřejnost, proto je tedy nezbytné vytvořit pevný regulační základ a účinné nástroje pro jeho vymáhání. Následky selhání regulace a dohledu zejména na akciových trzích mohou mít celospolečenské důsledky, např. kauza potravinářské skupina Parmalat, bankrot americké energetické skupiny Enron či kauza týkající se Bernarda Madoffa. Při primárním stanovení maximální výše pokuty vychází z toho, že jakákoli sankce musí plnit nejen svou penalizační funkci ale především mít sílu odradit od protiprávního jednání, tedy plnit úlohu preventivní – k tomu Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2006 č.j. 3 As 21/2005-105, ve kterém soud ve svém odůvodnění uvádí, že rozhodnutí o výši pokuty by mělo splňovat určité zásady, cit *„Má-li pokuta naplnit vedle své penalizační funkce i úlohu preventivní, musí mít postih sílu odradit od nezákonného postupu i jiné nositele stejných zákonných povinností; tento účinek pak může vyvolat jen postih odpovídající významu chráněného zájmu, včas a věcně správně vyvozený. Jde-li o finanční postih, musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a nutně tak musí v sobě obsahovat i represivní složku. V opačném případě by totiž postih delikventa smysl postrádal. Moderační právo soudu upravené v § 78 odst. 2 s. ř. s., tj. možnost upustit od potrestání či snížení postihu, má proto místo toliko tam, kde jde o postih zjevně nepřiměřený (podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, č. j. 10 Ca 250/2003 - 48; publikováno ve sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 560/2005).“*. Zde soud nejenže uvádí, že *„...finanční postih, musí být znatelný v majetkové sféře delikventa...“*, ale také se dotýká problematiky přiměřenosti finančního postihu, kde potvrzuje, že výše pokuty uložená podle jiného právního předpisu musí být přiměřená – tím se dostáváme k druhému faktoru, tedy individualizace výše sankce, které by mělo být výsledkem správním uvážení. Role správního uvážení při individualizaci výše sankce udílené za spáchání konkrétního správního deliktu či disciplinárního deliktu hraje zásadní charakter. V souladu s obecnou zásadou, že jakákoli oblast právního řádu, jejíž náplní je trestání protiprávního jednání (trestní právo a správní právo trestní), nemůže aspirovat na striktní, pevné určení sankcí, neboť samotné naplnění skutkové podstaty trestného činu či správního deliktu vypovídá již z podstaty věci pouze částečně o společenské škodlivosti určitého jednání o adekvátní výši trestu. Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku – srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2004, sp. zn. 5 a 154/2002-51 vymezil základní požadavky odůvodnění rozhodnutí v oblasti správního trestání takto: *„Institut správního uvážení ... vyžaduje, aby z odůvodnění rozhodnutí bylo jasně patrné, k jakému účastníku řízení a k porušení kterého ustanovení zákona se jednotlivé odůvodnění vztahuje, a aby všechna v demonstrativním výčtu uvedená kritéria pro uložení sankce konkrétnímu účastníku řízení byla výslovně zmíněna a dostatečně odůvodněna. Dále musí být v odůvodnění rozhodnutí uvedeno, která další, v demonstrativním výčtu výslovně neuvedená kritéria byla vzata v úvahu.“* Při stanovení výše pokuty je nutné vycházet rovněž ze zásady rovnosti, ta je základním stavebním kamenem ústavního pořádku České republiky a prolíná se mnoha ustanoveními Listiny. V obecné rovině je obsažena v článku 1 Listiny, který stanoví, že *„lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech.“*. Dále je

konkretizována v podobě zákazu diskriminace garantovaném čl. 3 Listiny, jenž uvádí, že „základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení“ a čl. 24 Listiny, který stanoví, že „příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu“. Z judikatury Ústavního soudu však zcela jednoznačně vyplývá, že takto garantovaná rovnost není absolutní, nýbrž vždy pouze relativní. Lidé se totiž zcela přirozeně liší minimálně svými dispozicemi. Ústavní soud ve svém nálezu – srov. Nález Ústavního soudu ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02 konstatuje, že „*nechápe rovnost jako absolutní, nýbrž jako relativní (a nadto akcesorickou ve vztahu k jiným základním právům a svobodám). S pojmem relativní rovnosti úzce souvisí pojem přiměřenosti zásahu do základních práv. Z charakteru pokuty jako majetkové sankce nutně vyplývá, že má-li být individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat i majetkové poměry potrestaného. Stejná výše pokuty uložená majetnému se bude jevit jako směšná a neúčinná, zatímco v případě postihu nemajetného může působit drakonicky a likvidačně. Není tedy porušením principu relativní rovnosti, když dvěma osobám v různých situacích bude uložena pokuta v různé výši, byť by jediným rozdílem jejich situace měly být právě rozdílné majetkové poměry. Kritérium zkoumání majetkových poměrů delikventa při úvaze o výši ukládané pokuty je nezbytné a komplementární – nikoli ovšem proto, že vysoké pokuty by byly nevymahatelné, ale vzhledem k riziku "likvidačního" účinku nepřiměřeně vysoké pokuty. Pokuta jakožto trest musí být diferencovaná, aby efektivně působila jako trest i jako odstrašení (individuální a generální prevence).*“. Stanovení maximální výše peněžitě pokuty v návrhu novely zákona rovněž respektuje požadavek, aby ukládaná pokuta neměla primárně likvidační charakter. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí – srov. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, sp. zn. 1 As 9/2008-133 uvádí, že „*správní orgán ukládající pokutu ... je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí*“. Tento závěr Nejvyššího správního soudu koresponduje s koncepcí hodnocení majetkových poměrů pachatele, jakožto okrajové oblasti pro dvě úzce vymezené skupiny případů. První z nich představují situace, kdy je pachatelem deliktu osoba zjevně nemajetná či nízkopříjmová (pro právnické osoby lze použít dané pravidlo obdobně). Druhý případ nastává, pokud zhodnocení majetkových poměrů pachatele explicitně požaduje příslušná právní úprava, jakožto povinnou součást individualizace výše udílené sankce. Neméně důležitým faktorem, který předkladatel bral do úvahy při stanovení maximální výše peněžitě sankce, je zásada legitimního očekávání. Ta je jednou ze základních zásad, na kterých je postavena rozhodovací činnost každého správního orgánu. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů tuto zásadu vymezuje jako povinnost příslušného správního orgánu dbát na to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Ukládání sankcí není účelem zákona, to by mělo být až krajním prostředkem ke zjednání nápravy. Pokuta by tedy měla plnit funkci preventivní (tj. varovat před nezákonným jednáním v budoucnu), tak funkci represivní (tj. reagovat na tímto jednáním způsobenou újmu), avšak její výše by se měla odvíjet od skutečností, které je povinen správní orgán při jejím stanovení brát do úvahy. Posledním faktorem, který předkladatel vzal do úvahy při stanovení maximální výše peněžitě pokuty, neméně však důležitým, je velká diferenciace auditorského trhu. Na trhu působí menší auditorské společnosti a osoby samostatně

výdělečně činné, jejichž odměny za konkrétní auditorskou zakázku se pohybují v řádech desítek tisíc korun a někdy i více, a to v závislosti na složitosti činností, které provádějí jejich klienti. Nicméně na auditorském trhu působí i středně velcí a především velcí hráči, jejichž odměny za jednotlivou zakázku se pohybují i v řádech milionů Kč, v ojedinělých případech i přes 10 mil. Kč. Při stanovení příliš nízké horní hranice by mohlo být namítáno, že tak prakticky nedošlo k naplnění požadavků stanovených čl. 30c a 30b směrnice o povinném auditu.

K bodu 208 [§ 49a odst. 2]

Viz odůvodnění ke správním deliktům.

K bodu 209 [§ 49a odst. 3]

Viz odůvodnění ke správním deliktům.

K bodu 210 [§ 49a odst. 4]

Viz odůvodnění ke správním deliktům.

K bodu 211 [§ 49a odst. 5 písm. a)]

Legislativně technická změna v návaznosti na úpravy provedené v souvislosti s úpravou správních deliktů podle nařízení č. 537/2014/EU.

K bodu 212 [§ 49a odst. 5 písm. b)]

Viz odůvodnění ke správním deliktům.

K bodu 213 [§ 49a odst. 6]

Viz odůvodnění ke správním deliktům.

K bodu 214 [§ 49b a 49c]

Viz odůvodnění ke správním deliktům.

K bodu 215 [§ 49d až 49g]

Viz odůvodnění ke správním deliktům. Novelizačním bodem dochází i ke změně příjemce výnosů z uložených pokut, a to v návaznosti na změny provedené ve struktuře financování Rady pro veřejný dohled nad auditem.

Ustanovení § 49f je transpozicí článku 30c směrnice o povinném auditu, jenž ukládá orgánu dohledu (Rada pro veřejný dohled nad auditem) povinnost uveřejnit pravomocné rozhodnutí o správním deliktu na internetových stránkách. Ustanovení zároveň stanoví, ve kterých případech Rada pro veřejný dohled nad auditem rozhodnutí uveřejní bez uvedení identifikačních údajů o osobě, které bylo kárné opatření uloženo. Jde o případy, kdy by uveřejnění bylo vůči dotčené fyzické osobě s ohledem na předchozí posouzení zjevně nepřiměřené, ohrozilo stabilitu finančního trhu, ohrozilo probíhající trestní řízení nebo způsobilo dotčené osobě nepřiměřenou škodu. Směrnice o povinném auditu blíže nestanoví kritéria, která se použijí při určení, zda je uveřejnění osobních údajů nepřiměřené. Půjde o uvážení Rady pro veřejný dohled nad auditem, zda bude v konkrétním případě uveřejnění osobních údajů nepřiměřené k zásahu do jejich ochrany. Nechá se předpokládat, že Rada pro veřejný dohled nad auditem bude při posuzování, zda je uveřejnění osobních údajů nepřiměřené, posuzovat všechny individuální okolnosti daného případu, např. míru závažnosti porušení povinnosti, zda se jedná o opakované porušení povinnosti nebo dosud nebyla sankce uložena, okolnosti a následky porušení povinnosti atd. Vzhledem k tomu,

že uveřejnění osobních údajů osoby, která se dopustila správního deliktu, je významným zásahem do ochrany osobních údajů a má difamační účinek, předpokládáme, že Rada pro veřejný dohled nad auditem bude zveřejňovat rozhodnutí o správním deliktu po důkladném posouzení. Rozhodnutí musí být uveřejněno nejméně po dobu pěti let, přičemž osobní údaje se uveřejňují pouze po dobu nezbytně nutnou, která je přiměřená účelu jejich uveřejnění, v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 49g stanoví 7 letou lhůtu pro zahlazení postihu za správní delikt.

K bodu 216 [§ 50]

Na procesní náležitosti řízení se uplatní příslušná ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, pokud tento zákon nestanoví jinak.

V případě provádění kontrol kvality Komorou auditorů České republiky nebo Radou pro veřejný dohled nad auditem a šetření prováděné Radou pro veřejný dohled nad auditem se uplatní příslušná ustanovení zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

K bodu 217 [§ 50a]

Zmocňovací ustanovení pro vydání prováděcího právního předpisu k odměňování členů Prezidia Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K Čl. II Přejícná ustanovení

K bodu 1

Jedná se o přechodné ustanovení, které je klíčové pro právní jistotu a jednotnou interpretaci. Ustanovení zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí poprvé pro ověření účetní závěrky nebo konsolidované účetní závěrky za účetní období počínající 17. června 2016 nebo později.

K bodu 2

Přechodné ustanovení z důvodu právní jistoty zakotvuje, že auditorská zkouška složená podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje za auditorskou zkoušku podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 3

K zamezení vzniku nejasností se zakotvuje uznání dílčí zkoušky nebo dílčích zkoušek složených podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jako složená dílčí zkouška nebo dílčí zkoušky podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 4

Přechodným ustanovením se auditorským společnostem a statutárním auditorům vykonávajícím auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet stanovuje lhůta pro zavedení řídicího a kontrolního systému, požadovaných strategií, postupů nebo jiných opatření podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 5

V návrhu novely zákona o auditorech je potřebné výslovně upravit postup v případě zahájených kontrol kvality. Kontroly kvality, které byly zahájeny a které nebyly ukončeny přede dnem nabytí účinnosti návrhu novely zákona o auditorech, se dokončí podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 6

Přechodné ustanovení ke lhůtám. Uvedené lhůty, které započaly běžet přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzují podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 7

V návrhu novely zákona o auditorech je potřebné výslovně upravit postup v případě kárných a jiných řízení. Proto se z důvodu požadavku právní jistoty zakotvuje, že kárná a jiná řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti návrhu novely zákona o auditorech, se dokončí podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 8

V souladu se zásadou zákazu retroaktivity přísnějšího zákona v neprospěch pachatele (čl. 40 odst. 6 Listiny) se stanoví, že výměr kárného opatření nebo sankce se posoudí podle stávajícího právního předpisu pouze v případě, pokud to bude pro pachatele příznivější.

K bodu 9

Přechodné ustanovení z důvodu právní jistoty zakotvuje, že asistenti auditora zapsaní v rejstříku auditorů se dnem nabytí účinnosti tohoto zákona stávají asistenty auditora podle tohoto zákona.

K bodu 10

Přechodné ustanovení z důvodu právní jistoty zakotvuje, že odbornou praxí, kterou asistent auditora vykonal přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je odbornou praxí asistenta auditora podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 11

Přechodným ustanovením se stanoví výše odměn členů Prezidia a Prezidentu Rady pro veřejný dohled nad auditem podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona do doby, než Ministerstvo financí vydá prováděcí právní předpis upravující výši odměn členům Prezidia a Prezidentu Rady pro veřejný dohled nad auditem.

K bodu 12

Přechodným ustanovením se Komoře auditorů České republiky stanovuje lhůta pro zavedení mechanismu k hlášení porušení nebo domnělého porušení zákona podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 13

Přechodným ustanovením se Radě pro veřejný dohled nad auditem stanovuje lhůta pro zavedení mechanismu k hlášení porušení nebo domnělého porušení zákona podle zákona č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 14

Přechodným ustanovením se Komoře auditorů České republiky stanovuje lhůta pro uvedení jejích vnitřních předpisů do souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 15

Přechodným ustanovením se Komoře auditorů České republiky stanovuje lhůta pro uvedení jejích vnitřních předpisů do souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

K bodu 16

Přechodným ustanovením se v souladu s článkem 37 odst. 3 směrnice o povinném auditu, resp. článkem 1 bod 30 stanoví, že jakékoli již existující smluvní ustanovení, které by omezovalo výběr valnou hromadou společníků, akcionářů nebo členů auditovaného subjektu na určité kategorie nebo seznamy statutárních auditorů nebo auditorských společností, pokud jde o jmenování určitého statutárního auditora nebo auditorské společnosti, kteří budou provádět povinný audit, je neplatné.

K bodu 17

Přechodným ustanovením se stanoví pravidlo pro určení celkové délky trvání auditorské zakázky, která do nabytí účinnosti tohoto zákona dovršila 10 let u subjektu veřejného zájmu nepřetržitě 10 let. Účelem tohoto ustanovení je nastavit shodná pravidla pro prodloužení auditorské zakázky i pro auditory, kteří dosáhnou uvedené délky trvání auditorské zakázky, přitom však postup prodloužení není upraven přechodným ustanovením přímo v čl. 43 odst. 3 nařízení č. 537/2014.

ČÁST DRUHÁ Změna zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

K Čl. III

K bodu 1 [§ 4 odst. 3]

Z poznatků z aplikační praxe, z pohledu elektronizace v oblasti auditu i s ohledem na specifické postavení auditorů se novelizačním bodem zajišťuje zřízení datové schránky statutárnímu auditorovi - podnikající fyzické osobě ze zákona, bezplatně a bez podání žádosti, stejně jako je tomu v případě advokátů, daňových poradců a insolvenčních správců. Komunikace prostřednictvím datových schránek je žádoucí pro efektivní komunikaci Komory auditorů České republiky i Rady pro veřejný dohled nad auditem vůči auditorům, např. v rámci kontrol kvality, kárných řízení nebo řízení o správních deliktech.

K bodu 2 [§ 15 odst. 8]

Novelizačním bodem se zajišťuje součinnost Komory auditorů České republiky s Ministerstvem vnitra při zřizování a správě datových schránek.

K bodu 3 [§ 15 odst. 10]

Legislativně technická úprava v souvislosti s vložení nového odstavce 8.

K Čl. IV Přejímaná ustanovení

K bodu 1

Jedná se o přechodné ustanovení, kterým se stanoví lhůta pro předání údajů vedených o statutárních auditorech v rejstříku auditorů, které jsou nezbytně nutné pro zřízení datové schránky, Komorou auditorů České republiky Ministerstvu vnitra.

K bodu 2

Jedná se o přechodné ustanovení upravující dobu pro zřízení datové schránky statutárním auditorům Ministerstvem vnitra. Po uplynutí této doby Ministerstvo vnitra zřídí datové schránky podnikající fyzické osoby všem statutárním auditorům. Doba jednoho roku se jeví jako dostatečná k tomu, aby si statutární auditoři vytvořili takové podmínky, aby mohli datové schránky bez problémů využívat.

ČÁST TŘETÍ Změna zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření

K Čl. V

K bodu 1

Část dvacátá čtvrtá zákona č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření, se z důvodu její praktické nepoužitelnosti zrušuje. Dnem nabytí účinnosti této části (1. 1. 2018) nebude použitelná vzhledem ke zrušení § 2a zákonem č. 221/2015 Sb. s účinností od 1. 1. 2016. Předmětem obou novelizací bylo ustanovení § 2a.

K bodu 2

Legislativně technická úprava v souvislosti se zrušením části dvacátá čtvrté zákona č. 377/2015 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ukončení důchodového spoření.

ČÁST ČTVRTÁ ÚČINNOST

K Čl. VI

Účinnost zákona se navrhuje dne 17. června 2016 s ohledem na nabytí účinnosti novely směrnice o povinném auditu a nařízení č. 537/2014/EU, které jsou členské státy Evropské unie povinny zavést do svých právních řádů do 16. června 2016.

V Praze dne 30. března 2016

Předseda vlády:
Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

1. místopředseda vlády pro ekonomiku a ministr financí:
Ing. Andrej Babiš v. r.